

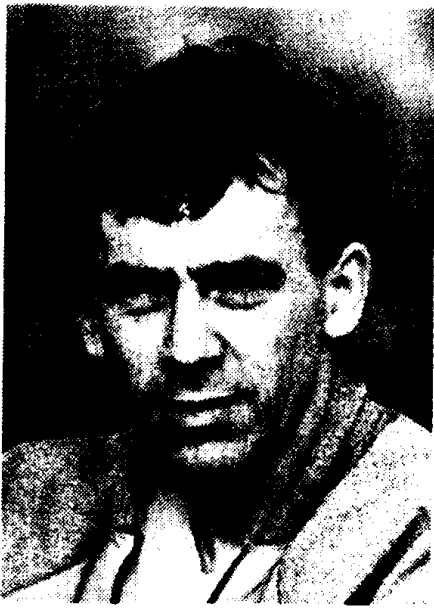
WITENLAND

Nico Droeven, de nieuwe burgemeester van Voeren

pagina 5

Wereld zonder gifgas is nog ver weg

pagina 7

Dr. Gene Janssen

Dr. Gene Janssen: doping en topsport
pagina 22

Bettine Vriesekoop: nooit meer tafeltennis
pagina 22

Van Breukelen rest van seizoen uitgeschakeld.
pagina 18

Scheidsrechter in de clinch met 'baas' Van der Kroft.
pagina 19

Turkse familie na remigratie weer snel terug
pagina 15

Een brandvertrager die echt werkt
pagina 33

Voorlichting overheid weinig effectief
pagina 35

Yvonne Bergsma, schrik van de casino's

Badschuim-actrice werd Black-Jack-koningin
pagina 23

Limbourg, vervallen lieflijkheid
pagina 29

Het elfde gebod
pagina 25

Radio- en tv-overzichten voor het weekend.
pagina's 41 en 43

Kees Brusse als 'De wandelaar'.

'Rust roest': tv-serie rond belevenissen in een bejaardenhuis.

Sandra Kim 'toert' naar de V.S.
pagina 44

Lubbers wil problemen met buurlanden omzeilen

Aanvullend milieu-rapport over aanleg Oost-westbaan

Van onze verslaggever

DEN HAAG - Het kabinet wil dat er een aanvullende milieu-rapportage (MER) komt voor de aanleg van de Oost-westbaan op vliegveld Beek. Dat besluit is gisteren genomen, voornamelijk om problemen te omzeilen die kunnen ontstaan als er geen overeenstemming komt over de aanleggroutes van Belgisch en Westduits grondgebied. De oorspronkelijke MER was juist geschreven voor die situatie.

De (tweede, red.) aanvullende MER dient voor het geval België en/of de Bondsrepubliek Duitsland bezwaar maken tegen de aanleg. Premier Lubbers sprak in het verband over het 'betonnen oppervlak'. Daarmee doelde hij op een denkbeeldige betonnen muur in de lucht, zijnde strakke contouren waarbinnen boven Beek vliegtuigen moest worden.

Binnen die 'betonnen muur' zal, aldus Lubbers, de geluidsproblematiek op Nederlandse bodem enigszins toemen. De geluidshinder zal aan de aanvullende MER volgens hem dan ook kritisch bezien moeten worden. Ook wordt bekeken of er nog iets aan het aantal vluchten gedaan kan worden. Met het schrijven van een aanvullende milieu-effectenrapport zullen ten hoogste enkele maanden gemoeid zijn.

Het oorspronkelijke MER werd is al eens aangevuld, op verzoek van de landelijke MER-toetsingscommissie.

Gedeputeerde staten van Limburg reageerden gisteren verheugd op de mededeling van de minister-president. „Met instemming hebben wij vernomen dat de ministerraad heden de impasse in de procedures rond de aanleg van de Oost-westbaan heeft doorbroken. Wij waren er van mening dat een aanvullend MER-rapport noodzakelijk is. Daartoe is thans opdracht gegeven”, aldus een verklaring van GS.

Wim Willems, de voorzitter van de Vereniging Geen Uitbreiding Vliegveld Beek, was stomverbaasd over de uittalingen van Lubbers. „Dit kan hij niet menen. Ik denk dat hij zich vergist. Een aanvulling op het MER is immers helemaal niet mogelijk, omdat er helemaal geen beroep meer tegen kan worden ingesteld. Minister Smit-Kroes trok eind vorig jaar terecht de conclusie dat het noodzakelijk was de aanwijzingsbeschikking voor het vliegveld aan te vullen. Wat het kabinet nu wil, kan echt niet”, aldus Willems.

De kersttijd is weer voorbij. Gisteren, met Driekoningen, gingen overal in Heerlen, maar ook in andere Limburgse plaatsen, de kerstbomen het raam of de deur uit en de kerstversiering weer naar zolder. Gisteravond werden op diverse plaatsen kerstboomverbrandingen gehouden. Op deze foto, genomen in de Geleenstraat in Heerlen, is openbare werken bezig met het opruimen van de onttekende kerstbomen.

Foto: DRIES LINSSEN.

Keizer Hirohito overleden

TOKIO - Keizer Hirohito van Japan is afgelopen nacht overleden. Zijn overlijden werd officieel bevestigd door een woordvoerder van het keizerlijke paleis. Kroonprins Akihito heeft onmiddellijk na het overlijden zijn vader opgevolgd.

Gisterochtend al maakten de keizerlijke lijfartsen bekend, dat inwendige bloedingen de conditie van de 87-jarige Hirohito ernstig hadden verzwakt en dat hij geen bloedtransfusies meer zou krijgen toegediend. Keizer Hirohito, hoofd van de oudste regerende dynastie ter wereld, was 's werelds langst levende vorst. Hij besteed op 24 december 1926 de troon.

Veel kritiek in V-raad op Washington

WASHINGTON - Een groot aantal landen die in de Veiligheidsraad zijn vertegenwoordigd, hebben gisteren kritiek geuit op het optreden van Amerika rond het neerschieten van twee Libische MiG's.

De Sovjet-ambassadeur bij de VN, Aleksandr Belonogov, verwierp in een harde toespraak het Amerikaanse verweer, dat de twee F-14 straaljagers die de Libische toestellen neerschoten, hadden gehandeld uit zelfverdediging. De Amerikaanse militaire aanwezigheid in de Middellandse Zee is er volgens Belonogov mede de schuld van, dat het treffen plaats vond. Hij zei dat de Sovjetunie bereid zou zijn z'n marine uit die zee weg te halen, als de VS hetzelfde zouden doen.

Zie ook pag. 7

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Vandaag op de pagina's 16 - 24 - 26 - 28 - 30 - 31

Het weer

ZACHT WEER
Een zwakke rug van hogedruk passeert vandaag onze provincie. Dit betekent dat na het optrekken van de ochtendnevel het een redelijke dag wordt omdat naast wolkenvelden ook perioden met zon optreden. Er gaat een matige westwind waaien en het wordt circa 8 graden. Vanavond neemt de bewolking toe en vannacht kan het enige tijd regenen. Minimumtemperatuur komende nacht 4 graden. Zondag wordt zachte oceaanalucht aangevoerd, waarin veel bewolking voorkomt, waaruit het in de ochtend af en toe kan motregen. Middagtemperatuur 10 graden. De wind komt uit het westen en is matig. Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

Vanwege hondsdolheid

Aanlijngedod blijft gelden

DEN HAAG/MERGELLAND - Voor jaar zijn in Zuid-Limburg in totaal zes vossen, een das, een rund en een kat met hondsdolheid (rabies) aangetroffen. De laatste tijd zijn er geen nieuwe gevallen geweest, maar een woordvoerder van het ministerie van Landbouw en Visserij wijst er op dat het aanlijngedod en de verplichte inenting van honden tegen rabies nog steeds geldt in het gebied ten zuiden van de autoweg Geleen-rijksgrans (A76).

Toen de maatregelen op 27 juni van het vorig jaar ingingen, werd ervan uitgegaan dat de maatregel voorlopig voor vier maanden zou gelden. De resultaten van de grote orale vaccinatiecampagne die in het weekinde van 17 en 18 september is gehouden - voedsel met een vaccin tegen rabies werd over heel Zuid-Limburg verspreid - zijn overigens nog niet bekend. Aan de hand van dode vossen en steenmarters wordt nu onderzocht of dieren het vaccin ook daadwerkelijk hebben opgenomen.

(ADVERTENTIE)

KARAKTER IN WONEN

Ruim 2000m² exclusieve topcreaties

Interieurverzorging
Frans Eurlings bv
Valkenburgerweg 43
6367 GT Voerendaal
Tel. 045-751212

(ADVERTENTIE)

Fax Nashua
3 mnd. gratis fax
va. 69,- p.mnd.

Autronic Oilsbeek

04492-3888

'Washington zoekt zondebok voor eigen fouten'

Bonn boos na beschuldiging door VS over gifgasfabriek

BONN - De aanhoudende Amerikaanse beschuldigingen dat Westduits bedrijven betrokken zijn geweest bij de bouw van een chemische fabriek in Libie, waar gifgas zou kunnen worden gemaakt, heeft geleid tot een duidelijke verkoeling

van de betrekkingen tussen Bonn en Washington.

Ongewoon scherp liet de regeringswoordvoerder weten dat kanselier Kohl kwaad is over de aard en wijze waarop de Amerikanen de Bondsrepubliek beschuldigen. Indien er ondanks alles bewijzen zijn over een Duitse verwikkeling moeten die nu op tafel komen, zei Kohls woordvoerder Ost. „De kanselier verzet zich er tegen als met vermoedens en verdachtmakingen wordt gewerkt. Tot op dit moment heeft de VS bewijzen voor de in november in Washington geuite beschuldigingen niet geleverd.”

In de Bondsrepubliek neemt binnen alle politieke partijen de irritatie over de Amerikanen snel toe.

Open wordt gezegd dat de Amerikaanse regering achter de anti-Duitse campagne van de media staat. In de meeste krantencommentaren wordt gesteld, dat de VS een zondebok voor de eigen fouten zoekt en daartoe de Bondsrepubliek heeft gekozen.

In Amerikaanse ogen, aldus de commentatoren, is Bonn de drijvende kracht achter de handelsoorlog met de VS, stelt West-Duitsland zich te weer tegen de modernisering van de nucleaire wapens, liggen de Duitsers dwars bij de militaire duikvluchten, geniet Gorbatsjov een grotere populariteit dan zijn tegenvoet in het Witte Huis en groeit de anti-Amerikaanse stemming in het land.

(ADVERTENTIE)

BRISTOL

Heerl.: Hoogeweg 2-4 - Meerssen: 'Au Ciel' Kullenstraat 75
Sittard: winkelcentrum Den Tempel - Kerkrade: Nulanderstraat 102

MINDER DAN DE HELFT
zwarte reizenboot met sterke profielzool.
Maen 36 - 45 Adviesprijs 49.95

alleé vandag bij Bristol slecht **19,-**

(ADVERTENTIE)

Wiskunde Belastingen

AMBI/PDI

Advies- Studiecentrum

aens

3 van de 63 cursussen, die in februari starten

Open dag 8 januari 13.00-16.00 uur

Heerlen, 71.2106/712856

Naam: _____

Adres: _____

Postc. + plaats: _____ Tel.: _____

Giro banknr.: _____

abonneert zich en ontvangt het Limburgs Dagblad 2 weken gratis en wenst daarna

☐ een abonnement met automatische betaling per maand

☐ een kwartaalabonnement

Deze bon in een open envelop (zonder postzegel) zenden aan: Limburgs Dagblad, antwoordnummer 46, 6400 VB HEERLEN.

Eike dag voor 7 uur in uw bus

limburgs agblad

ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG
ZATERDAG

Westduitsers moeten beleefd gaan rijden

...ik zei, ga uw gang...

Installatie van Patrick Raynaud in Aken

Kunst met een pakkist

kunst en cultuur

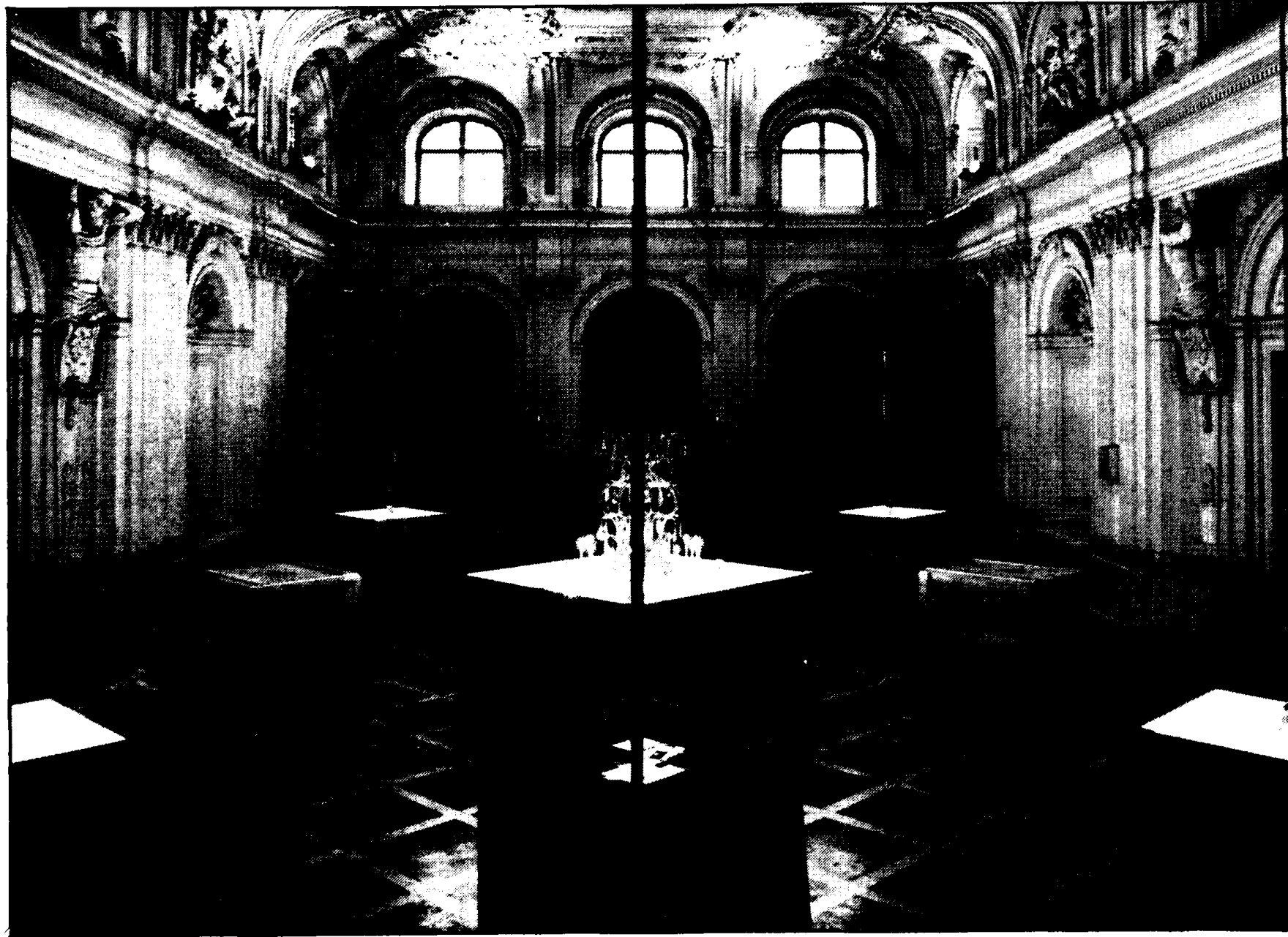
redactie: jos frusch

De vertrouwde Neue Galerie in Aken, een eiland in het verkeer tegenover het warenhuis Herten, gaat met 1989 vermoedelijk het laatste jaar in van de activiteiten in zijn Kurort-achtige behuizing. Om ze grootschaliger voort te zetten in een nieuw museum buiten het centrum. De maquette daarvan prijkt in het midden van de entreehal: een verlaten fabriek, die voor het doel wordt omgebouwd voor dertig miljoen overheidsgeld. Een aardig bedrag, naar de mening van sommigen, voor de huisvesting van een privé-collectie, bijeengebracht op basis van persoonlijke smaak en interesse.

Van de veelzijdigheid van de interesse getuigt inmiddels een groot aantal musea in Europa, waaronder het Ludwig-museum in Keulen en niet op de laatste plaats de volgepakte zalen en trappenhuisen van de Neue Galerie.

Voor een entreeprijs waarvoor men nog geen uur zijn auto kan parkeren bieden zij een kaleidoscopisch overzicht van hedendaagse kunst uit alle windstreken. De wereldmachten hebben de sterkste inbreng: naast de Amerikaanse pop-art waar de collectie bekend door is geworden, staat ook de kunst uit de Sovjetunie regelmatig in de schijnwerpers.

De kisten van Raynaud in de Neue Galerie. De bezoeker van deze galerie vindt hier de fameuze kroonluchters geheel of gedeeltelijk verdwenen in vijftien professionele pakkisten.

Perestroika

Een eerste tentoonstelling van kunst van achter het IJzeren Gordijn, verzameld door Ludwig, dateert van 1982. Het IJzeren Gordijn is sindsdien door de perestroika doorlaatsbaarder geworden. 'Wij kopen veel in Moskou,' bevestigt de directeur van de Neue Galerie; hij onthult daarbij met een glimlach dat een deel van de groeiende collectie Ludwig wordt aangeboden aan Gorbatsjov als aanzet voor een Moskou museum voor Westerse kunst.

In het teken van deze activiteiten staat een ruime presentatie van Sovjetkunst in de grote museumzaal. Op veelzijdigheid tenslotte wijst een tentoonstelling van naieve kunst, gevonden op een der eilanden van Griekenland.

Een Franse kunstenaar kreeg de beschikking over de balzaal, die het karakter van het gebouw zozeer bepaalt met zijn neo-barokke interieur en zijn vele kroonluchters. De zaal is

Kroonluchters

Op soortgelijke wijze onderzocht Christa de visuele en psychologische effecten van de verpakking van schrijfmachines - een voorbeeld van dit parallelle onderzoek staat in een zijzaal - tot bruggen, gebouwen en hele kunstgebieden toe. Hier vindt de verbijsterde bezoeker de fameuze kroonluchters geheel of gedeeltelijk verdwenen in vijftien professionele pakkisten. 'Het Vraagstuk van de In Situ 2 of

nauwelijks herkenbaar na de ingrepen van Patrick Raynaud. Hij bracht hier op uitnodiging van het museum en van het Akense Instituut Français een installatie tot stand in de geest van zijn eerdere verrichtingen, onder meer op de Biennale van Venetië, die ten doel hadden 'e'en aspect van het kunstwerk bij uitstek te onderzoeken: zijn verplaatsing.

Mobiliteit

Twee anderen hebben betrekking op meer alledaagse aspecten van het transport met afbeeldingen van papierassen, geld, en de modieuze keurig opgevouwen garderobe van Patrick Raynaud.

Reizen en Onderdelen" luidt de uitlopende titel van dit intrigerende voorbeeld van conceptuele kunst. Het vraagstuk van In Situ 1 werd ooit gesteld in Ottawa. En Middelburg. Vier kisten geven hun geheim niet prijs. Zij zijn dichtgeschroefd. 'Fragile - Open Here' is de enige aanwijzing. In zeven andere zijn de kroonluchters neergelaten. De rest toont met liggende dia's van groot formaat de oorsprong van het concept: een schilderij van Watteau, dat de verzending verbeeldt van een portret van de Zonnekoning in een kist, door de kunsthandelaar Gersaint.

pieter defesche

Internationale Opera Tosca in Bonn

De Stichting Opera Limburg organiseert zaterdag 14 januari aanstaande een busreis naar Bonn, waar onder regie van Gianfranco del Monaco de opera 'Tosca' van Puccini wordt uitgevoerd.

Solisten zijn de Amerikaanse sopraan Grace Bumbry, de Italiaanse tenor Mario Malagini en de Hongaarse bariton Lajos Miller. Michael Schönwandt dirigeert het Symphonieorkest van de Beethovenhalle in Bonn.

De prijs voor zowel busreis als ook de uitvoering zelf bedraagt f 95,-. De bus vertrekt zaterdag 14 januari om 15.15 uur uit Roermond, om 16.00 uur uit Maastricht en om 16.30 uur uit Heerlen.

Voor verdere inlichtingen: ☎ 043-615390.

Oplossing van gisteren

- r - b - k - -
- e - p - i - l - o - g
- c - i - t - e - r - e
- d - i - a - s - p - o - r - a
- d - s - e - s - p -
- t - i - t - e - l - - p
- v - e - e - o - c - e
- v - e - r - n - e - m - e - n

Trio Verhey/Slagter/Meinders geen eenheid

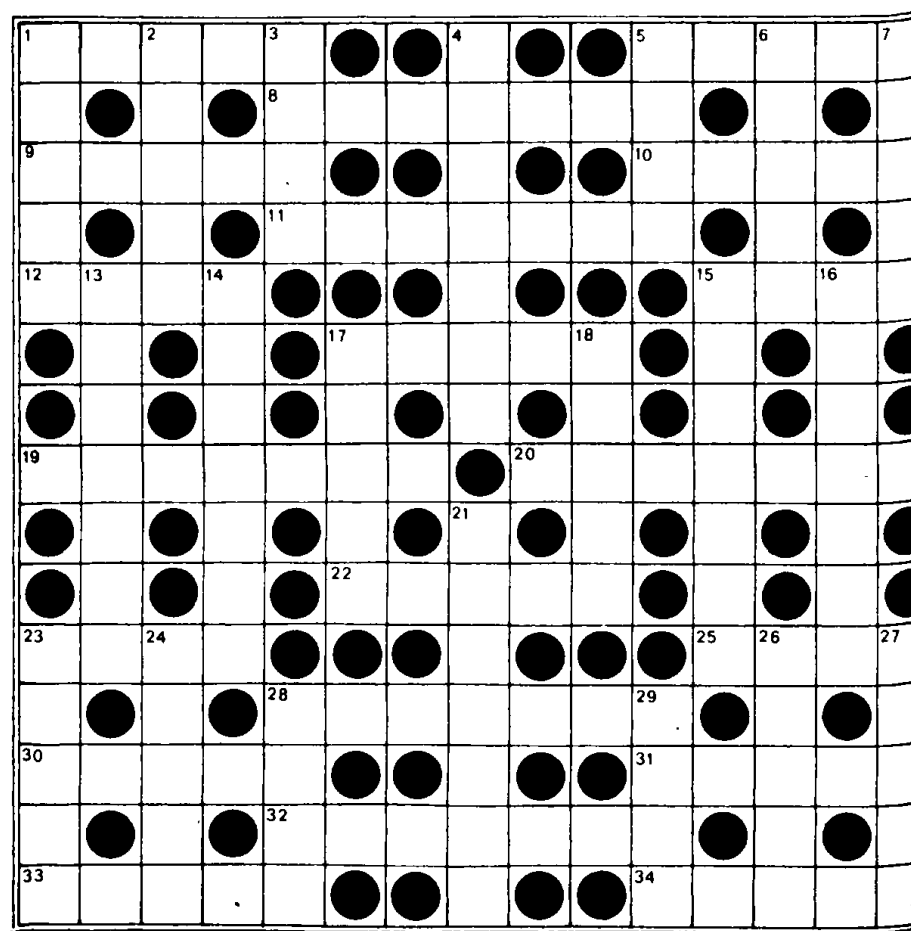
HEERLEN - Een ad hoc-trio, gevormd door drie bekende Nederlandse instrumentalisten, concerteerde woensdagavond in de nieuwe, akoestisch meer voor toon dan voor muziek geschikte kleine zaal van de Heerlense stadsschouwburg. Emmy Verhey (viool), Jacob Slagter (hoorn) en Frédéric Meinders (piano) brachten voor slechts weinig publiek twee originele trio-werken voor hun specifieke bezetting, voorafgegaan door de sonate voor hoorn en piano opus 17 van Beethoven.

Concerten van kamermusiekensembles, die al jaren in een vaste bezetting spelen, worden meestal gekenmerkt door een homogeen samenspel, in de trant van 'allen voor één, één voor allen'. Bij ad hoc-groeperingen is het muzikaal veelal 'ieder voor zich', zodat hun uitvoering als een soort optelsom van de individuele interpretaties beschouwd moet worden. Van een violente een pianist, die elk als solist(e) alle hoeken van de wereld reeds gezien hebben, plus de eerste hoornist van ons nationaal toporkest, kan moeilijk verwacht worden dat zij zich tezamen ad hoc als een onbreukbare muzikale eenheid (kunnen) presenteren. Dat was dus ook niet het geval. De uitvoering van Beethovens sonate voor hoorn en piano had zelfs iets weg van een solisten-concours-optreden, waarbij de lyrisch vertolkte hoornpartij en de rustig voortkabbellende pia-

nonootjes 'toevallig' bijeen pasten. Als hommage aan Johannes Brahms en diens hoorntrio opus 40 schreef de Hongaars-Duits componist György Ligeti in 1962 een merkwaardig stuk voor dezelfde bezetting: viool, hoorn en piano. Het tweede deel lijkt met het voortdurend herhaalde muziekje uit de minimal music-wereld te stammen. In het Alla marcia spelen viool- en pianopartij als het ware nalopertje en het La mento wijst romantisch-dramatisch naar de geëerde Noordduitse meester. Elk van de drie genommerde solisten speelde zijn/haar partij weliswaar zeer (vak)kundig, doch van enige gezamenlijke vervoering was überhaupt geen sprake. Bij het Trio opus 40 van Brahms ontstond gedurende meerdere passages, vooral in het derde deel, zo iets als een intuïtief samenspel, waardoor de drie instrumentalisten muzikaal hoorbaar naar elkaar toegroeiden; helaas net niet genoeg om de bekende, fraaie Brahms-taalkleur aan de oppervlakte te brengen. Natuurlijk, 1+1+1=3, maar dat gaat in de muziek niet altijd op; daar komt nog 'das gewisse etwas' bij, waardoor een (hecht trio zich muzikaal onderscheidt van een drietal toevallig samenspelende solisten. En juist dat 'mag het iets meer zijn' heb ik daardoor bij dit concert gemist.

peter p. graven

cryptogram

Horizontaal:

1. Veroorzaakt vader een opschudding door met de auto gingen? 2. Wat was de oorzaak van de auto gingen? 3. Zo luidt het stelsel van de auto gingen? 4. Ge zijt de reeks jaartallen uit de vroege historie vergeten. 5. Het staal is de meter na decimeter door hem verwerkt. Heeft een onbekende het vee ingepikt, of ren dat familieleden? 7. De nobele verhuur naar Drenthe. 13. Om de zaak weer goed te gang te brengen werkte de Pool met de Turgu se vorst samen. 14. De eerste lijkt me nog te wat. 15. Moet het ventje de kieren dragen. 16. Als het mogelijk is dat Eva 'n gil ten gebr re brengt. 17. Het is erg voor de vervoersdenneming dat ze niet verder kunnen rijden. 18. Geef de dokter 't sein om te beginnen. 21. Neem een dikke draad om de ingewikkelde het gehalte te laten bepalen. 23. Het is jammer als de dozen omvallen. 24. We hebben om de wind eronder te houden. 27. Als je he moeder vraagt, geeft ze wel een anderwerg. 28. Neem de sleet om een ertslaag te zoeken. 29. Ik kan 't echt sierlijk noemen.

Verticaal:

1. Het smaakt zout als 'k door het Brabantse

exposities

SITTARD - In galerie Zabawa wordt morgen een tentoonstelling geopend met werk van de schilder René Reynnders. De expositie loopt van 8 januari tot en met 4 februari en vervolgens van 13 tot en met 26 februari. De openingstijden van galerie Zabawa zijn woensdag tot en met zaterdag van 16.00 tot 20.00 uur en zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

René Reynnders werd in 1953 in Herten geboren en volgde zijn opleiding aan de Stadsacademie Maastricht. Van 1980 tot 1982 werkte hij aan de Jan van Eyk-academie in Maastricht, waar hij zich vooral bezighield met onderzoeken op het gebied van de fotografie, grafische technieken en de toepassing van de fotografie in de schilderkunst. Het fotografische element is in de laatste jaren in zijn werk steeds meer op de achtergrond geraakt en Reynnders heeft zich ontwikkeld tot een autonoom

schilder. In zijn werken experimenteert hij met abstracte en geometrische elementen die optisch vervreemdend werken.

In galerie Zabawa zijn naast olieverfschilderijen ook kleinere werken van René Reynnders te bezichtigen.

MAASTRICHT - In de Perroengalerie exposeren vanaf vandaag Henk Speth en Mieke Derickx met schilderijen, werken op papier en skulpturen. De tentoonstelling loopt tot en met 10 februari en is voor het publiek toegankelijk woensdag tot en met zaterdag van 13.00 tot 18.00 uur. Tevens is het mogelijk de expositie op afspraak te bezoeken. Het werk van Henk Speth bestaat voornamelijk uit grote schilderijen waarbij het gebruik van aardkleuren kenmerkend is. Zijn werk heeft een sterke binding met de omgeving waarin het ontstaan is.

• Olieverfschilderij van René Reynnders

Veel van de tekeningen en gouaches van Mieke Derickx zijn eveneens uitgevoerd in aardkleuren en vallen op door het gebruik van abstracte vormen.

LIMBRICHT - Onder de titel 'Wonen en werken in West-Afrika' exposeert Galerie Voor-

burght Kasteel Limbricht vanaf morgen tot en met 3 februari foto's van Gerard Jansen.

Werkzaam voor de Universiteit van Utrecht voerde Gerard Jansen van 1964 tot 1984 vele expedities uit naar West-Afrika. Tijdens deze reizen legde hij zijn indrukken en impressies vast op de gevoelige plaat.

de komieke coco

panda en de roddelante

recept

Gevulde groene kool

Benodigdheden voor 4 personen: 1 middelgrote groene kool, 500 g gehakt half-om-half, 2 eieren, 4 brpdkruim, 4 el melk en wat zout. Verwijder buitenste bladeren van de kool en neem grootst 3 bladeren weg. Doe het gehakt in een pan en laat op laag vuur sudderen tot het gaar is. Meng het gehakt met de brpdkruim, melk en zout. Vul de kool met het gehakt en de brpdkruim. Leg de kool in een kokend water met een snufje zout. Kook niet langer dan 20 minuten. Laat de kool daarna goed afkoelen. Snij het hart uit uitkool en snij dat in uiterst smalle dijkes of hak het in snippers. Roer in een kom eieren los, voeg broodkruim en melk toe en laat enkele minuten staan. Voeg dit mengsel met gesnipperde kool bij het gehakt en strooi er naar smaak zout, peper uit de molen en nootmuskaat of gemalen foelie over. Werk alles goed door elkaar. Vouw koolbladeren naar buiten. Leg het ge-

hakt in het leeggealde hart en vouw de bladeren er om heen, zodanig dat er niets meer van het gehakt te zien is. Beboort een groot dubbelgevouwen blad aluminiumfolie en verpak daarin de gevulde kool. Leg deze 1/2 uur in het midden van een op 175°C - stand 3 - voorverwarmde oven. TIP: Serveer hierbij royaal knapperig stokbrood en kruidenboter. Voor de liefhebber aangevuld met tomatenketchup en mosterd.

hub meijer

Limburgs Dagblad

Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemond
K.J. Verwer
Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen
rek.no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen:
045-739881
advertenties:
045-739886
Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 04490-46066
Hoensbroek 045-218558
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-452932/455508
Maastricht 043-254477
Schaarsberg 045-311719
Roermond 04750-18484
Sittard 04490-15577
Valkenburg 04406-15045
Fax:
redactie 045-739264
Advertenties 045-739364
Telex:
redactie 56123
overige afdelingen 56078
Abonnementen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 73,80
per maand f 24,60

Van onze parlementaire redactie

Lubbers: milieu belangrijker dan hogere inkomens

de milieumaatregelen beter worden gefinancierd, wanneer de inkomens niet te hard stijgen.

De premier waarschuwde voor wat hij noemde 'een toenemend consumptisme'. Volgens hem dreigt er in ons land, doordat het beter gaat met de economie, een sfeer te ontstaan dat we allemaal wel wat meer kunnen uitgeven. Verhoging van de consumptie-uitgaven leidt volgens de premier gemakkelijk tot een verdere aantasting van het milieu. "We zouden er spijt van krijgen als we de milieu-aan-

pak uitstellen voor verdere groei van de consumptie," aldus Lubbers.

De premier meent dat bij toekomstig beleid kwaliteitsaspecten van de economie voorop moeten staan. Hij doelde daarbij naast het milieu ook op de werkgelegenheid. "Als door een geslaagd beleid het aantal werkenden sterker groeit dan het aantal uitkeringsgerechtigden, dan kunnen de sociale premies omlaag. Ook dat leidt tot inkomensverbetering."

Lubbers was het op dit punt oneens met prof. Rutten, die stelde dat verlaging van belasting en premies gebruikt moet worden als instrument van inkomensverbetering. "Bij mij is lastenverlichting geen doel op zichzelf, maar het effect van beleid dat gericht is op een lagere werkloosheid en een verbetering van het milieu", zei de premier. "Als je de belastingen en de premies verlaagt roep je bij de mensen een beeld op dat er weer ruimte is. Als je dat confronteert met de eisen die het milieu stelt, kom je in moeilijkheden."

'Inspanningen richten op totaal verbod' Van den Broek wil alle chemische wapens weg

DEN HAAG/PARIJS - Chemische wapens moeten van de hele aarde worden uitgebannen. Zolang dat nog niet het geval is, dienen de internationale normen tegen het gebruik van chemische wapens te worden versterkt. Dit zei minister Van den Broek (Buitenlandse Zaken) tijdens de internationale conferentie over deze wapens, die vanmorgen in Parijs is begonnen.

sche-wapens-verdrag zo spoedig mogelijk gereed te maken. Dat is in essentie de politieke boodschap van deze conferentie," aldus de minister.

• Zie ook pag. 7

Werkgevers tegen ATV en prijscompensatie

DEN HAAG - De werkgeversorganisaties VNO en NCW vinden dat tijdens de komende cao-onderhandelingen over verdere arbeidstijdverkortung (ATV) en prijscompensatie niet meer moet worden gesproken.

Dit staat in een gezamenlijke notitie van VNO en NCW waarmee de bedrijfstakken de onderhandelingen in kunnen. De werkgevers vinden verdere arbeidstijdverkortung een onterecht wapen tegen de werkloosheid.

Ook vrezen de werkgevers aantasting van de concurrentiepositie met andere landen. "In Nederland en de Bondsrepubliek Duitsland wordt per jaar het minst aantal uren gewerkt."

Daarmee is wel een grens bereikt", aldus een VNO-woordvoerder. De werkgevers staan ook op het standpunt dat prijscompensatie niet aan de orde is, omdat is thans geen inflatie is. "In sommige cao's is de regeling voor prijscompensatie al afschaft. Wij zien geen reden in die situatie weer verandering te brengen", aldus de woordvoerder.

(ADVERTENTIE)

SPORTER

UITVERKOOP

SKI-MODE

50% KORTING

NU HALVE PRIJZEN!

Heerlerbaan 273, HEERLEN

Tussen Prins en Sanders, Middelburg

punt uit

• Kernenergie

De DDR zal het aantal kerncentrales de komende tien jaar aanzienlijk uitbreiden. Vijf van de acht geplande kerncentrales met elk een vermogen van 400 megawatt moeten komen bij de stad Greifswald in het noorden van de DDR.

• Wrak

Het Zuidkoreaanse vrachtschip Reijin dat in april van het vorig jaar met 5.500 auto's aan boord voor de kust van Porto in Noord-Portugal standde, is gezonken. Enkele dagen geleden brak het vaartuig onder de kracht van de golven in drieën. Op het strand zijn de afgelopen dagen restanten van het schip en de lading aangespoeld.

• Apartheid

In de openbare parken van het mijnstadje Carleton, ten zuidwesten van Johannesburg, zijn opnieuw 'Slegs vir blankes' bordjes verschenen. Inwoners van Carletonville hebben gisteren gemeld dat de verkeerspolitie de parken controleert om te verzekeren dat de bordjes gerespecteerd worden. Carletonville is één van de Zuidafrikaanse steden waar de extreem-rechtse blanke Conservatieve Partij CP bij de gemeenteraadsverkiezingen in oktober een meerderheid heeft behaald.

• Vrij

De 24-jarige S. uit Utrecht is gisteren door de rechtbank in die stad vrijgesproken van doodslag op haar tien maanden oude baby. De rechtbank achtte niet bewezen dat de vrouw vorig jaar augustus haar kind zou hebben gewurgd met een telefoonsnoer. Uit onderzoek bleek dat het strottehoofd van het kind volkomen gaaf was geteget wurging hoogst onwaarschijnlijk maakt.

• Mazelen

Van de 1.666 aangegeven patiënten met mazelen tijdens de epidemie die duurde van eind 1987 tot medio 1988, was 8 procent wel en 90 procent niet (vaak om principiële redenen) tegen mazelen ingeënt. Van 2 procent was de vaccinatie toestand onbekend.

• Akkoord

De rechtse Franse oppositiepartijen hebben gisteren aangekondigd dat zij een eerste nationaal stembusakkoord hebben gesloten voor de gemeenteraadsverkiezingen die in maart dit jaar worden gehouden. De linkse partijen zijn vooralsnog verdeeld. De gaullistische RPR, van oud-premier Jacques Chirac, en de coalitie van liberalen en centristen UDF, geleid door voormalig president Valéry Giscard d'Estaing, hebben in 220 steden met meer dan 30.000 inwoners een gecombineerde lijst opgesteld.

• Aanslag

Bij een aanslag met handgranaten op een politiebureau in een zwarte woonstad bij Johannesburg in Zuid-Afrika is een zwarte politieman om het leven gekomen en hebben 31 anderen verwondingen opgelopen. Het is de laatste terreurdaad van een reeks van aanslagen tegen zwarte politiemensen.

• Gijzeling

De ontvoerders van twee Amerikaanse protestantse zendelingen in het zuiden van Colombia hebben de vrijlating geëist van de beruchte handelaar in verdovende middelen, Carlos Lehder. Lehder zit gevangen in de VS. De twee zendelingen, Roy Libby en Richard Grover, worden sinds dinsdag vermist.

• Opgerold

De Haagse politie heeft gistermorgen rond half zes een laboratorium opgerold waar de nieuwste drug 'ecstasy' of 'xtc' werd vervaardigd. Bij de inval zijn drie personen aangehouden. Ecstasy werkt hallucinerend, oppeppend en maakt overmoedig.

• Fiets

De regering van Nicaragua gaat proberen het nijpende probleem van het openbaar vervoer in de steden te verlichten door de aanschaf, in de Sovjetunie, van 12.000 fietsen. De helft van de fietsen zal aan particulieren worden verkocht.

• Gevonden

In de Indische Oceaan is een bandreucor gevonden van het Zuidafrikaanse vliegtuig dat in november 1987 neerstortte. De band met de gesprekken tussen de bemanningsleden zou aanwijzingen kunnen bevatten over de oorzaken van de ramp, waarbij alle 160 inzittenden om het leven kwamen.

Onderzoek: cijfers nota Volkshuisvesting onjuist

'Huur forser omhoog dan Heerma beweert'

Van onze Haagse redactie

DEN HAAG - De cijfers waar staatssecretaris Heerma in zijn nota Volkshuisvesting in jaren '90 heeft gebaseerd, zijn onjuist. Als de plannen van de staatssecretaris doorgaan, zullen huurders er in het jaar 2000 veel slechter aan toe zijn dan zijn nota voorgeeft. Dat blijkt uit een onderzoek van het Onderzoeksinstituut voor Technische Bestuurkunde (OTB) van de TU Delft naar de woonlastenontwikkeling in de komende jaren.

Volgens onderzoeker drs J. Conijn heeft Heerma in zijn nota onjuiste informatie verstrekt als het gaat om de consequenties van zijn beleid voor de huurders. In zijn berekeningen heeft hij namelijk een aantal zaken buiten beschouwing gelaten die al met al een fors huurverhogend effect hebben.

Zo heeft Heerma geen rekening gehouden met huurverhogingen als gevolg van woningverbetering en groot onderhoud. Ook de stijging van de huren van nieuwbouwwoningen, 1,5 procent bovenop de normale huurstijging telt hij in zijn berekeningen niet mee. Datzelfde geldt voor het huurverhogend effect van de huurharmonisatie voor woningen die volgens het puntensysteem te goedkoop zijn en daarom meer dan gemiddeld in huur stijgen.

Huursubsidie

Daarnaast gaat de nota er van uit, dat de huursubsidie in 2000 op hetzelfde niveau zal zijn als in 1985. In werkelijkheid is de huursubsidie nu al minder en inmiddels zijn er al weer nieuwe bezuinigingen aangekondigd.

Door al deze maatregelen zal het aantal goedkope huurwoningen met een huur van minder dan 450 gulden in de komende jaren sneller dalen dan Heerma voorspelt. De staatssecretaris gaat uit van een daling van zes procent. In dat geval zou in 2000 nog 58 procent van de huurwoningen in de categorie goedkoop vallen. In werkelijkheid is dat nu nog maar 53 procent.

Uit het onderzoek van Conijn blijkt, dat 46 procent van de huurders in het jaar 2000 meer dan een vijfde deel van zijn inkomen aan huur kwijt zal zijn. Nu is dat 25 procent en Heerma was er in zijn nota vanuit gegaan dat dat aan het eind van de eeuw 32 procent zou zijn.

'Onthutsend'

De gezamenlijke huurdersorganisaties LOBB, LOS en NVH noemen de onderzoeksresultaten 'onthutsend'. Volgens hen blijkt dat de nota van Heerma op driefzand is gebaseerd. "De woonlastenvoorstellen zullen drastisch aangepast moeten worden. Dit geldt in het bijzonder voor de huren van nieuwbouwwoningen, de jaarlijkse huurverhoging en het huurbedeij bij groot onderhoud en woningverbetering. Ook het vangnet van de individuele huursubsidie moet verbeteren," aldus de belangenorganisaties.

Ze hebben daarom gisteren aan de Vaste Kamercommissie van Volks-huisvesting gevraagd de onderzoeksgegevens zo snel mogelijk te bespreken.

Nederlandse ambassade beklad

KOPENHAGEN - Onbekenden hebben gisterochtend de Nederlandse ambassade in Kopenhagen met verf beklad. De actie was volgens een anonieme brief aan het dagblad Politiken gericht tegen de behandeling door de Nederlandse justitie van de Shell-activist R. R. Deze tegenstander van het apartheidssysteem werd voor vernielingsacties tegen een Shell-tankstation en branden bij de Makro tot vijf jaar veroordeeld. Hij werd dinsdag, wegens juridische vormfouten, op vrije voeten gesteld. Volgens de Deense politie gaat het om een voorbarige wraakactie. "Dat de veroordeelde niet langer gevangen zit is schijnbaar nog niet tot de Deense sympathisanten doorgedrongen," meent een woordvoerder van de Kopenhagse politie.

● Niet alleen in India protesteerden Sikhs tegen de executie van de moordenaars van Indira Gandhi, ook in Londen gingen Sikhs de straat op om tegen de ophanging te demonstreren.

Situatie in noorden van India gespannen

Sikhs wegens moord op Gandhi opgehangen

Van onze correspondent

NEW DELHI - De doodstraf is voltrokken op de twee moordenaars van de Indiase premier Indira Gandhi. Satwant Singh (24) en Kehar Singh (57) zijn gisterochtend in de centrale gevangenis in New Delhi opgehangen. De situatie in de hoofdstad en in Punjab alsmede een aantal andere noordelijke staten van India is gespannen na de executie van de twee sikhs. De Sikhs in Punjab streven al jaren naar een onafhankelijke staat.

De advocaten van het tweetal hebben donderdag, na een slepend proces van drie jaar, nog een laatste poging gedaan om hen van de strop te redden. Het Hooggerechtshof wees

echter hun verzoek tot uitstel van executie van de hand.

Kalm

Satwant Singh, de lijfwacht die vijf jaar geleden mevrouw Gandhi doodschoot, werd als eerste opgehangen. Daarna volgde Kehar Singh, een klerk bij de overheid, die het moordcomplot op touw zou hebben gezet. Beiden gingen kalm hun dood tegemoet, zo vertelden hun familieleden, die de laatste uren in de dodencel van de gevangenis Ti-har mochten doorbrengen.

In verband met mogelijke vergeldingsacties van de kant van de Sikh-bevolking, zijn intussen uitgebreide veiligheidsmaatregelen genomen. In New Delhi wordt extra gepatrouilleerd door leger en politie; rond de centrale gevangenis is een sterke politiemacht samengekomen. In Punjab en de aangrenzende deelstaat Haryana zijn de troepen in staat van verhoogde paraatheid gebracht. Scholen en universiteiten in Amritsar en andere

steden in Punjab zijn gesloten.

De uit vijf leden bestaande Panthic-commissie van de Sikh-militanten, heeft gisteren verklaard, dat zij de executie 'niet zal tolereren'. Zij waarschuwde, dat zij als vergelding regeringsfunctionarissen en hindoes zou doden. "Wij zullen het land in brand steken," aldus het dreigement van de militante Sikh-commissie.

Advocaat: niemand schade toegebracht

Specialisten bepleiten rechtmatigheid acties

AMSTERDAM - Tijdens de behandeling van het hoger beroep dat de Landelijke Specialisten Vereniging (LSV) had aangespannen tegen het gerechtelijk verbod op haar acties, heeft de LSV gisteren opnieuw de rechtmatigheid van haar actie bepleit. De medisch specialisten voerden eind oktober vorig jaar actie tegen de verlaging van hun norminkomen en praktijkkostenvergoeding. Zij draaiden continue zondagsdiensten.

Het Landelijk Patiënten/consumenten Platform en de Nationale Ziekenhuisraad spanden eind oktober een kort geding aan om de specialisten te bewegen hun acties te staken. De president van de rechtbank mr C.L. baron Van Harinxma thoe Slooten was van mening dat artsen moesten aanvaarden dat hun beroep een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid met zich meebrengt. Hij sprak van een 'gevaarscheppende actie' en verbodde het uitvoeren van continue zondagsdiensten.

De LSV, die ongeveer 4.000 specialisten vertegenwoordigt, is van mening dat vrijgevestigde specialisten het recht hebben om collectieve acties uit te voeren. Mr A.G. Maris, advocaat van de LSV, sprak van een

'politieke actie'. Hij vergeleek de positie van de medisch specialist met die van een ambtenaar. Ook zij zijn gerechtigd collectieve acties te voeren en op die manier invloed uit te oefenen op regeringsbeleid.

Hij ontkende dat er sprake geweest zou zijn van een gevaarscheppende actie. Gevaar is niets anders dan de kans op schade. De advocaat bevestigde dat de actie wellicht ongemakken voor de patiënten met zich mee had gebracht, maar zeker geen schade. Bovendien richtte de actie zich niet alleen op de inkomensverlaging van de specialisten, maar meer in het algemeen tegen het regeringsbeleid, aldus mr Maris.

De advocaat van het Landelijk Plat-

form, mr N.S.J. Koeman, was echter van mening dat de enige actiereden voor de specialisten 'de pijn in de portemonnee' was. De stelling van het Landelijk Platform luidde dat de medisch specialisten geen recht hebben op collectieve actie. De advocaat wees erop dat gezondheidszorg iets heel anders is dan de behandeling van spoedgevallen. Hij vond dat de actie een prematuur antwoord was op een overheidsmaatregel waar het laatste woord nog niet over gezegd was. Overigens memoreerde hij dat de tarieven van de specialisten met ingang van 1 januari weer met zes procent zijn gestegen.

De uitspraak in het hoger beroep volgt op 2 februari.

(ADVERTENTIE)

NOVELL NETWORKEN

voor een optimale automatisering.

TRILOGIK

Handelsweg 30, 6114 BR Susteren, 04499-3825.

(ADVERTENTIE)

Opruiming

oosterse tapijten

uit oude collecties voor extra lage prijzen

HUB DOLS & CO

Markt 31, Sittard
tel. 04490-12605

Een vertrouwd adres sinds 1905

Auto's

Te k. gevr. auto's vanaf 1978. Garage SCHAEPE-KENS. Tel. 04405-2896.

Te k. gevr. loop- sloop- en SCHADEAUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg! 045-254049.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen direct. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S van f 100,- tot f 5000,-. 04490-43481.

Te k. FORD Escort bwj. '85 met vele extra's o.a. PC-striping, org. km.st. 50.000, i.z.g.st. als de auto gebruikt moet weg! Tel. 045-425084.

Te k. FORD Escort 14 CL bwj. 5-86, wit, 24.000 km. sport, uiterlijk f 17.000,-. 045-252337.

Te koop Opel ASCONA bwj. '80, met bruin, i.z.g.st. LPG. APK-gek. Prj. f 3800,-. Tel. 04455-1594.

T.k. Opel MANTA GTE 1.9, bj. '77, apk. '89, vr.pr. f 1.800,-. 045-441051.

Eindelijk te k. MINI Special bwj. '79, APK-gek. Vr.pr. f 750,-. Tel. 04490-47407.

Te k. gevraagd loop- sloop- en SCHADEAUTO'S van 50 tot 4000 gld. Tel. 04490-19679 of 25611.

Gebr. AUTO-ONDERDELEN van o.a. BMW, Ford, Opel, VW, enz. Robby's Auto-onderdelen, Akerstr. Nrd. 350. Tel. 045-224123.

Hallo, opgelet, wij betalen de hoogste prijs voor alle merken AUTO'S, ook sloop. Tel. 045-416239.

T. k. Opel REKORD 2.0, 4-drs., bj. '80, perfect in orde. f 4250,-. Tel. 045-316940.

Prachtige Ford ESCORT XR3i. Moet weg! Te a.b. Hout 28, Landgraaf. Tel. 045-322123.

Te k. 3 goed lopende AUTO'S met garantie. Nissan 160 B, radio, trekhaak, bj. '80, 1950,-. Volvo 343, bj. '80, met LPG-install., schuifdak, f 1750,-. Olds Mobile Cutlass Kruser, 8 cyl., autom., type 81. Alle auto's APK t/m '89. Tel. 045-323178.

T.k. Opel ASCONA 2.0 SR 80, i.z.g.st. APK 7-89. Tel. 04409-3735.

Te k. Ford ESCORT 14 CL, 5-drs., bj. '11-86, km.st. 19.000, f 16.500,-. Inruil event. mogelijk. Tel. 045-316940.

Te k. Ford FIESTA XR 2, eind '82, nw. kopp. remmen, enz. f 7250,-. Event. inruil mog. Tel. 045-316940.

VW GOLF diesel, bj. eind '81, i.z.g.st. f 6750,-. Tel. 045-316940.

Te k. Opel KADETT 12 S, bj. '78, APK 7-89, i.z.g.st. f 1650,-. Tel. 045-316940.

Let op! Let op! Als nieuw, na 9 jan. '89, voordeelkoop. Deze VOLVO 360 GLS, 5 speed, met i.v. 5000,-. Renault 5, bj. '85, ANWB-ek. APK-gek. f 14.750,-. Reeds te bezichtigen. Marijkestraat 28, Nieuwenhagen.

Te k. MITSUBISHI Lancer GLX autom., bj. eind '84, APK tot '11-89, vr.pr. f 15.000,-. Tel. 045-321073.

Student vraagt te k. 3-drs. FIAT 127, voor onderdelen. Tel. 045-322460.

Autobedrijf E. CUSTERS, Verlegde Lindelaan 23, Oirschik. Tel. 04492-3261, biedt te koop auto's, o.a. 1988 Ford Sierra 1.6 EM, lpg. '86, 2x Opel Ascona Hatchback 1.6 S, t. '83, '8900,-. Toyota Cressida Diesel, nw. mod., t. '83, '8900,-. Opel Ascona 1.6, t. '84, '8900,-. Opel Kadett 12 S, t. '81, '5900,-. 2x Renault 5 TL, t. '83, '5900,-. Ford Taurus, t. '81, i.z.g.st., f 3750,-. Lada Jeep, t. '83, '3500,-. Citroen GS, t. '81, '2100,-. 2x Renault 5 GTL, t. '81, '1900,-. Fiat 127, t. '79, '1750,-. Audi 80 GLS, t. '80, '3900,-. Honda Accord, t. '80, '2400,-. Mazda 626 Hardtop Coupe, t. '80, '3900,-. Fiat Uno 55 S, t. '82, '10.500,-. Renault 5, t. '81, lpg. t. '82, '3900,-. Opel Manta, t. '77, '1900,-. Toyota Starlet Stat., t. '80, '2900,-. Fiat Ritmo 75 CL, t. '81, '2900,-. Opel Ascona 1.2, t. '79, '1900,-. Opel Ascona, t. '80, '2600,-. Opel Ascona, t. '81, '2900,-. Mazda 616, t. '78, '1900,-. Chrysler Talbot 1510, t. '81, '2250,-. Opel Manta GTE, bj. '75, i.z.g.st., f 7000,-. Renault 4 verch. verl. chass., t. '83, '3400,-. Honda Civic, t. '80, '2700,-. Chrysler Aut., t. '82, '1900,-. Volvo Express, t. '71, uniek in Ned. Div. goedkoop inruilers. Alle auto's met APK. Verlichte showroom, geop. ma t/m vr. van 10 tot 19 uur, zat. tot 17 uur. Inruil en financiering mogelijk.

DATSUN Cherry 1200 GL Nissan blauw bj. 23-5-79, APK 23-12-89, vr. f 1850,-. Tel. 045-314774. Beginhofstr. 19 Ubach over Worms.

Sloop- loop- en SCHADEWAGENS tegen redelijke prijs. gratis afhalen, ook 's avonds. Tel. 04405-1602.

Te k. CHIROPAC en Golf diesel, bj. '78, APK i.z.g.st. tel. 04498-3398.

Te k. i.z.g.st. VW KEVER en Opel Kadett APK tel. 04499-3398.

Mazda 626 HB 1.6 GLX '86, Mazda 626 Sedan 1.6 + 2.0 '81, '83, Mazda 626 2.0 SDX '82, Mazda 929 Sedan 2.0 '85, Mazda 323 HB Sport 1.3 '87, Mazda 323 HB 1.5 GLX '83, Mazda 323 HB 1.3 LX '82, '86, Mazda 323 Sedan 1.6 '81, '87, Citroen Visa RE II 1.0 '87, Ford Escort 1.3 '82, Nissan Sunny 1.5 GL '85, Nissan Sunny 1.7 diesel '85, VW Golf 1.6 diesel '84, VW Passat 1.6 HB '83, VW Jetta 1.6 NB '87, Volvo 360 GLS '86, Opel Kadett S 1.6 HB '85, Toyota Celica Coupé 1.6 '83, Mazda-Kroon-garantie, AUTOBEDR. LEYMBORGH B.V., Bomenweg 2-8 Limbricht, tel. 04490-15388.

Auto Landgraaf biedt aan:

Audi Coupé GT

Quattro-model 15.000 km, stuurbekr., gekl. glas, sport-velgen enz. 1987, nieuwpr. f 53.000,- nu voor f 34.900,-.

Heerlerbaan 74-76 Heerlen, tel. 045-424268/424231.

Uitlaat kapot?

dan snel naar snelservice Auto Sport, Schelsberg 175, Heerlen, 045-725507. Dealer van originele Romax uitlaaten en alle topmerken schroefbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

APK-keuringsstation

Wij bet. dir. contant geld 500 tot 50.000 gld. voor alle type auto's. 045-414372, ook 's avonds. Gespec. in Mercedes.

Exclusief en kosteloos bij

6 sterren Opeldealer

Canton Reiss

Waar u auto's met service koopt!

3 jaar garantie op nieuwe auto's
2 jaar garantie op gebruikte auto's
6 jaar garantie tegen doorroesten
alles zonder kilometer-limiet!

Canton-Reiss, zekerheid voor alles!

Valkenburgerweg 28-34 Heerlen

tel. 045-718040

Vanaf f 195,- per maand

NORMAAL f 18624,-

Uw voordeel f 1.500,-

Langheekweg 36-40 - KERKRADE ind.terr. Dentgenbach, 045-452570

UW NISSAN DEALER

JURGEN AUTOCENTRUM

Langheekweg 36-40 - KERKRADE ind.terr. Dentgenbach, 045-452570

Te k. BMW 316 1800 cc i.z.g.st. bj. eind '81, div. extra's, moet weg weg. omst. Bellen na 18.00 u. 04490-27084.

Te k. MERCEDES 350 SE blauwmet. bwj. '75, geheel gerestaureerd, f 4500,-. Tel. 04405-1688.

Te k. FIAT 127 bwj. '75, zonder APK, f 250,-. Tel. 04405-1688.

FORD Fiesta 1.1 L bravao '82 als nieuw. Rotterdamstr. 24 Heerlen.

Ford ORION 1.6 injectie, grismet 11-83, div. extra's, 84.000 km. Vr.pr. f 12.950,-. Tel. 045-213208.

Te k. Toyota COROLLA SXL bwj. juni '87, km.st. 15.000, z.g.a. Te bevr. Breedstr. 4 Hoensbroek.

VOLVO 360 GLT 2.0 inj. 5-drs. zilverm., schuifdak, 6-85, 47.000 km. f 12.500,-. Tel. 04490-44074.

Te k. Ford Escort '79 1600 Sport exkl. f 3250,-. Tel. 045-254618.

Toyota COROLLA, '79, APK tot 5-89, i.z.g.st., vr.pr. f 2100,-. Meteorstraat 10, Brunssum, tel. 045-222817.

Te k. Opel KADETT D Ca. 2.900, i.z.g.st. prj. f 4750,-. Tel. 045-322220.

Koopje! TALBOT Horizon 1.5 GLS, '79, i.z.g.st., 5-drs. Tel. 045-324419.

Te k. SAAB 900 turbo, bj. '78, i.z.g.st. gereviseerde motor, prijs f 4500,-. Tel. 04490-53743.

Te k. Alfa Romeo Alfetta 1800 Lusso, bj. '80, stereoinstall., nwe. uitlaat + grote beurt, APK '89, f 1250,-. Tel. 04405-1688.

GOLF diesel te koop '83, 5 versnellings, f 8750,-. Als nieuw. 04406-12875.

T.k. Opel CORSA bj. '87, Pr. f 15.500,-. Ursulastr. 192, Kerkrade.

VOLVO 343 GL Special, bj. '79, APK, i.z.g.st. Tel. 045-412510.

CITROEN GSA als nieuw i.z.g.st. 2e mnd. '90, f 2450,-. 045-415528.

T.k. van le. eigen. Ford ESCORT 14 Bravo '87, 56, schone uitvoering, zeer zuinig, extra's achter rs spoieler, 85, 60HR14 rs velgen, 4 koplampen. Tevens 2 Hella verstralers 100 watt f 200,-. Theresiastr. 25, Pey. 04754-1992.

FORD Taurus 1.6 GL '78 trekhaak, APK, i.z.g.st. f 1750,-. Tel. 04459-1263.

CABRIOLET Cadillac de Ville '86, alles elektrisch f 16.500,-. Tel. 04459-1263.

Te k. MAZDA 1000 '76 motorisch 100% in orde. f 450,-. Tel. 04450-1889.

Wegens autoschade te k. BMW-MOTOR 3-serie, versnellingsbak en div. onderdelen. Tel. 045-410344.

Wegens omstandigheden te k. FORD Sierra 1.6 Laser 5-drs. bwj. 1985, 68.000 km. Vr.pr. f 13.500,-. Tel. 045-442125.

Te k. BMW Touring 1600. Tel. 045-241783.

Te k. AUDI 80 GTE 1985 v. part. 1800 l. 5-bak, kl. griet, sportvelgen, radio, schuifdak. Tel. 04490-1901.

Te k. TOYOTA Carina 4-drs. nw. banden, koppeling, remmen, bj. '78, Audi 80 LS 2-drs. bj. '78. Tel. 04490-28612.

Te k. CROSSMOTOR Kawasaki KX 2500 bj. '88 i.z.g.st. 04493-1654.

MERCEDES 240 D '77, kl. wit automaat, trekhaak. Tel. 045-750743.

Te k. VW Golf 1300 wit, sept. '86, 39.000 km. Tel. 045-752624.

Van part. FORD Sierra 2.0 Ghia, bwj. '85, 42.000 km. Auto als nw. 045-752215.

Te koop onder garantie en service: Ford Escort Cabriolet n.l. uitgeveerd '84, Opel Ascona, 4-drs. '84, Opel Ascona 16 diesel bwj. '82, div. acc.; Ford Escort XR3i, div. extra's, bj. '84; Mazda 323 Aut. bj. '78; Porsche 944, '85; Citroen Visa, '86; Fiat Ritmo, '82; Mitsubishi Galant, '82; Mitsubishi Sapporo, '79 en '78; Opel Kadett Diesel, '83; Ford Mustang, '80, 4 cyl.; Datsun Sunny, '84; Div. inruilers.

AUTO P. FRANKEN, Ganzeweide 58, Heerlerbaan. Inruil, financ. en garantie. Tel. 045-727711 of 216475.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

AUDI coupé GT '81, mars-rood, quattro-look, lpg, div. extra's f 11.000,-. Tel. 045-210007.

Gebr. DOMINIKOWSKI biedt aan: Opel Kadett 1.3 GS, div. extra's, wit, '86; Kadett 1.2, lpg, groenmet., '85; Kadett 1.2, div. extra's, rood, lpg. '82; Kadett 1.2, i.s.v.nw., '80; Manta 2.0 GTE, zilvermet., '81; Polo GT coupé, bj. '83, div. extra's, rood; BMW 316, als nw., div. extra's, rood, '85; Ford Escort 2.0, 4-drs., rood, mooi, zilver + blauwmet., '81; Escort 1.3 Ghia, 5-drs., groenmet., '82; VW Golf CL, 3-drs., div. extra's, groenmet., '82; Honda Quintet Autom., met of zonder i.v. '82; Toyota Corolla DX, rood, '80; Datsun Cherry, goudmet., t. '80; Mazda 929 Coupé, zilvermet., i.z.g.st., f 1250,-. Autobedrijf Gebr. Dominikowski, Kantstr. 48, Ubach o. Worms Landgraaf. 045-326018.

PEUGEOT 504 Break, '80, f 3750,-. Opel Ascona, '78, f 1750,-. Renault 4 GTL, '80, f 1500,-. Fiat 131, '81, f 2500,-. Lada 2105, '85, f 5750,-. Mazda 626, '80, f 2000,-. Renault 4 GTL, f 3750,-. VW Golf, '83, f 7750,-. Toyota Corolla, '80, f 3750,-. Volvo 264 GL, '80, f 5500,-. Citroen GSA Pallas, '81, f 1750,-. Honda Prelude, '80, f 3250,-. Mini Special, '90, f 2250,-. Ford Granada, '82, f 6750,-. Ford Transit, '80, f 1750,-. Oirschikweg 27, Oirschik. 04492-3582.

Te k. RENAULT R5 Alpine turbo, bwj. '80, apk 12-89. Inr. mog. Vr.pr. f 3500,-. Scheldestraat 14, Heerlen. Z. m. PEUGEOT 305 SR bj. '80, apk 7-89 f 1750,-. Evt. inr. 045-713883.

Te k. MAZDA 323 bwj. '79, apk jan. '90. Pr. f 1500,-. Tel. 045-255242.

Te k. FORD Escort 13 L bwj. '81, 5-drs. in pr. st. m. trekh. en apk t/m '90. Kl. groenmet. Pr. f 5650,-. Tel. 045-259228.

Te k. OPEL Kadett Hatchback 13N bwj. '80, blauwmet., f 2750,-. 3 mnd. gar. Bellen na 18.00 u. 04490-32697.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Spotgoedkoop SIMCA Horizon bwj. '79, APK tot '90 f 500,-. Tevens BMW 607, Tel. 045-322650.

BMW 525 bwj. '81, vele extra's, APK 7-89, t.e.a.b. Tel. 04490-53319.

Te k. BMW 316 bwj. '84 kl. wit z.m. elke keuring toegest., veel extra's, inv. evtl. mog. Tel. 04490-26256 of 51497.

OPEL Omega 2.0 I '88; Kadett 1.3 LS Sedan '86; Kadett 1.3 LS '85; Kadett 1.2 LS '85; Kadett 1.2 S HB '83; Kadett Caravan 1.2 S; Fiesta 1.1 L '83; Peugeot 305 GL '82. Autobedrijf J. Dennenman, Raadhuisstr. 107 Hulsberg.

Te koop onder garantie en service: Ford Escort Cabriolet n.l. uitgeveerd '84, Opel Ascona, 4-drs. '84, Opel Ascona 16 diesel bwj. '82, div. acc.; Ford Escort XR3i, div. extra's, bj. '84; Mazda 323 Aut. bj. '78; Porsche 944, '85; Citroen Visa, '86; Fiat Ritmo, '82; Mitsubishi Galant, '82; Mitsubishi Sapporo, '79 en '78; Opel Kadett Diesel, '83; Ford Mustang, '80, 4 cyl.; Datsun Sunny, '84; Div. inruilers.

AUTO P. FRANKEN, Ganzeweide 58, Heerlerbaan. Inruil, financ. en garantie. Tel. 045-727711 of 216475.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

AUDI coupé GT '81, mars-rood, quattro-look, lpg, div. extra's f 11.000,-. Tel. 045-210007.

Gebr. DOMINIKOWSKI biedt aan: Opel Kadett 1.3 GS, div. extra's, wit, '86; Kadett 1.2, lpg, groenmet., '85; Kadett 1.2, div. extra's, rood, lpg. '82; Kadett 1.2, i.s.v.nw., '80; Manta 2.0 GTE, zilvermet., '81; Polo GT coupé, bj. '83, div. extra's, rood; BMW 316, als nw., div. extra's, rood, '85; Ford Escort 2.0, 4-drs., rood, mooi, zilver + blauwmet., '81; Escort 1.3 Ghia, 5-drs., groenmet., '82; VW Golf CL, 3-drs., div. extra's, groenmet., '82; Honda Quintet Autom., met of zonder i.v. '82; Toyota Corolla DX, rood, '80; Datsun Cherry, goudmet., t. '80; Mazda 929 Coupé, zilvermet., i.z.g.st., f 1250,-. Autobedrijf Gebr. Dominikowski, Kantstr. 48, Ubach o. Worms Landgraaf. 045-326018.

PEUGEOT 504 Break, '80, f 3750,-. Opel Ascona, '78, f 1750,-. Renault 4 GTL, '80, f 1500,-. Fiat 131, '81, f 2500,-. Lada 2105, '85, f 5750,-. Mazda 626, '80, f 2000,-. Renault 4 GTL, f 3750,-. VW Golf, '83, f 7750,-. Toyota Corolla, '80, f 3750,-. Volvo 264 GL, '80, f 5500,-. Citroen GSA Pallas, '81, f 1750,-. Honda Prelude, '80, f 3250,-. Mini Special, '90, f 2250,-. Ford Granada, '82, f 6750,-. Ford Transit, '80, f 1750,-. Oirschikweg 27, Oirschik. 04492-3582.

Te k. RENAULT R5 Alpine turbo, bwj. '80, apk 12-89. Inr. mog. Vr.pr. f 3500,-. Scheldestraat 14, Heerlen. Z. m. PEUGEOT 305 SR bj. '80, apk 7-89 f 1750,-. Evt. inr. 045-713883.

Te k. MAZDA 323 bwj. '79, apk jan. '90. Pr. f 1500,-. Tel. 045-255242.

Te k. FORD Escort 13 L bwj. '81, 5-drs. in pr. st. m. trekh. en apk t/m '90. Kl. groenmet. Pr. f 5650,-. Tel. 045-259228.

Te k. OPEL Kadett Hatchback 13N bwj. '80, blauwmet., f 2750,-. 3 mnd. gar. Bellen na 18.00 u. 04490-32697.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k. moeie MITSUBISHI bwj. 580, APK 1-90, 5-bak, trekhaak, nw. banden, Vr.pr. f 2900,-. Tel. 04490-49606.

Te k

Het credo van Happarts opvolger Nico Droeven

Onze strijd in Voeren kent nog geen einde'

MARTENSVOEREN — Schoonheid van de Voer- idspreek is alom bekend. Dich- eurver en schrijvers hebben rs ben beste beentje voorgezet edrij die pracht bloemrijk te Parwoorden. Maar wie er op regeachtige winter- nd zijn weg zoekt, is bijna moonheid het tegendeel aan te rooden. De wegen zijn smal, 5-224 fig verlicht en verkeren els nog in een miserabele at. De streek lijkt wel uit- alstorven. Wegwijzers zijn r geen betrouwbare oriën- iepunten. Al lang niet ter. In veel gevallen is over plaatsnamen zwarte verf zilvermeerd, elders hebben on- r... kenden de borden een 'ar... wartslag gedraaid. Stille ge- + le... gen van een bij tijd en wij- fanatiek gevoerde taal- C... tijd.

t... een verdraging van twintig muten arriveren we op de plaats zw... n het rendez-vous. Een fraai bruin... dhuus, ietwat afzijdig van de se de Village, pardon. Dorps- r... en beter bekend als St. Mar- hsvoeren. de salon wachten we op de pas l... noemde, beedigde en reeds vol- o di... actieve burgemeester. Dat ood... ert even. Tijd om te observeren. ood... inrichting is degelijk en gezell- ook Belgisch. Veel koperwerk. ie... bonte verlichting in de kerst- CIA... om gaat voortdurend aan en uit. 717 de open haard ligt geen hout, 3-63... staat wel een fiere, in rood gedoste kerstman met snor. Op el liggen de kranten van de dag, oen... Meuse, La Wallonie, Le Soir, bies... Libre Belgique en De Stan- 1... ard. 38; za 01; 15; 16; 17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 24; 25; 26; 27; 28; 29; 30; 31; 32; 33; 34; 35; 36; 37; 38; 39; 40; 41; 42; 43; 44; 45; 46; 47; 48; 49; 50; 51; 52; 53; 54; 55; 56; 57; 58; 59; 60; 61; 62; 63; 64; 65; 66; 67; 68; 69; 70; 71; 72; 73; 74; 75; 76; 77; 78; 79; 80; 81; 82; 83; 84; 85; 86; 87; 88; 89; 90; 91; 92; 93; 94; 95; 96; 97; 98; 99; 100; 101; 102; 103; 104; 105; 106; 107; 108; 109; 110; 111; 112; 113; 114; 115; 116; 117; 118; 119; 120; 121; 122; 123; 124; 125; 126; 127; 128; 129; 130; 131; 132; 133; 134; 135; 136; 137; 138; 139; 140; 141; 142; 143; 144; 145; 146; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162; 163; 164; 165; 166; 167; 168; 169; 170; 171; 172; 173; 174; 175; 176; 177; 178; 179; 180; 181; 182; 183; 184; 185; 186; 187; 188; 189; 190; 191; 192; 193; 194; 195; 196; 197; 198; 199; 200; 201; 202; 203; 204; 205; 206; 207; 208; 209; 210; 211; 212; 213; 214; 215; 216; 217; 218; 219; 220; 221; 222; 223; 224; 225; 226; 227; 228; 229; 230; 231; 232; 233; 234; 235; 236; 237; 238; 239; 240; 241; 242; 243; 244; 245; 246; 247; 248; 249; 250; 251; 252; 253; 254; 255; 256; 257; 258; 259; 260; 261; 262; 263; 264; 265; 266; 267; 268; 269; 270; 271; 272; 273; 274; 275; 276; 277; 278; 279; 280; 281; 282; 283; 284; 285; 286; 287; 288; 289; 290; 291; 292; 293; 294; 295; 296; 297; 298; 299; 300; 301; 302; 303; 304; 305; 306; 307; 308; 309; 310; 311; 312; 313; 314; 315; 316; 317; 318; 319; 320; 321; 322; 323; 324; 325; 326; 327; 328; 329; 330; 331; 332; 333; 334; 335; 336; 337; 338; 339; 340; 341; 342; 343; 344; 345; 346; 347; 348; 349; 350; 351; 352; 353; 354; 355; 356; 357; 358; 359; 360; 361; 362; 363; 364; 365; 366; 367; 368; 369; 370; 371; 372; 373; 374; 375; 376; 377; 378; 379; 380; 381; 382; 383; 384; 385; 386; 387; 388; 389; 390; 391; 392; 393; 394; 395; 396; 397; 398; 399; 400; 401; 402; 403; 404; 405; 406; 407; 408; 409; 410; 411; 412; 413; 414; 415; 416; 417; 418; 419; 420; 421; 422; 423; 424; 425; 426; 427; 428; 429; 430; 431; 432; 433; 434; 435; 436; 437; 438; 439; 440; 441; 442; 443; 444; 445; 446; 447; 448; 449; 450; 451; 452; 453; 454; 455; 456; 457; 458; 459; 460; 461; 462; 463; 464; 465; 466; 467; 468; 469; 470; 471; 472; 473; 474; 475; 476; 477; 478; 479; 480; 481; 482; 483; 484; 485; 486; 487; 488; 489; 490; 491; 492; 493; 494; 495; 496; 497; 498; 499; 500; 501; 502; 503; 504; 505; 506; 507; 508; 509; 510; 511; 512; 513; 514; 515; 516; 517; 518; 519; 520; 521; 522; 523; 524; 525; 526; 527; 528; 529; 530; 531; 532; 533; 534; 535; 536; 537; 538; 539; 540; 541; 542; 543; 544; 545; 546; 547; 548; 549; 550; 551; 552; 553; 554; 555; 556; 557; 558; 559; 560; 561; 562; 563; 564; 565; 566; 567; 568; 569; 570; 571; 572; 573; 574; 575; 576; 577; 578; 579; 580; 581; 582; 583; 584; 585; 586; 587; 588; 589; 590; 591; 592; 593; 594; 595; 596; 597; 598; 599; 600; 601; 602; 603; 604; 605; 606; 607; 608; 609; 610; 611; 612; 613; 614; 615; 616; 617; 618; 619; 620; 621; 622; 623; 624; 625; 626; 627; 628; 629; 630; 631; 632; 633; 634; 635; 636; 637; 638; 639; 640; 641; 642; 643; 644; 645; 646; 647; 648; 649; 650; 651; 652; 653; 654; 655; 656; 657; 658; 659; 660; 661; 662; 663; 664; 665; 666; 667; 668; 669; 670; 671; 672; 673; 674; 675; 676; 677; 678; 679; 680; 681; 682; 683; 684; 685; 686; 687; 688; 689; 690; 691; 692; 693; 694; 695; 696; 697; 698; 699; 700; 701; 702; 703; 704; 705; 706; 707; 708; 709; 710; 711; 712; 713; 714; 715; 716; 717; 718; 719; 720; 721; 722; 723; 724; 725; 726; 727; 728; 729; 730; 731; 732; 733; 734; 735; 736; 737; 738; 739; 740; 741; 742; 743; 744; 745; 746; 747; 748; 749; 750; 751; 752; 753; 754; 755; 756; 757; 758; 759; 760; 761; 762; 763; 764; 765; 766; 767; 768; 769; 770; 771; 772; 773; 774; 775; 776; 777; 778; 779; 780; 781; 782; 783; 784; 785; 786; 787; 788; 789; 790; 791; 792; 793; 794; 795; 796; 797; 798; 799; 800; 801; 802; 803; 804; 805; 806; 807; 808; 809; 810; 811; 812; 813; 814; 815; 816; 817; 818; 819; 820; 821; 822; 823; 824; 825; 826; 827; 828; 829; 830; 831; 832; 833; 834; 835; 836; 837; 838; 839; 840; 841; 842; 843; 844; 845; 846; 847; 848; 849; 850; 851; 852; 853; 854; 855; 856; 857; 858; 859; 860; 861; 862; 863; 864; 865; 866; 867; 868; 869; 870; 871; 872; 873; 874; 875; 876; 877; 878; 879; 880; 881; 882; 883; 884; 885; 886; 887; 888; 889; 890; 891; 892; 893; 894; 895; 896; 897; 898; 899; 900; 901; 902; 903; 904; 905; 906; 907; 908; 909; 910; 911; 912; 913; 914; 915; 916; 917; 918; 919; 920; 921; 922; 923; 924; 925; 926; 927; 928; 929; 930; 931; 932; 933; 934; 935; 936; 937; 938; 939; 940; 941; 942; 943; 944; 945; 946; 947; 948; 949; 950; 951; 952; 953; 954; 955; 956; 957; 958; 959; 960; 961; 962; 963; 964; 965; 966; 967; 968; 969; 970; 971; 972; 973; 974; 975; 976; 977; 978; 979; 980; 981; 982; 983; 984; 985; 986; 987; 988; 989; 990; 991; 992; 993; 994; 995; 996; 997; 998; 999; 1000

Principe
Nico Droeven was even opgehou- den. Hij verontschuldigt zich t... voor.ewel," begint hij, "ik heb er niets tegen dat u uw vragen in het '85... elands stelt, maar ik zal ze in 13... Vla Frans beantwoorden." Een ad... van stijfkoppigheid, van ar- 80...antie?

...droeven: "Ik heb niets tegen Vla- vingen, al helemaal niets tegen Nederlanders en de Nederlandse 30... al, maar als ik er nu op sta dat ik 31... vragen in het Frans beant- 32...oord, moet u dat zien als een 33...ting van mijn politieke opvat- 34...ing. Jawel, ik spreek principieel 35...rans tegen collega's en journalist- 36...en als ik over politieke zaken be- 37...raaderd word, zeker als het dan 38...nog over Voeren gaat."

...droeven, bijna 37, is getrouwd en 39...ader van twee kinderen. Hij heeft 40...en zoon, Marcial (10) en een doch- 41...er Anaïs (5). Dat zijn kroost niet 42...de Franstalige school ter plekke 43...zoekt, maar op een basisschool 44...n Luik zit, heeft volgens hem 45...iets te maken met het gehalte 46...an het lokale schoolje. Wel waar 47...an dat zijn vrouw, Ariane, in Luik 48...teuf is als onderwijzeres. Zij 49...moet er dagelijks heen. Het is dus 50...oor de hand liggend dat de kin- 51...eren meegaan.

...de nieuwe 'bourgmestre' is meer

dan tweetalig. Behalve Frans en Nederlands beheerst hij ook Engels en spreekt hij een aardig mondje Duits. Hij was eens leraar: nu is hij zelfs hoogleraar, aan het Hoger Instituut voor Economi- sche Wetenschappen in Jemeppeur Meuse, onder de rook van Luik. Daar doceert hij vier dagen in de week. Vrijdag steekt hij zich in een ander jasje, in dat van "attaché de kabinet" in dienst van de Waalse socialistische gemeen- schapsminister Valmy Féaux.

Eenheid
Niet zo extrovert en opvliegend als Happart, wel minstens zo sluw, en in elk geval veel intelligenter dan zijn van de troon gestoten voorganger. Die indruk maakt Nico Droeven op het eerste ge- zicht. Naar woorden hoeft hij niet te zoeken. Hij is een makkelijke prater en weet verduiveld goed waarover hij het heeft. Tijdens zijn installatie, afgelopen maandag in het van journalisten en tv-ploegen uitpuilende gemeentehuis te 's-Gravenvoeren,

Maandag 2 januari tegen 20 uur: de eerste raadsvergade- ring onder het voorzitterschap van Nico Droeven zit er op. Staande voor het open raam in het vergaderzaaltje, laten de Grote Twee, José Happart (links) en de nieuwe bourgmestre zich toejuichen door Francofone bewonderaars, die zich voor de poort van het gemeentehuis verzameld hebben.

knoopte hij, staande naast José Happart, demonstratief de zwart- geel-rode burgemeestersjerp om beider middel. Droeven legt uit waarom hij dat deed: "Happart en Droeven voeren dezelfde strijd. Dat hebben we al jaren gedaan en dat zullen we blij- ven doen. Wij strijden 'pour la li- berté de Fourons', jawel, voor de vrijheid van Voeren en hebben eigenlijk maar één doel voor ogen, retour à Liège, terug naar Luik." Het is deze hartewens die als een rode draad door het hele gesprek loopt.

„In 1963 is de meerderheid van de Voerense bevolking tegen haar uitdrukkelijke wil van Luik naar Limburg verplant. Let wel, tegen leug en meug. En nog steeds voe- ren wij, dat wil zeggen ik, Hap- part, onze raadsactie van de Re- tour-à-Liège, de Action Fouron- naise en alle andere Franstaligen in de streek oppositie tegen dit on- zalige akkoord. Onze strijdleuze blijft: terug naar Luik!"

Paradoxaal

Droeven vindt dat de Vlamingen in de raad van de gemeente en naar hij steeds weer benadrukt, vooral oppositieleider Huub Broers, eindelijk eens moeten op- houden door te drammen, omdat hun beschuldigingen 'beziijden de werkelijkheid' zijn. „D'accord, statutair maken wij deel uit van Vlaanderen. Ik erken het bestaan van deze toestand, ik rectificeer de wet, maar dat is nog iets anders dan genoegen nemen met de situatie. Wat ik wil, wat Happart wil en wat alle Francofo- nen willen, is erkenning van de realiteit in Voeren. Niet meer en niet minder." En hij somt op: er wonen bedui- dend meer Franstaligen in de ge- meente dan Nederlandstaligen, Retour-à Liège domineert van- ouds in de raad, nu met negen te- zes. Economisch en sociaal is Voeren ook nu - bijna 26 jaar na de gedwongen overheveling - ge- tendels nog op het Waalse achter- land georiënteerd. Dat valt toch niet te loochenen."

Droeven erkent volmondig dat de strijd die de Francofonen ter plek- ke strijden een moeizame is, waar- van de gewenste uitkomst een kwestie van jaren kan worden. Toch ziet hij al lichtpunten. Groot gewicht kent hij toe aan een vorige week woensdag in Brussel geëffectueerde overeenkomst, waarvan de totstandkoming paral- lel liep met het inmiddels bekende Voer-akkoord, dat op die dag door José Happart en zijn Vlaamse te- genspeler Huub Broers onderte- kend werd. Droeven: „Let wel hè, ik praat nu

over een pact tussen de regering en ons, de Franstaligen in Voeren. De Vlamingen staan daar hele- maal buiten."

'Winstpunten'

Met nauwelijks verholen voldoe- ning memoreert de spikspinter- nieuwe burgemeester uit 'zijn' ak-koord met Martens VIII: de Voer- streek krijgt een Franstalige ad- junct-regeringscommissaris (deze is reeds in functie en heet Harmel Wynants, red.), de Franstalige la- gere school in St.-Martensvoeren ondergaat binnenkort uitbreiding, er komt in Voeren een Franstalig cultureel centrum en punt 4: Droeven wordt burgemeester als opvolger van Happart. Voilà, monsieur, vier winstpunten.

Volgens Droevens meest manifes- te politieke tegenstander in de ge- meente, de reeds gememoreerde Vlaamse oppositieleider, thans ook tweede schepen, Huub Broers, komt er in Voeren géén Franstalig cultureel centrum. Het eentalige Voorstatuut laat zo'n voorziening niet toe. Nooit. „Als ze de stenen ervoor op elkaar gaan metselen, ben ik persoonlijk in staat de boel af te breken", aldus Broers.

Reactie van burgemeester Droev- en: „Te gek om waar te zijn. Sinds jaar en dag vormen wij, de Francofonen, hier een ruime meerderheid, maar op het culture- le vlak bezitten wij niets, rien. Als Broers zich opwindt over deze volslagen logische en gerechtvaard-igde toezeggingen aan ons, dan zeggen wij: Broers, hou je mond, daar heb je absoluut niets mee te maken. Als het aan die man lag, werden alle faciliteiten van de Franssprekenden in Voeren afge- schaft. Daar streeft hij werkelijk naar."

Geen beletsel

Burgemeester zijn over Vlamin- gen en Waalsegezinden en tegelij- kertijd het voortouw nemen in de strijd om heroverheveling van de gemeente naar Luik. Is dat über- haupt mogelijk? Droeven zegt geen enkel beletsel te zien. „Onder mijn verantwoor- delijkheid zal Vlamingen en Fran- cofonen een gelijkaardige bejege- ning ten deel vallen. Wat ik even- wel niet zal nalaten, is proberen aan te tonen dat veel van wat op bestuurlijk gebied in Voeren ge- beurt, niet door de beugel kan. „Bij mijn beëdiging ten overstaan van de gouverneur van Limburg heb ik tegen hem gezegd, ik citeer: ik respecteer de taalwet, Vlamin- gen en Walen zijn voor mij in dat opzicht gelijk aan elkaar, maar op het politieke vlak praat en doe ik niet als burgemeester. En weet je

wat de gouverneur toen zei. Hij zei: Droeven, dat is uw probleem."

Het burgemeesterschap van Voe- ren betekent dat Droeven niet lan- ger kan fungeren als voorzitter van de Action Fouronnaise. Dit is een naast de politieke stroming Retour-à-Liège opererende, af- scheidsbeweging met een ge- registreerd aantal leden van zo'n zeshonderd. Ieder lid betaalt 350 frank contributie per jaar. Wel maakt de nieuwe burgemeester nog deel uit van de bestuursraad van de Action, die 22 leden telt. In de Action Fouronnaise, een 'ver- eniging zonder winstoogmerk', waarvan dertien jaar geleden het statuut in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd werd, zijn alle lagen

Francofone leuze 'Retour-à-Liège' leeft nog volop

van de Franstalige bevolking van Voeren vertegenwoordigd.

Een militante club? „Da's juist, maar voorzichtig he? Onder mili- tant versta ik geen straatreureur. Daar ben ik faliekant tegen. Mili- tant wil zeggen dat wij op elk mo- ment van de dag bereid zijn te vechten voor onze zaak. Vechten met aanhangstekens, begrijpt u wel?"

Prioriteiten

In het 5169 hectaren grote Voeren met z'n ruim 4.000 inwoners moet intussen wel het een en ander ge- beuren. Urgent acht Droeven de voortgang van de verbetering en de modernisering van het streek- wegnet. Niet minder dringend is het aanbrengen van een deug- delijke verlichting langs de we- gen. Die is over het algemeen ge- brekkelig, plaatselijk heerst 's avonds volslagen duisternis in de meest letterlijke zin van het woord.

„Voeren", licht Droeven verder toe, „doet veel voor de instand- houding van een proper milieu." Telkenjare worden er in de bossen op de glooiende heuvelruggen tienduizend tot vijftienduizend bomen bijgeplant. Die operatie wordt voortgezet. Voor de economie Droeven is het een uitgemaakte zaak dat de Voer-

● „Happart is Droeven, Droeven is Happart. We vormen een eenheid en blijven gezamenlijk de strijd voortzetten, het ge-vecht voor een rechtvaar- dige zaak." Woorden van de spiksplinternieuwe burgemeester van Voe- ren, Nico Droeven, in een gesprek te zijnen huize in St.-Martensvoeren, waar- in hij uitvoerig het licht laat schijnen op al het- geen hem in de zaak Voe- ren beweegt en dwarszit.

Foto's: WIDDERSHOVEN

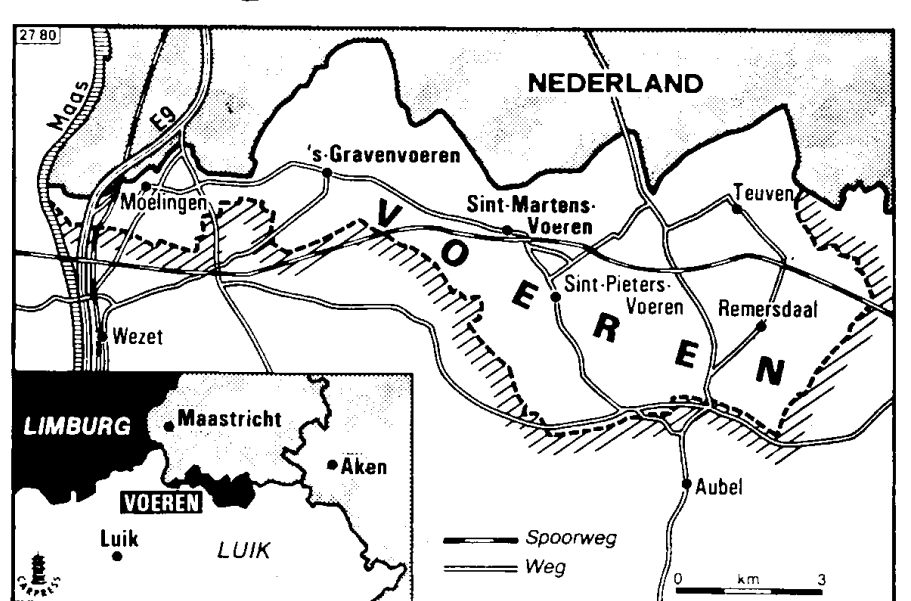
streek haar landelijke karakter zal behouden. Dus zal het econo- misch proces zich voornamelijk in agrarische zin blijven voltrekken. Uitvloeisel daarvan is dat tal van Voerenaren werkzaam zijn en blij- ven buiten de gemeente (Luik, Vi- sé, Herstal, Tongeren, Maastricht).

Droeven zet zijn stekels op als het woord industrialisering valt. Hij zegt: „Wij zijn natuurlijk niet te- gen de komst van bedrijven en on- dernemingen naar Voeren, zoals op het industrieterrein in Moelin- gen. Zij verschaffen immers hoog- noodzakelijke werkgelegenheid. Wij hechten wel grote waarde aan het milieuvriendelijke aspect."

Pijn

De pijn van Droeven zit hem in de omstandigheid dat de industriële bedrijvigheid een puur Vlaams stempel draagt. „Alles", zegt hij, „wordt door Vlamingen vanuit Vlaanderen geregeld. En waar- om? Omdat het statuut zegt dat wij in een Vlaams gewest leven. De paradoxale realiteit is u echter bekend."

Waalse bedrijven zouden daarom in principe ook toegang tot de Voerstreek moeten hebben, vindt Droeven. Maar hij is wel zo nuch- ter om in te zien dat zoiets onder

de bestaande wetgeving absoluut onmogelijk is.

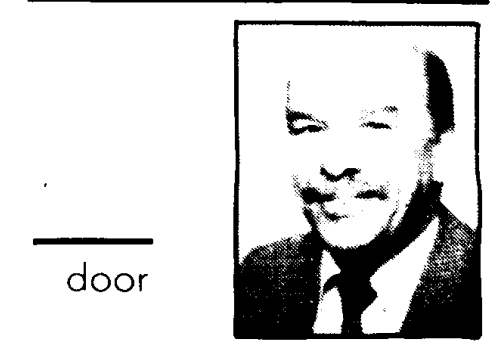
Klachten

Nog geen dag na zijn inauguratie als burgemeester in Voeren had Droeven twee klachten aan zijn broek. Bij de behandeling van een agendapunt nopens het voorstel om de eerste burger een jaarlijkse telefoonvergoeding van 8.000 frank toe te kennen, verliet be- trokkene tijdens de bewuste zit- ting van de raad de vergaderzaal voor de duur van vijf minuten. Terwijl Droeven op de gang stond, speelde Happart de rol van voor- zitter.

Het Vlaamse raadslid Vic Ren- kens en onmiddellijk na hem nog drie van zijn collega's dienden daarop een klacht in bij de gouver- neur van de provincie. Want, zei- den de vier, toen Happart Droeven verving, trad hij op als dienst- doend burgemeester en dat mag niet meer.

Renkens putte zijn argumentatie voor de indiening van de klacht uit het arrest van de Raad van Sta- te van 30 september 1986, waarin neergelegd is, dat Happart geen burgemeester meer kan zijn in Voeren, ook geen waarnemend of dienstdoend, omdat hij het vertikt Nederlands te spreken dan wel niet bij machte is zich in die taal uit te drukken.

De Vlaamse klachten hadden ook betrekking op Droeven, aangezien deze Happart tot zijn plaatsver- vanger had aangewezen en niet, zoals volgens de Vlamingen had moeten gebeuren, tweede sche- pen Broers of de derde in de rij, Norbert Lang.

door frits schils

Droeven zegt niet wakker te lig- gen van de 'Vlaamse voortvarend- heid' hem en zijn vriend Happart onderuit te halen. Het deert hem niet, want er is - vindt hij - niets onregelmatig gebeurd. „Ik heb gehandeld overeenkom- stig de wet. Happart heeft me ver- vangen, niet als burgemeester, maar als voorzitter van de raad." Ter staving van zijn zienswijze duikt de burgemeester in artikel 107 van de Gemeentewet en tovert hij en passant nog enkele, in een onlangs geratificeerde wet neerge- legde bepalingen op, die hem - naar zijn volle overtuiging - in het gelijk stellen.

Intolerantie

Verdraagzaamheid is een woord dat in het lokale vocabulaire niet voorkomt. Al houdt Nico Droeven staande dat hij tolerant is, als men tolerant jegens hem is. Droeven en de Waalse schepenen hebben hun 8.000 frank gekregen: ook de Vlamingen zeiden ja tegen het betreffende voorstel. Maar toen er gestemd moest worden over een soortgelijke tegemoetko- ming voor de Vlaming Broers, zei- den alle Luiksegezinde raadsleden zonder blikken of blozen nee.

„Noemt u zoiets verdraagzaam- heid?"

Droeven, voor de eerste en enige maal in ons gesprek zoekend naar woorden: „Iedereen kon zelf be- slissen, er was sprake van een ge- meinte stemming. Ik sta daarbui- ten."

„Werkelijk?"

Dan komt de aap uit de mouw. „Wij hebben Broers duidelijk wil- len maken dat wij de baas zijn in Voeren, niet hij. Kan best zijn dat hij dadelijk zijn vergoeding krijgt, maar op dat moment hebben wij hem aan zijn verstand willen bren- gen dat wij de dienst in Voeren uitmaken, dat wil zeggen: ik, José Happart en de Retour-à-Liège. Soit. Broers moet dat eindelijk eens begrip. Wij vormen een ruime meerderheid. Dat is al jaren zo." „Sinds 1982 heeft Broers geen en- kel bewijs van verdraagzaamheid geleverd. Hij weigert koppig de realiteit te erkennen. Als het aan hem ligt, worden alle faciliteiten voor de Franstaligen in Voeren ondergespit."

'Jammer'

Strijdmakkers heeft Droeven in overvloed, maar onderhoudt hij ook nog vriendschappelijke con- tacten met Vlamingen? Droeven, diep nadenkend: „Nee, aan die kant heb ik geen echte vriend meer. Dat is jammer. Ik meen het. Ik heb er wel gehad. Na dat ellendige jaar 1963 is het alle- maal anders geworden. Trouwens, ik constateer ook dat 'onze' (Fran- cofone, red.) jongeren niet meer tweetalig zijn zoals vroeger. Debet hieraan is de politieke polarisatie in de streek. Dat betreurt ik op- recht."

Wanneer Voeren weer Luiks is, weet Droeven niet. Maar 'la lutte continue', de strijd gaat door. „Wie weet", besluit hij het gesprek haast filosofisch, „ligt er voor onze gemeente wel een Europese op- lossing in het verschiet. Na 1992. Maar hoe die er dan uitziet? Hadden we voorlopig maar een tweetalig statuut voor Voeren. Dan waren we al een eind op weg. Daar moeten we per se naar toe. Alvast."

Op weg naar één basisverzekering voor iedereen

1989 & 1992

VOOR PARTICULIER EN ZIEKENFONDS VERZEKERDEN

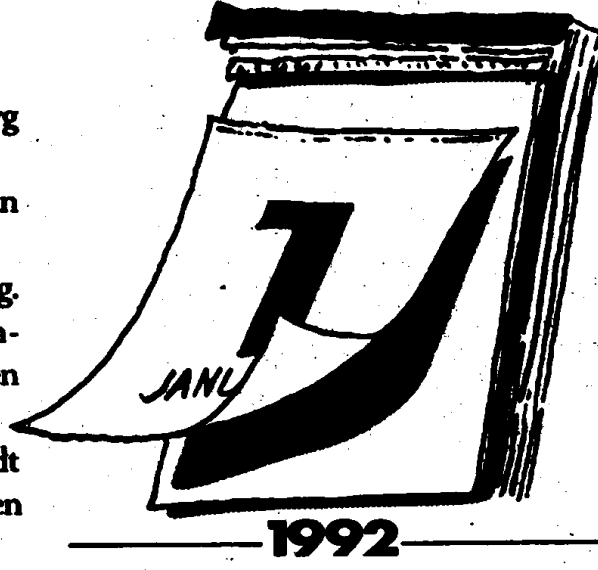
U hebt er wellicht al van gehoord: stap voor stap komt er in ons land een ander verzekeringsstelsel voor ziektekosten. Dit systeem moet de gezondheidszorg voor iedereen toegankelijk en betaalbaar houden. Geleidelijk worden de verschillen tussen ziekenfonds- en particuliere ziektekostenverzekering opgeheven. Daartoe wordt nu de eerste stap gezet.

— Waar is het om begonnen? —
In 1992 moet er één basisverzekering

zijn voor iedereen. Daaruit wordt het overgrote deel van de noodzakelijke zorg betaald. Iedereen betaalt dan voor dat basispakket een premie die zal bestaan uit een voor ieder gelijk percentage van het inkomen plus een vast bedrag.

Daarnaast zal men zich voor aanvullende voorzieningen apart kunnen bijverzekeren.

Het nieuwe verzekeringssysteem wordt straks uitgevoerd door ziekenfondsen en particuliere ziektekostenverzekeraars.

Het onderscheid tussen hen komt dan te vervallen: zij worden allemaal zorgverzekeraars.

Op 1 januari 1989 wordt de eerste stap gezet naar het nieuwe systeem. Regering en parlement hebben besloten dat om te beginnen de premiebetaling voor het ziekenfonds verandert. Tegelijk worden uit het ziekenfonds en de particuliere polis de psychiatrische hulpverlening en de kunst- en hulpmiddelen overgeheveld naar de Algemene Wet

Bijzondere Ziektekosten (AWBZ). Die wet dekt nu al voor iedereen een aantal bijzondere zorgvoorzieningen.

— Wat verandert er in 1989? —
 Geen van deze maatregelen heeft invloed op de wijze waarop u verzekerd bent. Als u nú in het ziekenfonds zit dan blijft u dat gewoon.

En als u nú particulier verzekerd bent, dan blijft dat ook zo. Daarin verandert dus niets.

WAT VERANDERT ER VOOR U ALS ZIEKENFONDSVERZEKERDE?

Voortaan gaat u een deel van de premie zelf rechtstreeks aan het ziekenfonds betalen. Die vaste premie* bedraagt voor een:

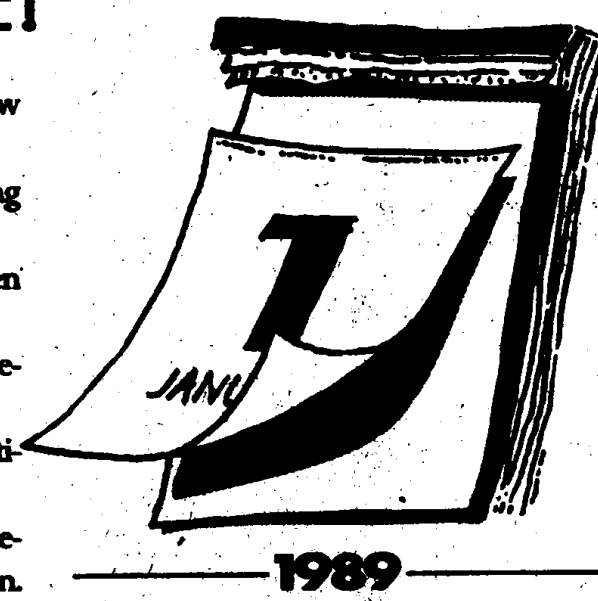
verzekerde	f13,— per maand
verzekerde met één meeverzekerd kind	f19,50 per maand
verzekerde met twee of meer meeverzekerde kinderen	f26,— per maand
verzekerde met meeverzekerde echtgenoot(e) of partner	f26,— per maand
verzekende met meeverzekerde echtgenoot(e) of partner en meeverzekerd kind	f32,50 per maand
verzekende met meeverzekerde echtgenoot(e) of partner en twee of meer meeverzekerde kinderen	f39,— per maand

* Uw zichtenfonds bericht u over de wijze waarop u die premie kunt voldoen.

Tegelijkertijd gaat de premie die van uw loon, pensioen of uitkering wordt ingehouden, flink omlaag. Kinderbijslag en AOW worden verhoogd.

U zult in de praktijk niets merken van de overheveling naar het AWBZ-pakket van de psychiatrische hulpverlening en de kunst- en hulpmiddelen (prothesen, gehoorapparaten, incontinentiematerialen, pruiken e.d.).

Uw ziekenfonds zorgt ervoor dat u er gewoon aanspraak op kunt blijven maken.

WAT VERANDERT ER VOOR U ALS PARTICULIER VERZEKERDE?

De belangrijkste verandering voor particulier verzekerden is, dat de verstrekking van kunst- en hulpmiddelen, zoals prothesen, gehoorapparaten, incontinentiematerialen, pruiken e.d. vanaf nu onder de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) vallen.

Hetzelfde geldt voor psychiatrische hulp. Uw verzekeraar blijft al deze zaken gewoon voor u regelen.

Wel moet u voortaan in een aantal

**gevallen op grond van de nieuwe wet
uw verzekeraar om toestemming vragen.**

Uw verzekeraar zal u tijdig informeren over alle mogelijke consequenties.

Hebt u dan toch nog vragen,
dan zal uw verzekeraar of assurantie-
tussenpersoon u daarop een antwoord
kunnen geven.

Ook staat de mogelijkheid open rechtstreeks vragen te stellen bij onderstaand informatienummer.

UW VERZEKERING BLIJFT DUS IN VERTROUWDE HANDEN

Hebt u nog vragen?

Neem dan kennis op met uw ziekenfonds.

Informationsnummer KLOZ 03403-9 25 85

(tijdens kantooruren)

vnz

Dit is een publicatie van de Vereniging van Nederlandse Ziekenfondsen te Zeist (VNZ)

en van het Kontaktorgaan Landelijke Organisaties van Ziektekostenverzekeraars te Houten (KLOZ).

KLOZ

[illegible]

Een groot aantal landen tekende in 1925 in Genève een protocol, waarbij ze plechtig beloofden ook in tijden van oorlog geen gifgassen te zullen gebruiken.

Het was een rechtstreekse reactie op de afschuwelijke gebeurtenissen van de Eerste Wereldoorlog, toen tienduizenden soldaten in en buiten de loopgraven krepereerden door het royale gebruik van mosterdgas. De meeste landen van de wereld hebben inmiddels sinds 1925 het Protocol van Genève wel getekend, maar het kan geen kwaad hen daaraan nog maar weer eens te herinneren.

Met name de gebeurtenissen in de Golfoorlog hebben duidelijk gemaakt, dat er landen zijn die het gebruik van zenuw- en mosterdgas te rechtvaardigen vinden. Een land als Irak kan met reden zeggen dat chemische wapens voor het einde aan de slopende oorlog met Iran zorgden.

De Sovjetunie en de Verenigde Staten zijn de enige landen die ruiterlijk toegeven chemische wapens te bezitten. De Sovjetunie heeft naar verluidt gifgassen gebruikt in Afghanistan, Libië in Tsjaad. Amerikaanse experts zeggen dat onder meer ook Syrië, Israël, Egypte, Noord-Korea en Vietnam

de beschikking over gifgassen hebben.

Het is om al die redenen de hoogste tijd dat het Protocol van Genève nieuw leven wordt ingeblazen. Precies dat gebeurt vandaag in Parijs, als meer dan 130 landen gedurende vijf dagen vergaderen over het Protocol.

Het zijn vooral de Amerikanen geweest, die de afgelopen 1,5 jaar sterk op zo'n internationale bijeenkomst hebben aangedrongen. In september, tijdens een rede voor de VN, vroeg president Reagan opnieuw om een conferentie, en sindsdien is het snel gegaan.

Vandaag begin conferentie over bestrijding chemische wapens

Gifgasvrije wereld is nog altijd ver weg

Van onze correspondent

WASHINGTON - De conferentie over de bestrijding van het gebruik van chemische wapens in Parijs wordt op een wat je noemt passend tijdstip gehouden. Juist de laatste weken is de Amerikaanse regering een campagne begonnen tegen een chemische fabriek in Libië die haar voltooiing naert. Volgens de Amerikanen is het om een fabriek waar gifgassen zullen worden gemaakt.

Libië ontkent dat, en zegt dat het een fabriek van geneesmiddelen is. Volgens de Amerikanen zijn er in het complex batterijen lucht-afgeschuut aanwezig, hetgeen erop wijst dat er iets gevaarlijkers wordt geproduceerd dan geneesmiddelen. De dat ook zij, de spanning tussen de twee landen is inmiddels zo hoog gelopen, dat de Amerikanen dinsdag twee Libische straaljagers uit de lucht schoten.

Formeel gesproken hoort de Libische fabriek niet op de conferentie in Parijs thuis. Die conferentie heeft als doel de bevestiging van het Genève Protocol, en dat protocol gaat alleen over het gebruik van gifgassen.

De wereld reageerde vorig jaar in maart hevig verontwaardigd op de schokkende beelden uit de Iraakse grensplaats Halabja, waar na een Iraakse gifgasaanval zeker vijfduizend Koerden om het leven kwamen en nog eens duizenden ernstig gewond raakten. Het bombardement was de hevigste aanval met chemische wapens tijdens de Golfoorlog tussen Iran en Irak, dat Koerdische guerrillastrijders ervan beschuldigde het regime in Bagdad te bestrijden.

alle landen het met een besluit eens moeten zijn. Zoiets leidt per definitie tot de meest slappe en waterige teksten.

Mogelijk zal er een resolutie uit de bus komen, waarbij secretaris generaal Perez de Cuellar van de VN meer bevoegdheden worden toegezegd om beschuldigingen over het gebruik van gifgas te onderzoeken. Vorig jaar vroeg De Cuellar aan Irak de grenzen te openen, zodat kon worden nagegaan of de Iraakezen inderdaad gifgassen tegen hun Koerdische bevolking hadden ingezet. Maar Irak zei platweg nee, en dat was dan dat.

gifgassen gebruiken. Maar de conferentie van Parijs kan hierover, nogmaals, geen echte besluiten nemen. Die discussie hoort in de VN thuis.

Wat wil niet zeggen dat er niet best ruzie in Parijs kan optreden. Amerikaanse functionarissen zijn onder meer bang dat landen als Libië en Syrië erop zullen staan, dat een veroordeling van gifgassen gekoppeld wordt aan de veroordeling van alle massaal vernietigende wapens. Dat zou dan slaan op de kernwapens die Israël zo goed als zeker heeft.

Verificatie

Het schiet in Genève niet erg op, omdat een van de grote problemen is: hoe verifieer je of landen zich aan zo'n verbod houden? Want het is een koud kunstje om een chemische fabriek zo op te zetten dat die op het ene moment landbouwvergift maakt, en niet veel later zenuwgas.

Een gifgasvrije wereld is dan ook nog ver weg, en het is zeer de vraag of de conferentie van Parijs zo'n wereld zelfs maar een klein beetje nabij brengt.

Geen sancties

Van de VS en Frankrijk staat het verder vast, dat zij pogingen zullen steunen om de VN het recht te geven, economische sancties uit te vaardigen jegens landen die toch

Sommige landen zullen verder zeker niet de verleiding kunnen weerstaan om te zeggen dat Amerika - het land met de grootste mond in deze zaak - zelf over chemische wapens beschikt. Nog vorig jaar werd met een 46 miljoen dollar kostend programma voor de aanmaak van zogenaamde binaire chemische wapens gestart.

De problemen tussen de twee landen geraakten in een stroomversnelling toen een menigte Libiërs in 1979 de Amerikaanse ambassade in Tripoli in brand stak. In mei 1981 gelastten de VS daarop de sluiting van het Libische Volksbureau (ambassade) in Washington en in augustus van dat jaar schoten twee Amerikaanse F-14's twee Libische gevechtsvliegtuigen uit de lucht boven de Golf van Syrië. Deze werd door Libië geclaimd als deel uitmakend van zijn territoriale wateren.

Spanningen centraal in relatie Libië en de VS

LONDEN - De betrekkingen tussen Libië en de Verenigde Staten worden gekenmerkt door een lange reeks van spanningen. Deze zijn geworteld in het Amerikaanse geloof dat het Noordafrikaanse land de belangrijkste 'sponsor' is van terrorisme en in de Libische overtuiging dat Washington voortdurend een rechtvaardige oplossing in de weg staat van het Arabisch-Israëlsche conflict.

De Amerikaanse president Ronald Reagan ooit gebrandmerkt als de 'dolle hond van het Midden-Oosten' en door diens opvolger George Bush een 'gek' genoemd, weet de Libische leider Muammar al-Gaddafi zich als geen ander steeds weer de woede van de VS op de hals te halen.

De volgende stap in het conflict was dat Reagan in april van hetzelfde jaar zei Libië ervan te verdenken achter de bomaanslagen te zitten op een discotheek in West-Berlijn en op een Amerikaans lijnvliegtuig boven Griekenland. Daarbij kwamen in totaal zes mensen om.

Deze aanslagen waren de directe aanleiding voor bombardementen van de Amerikaanse luchtmacht op de Libische steden Tripoli en Benghazi later die maand. Ten minste vijftien mensen vonden daarbij de dood. Al-Gaddafi had kort daarvoor nog verklaard tegen alle terroristische acties te zijn, maar had daaraan toegevoegd dat zijn land Amerikaanse nucleaire bases in Europa zou aanvallen als het zelf zou worden getroffen.

Door de Amerikaanse president Ronald Reagan ooit gebrandmerkt als de 'dolle hond van het Midden-Oosten' en door diens opvolger George Bush een 'gek' genoemd, weet de Libische leider Muammar al-Gaddafi zich als geen ander steeds weer de woede van de VS op de hals te halen.

Twee maanden later, in maart 1986, vuurden de Libische strijdkrachten raketten af op een Amerikaans vliegtuig boven de Golf van Syrië. Deze aanval werd door de VS beantwoord met vergeldingsacties tegen verscheidene Libische patrouilleschepen en een raketbasis in de plaats Syrte.

In september 1988 verklaarde het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken dat Libië de kennis en middelen bezat om chemische wapens te maken en dat het land op het punt stond de productie daarvan ook daadwerkelijk te starten. En in december vorig jaar maakte president Reagan bekend dat zijn land verschillende opties overwoog om in actie te komen tegen een vermeende fabriek voor chemische wapens in Rabta, aan de Libische kust.

Libië

Maar men kan er vergif op innemen dat over de fabriek en de controverse Libië-VS gepraat gaat worden. Is niet door de Amerikaanse minister Shultz (Buitenlandse Zaken), die vandaag spreekt, dan is het wel door Libië zelf.

Wat kan de conferentie opleveren? Realistisch gesproken niet veel. De conferentie immers gaat niet over voorbeeld sancties tegen landen die gifgassen gebruiken, en gaat niet over een verbod op de aanmaak van chemische wapens. Het is een conferentie zonder tanden.

Wat kan de conferentie opleveren? Het meest dat direct bereikt kan worden, is dat de deelnemende landen nog maar weer eens beloven gifgassen te zullen gebruiken, en dat is een betrekkelijk vrijblijvend soort formaliteit.

Van onze correspondent

SINGAPORE - De antipathie van de Chinezen tegen de Afrikaanse studenten is onderdeel van een algemeen afkeer in China tegen buitenlanders. Hoewel China de marxistische broederschap predikt en een van de belangrijkste medestanders is van de Afrikaanse landen, vindt men onder de Chinezen een al eeuwen bestaande, ingeboren haat jegens vreemdelingen. Het Chinese Middenrijk heeft honderden jaren lang de poorten gesloten voor buitenlandse invloeden. De Chinese keizers bouwden, vijf jaar voor de Christelijke jaartelling begon, de 6000 kilometer lange Grote Muur. Vreemdelingen, en vooral zwarten, worden gezien als 'barbaren' en 'vreemde duivels'.

Tussen 1368 en 1644 werd onder de Ming-dynastie een sterk isolationistisch beleid gevoerd en werd het contact met de rest van de wereld verbroken. Het tegenzin werden tussen 1861 en 1900 buitenlandse handelaren in het land toegelaten. Ze kregen handelsconcessies in grote havensteden als Shanghai, Tianjin en Xiamen.

Aan deze Engelse, Franse en Duitse koloniale hebbende de Chinezen bepaald geen prettige herinnering. Zij verfoeiden hun koloniale levensstijl. In een destijds door de Engelsen aangelegd park in Shanghai, aan de zogeheten Bund, de Wall Street van Azië, hangt nog altijd een bord waarop staat 'Verboden voor Chinezen en honden'.

De Chinezen beschouwen de verdragen van Nanjing (1842) en Tientsin (1860), waarbij Hongkong aan de Britten werd afgestaan, als een diepe vernedering. Deze verdragen waren de eerste van een reeks van overeenkomsten, waarin onder meer aan Fransen, Engelsen en Duitsers, speciale handelsprivileges werden gegeven. Bovendien werden hen toegestaan om in China te opereren volgens hun eigen wetten. China bleef onder partij

Afkeer van Afrikaanse studenten heeft meer racistische inslag

Vreemdelingen in China zijn niet bepaald geliefd

leider Mao Zedong een gesloten gebied. Pas dertig jaar later, in 1980, kwam het weer in contact met de buitenwereld.

Aanleiding

Het incident in Nanking, waarbij Afrikaanse studenten het middelpunt vormden, is slechts de aanleiding om zich af te zetten tegen de buitenlanders die zijn binnengestroomd nadat de Chinese leiders de deuren naar het Westen hadden opengezet, in het kader van de economische hervormingen.

Maar in tegenstelling echter tot de houding tot de blanke vreemdelingen, die zich in de praktijk beperkt tot het mijden van contacten, lijkt de antipathie van de Chinezen jegens de Afrikanen meer

een racistische inslag te hebben. De Chinezen noemen de Afrikanen openlijk 'beesten', 'apen' of 'zwarte duivels'.

Er is sprake van openlijke discriminatie van zwarten, die zich niet alleen uitstrekt tot de studenten, maar ook tot de Afrikaanse diplomatieke kolonie in de Chinese hoofdstad. Afrikaanse diplomaten in Peking klagen er over dat taxichauffeurs weigeren om hen te rijden. Afrikaanse gezinnen komen ook moeilijk aan huishoudelijke hulp. Chinese vrouwen weigeren voor hen te werken.

Verklaring

De Afrikanen hebben in een verklaring de Chinezen ervan beschuldigd 'hun menselijke waardigheid te hebben geschonden'. In dezelfde verklar

ring wordt het racisme in China vergeleken met de apartheid in Zuid-Afrika. 'Wij worden in China geconfronteerd met een nieuwe apartheid die voor ons ondraaglijk is'.

De Organisatie van Afrikaanse Staten (OAS) noemde in een protestnota de behandeling van de studenten 'verbijsterend'. De vrees voor besmetting met Aids zou het racisme onder de Chinese bevolking ook hebben aangewakkerd. In Hangzhou werden de Afrikaanse studenten beschuldigd deze ziekte te hebben.

In het algemeen heeft men geen weet van wat Aids is en hoe het zich verspreidt. De meeste Chinezen menen, dat als een Afrikaan of een buitenlander in een taxi heeft gezeten, de volgende passagier ermee besmet wordt. Chinese meisjes worden gewaarschuwd om zich niet met Afrikanen in te laten. Vrouwen die dat toch doen, worden ge-

isoleerd omdat men op voorhand al aanneemt dat zij met het Aids-virus zijn besmet.

Taboe

Sociaal contact met Chinese meisjes is voor de Afrikaanse studenten taboe. Vorig jaar kreeg een Marokkaanse student een pak rammel van een Chinees omdat hij in gezelschap van een vrouw vertoefde. Later bleek deze dame echter geen Chinese te zijn, maar een Japanse.

In Tianjin gingen Afrikaanse en Chinese studenten op de vuist nadat een neger het had gewaagd om met een Chinese te dansen. Sommige Afrikanen in deze stad vluchtten naar Peking om daar bescherming te zoeken bij hun ambassade. Ze moesten acht uur lopen naar de hoofdstad, omdat ze niet in de treinen en bussen werden toegelaten. De Chinese autoriteiten weigeren vooralsnog commentaar te geven. Een verzoek van de Afrikaanse diplomaten om een ontmoeting met functionarissen van buitenlandse zaken, is tot op heden niet ingewilligd. Ook is nog niet gereageerd op het protest van de Afrikaanse landen, via de OAS. De Chinese regering wil kennelijk zo weinig mogelijk aandacht geven aan de kwestie om te voorkomen dat het zich uitbreidt tot een internationaal incident.

Beleid

Maar de Afrikaanse diplomaten zien achter de rassenrellen een ommekeer in het beleid van China ten aanzien van de Derde Wereld-landen. Volgens hen is Peking bezig om zijn traditionele hulp aan de Afrikaanse landen af te bouwen. China heeft deze week in elk geval aangekondigd, dat zij in de nabije toekomst geen directe hulp meer kan verlenen omdat het de fondsen nodig heeft voor de ontwikkeling van zijn eigen economie.

B. Oblig.F.3	103.20	103.30		unit	c	jul	130.00	335	3.90
e Drie Electr.	27.30	27.30							

Concert

● In het sociëteitsgebouw in Schin-
nen worden zondag de sterren
van de hemel geblazen tijdens
het traditionele nieuwjaarscon-
cert van fanfare St. Caecilia,
jongerenkoor Jekes en het Dio-
nysiuskoor. Vanaf 11.45 uur in
het Sociëteitsgebouw.

De informatie-ochtend duurt van 09.30 uur tot 12.40 uur. De diverse steunpunt-instellingen houden presentaties en hebben ook informatie-stands ingericht. Voor informatie kan men terecht bij ☎ 04750-32491.

Proficiat voor de liefste BOMMEKE van de hele wereld.

Helmuth, Majda, Jan-Willem, Liesbeth, Marc, Jan, Tom, Micha, Inez, Annela en Sebastiaan.

Met vreugde en dankbaarheid geven wij u kennis van de geboorte van onze zoon en broerje

CHRIS

Josien en Cyriel Lebens
Jacques
Sevrien
Luc

Buchten, 5-1-1989

6122 BK Buchten, Bertinumstr. 96
Tijdelijk adres: ziekenhuis Sittard, kamer 501

Pap is vanmorgen thuis gestorven, na een geduldig gedragen lijden. Vol stilte heeft hij afscheid genomen van het leven, na liefdevol door zijn echtgenote te zijn verzorgd.

Victor Jamin

echtgenoot van

Loes Loenders

geboren te Maastricht op 13 juni 1924

Heerlen: L. Jamin-Loenders
Heerlen: Jacqueline Hupperets-Jamin
Jos Hupperets
Familie Jamin
Familie Loenders

6 januari 1989
Eymaelstraat 14, 6412 AM Heerlen

Liever geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op woensdag 11 januari a.s. om 12.00 uur in de dekenate kerk St. Pancratius te Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op de algemene begraafplaats te Imsterade.
Gelegenheid tot schriftelijke condolentie achter in de kerk vanaf 11.40 uur.
Avondmis dinsdag 10 januari a.s. om 18.30 uur in voornoemde kerk.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met verslagenheid namen wij kennis van het overlijden van de heer

Vic Jamin

Ien en Henk
Marjet, Emille en Ronald
Marjo, Maurice en Martine
Margarette, Jos, Celine en Guido

Met verslagenheid vernamen wij dat op 6 januari 1989 plotseling is overleden onze zeer gewaardeerde oud-directeur, de heer

Victor Jamin

Wij zullen hem met dankbaarheid blijven gedenken.
Wij wensen de familie veel sterkte toe in deze voor hen moeilijke dagen.

Directie en personeel
NV Bouwmateriale
Van de Venne van der Sluis

Met grote droefheid vernamen wij het overlijden van onze voorzitter

Vic Jamin

Zijn sympathie en warme vriendschap, alsmede zijn grote inzet voor onze vereniging, zullen bij ons in dankbare herinnering blijven.

Biljartvereniging Union '26

"God plukte een roos in de bloei van haar leven."

Omringd door iedereen die haar lief had is heden van ons heengegaan, mijn vrouw, onze moeder, schoonmoeder, dochter, schoondochter, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Yvonne van Weersch

echtgenote van

Theo Keijdener

Gesterkt door het h. sacrament der zieken overleed zij op 51-jarige leeftijd.

Neerbeek: Theo Keijdener
Limbricht: Anita en Kees
Neerbeek: Patrick en Marion
Schimmert: Mevr. A. van Weersch-Knols
Neerbeek: Dhr. M. Keijdener
Familie van Weersch
Familie Keijdener

6191 EW Neerbeek, 5 januari 1989
Kampweidestraat 23

De plechtige eucharistieviering zal plaatshebben maandag 9 januari a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk St. Callistus Neerbeek, waarna aansluitend de crematie in het crematorium Nedermass, Voursloof 1 te Geleen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijke condoleren vanaf 10.30 uur.
Tot intentie van de dierbare overledene zal een avondmis worden opgedragen heden, zaterdag 7 januari, om 19.00 uur in voornoemde kerk.

De overledene is opgebaard in de rouwkapel van het Maaslandziekenhuis te Geleen, alwaar gelegenheid tot bezoek van 17.30 tot 18.30 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Ofschoon we reeds lang bezorgd haar ziekbed volgden werden wij toch nog overvallen door het bericht van het overlijden van ons bestuurslid

Yvonne Keijdener-van Weersch

Door haar manier van optreden maakte zij veel vrienden in onze vereniging.
Ons medeleven gaat uit naar Theo, haar kinderen en oma en opa.

Vrouwen van het NKV, afdeling Neerbeek

6 januari 1989

Waarom al dat vechten.
Waarom al die pijn.
Hij wilde hier niet weg.
Hij wilde bij ons zijn.
De strijd was oneerlijk en geheel niet terecht.
Hij wilde graag nog verder.
Maar verloor dit gevecht.

Na een werkzaam en liefdevol leven voor zijn gezin, is vanmorgen thuis gestorven, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader en opa. Vol stilte heeft hij afscheid genomen van het leven, na liefdevol door zijn echtgenote en kinderen te zijn verzorgd.

Louis Simons

echtgenoot van

Elly Vermeer

op de leeftijd van 56 jaar.

Heerlen: E. Simons-Vermeer
Hoesbroek: Irene Salve-Simons
Jan Salve
Simone en Laura
Raymond Simons
Monique Simons-Lemmens
Familie Simons
Familie Vermeer

6 januari 1989
Peter Schunckstraat 1130, 6418 VK Heerlen

Liever geen bezoek aan huis.

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op dinsdag 10 januari a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk St. Joseph te Heerlen, waarna aansluitend begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijke condolentie achter in de kerk vanaf 10.40 uur.
Avondmis maandag 9 januari om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Pap is opgebaard in de rouwkapel van het uitvaartcentrum v/h Crombach, Ommolenstraat 30, Heerlen (ingang St. Antoniusweg); gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur.

Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons trouw en gewaardeerd lid

Louis Simons

Zijn enthousiasme, inzet en opgewektheid zullen altijd in onze herinnering blijven voortleven.

Dirigent, bestuur en leden
Mannenkoor Polyhymnia

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is om iedereen persoonlijk te bedanken voor de overweldigende blijken van medeleven, welke wij mochten ontvangen bij het overlijden van mijn echtgenote, onze moeder, oma en overgrootmoeder

Anna Maria Catharina Caelen

echtgenote van

Albert Carl Coenen

betuigen wij onze oprechte dank.
Het was voor ons een grote troost.

Familie Coenen-Caelen

Valkenburg a/d Geul, januari 1989

De zeswekdienst zal plaatsvinden op zondag 12 februari a.s. om 10.00 uur in de parochiekerk van de H. Joseph te Broekhem-Valkenburg a/d Geul.

Heden is het een jaar geleden dat wij plotseling afscheid hebben moeten nemen van onze goede vader en lieve opa

Hub Eurlings

Tot zijn intentie zal de plechtige eerste jaardienst plaatsvinden aanstaande zondag, 8 januari, om 10.00 uur in de kerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kruisland.

Pierre, Yvonne, Mark en Harm
Harry, Marij, Lette en Thomas

Voerendaal, 6 januari 1989

PER MARIAM

AD JESUM

Dankbaar voor het vele goede dat hij aan zovelen heeft gegeven en gestrookt door zijn rotsvast geloof in de verrijzenis, en de Heilige Maagd Maria, delen wij u mede dat, na een moedig gedragen lijden, uit dit leven is heengegaan, in de leeftijd van 87 jaar

de zeereerwaarde heer

Joseph Haan

Hij overleed, gesterkt door het sacrament der zieken, en na een liefdevolle verzorging in het kloosterbejaardenoord St. Franciscus, in het 60e jaar van zijn priesterschap, hetgeen hij heeft vervuld als:

kapelaan te Epen
kapelaan te Brunssum
rector te Haanrade
bouwpastoor te Brunssum
pastoor te Mechelen
em.-pastoor te Hoensbroek

Familie:
G.P.J. Haan
H. Haan-Folmer
P.J.H. Janssen
en al zijn neven en nichten

Corr.adres: 6371 VZ Landgraaf, 5 januari 1989
Dormigstraat 14

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 10 januari a.s. om 11.00 uur in de Fatimakerk te Brunssum, waarna de begrafenis zal plaatsvinden op het r.k. kerkhof van de parochie Maria Hulp der Christenen te Nieuwenhagen.

Gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.
Maandagavond 9 januari om 19.00 uur is er een avondwake in de Fatimakerk te Brunssum.

De overledene ligt opgebaard in de rouwkapel, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, alwaar gelegenheid tot afscheidnemen is dagelijks van 18.30 tot 18.45 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Dankbetuiging

Voor de vele blijken van medeleven, ondervonden bij de ziekte, het overlijden en de begrafenis van onze lieve zus, tante en nicht

Erna Klein

betuigen wij u langs deze weg onze welgemeende dank.

Familie Klein

OVERLEDEN

† Theel Peeters, 75 jaar, echtgenoot van Lena Fincen. Eiland 1, 6107 CA Stevensweert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 10 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Stephanus te Stevensweert.

† Sophia Peulen, 81 jaar, Molenweg 85, 6104 RH Koningsbosch. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op maandag 9 januari om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Koningsbosch.

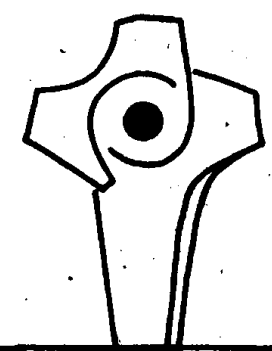
† Hubertina Roijackers, 92 jaar, weduwe van Antoon Monnens. Corr.adres: Mevr. Heltzel-Monnens, Peyerstr. 27D, 6101 GA Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 10 januari om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Pius X te Echt.

† Marie Bolssens, oud 87 jaar, Maastricht, Hertogsgel 21 A. Corr.adres: St. Hubertuslaan 53, 6212 BR Maastricht. Eucharistieviering in de St. Lambertuskapel, Victor de Stuerstraat 17, Maastricht, heden zaterdag 7 januari om 11.00 uur. Er is geen condoleren.

† Eduardus van den Brule, oud 91 jaar, echtgenoot van A. Jansen, eerder weduwnaar van E.H. Heymann. 6213 AP Maastricht, St. Gerlachusweg 15 D.

† Johanna Roemambie, oud 77 jaar, weduwe van Coenraad Derex. 6221 VS Maastricht, Jhr. Ruysstraat 97. De uitvaartdienst is heden zaterdag 7 januari om 11.00 uur in de kerk van Joannes Bosco te Akerpoort-Maastricht. Gelegenheid tot condoleren vanaf 10.45 uur in de kerk.

UITVAART- EN CREMATIEVERZORGING
SINDS 1923
DE UNIVERSELE BV

HOOFDSTRAAT 100 6432 GH HOENSBROEK
045-212926

MEDJUGORJE

10-daagse bedevaart 10 + 23 maart '89 met medewerking van opera- en concertzanger M. Scheyen uit Simpelveld.
PRIJS f 700,-

Inl. Dautzenbergstr. 44, 6411 LC Heerlen, tel. 045-740999.

10-20-30-40-50% OPROUIMING
alle dames- en kinderkleding
1/2 prijs
HOLD ON
MODERN
Oranje Nieuwoudt 10
6411 LG Heerlen
tel. 045-740144

Voor het opgeven van overlijdensadvertenties voor de krant van maandag, bestaat gelegenheid op zondagmiddag tussen 15 en 16 uur op ons hoofdkantoor, of telefonisch uitsluitend op 045-739886.

Limburgs Dagblad

In de Cramer 37, Heerlen.

Begrafenis- en crematieverzorging
HEERLEN e.o.
v.h. CROMBACH

ZEKERHEID VOOR EEN WAARDIG AFSCHEID
Een stijlvolle en zorgvuldige begeleiding. Stemmige opbaar- en ontvangruimten. Tevens verzorging van complete koffietafel. Ruime parkeergelegenheid op eigen terrein. Begrafenis- en crematieverzekeringen. Koopsommen en wilsbeschikkingen.
Ommelandenstraat 30 - Postbus 2755
6401 DG Heerlen - Tel. 045-714427.
Waar is opgenomen: J.G. Boon
Kerkstraat 88, Heerlen - Tel. 045-416094.
DAG EN NACHT BEGRIJVEN
J.B. Post, gedipl. uitvaartverzorgers

Mia Knuth-Smeets

Jan Knuth
Kinderen en kleinkind

Kerkrade, 6 januari 1989

Na een liefdevolle verzorging in Huize Tobias overleed heden plotseling in zijn 95e levensjaar, onze lieve vader, schoonvader, grootvader, overgrootvader, oom en neef

Edemondus Geernaert

weduwnaar uit het 1e huwelijk van

Anna Maria Elisabeth Mertens

weduwnaar van

Petronella Geertruida Schaap

Heerlen: C. Kleihers-Geernaert
J. Kleihers
Kerkrade: E. te Pool-Geernaert
W. te Pool

kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Geernaert
Familie Mertens
Familie Schaap

Heerlen, 5 januari 1989
Corr.adres: Anthony Fokkerstraat 51, 6417 EE Heerlen

De plechtige eucharistieviering zal worden gehouden op woensdag 11 januari om 18.30 uur in de kerk van de H. Pancratius te Heerlen, waarna de begrafenis plaats zal vinden op de algemene begraafplaats aan de Akerstraat (ingang Groene Boord) te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijke condoleren vanaf 10.30 uur.

De avondwake zal worden gehouden op dinsdag 10 januari om 18.00 uur in de kapel van Huize Tobias, Tachtelstraat 2 te Heerlen.

Er is gelegenheid tot afscheid nemen in het uitvaartcentrum van Dels, Grootbroekweg 22 te Heerlen heden, zaterdag en zondag van 14.00 tot 18.00 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Dankbetuiging

Voor de grote belangstelling en het medeleven dat wij van u mochten ontvangen bij het overlijden en de begrafenis van mijn dierbare echtgenote, mijn moeder, schoonmoeder en oma

Gilberte Jeanne Swelsen-Simons

betuigen wij hierbij onze hartelijke dank.

H. Swelsen
Kinderen en kleinkind

De plechtige zeswekdienst zal worden gehouden op zondag 8 januari a.s. om 14.00 uur in de parochiekerk van de H. Dorothea te Schooneburgerveld

Bedroefd, maar dankbaar voor alles wat zij voor ons betekend heeft, geven wij u kennis, dat onverwacht van ons is heengegaan, op 82-jarige leeftijd, onze lieve zuster, tante en nicht

Leonie Gertruda Louisa Trienekens

Heerlen: W.A.M. Trienekens
E. Trienekens-Verheggen

Kerkrade: Elly, Maria en Aany Trienekens
Rooselen: E. Trienekens
M. Trienekens-Smits

Overige familieleden

6461 VZ Kerkrade, 6 januari 1989
Bockstraat 69

De plechtige eucharistieviering zal plaatsvinden op zondag 10 januari om 10.30 uur in de parochiekerk van St. Catharina te Kerkrade-Holz, waarna de begrafenis is op de algemene begraafplaats Schimmlade.

Voor vervoer per bus is gezorgd.
Daar wij overleden zijn van uw medeleven, is er geen condolentie.

Avondmis, maandag om 18.30 uur in voornoemde kerk.

De dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel op het terrein van de Luchterheidkliniek te Kerkrade-Chevremont. Bezoekuren dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.

Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - De komende zomer zal Maastricht een nieuwe kerstische trekpleister rijker zijn. Er komt een kunsthoek op het Vrijthof waar het publiek zich door kunstenaars voor een bepaald bedrag kan laten portretten of een artistiek souvenir kopen. Het Vrijthof krijgt daarvoor het allure van het Parijse Place du Tertre en daarmee chaart Maastricht zich in de rij van cultuursteden van wereldnaam zoals Parijs, Wenen, Amsterdam, Berlijn, en andere.

De man achter het initiatief is Jos Houben uit Maastricht, dezelfde die ervoor gezorgd heeft

Plaats voor portret-kunstenaars

Vrijthof wordt Place du Tertre

dat het Maastrichtse schilder-huisje (wachthuisje) bij de Hoofdwacht in ere werd hersteld. De kunsthoek wordt gedacht links naast de Hoofdwacht waar momenteel de ingang is naar de schatkamer van de St.Servaas. Daar is ruimte genoeg voor zo'n 15 tot 20 kunst-

naars om gezeten aan ezelletje de toerist of andere belangstellende te portretteren. De gemeente Maastricht moet nog officieel toestemming geven en in dat geval voor de nodige faciliteiten zorgen. Volgens Jos Houben slaan zijn plannen in bestuurlijke kringen aan en met de

nodige medewerking zal er in de zomer gestart worden met een experimentele week. Dan zal een gasttekenaar uit Bulgarije de tekenactiviteiten in de kunstenaarshoek in gang zetten. De Maastrichtse kunsthoek moet dezelfde sfeer krijgen als die in andere steden, een monumentale ambiance met ietwat primitieve omstandigheden, zonder overdekking en reclame.

Als de initiatiefnemer naar sponsoren zoekt is dit alleen om de organisatie die nu eenmaal kosten met zich meebrengt een solide basis te geven, zodat de kunsthoek tot in lengte van jaren een welkome aanwinst zal blijven voor toeristisch Maastricht.

Verdere uitbreiding niet-keramisch assortiment

Sphinx samen met

kunststofbedrijf

door han brinkman

MAASTRICHT - De keramische industrie Sphinx richt

zich steeds verder op kunststoffen produkten. Het Maastrichtse bedrijf gaat een samenwerkingsverband aan met

een nieuwe kunststofproducent in het buitenland, dat voor Sphinx kunststoffen baden en douchebakken gaat maken. De samenwerking moet uiteindelijk leiden tot een deelname van Sphinx in het kunststofbedrijf. Sphinx-topman B. Kaptein wilde gisteren niet zeggen met welk bedrijf zijn bedrijf de samenwerking aangaat.

gemakkelijker aansluiting zoeken bij het bestaande assortiment.

Zelf ontworpen

De kunststoffen produkten die Sphinx eind dit jaar op de markt gaat brengen zijn bij Sphinx zelf ontworpen. Ze maken deel uit van een nieuw gamma luxe sanitair. Het Maastrichtse bedrijf zal de komende jaren nog meer nieuwe produkten introduceren.

Sittardse wint kort geding

Reisbureau mag vakantiekraan niet uitgeven

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - Het Limburgse reisbureau Van Hulst, dat verschillende vestigingen in de provincie heeft, mag van de rechter de vakantiekraan van december jl. niet meer verspreiden. Dat is gebeurd op verzoek van de vrouw die op de voorpagina van de krant staat afgebeeld, Simone van de Ven uit Sittard. Zij heeft van het reisbureau een schadevergoeding van 20.000 gulden, omdat de foto zonder haar toestemming is geplaatst.

discotheek op het Spaanse eiland Ibiza. Van de Ven is nu bedrijfsleidster van een bekende kledingzaak in haar woonplaats en vindt dat de foto - waarop ze is afgebeeld in badkleding, met een glas bier in de hand, leunend tegen de pilaar van de discotheek - nu schadelijk is voor haar loopbaan. Haar baas eiste, nadat hij klachten over de publicatie had gekregen, dat ze alles in het werk zou stellen om verdere openbaarmaking van de foto te voorkomen.

Gisteren stelde rechtbankpresident mr P. Broekhoven de bedrijfsleidster in het gelijk, omdat Van Hulst verzuimd heeft haar vantevoren toestemming te vragen. De foto was destijds gemaakt voor het genoemde weekblad en niet voor de reisbureau had, aldus de rechtbankpresident, kunnen weten dat Simone van de Ven nu, na vier jaar, anders zou leven dan toen. Het bureau kon daarom niet zonder meer overgaan tot publicatie van de betreffende foto, temeer daar Van Hulst bij de fotograaf het adres van Van de Ven gemakkelijk had kunnen achterhalen.

Tijdens het kort geding had de president het reisbureau al gevraagd om de reeds bij de kantoren verkrijgbare exemplaren - volgens opgave van Van Hulst zo'n 35.000 stuks - terug te halen.

Voorschot

Hoeveel schadevergoeding de Sittardse krijgt zal de rechtbank later moeten uitmaken, maar vooruitlopend daarop heeft de rechtbankpresident alvast een voorschot van 2.500 gulden toegekend. De raadsman van de Sittardse, mr R. Wagmans, toonde zich hiermee gisteren ingenomen. „De vaststelling van de omvang van de geleden schade is altijd een ingewikkelde zaak, die tijd kost.

Over de uiteindelijke schade zal dan ook nog een procedure volgen, maar vaak wordt in een uitspraak van een kort geding niet eens een voorschot toegekend,” aldus mr Wagmans.

door peter bruijns

HEERLEN - Steeds meer startende ondernemers in Limburg hebben problemen met het vinden van geschikte huisvesting. De beschikbare bedrijfsgebouwen zijn voor starters veelal te groot en te duur. De huisvestingsproblemen staan nu op de derde plaats bij de problemen die startende ondernemers ontmoeten. De grootste moeilijkheden hebben starters nog altijd met hun financiering en het maken van een ondernemingsplan. Dat blijkt uit gegevens die Kamers van Koophandel in Limburg hebben verzameld over de startende ondernemers in de provincie.

De meeste beginnende bedrijven hebben vaak slechts behoeften aan een beperkte bedrijfsvloeroppervlakte. Bovendien kan de huur- of koopprijs niet te hoog zijn. De beschikbare bedrijfsgebouwen zijn echter te groot en te duur.

De Kamers van Koophandel proberen nu zo snel mogelijk het aantal bedrijfsverzamelgebouwen uit te breiden. Daarin kunnen meerdere ondernemers op een beperkte en goedkope bedrijfsoppervlakte hun eerste schreden zetten.

Hoewel nog niet alle cijfers bekend zijn, lijkt het er op dat in het afgelopen jaar meer onderne-

mers zijn begonnen dan in 1987. Alleen al in de Mijnstreek ontstonden in het afgelopen jaar 700 nieuwe bedrijven. Dat is een onverwachte opleving, aldus startcoördinator Martin Berkhoff van de Kamer van Koophandel voor de Mijnstreek. Hij constateert dat ook de status van de startende ondernemers is verbeterd. Steeds meer mensen beginnen aan een nieuwe onder-

Vrouw (70) verongelukt

NEDERWEERT - Bij een ongeval, gistermiddag rond twee uur, is de 70-jarige mevrouw P. P. uit Weert verongelukt. Op de doorgaande weg van Nederweert naar Heythuysen stak zij met haar fiets ter hoogte van de Houtsweg de weg over en werd aangereden door een personenauto, bestuurd door de 31-jarige J. U. uit Heythuysen.

Even ter hoogte van die kruising stak vlak voor de automobilist een auto de weg over. Deze had echter voldoende snelheid, om veilig de overkant te bereiken. Tegelijk stak de Weertse de weg over die door U. op het laatste moment pas is opgemerkt omdat ze achter de overstekende auto verscholen ging.

De man uit Heythuysen heeft nog geprobeerd de vrouw te ontwijken, maar tevergeefs. De vrouw werd door de auto in de flank geschept en overleed ter plaatse.

● De gewonde wordt door de GGD afgevoerd.

Foto: PETER DE JONG

Schuiver op Kennedybrug

MAASTRICHT - Een Belgische automobilist heeft gistermiddag een schuiver gemaakt op de Kennedybrug in Maastricht, die hem voor observatie in het ziekenhuis deed belanden.

Geschrokken door een wagen die

hem wat dicht passeerde, rukte de Belg plotseling aan het stuur waar-

na hij tegen de vangrail botste en vervolgens tegen de vangrail aan de overzijde belandde. Zijn wagen kwam in tegengestelde richting tot stilstand.

De bestuurder sloeg bij die manoeuvre met zijn hoofd zo hard tegen de voorruit dat opname in het ziekenhuis wenselijk werd geacht.

neming terwijl ze zelf al een baan hebben. Over het algemeen is de kans groot dat die starters het ver schoppen, omdat ze met economische motieven een bedrijf beginnen. Het betreft dan veelal werknemers die denken: wat mijn baas kan, kan ik ook. Ze weten dan wat ze willen en zijn beter gemotiveerd. Daar komen de meer duurzame bedrijven uit voort.

De ervaring leert overigens dat in het eerste jaar na de start ongeveer dertig procent van de beginnende ondernemers afhaakt. Na twee jaar is dat percentage gestegen tot vijftig.

Met ingang van vandaag begint in de zaterdagse bijlage VRIJUIT een rubriek over starters. Onder de titel 'Ondernemend beginnen' worden de eerste jaren van succesvolle of originele starters beschreven.

● Zie ook pagina 32

● De Belgische miss Goedele Liekens poseerde tijdens haar rondgang na de opening even in de stand van het Poolse informatiebureau. Dat deed zij met de directeurs van reisbureau Schoenmaeckers (rechts) en Van Hulst (geheel links) en directeur ir. Stapel van het MECC (links van haar).

Foto: WIDDERSHOVEN

VIB'89 na uur al gezellig vol

Van onze verslaggever

MAASTRICHT - 'Ik heb geen pistool en ook geen champagne, dus open ik deze tweede vakantiebeurs maar zo,' zei gisteren Goedele Liekens, waarna de Belgische ex-miss even in haar handen klapte. Daarmee was de VIB'89 (Vakantie Info Beurs) in de hallen van het MECC in Maastricht geopend.

Aan belangstelling weer geen gebrek. Zes-

tig minuten nadat de poorten voor dit evenement waren opengedaan, waren al 2175 betalende bezoekers langs de kassa gepasseerd. Voor Frans van Hulst en Math Schoenmaeckers, de hoofdorganisatoren van de VIB, reden

om opnieuw een massale op vakantie beluste menigte welkom te heten en alvast een geslaagde vakantie toe te wensen, en de standhouders een goede beurs.

Omdat het vorig jaar bijna 28.000 bezoekers

kwamen opdagen, is dit jaar de beurs niet twee maar drie dagen geopend. Behalve gisteren vrijdag, ook nog vandaag en morgen van 10.00 tot 20.00 uur. In een 90-tal stands wordt een keur gepresenteerd van alle denkbare vormen van vakantie met een grote diversiteit aan bestemmingen. De presentatie wordt met diavoorstellingen toegevoegd met exotische dans- en zanggroepen opgevoerd.

(ADVERTENTIE)

VIB'88 Vakantie Info Beurs

De grootste én gezelligste reis- en vakantiebeurs in de gehele Euregio (meer dan 90 stands).

- Presentatie van alle vertrouwde Ned. reisorganisaties.
- Interessante informatie over populaire maar ook minder bekende reisbestemmingen en vakantie landen.
- Promotie van o.a. VVV's, hotels.
- Doorlopende film- en multimedia-voorstellingen; zang, folklor en entertainment.

Maastrichts Expositie & Congres Centrum

mecc

VRIJDAG	ZATERDAG	ZONDAG
6	7	8
JANUARI	JANUARI	JANUARI
10.00-20.00 UUR	10.00-20.00 UUR	10.00-20.00 UUR

Entree: volwassenen 5,- / 65+ ers 4,- / kind. t/m 11 jaar gratis

Organisatie: reisbureau Schoenmaeckers reisbureau van hulst

Voorwaarden moeten nog worden uitgewerkt

Deetman akkoord met fokcentrum in Onderbanken

Van onze verslaggever

ONDERBANKEN - Het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen heeft in beginsel ingestemd met de bouw van een fokcentrum voor proefdieren in Onderbanken. Deetman heeft dit aan het parlement geschreven, waar de vaste Kamercommissie voor het Wetenschapsbeleid zich nog over de principe-uitspraak van de bewindsman moet buigen.

Over de bouw van een fokcentrum in Onderbanken is jaren gespeculeerd. Ook de media hebben zich hierin niet onbetuigd gelaten. Nu eens was de bouw van een fokcentrum in de grensgemeente helemaal definitief, dan weer zouden de Amerikaanse fokkers van Harlan Sprague & Dawley (HSD) in Austerlitz-Zeist volledig hebben afgezien van de bouw van een Zuidlimburgse fokdepot.

Door een misverstand ter redactie is dit bericht gisteren niet in druk op de voorpagina van het Limburgs Dagblad verschenen, hoewel het vervolgbericht wel op de pagina 13 stond. Vandaar dat wij dit bericht alsnog onder de aandacht van de lezers willen brengen.

REDACTIE.

Sittardse optocht op televisie

Van onze verslaggever

HEERLEN - Op zondag 5 februari brengt de NOS een rechtstreekse reportage van de Sittardse carnavalsoptocht op Nederland 3.

De uitzending, die van 14.15 tot 15.15 uur duurt, wordt van commentaar voorzien door Huub Mans.

Elke zaterdag

vakantierubriek

van 34 Nederlandse regionale dagbladen voor informatie en reservering:

TINEKE MENDERINK en LUDEWEE GOOTJES

advertentiecombinatie rdp

Postbus 2 - 1800 AA Alkmaar

072-196314/196292

SKI-VERKOOP-VERHUUR

Skidakkers v.a. 290,-
Skis en ski's v.a. 14,-
ook voor auto's zonder gooi
langloopski's v.a. 99,-
donzen ski's v.a. 190,-
skischuilen v.a. 14,-
Alpine skis v.a. 290,-

Kruisberg 50, Meerssen
Geopend iedere namiddag,
dinsdag gesloten
043-643500

DIVERSE AANBIEDINGEN

SKI-SPORT-ADRES
REPARATIES ONDERHOUD

Gevr. betrekkingen

NEW LOOK B.V. Schaas-
berg Geveleimgeving, uit-
kappen, voegen, steigerver-
huur. Tel. 045-312134
312709

STUCADOOR kan nog
werk aanpakken. Tel. 045-
462428. Na 18.00 uur.

OPRIJTEN, erfverh. etc.
vies, nwe. stabilisatiereth.
Kallien Stabilisatie, Kerk-
rade. Tel. 045-437415.

Ver. Staten/Canada

U.S.A.-REISGENOTEN
gez. Prive en goedkoop.
Tel. 01646-12620.

TRAP BEKLEDEN, rails
hangen, gordijnen maken.
Voordelijken in vak-
manschap. Gratis prijsop-
gave. Schilling's Interieur,
Sunplein 39, Nieuwenha-
gen. Tel. 045-312613.

HANS LIPS voor timmer-
dak- en zinkwerk met gar-
antie. Vrijblijb. advies of
terte. Bel. 045-453818.

SCHILDERS kunnen nog
behang- en schilderwerk
zaamheden aanpakken. Tel.
045-310020.

DAKDEKKERSBEDRIJF
De Nieuw, voor al uw dak-
werkzaamheden, met de
langste schriftelijke gar-
antie. Bel. voor vrijblijvende
offerte. Tel. 045-224459.

Als beheerder met Gwal-
do DIPLOMA's voor in-
stallatiebedrijven en/of
loodgietersbedrijven. Br. o.
n. HK 630 Limb. Dagbl.
Postbus 3100, 6401 DP
Heerlen.

De beste manier van afvallen is nu ook de snelste.

Met het totaal nieuwe Quick Success Programma van Weight Watchers val je sneller af en kan je toch lekker blijven eten. Dat ontdek je vrijblijvend tijdens een "open huis"-bijeenkomst volgende week, op een van de onderstaande adressen. Wie zich vóór 2 februari inschrijft, krijgt bovendien f10,- korting.

WEIGHT WATCHERS
Quick Success,
06-8360

Beek, 't Kaar, Stationsweg 126, woensdag 19.30 uur; Blerick, Wijkcentrum De Staay, Witherenstraat 68, maandag 19.30 uur; Brunssum, Casino Treebeek, Treebeekplein 133, maandag 19.00 uur; Echt, Stichting H. Plus X, Mussenstraat 6, donderdag 19.30 uur; Geleen, Pleinkhoes, Bachlaan 2, donderdag 19.30 uur; Heerlen, H.K.B.-gebouw, Pater Beatusstraat 3, dinsdag 09.30 en 19.30 uur; Hoensbroek, Ons Huis, St. Jozefstraat 21, woensdag 09.30 uur; Horst, Restaurant de Oude Linde, Venrayseweg 93, dinsdag 19.30 uur; Kerkrade, Cafe Rolduc, Zonstraat 33, woensdag 19.00 uur en donderdag 09.30 uur; Maastricht, Helpout, Grend 9-11, dinsdag 10.00, 13.30 en 19.30 uur; Het Ruweel, Schildruwe 55, donderdag 19.30 uur; Panningen, In Kepeel, Raadhuisplein 4, maandag 19.30 uur; Roermond, Wijkhuis de Vlinder, Florisingel 38, woensdag 19.30 uur; Gemeenschapshuis Conderie, Donderbergweg 47, donderdag 09.30 uur; Sittard, Hotel Auveleberch, Wielewaalstraat 2, maandag 19.30 uur en dinsdag 13.30 uur; Stein, Trefcentrum Kerensheide, Schmeekstraat 11, dinsdag 13.30 uur; Venlo, Hotel Maagdenberg, Leutheweg 1, maandag 13.30 uur en woensdag 19.30 uur; Weert, Buurthuis Fatima, Nieuwstraat 11, woensdag 19.30 uur

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken,
blaasinstrumenten, orkestrapparaat, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.

Hobbymachines

voor hout- en metaalbewerking, grootste sortering in Limburg, o.a. Robland, Scheppach, Emco, Elektra, Toolmag, Huvema, elektromotoren 2 pk 220 V f 198,-, lintzaagmachine f 695,-.

Naebers

Ganzeweide 181, Heerlen-Noord (Heerleirheide).
Tel. 045-211941. Geen koopavond.

Fotocopieerapparaten

Nieuw en gebruikt, vanaf f 350,-
R. Spoor Kantoormachines, 045-443961, Bochtoltz

Let op Let op

Te koop uit faillissement

diverse soorten buro's, burostoelen, lektakentafelstoelen, diverse soorten dossierkasten, materiaalkasten en ladenblokken voor hangmappen, houten directie-meubels, diverse soorten tafels en scheidingswanden, werkbanken en heteluchtkanonnen.

Een enorme sortering in bedrijfsinventaris tegen ongekende lage prijzen. Dit moet u zien.

Rockmart

Kissel 46A Heerlen, tel. 045-723142
Geopend ma. t.m. do. 10.00 tot 18.00 uur
vrijdag 10.00 tot 19.00 uur
zaterdag 10.00 tot 16.00 uur.

Te koop goed lopende bloemenzaak

regio Genk, België. Omzet € 330.000,- tot f 375.000,- per jaar. Overname inventaris handelsvoorraad. Goodwill verplicht € 50.000,- huurpand. Zonder voldoende geldmiddelen onnodig te reageren. Br.ond.nrk. HK 633 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Frituurwagen

compleet ingericht. 3 frituizen, au bain marie, grillplaat, koelkast en grill, elektrische apparaten, goed onderh. Vr.pr. f 8000,-. Tel. 09-492452-61286.

Schrijfmachines

IBM en Olivetti elektrische schrijfmachines. Olivetti-koelgelpompmachines met correctie, vanaf f 295,- excl. btw. Emily Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.

Kantoormeubelen

Zeet grote partij kantoormeubelen, showroom, nieuw en gebruikt. Alleen topmerken o.a. Ahrend, Artifort en van Blerk etc. met meer dan 50% korting. Emily Handelsonderneming, Handelsstraat 34B, Sittard. Tel. 04490-23738, b.g.g. 04498-54510.

Een vrijstaande luxe vakantie bungalow aan de mooiste duinen van Nederland

Tegen een betaalbare prijs

Schoorl (vlakbij Bergen N.H.)

PRIS V.A. f 87.500,-

excl. grond en aansluitkosten nutsvoorzieningen.

DEZE SPLINTERNIEUWE BUNGALOWS WORDEN UITGEVOERD MET O.A.:

- 3 Slaapkamers
- Centrale verwarming
- Ruime woonkamer
- Hardhouten kozijnen
- Open keuken
- Berging enz.
- Complete badkamer

Zeet ruime verhuur mogelijkheden aanwezig

80% HYPOTHEEK MOGELIJK

makelaardij

RICHARD BROEDS

Rekerdijk 15 - 1824 DA Alkmaar - Tel. 072 - 61 84 91

Design Kantoormeubelen

Uit het faillissement van Millman Products kochten wij de gehele meubelvoorraad met top-design meubelen waaronder de befaamde

Laguna Collection

ontworpen door

Jan des Bouvrie

zoals o.a. dressoirs, tafels, kasten, zeer luxe bureaus, banken, salonkasten, bijzettafels, conferentietafels, stoelen etc. Emily Handelsoend., Handelstraat 34B, Sittard. Tel. 04490-23738 of 04498-54510. Ook verkoop aan particulieren.

KEUKENS. keukenapparaat. Laag in prijs, met garantie. RJ Handelsonderneming, Stationsstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

KANTELDEUREN. rolluiken, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direct leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straeten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Echte Franse ambachtel.

stijlkeukens

in massief eiken beuken, noten, dennen. Gelooft en antiek oud-eiken.

Vossen stijlkeukens, Eikenderweg 77 Heerlen. Tel. 045-717555.

De mooiste keukens

van Leicht, Lagor, Mape, Moretuzzo, Nobilia. Topdesign uit Duitsland, België en Italië vindt u bij Vossen keukens design, Glaspleis Kerkplein Heerlen.

Nog enkele showkeukens

3 m eiken-wit m. tegelbl. + app. van f 8345 voor f 4790,-. Uw keukens in Olm - wit mass. blad Noorse stijl v. f 8800,- v. f 4400,-. L. Keukens massief wit gekakt v. f 14.400,- v. f 6900,-. Vossen Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen. 045-717555.

Goede KLEUREN-TV's met garantie. Philips grootbeeld v. f 145,-. Zeer grote sort. tv's. Occasioncentrum Geel, Grasbroekweg 25, Heerlen. Tel. 045-724760.

Te k. VRACHTWAGEN geschikt voor 4 paarden. Tel. 0454-5428.

Te k. partij DUBBELGLAS div. maten 180x100, 260x32, 85x72. Tel. 045-733377.

Te k. ANTRACIETKOLEN. Tel. 045-752819.

SHARP PC-7000 Portable computer 640 KB 2 x 5,25" floppy scherm f 1800,-. Tel. 045-422047.

Te k. BRUIDSJURK uit collectie 88, mt. 38-40, p. f 650,-. Bellen na 18 u. 045-740064.

VLOERBEDEKKING. gordijnen en tapijten, grote voorraad en voordelige prijzen. Vele coupons met hoge korting. Woning-inr. Grooten, Kloosterstr. 22, Sijpeveld. Tel. 045-441346.

STOOKHOUT droog populieren 4 m³ f 240,- 4 m³ f 318,18.

Speciale AANBIEDING: vloerplanken 20 mm dik f 1,15 p.m. excl. Alle maten lichtkoepels. Houthandel Rinkens, Eygelshovenweg 60, Ubach over Worms. Tel. 045-319846.

Pracht eiken KEUKEN-BUFFETKAST, als nieuw, vr.pr. f 775,-. Zwaar greengeschild, enkele Perzische tapijten, als nieuw. Tel. 045-223094 of 323751.

Te k. diverse FITNESSAPPARATUUR. Tel. 045-325859.

Parketleur

zoekt werk. Ik leg alle soorten parketvloer en tegen concurrerende prijzen. Ook opknappen van bestaande vloeren. Houkes Parket, Voerendaal, tel. 045-753035; Sittard, tel. 04490-25157.

INTERART: antiek Simpelveld. Een van de mooiste collecties v.h. zuiden in straat, met groen en goud meubelen o.a. 1- + 2-drs. vitrines, eethoeken, salontafels, secretaïres, cylinderbureaus enz. alle meubelen puntgaaf weg, eig. restauratie en logerie. Irmstr. 64 Sijpeveld. Tel. 045-443161.

Te k. barok BANKSTEL m. tafelp. Pr. f 1000,-. Tel. 045-325910.

Voor al uw bouw- en TUINHOUT enz. Houthandel Landgraaf, Buizerdweg 8, indertrein Abdissenbosch. Tel. 045-318518.

T.k. ZAAGMACHINE 8 mnd. oud, merk Electro Beckem type PK 250, 220 V, verm. 2,5 PK. Pr. f 1990,- nu voor f 1400,-. Tel. 212887.

Te k. BRUIDSJURK Sisi-model 88 + toebehoren, mt. 38, Tel. 045-226681.

Te k. leren CHESTERFIELD bankstel, barokstijl tapijten, enkele Perzische tapijten, als nieuw. Tel. 045-223094 of 323751.

Te k. diverse FITNESSAPPARATUUR. Tel. 045-325859.

Te k. KINDErwAGEN, beige, met losse bak (te gebruiken als reiswieg), wandelwagen, donkerblauw en buggy. Tel. 045-257213.

Te k. 2 CARNAVALKOSTUUMS. "Wuppiepoppen" optocht Kerkrade. 60-er jaren radio's. Tel. 045-459434.

Te k. 18 stuks kleine thermopane RUITEN 325x285 mm x 20 mm bronsk. gasvulling. Tel. 045-2028.

Rode MULDEPANNEN, veldrandstenen, vloerplanken, kepers, gezaagd populierenhout 10 m³ f 425,- brandhout van afbraak 10 m³ f 150,-. Tel. 045-715477 of 740112.

Te k. prachtige manou KINDErwAKER met comodekast, kleerkast en ledikantje f 1500,-. Tel. 045-257213.

T.k. VENTIELTROMBOEL vr.pr. f 300,- i.g.st. Tel. 04405-1413.

Te k. elektro HEFTRUCK (Stal) f 6000,- hefverm. 1500 kg compl. met accu + acculader, tel. 04492-3552.

Leren BANKSTEL, modern, 2-3-zits, cremekleur, i.n.w.st. vr.pr. f 1650,-. Tel. 045-717081.

Te k. DRAAISTOEL "Oisterwijk" en grote meisjesfiets. Tel. 045-242386.

T.k. een AANHANGWAGEN 200 lang, 110 breed f 875,-. 1 jongensfiets ± 8 jr. f 60,-. J. v. Maerlantstr. 59, Heerlen.

T.k. Alno-INBOUWKEUKEN, wit, 2,70, yskast, diepvries, gasfornuis, bakoven, afzuigkap, 3 jr. oud, pr. f 4500,-. Tel. 045-461134.

T.k. INZETKACHEL met ventilator br. 70, h. 50, d. 35 cm, pr. f 350,-. Tel. 045-462248.

T.k. Ned. POSTZEGELS 1960 t/m nu, PTT map, nr. 1 t/m nu, 50% cat. Tel. 045-352344.

Wiener HARMONIKA 4 r-er b.E.S.As. Des. Kärnterland. Tel. 045-454087.

Nieuw BANKSTEL Lode-wijkstraat + 2 losse fauteuils, Julianastraat 6, Nieuwenhagen.

JUKE-BOX Rock-cola in zeer goede staat. Tel. 045-311201.

VIDEORECORDER VHS gebr. f 375,- f 475,-, H.F.I. combinatie tv-verst. P.V.-cass. deck f 95,- f 150,- f 175,-, boxen 120 W f 140,-, tun.verst. 2x30 W f 95,- f 125,- 2x40 W f 125,-, casset decks v.a. f 99,-, verst. 2x100 W f 198,- 2x40 W f 125,-, F. Meyer, Verzetstr. 15, Hrl. 045-417651.

Te k. Troler CARNAVALSKOSTUUMS met toebeh., 10 heren, 8 dames, div. maten. Inl. 045-312335. Na 18.00 uur. 045-753118.

Te k. mahonie BED 90-190 m, met matras. Tel. 045-31397, Na 18 uur.

T.k. HONDENAANHAN-GER f 250,-. Tel. 045-719254.

T.k. GASFORNUIS, wasmachine, tafel, salontafel, 2-pers. bed, schoenmolstok, kvt-tafel, tapijt, 3 zitmeublen. Tel. 04498-54934.

Te k. ALLESBRANDER 75, gevelkachel 75, schilde-rij 35, 04742-1501.

Te k. SCHOENMAKERS-MACH. poets-schuurmach. merk Raffenbal 220, Vr.pr. f 1000,-. Tel. 04498-52956.

GASHAARDEN: oliehaarden, kolienhaarden, grote voorraad, flinke korting. Jac Köhnen, Rijksweg N. 104 bij ziekenhuis Sittard. 04490-13228-14862.

BUDEURIS Interogas, Radson, Nefit cv-ketels, scherpe prijzen, goede service. Jac Köhnen, Rijksweg N. 104 bij ziekenhuis Sittard. 04490-13228-14862.

SIEMENS, Bosch, Zanker, AEG, Miele, wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac Köhnen, Rijksweg N. 104 bij ziekenhuis Sittard. 04490-13228-14862.

PIANO te k. Fuchs en Mohr f 550,-. Te bevr. tel. 045-456850.

Te k. nieuwe HETELUCHTKACHEL 20.000 kilo/kl. op gas. 045-315979.

Stoffenzaak TUMMERS excl. bruids-, dames-, comunistestoffen, Kerkr. 302 Brunssum.

Te k. 2 KANTELPOORTEN 3 x 3 m compl. met elektromotor, div. zaagtafels v. f 300,-. AAA-winkel, Brunssum.

WEDSTRIJDSKELTER 100 cc compl. met werkboek en onderdelen. Vr.pr. f 1750,-. AAA-winkel, Brunssum.

AARDAPPELEN kleibakjes v. a. 30 ct. p. kg. F. tesaardapellen 100 kg f 35,-; uitlen 5 kg f 2,50, wortels 5 kg f 2,50. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

Grote partij WASMACHINE-NEONDERDELEN o.a. motoren, klokken enz. AAA-winkel, Rumpenrstr. Brunssum.

Te k. eiken TV-KAST. Tel. 045-210290.

Te k. AANHANGER + autootolie, Wilhelminastraat 153 Hoensbroek.

Eiken BANKSTEL 375,-, slaapkamer f 550,-, leed-
hoek manou f 375,-, eiken wandmeubel f 375,-, barok bankstel, barok eethoek 6 stoel. Kouyenderstr. 208 Hoensbroek.

Te k. PRINCESS kinderwag. d.blauw, z.g.a. f 350,-, en wandelwagen f 250,-, f 200,-. Tel. 045-226770.

Te koop blank eiken WANDMEUBEL. Tel. 04492-1143.

COMMODE uit oma's tijd met en zonder spiegel, marmeren blad. 045-21268.

Te k. MERCEDES-BUS 306 D Opel Blit, 4 cil. Deutz compressor, 2 gevelkassen, 1 gashaard, 1 allesbrander, caravan 4,6 pers., hagedrukmeter, koud en warm water, tel. 04406-12233.

Te k. JUKEBOX Rowe Ami f 550,-, 04459-2120.

Topclass rundl. 3-2-1 BANKSTEL f 995,-, zeer zwaar eiken met rundl. bankstel f 995,-, div. bij-
moete eiken wandmeubels v. f 395,-, noteh. eethoek f 395,-, eiken eethoeken v. f 195,-, moderne eethoeken met Verder schilt, barok bankstel en eethoek. Enorme keuze, alles spotgoedkoop. Inruilen mogelijk. O.K. Hal, Agnes Printhagenstr. 22-24, Geleen-Centrum (vlakbij Alb. Heijn).

Te k. KTV merk Philips 12 tiptoetsen, 100%, f 250,-, 04406-15719.

Wiener HARMONIKA 4-rijer B.es. As. Des. Kärnterland. Tel. 045-454087.

Te k. KOELKAST 75,-, gasforn. 75,-, wasaut, 225,-, diepv. kast 350 ltr. 325,-, inbouw-koelkast 150,-. Tel. 045-725595.

Huwelijk/kennismaking

Dame 32 jr., gesch., 2 kind, zoekt HEER voor ser. relatie. Br.ond. KE 052 L.D. Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Alleenstaanden zaterdag en zondags gezellige dansen en CONTACTAVOND in de kelderbar La Chalet in Maastricht. D. J. Wint, Chalet Treebeek, Komeeststr. 25a, 045-211375.

Man 35 jr., 1.70, auto, huis, vaste baan, zkt. VROUW voor vaste relatie. Tel. 045-726028 na 19 uur.

"PARTNERS-TRUST" huwelijks-relatiebureau. Info: 045-61235.

Poole MEISJES leren kennen? Adverteer u zelf in Poole's krant. Inl. tel. 045-461282.

Symp. j.man 38 jr., 1.78 m, zkt. goeduitziende VROUW (65-70 jr.) Graag br. m. foto en tel. vr. w.o. n. HK 629 Limb. Dagbl. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Een advertentie is anoniem, een brief meer persoonlijk. Ben je een spontane MAN van 35-40 jaar, hou je van kinderen en heb je een vaste baan? Dan wacht een lieve en in huis creatieve vrouw van 36 jaar samen met haar zoonje op jouw brief. Br. o. n. HK 628 Limb. Dagbl. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Zaterdag 7 januari de gezellige dansavond voor ALLEENSTAANDEN in café The Corner, Sittardweg 114 Heerlen. Aanvang 20.30 uur. Bep. vergoeding. Het bestuur.

Dames v. 20-30 jr., zoekt u een serieuze relatie? Tot 1 feb. betaalt u alleen de inschrijfkosten. De kans van slagen is zeer hoog. Huw. rel.-bureau LEVENS-
GELUK. 045-211948.

Jongeman, 26 jr., sportief, veelzijdige interesse, romantisch aangelegd, muzikaal, zoekt een leuke serieuze vrouw van 27 jr. om samen door te leven te gaan. Ben je actief, vrolijk en trouw. Schrijf dan. Liefst met een foto! k. Br.ond.nrk. HK 639 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Nette zakenman 40, charm., eerl. open kaart, zkt. in leuke serieuze vrouw van 30-35 jaar om samen door te leven te gaan. Ben je actief, vrolijk en trouw. Schrijf dan. Liefst met een foto! k. Br.ond.nrk. HK 639 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Partner Consult

Adviesbureau v. partnerkeuze Zuid-Nederland. H.B.O. Academisch o. vergelijkbaar niveau. Postbus 443 Heerlen.

M. Schiks

Tel. 045-740088

Goede voornemens? Informeer: meer mensen dan u denkt zijn in '88 op onze eigentijdse, gespecialiseerde en stijlvolle aanpak aan u, gelijkgestemde partner, gekomen. Brochure beschikbaar.

Zoekt u 'n reisenoot? Partner of (pen) vriendin? Ga in de folder: INTERCOMP. Postbus 15. Eindhoof Kontakblad kost f 7,-.

HOMO, liebesbi, bi-seks, zoekt naar een relatie. Bi-zoek helpt discreet. Ga in inschrijven. 045-454148.

Voel jij je ook zo alleen? Dankzij zoveel mensen, alleen. En ben je niet zo als 27 jr., ongehuwde man met af en toe, niet uit op avontuur, maar hou je van uit-eten, wandelen de natuur. Ben jij een VROUW die ik kan trouwen, van kan houden en samen een leuke toekomst heeft? Schrijf me dan list. met foto als t.k. Br.ond.nrk. HK 633 Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Landbouw

Wees de winter een slag voor en koop of huur een Master heteluchtkanon daarvoor. Ook infraroodstralers, bouwdoorgers en gebruikte kanonnen in voorraad.

G. Cornelissen, Mill.

08859-51072.

Erkende relatiebemiddelingsbureaus

Woont u in Limburg?

en zoekt u een Limburgse partner? Nederlands grootste relatiebureau geeft u natuurlijk ook een grote kans van slagen. Wilt u meer weten over de unieke werkwijze, kunt geheel vrijblijvend bellen met onze medewerkster in uw omgeving. (ook 's avonds, weekend). Heerlen, mevr. Klein Nagelvoort, 045-740730. Heerlen e.o., mevr. Willems, 045-215481. Maastricht, mevr. Savelberg, 043-612291. Roermond, mevr. Cremer, 04750-10554. Roermond e.o., mevr. v. Asten, 04759-2184. Weert, mevr. Janssen, 04950-36337.

De Relatielijn

Een nieuwe service van Nederl. grootste relatiebureau Vrouwen bellen mannen: 06-320.322.54. Mannen bellen vrouwen: 06-320.322.55. Als u vandaag belt, hoort u misschien wel de stem van uw partner van morgen (50 ct. p.m.).

Stichting Centrum Europa

Erkend door de Raad van Toezicht v.h. Min. van W.V.

Stichting Mens en Relatie

Postbus 5050, 6401 GB Heerlen

Tanja, 45 jr., aantrekkelijke en spontane vrouw, 1.72 m, slank, heldere blauwe ogen, creatief en ondernemend, eigen zaak, interesse voor kunst en cultuur, gesch. kindr., zkt. man met persoonlijkheid, cosmopolitisch, gesteld, voor vaste relatie. 045-726539.

Sander, 27 jr., aardige j.man, knap uiterlijk, d.blond, snor, grijsgroene ogen, 1.70 m, stevig postuur, kent aardige meisjes, maar is die ene sportieve, spontane vrouw met wie hij z'n leven wil delen nog niet tegengast. Zijn hobby's zijn o.a. badminton, tennis, stijl dansen en film kijken. Evtl. 1 kindje geen bezwaar. 045-726539.

Richard, 40 jr., aant. man, goed gekleed (vlot/modern), tuiniert graag, houdt v. muziek en films, af en toe gaan, zou graag vrouw ontmoeten met lief zacht karakter. Hij wil geen kinderen. 045-726539.

Trudie, 62 jr., gezellige vrouw, gesch., r.k., rookt nu houdt v. winkelen, handwerken, wandelen met hond (bos), een etentje en televisie, zkt. man. 045-726539.

Deze en vele andere ingeschreven uit Zuid- en Noord-Nederland zoeken een partner voor een duurzaam relatie. Reacties en info:

045-726539
(mevr. Luchtman) of
043-644362
(mevr. de Jong)
043-620886
(mevr. Wagelaar)

Stichting Mens en Relatie is erkend RvT, een extra-kerkelijk voor een zorgvuldige werkwijze. Persoonlijke bemiddeling. Hoog slagingspercentage.

Denon JVC Yamaha Revox

Wij leveren alle Top-Hifi-apparatuur tegen de laagste prijs Electronic service

Kerkplein 39 Landgraaf (Schaesberg) Tel. 045-313815

Donderdag koopavond tot 21.00 uur 's Maandags gesloten

Jo Kreutz

Wij leveren alle Top-Hifi-apparatuur tegen de laagste prijs Electronic service

Kerkplein 39 Landgraaf (Schaesberg) Tel. 045-313815

Donderdag koopavond tot 21.00 uur 's Maandags gesloten

LET OP! BELGIË

Warson meubelen

W RUIMT OP!

ZONDAG 8 EN 15 JANUARI VAN 10.00 TOT 17.00 UUR.

OPRUIMING VANAF HEDEN T/M 5 FEBRUARI BLIJVENDE WARSON GARANTIE.

PAK NU UW VOORDEEL!

MAASMECHELEN
Belgie. Rijksweg 397. (Markt)
Telefoon 09-32.11.764159.
Openingstijden:
dagelijks van 9.00-12.00 uur
en van 13.00-18.00 uur.
's Zaterdags doorlopend
van 10.00-18.00 uur.
Parkeerruimte aanwezig.
5 etages vol elegante
meubelstijlen.

BRUSSEL A2
Antwerpen
WARSCHAU
Warsaw
MAASMECHELEN
Eindhoven
Maastricht
Luk
Aken
Maastricht

Familie Erbay kan niet meer wennen aan de Zwarte Zeekust

Kleumend langs de lijn in België en Turkije

Van onze verslaggever

Kibar Erbay woont weer in Belgisch Limburg. Met zijn vrouw Melek en zijn zeven kinderen is hij teruggekeerd naar zijn 2,5 kamer woning in Beringen. In juni vertrok de familie Erbay na twaalf jaar in België gewoond en gewerkt te hebben 'definitief' naar Turkije. In een bestelbusje volgestouwd met allerlei in België verworven huisraad reisden Kibar Erbay en zijn gezin terug naar Arakli aan de Zwarte Zee in Noord-Oost Turkije. Limburgs Dagblad-medewerster Marleen Daniëls maakte de helse reis mee en deed daar in woord en beeld in deze krant verslag van. Na een dag of tien namen zij - intussen vrienden geworden - afscheid. Voorgoed leek het. Maar in september waren Kibar Erbay en zijn gezin al weer terug. De Erbays konden niet meer wennen in hun vaderland. En dan met name de kinderen.

De toekomst van de kinderen was juist een van de redenen geweest dat vader Kibar besloot naar Turkije terug te keren. Hij was bang dat zij als Turken in België altijd als tweederangs burgers gezien zouden blijven worden. Zeker nu hij zelf arbeidsongeschikt was verklaard. Veel bindingen met België had het gezin toch al niet. In Turkije wachtten bovendien een eigen flat in Istanbul en het mooie huis in Arakli. De definitieve terugreis werd daarom aanvaard. Maar wat is definitief in dit leven?

Mijnwerker

Kibar Erbay nu 34 jaar oud kwam in december 1975 op 21-jarige leeftijd naar België. In de eerste plaats om te trouwen met Melek (nu 32), die met haar ouders al een jaar in Beringen woonde. Dat was zo al door de wederzijdse ouders in Turkije geregeld. Een beslissing waarvoor Kibar noch Melek iets te zeggen hadden. In elf jaar tijd kreeg het paar zeven kinderen. De oudste is nu 12 jaar, de jongste net één jaar.

● Het gezin Erbay is weer terug in België. Voorgoed...

Begin '76 vond de Turk werk in de mijn van Beringen. De eerste vier jaar werkte hij als sjouwer aan het kolenfront. Daarna werd hij houwer. Het lichaam van Kibar kon het zware en ongezonde werk diep onder de grond niet aan: „Mijn rug is kapot en ik heb ook veel last van mijn maag. Ieder jaar opnieuw maagzweren. Veel ziek geweest”, zegt hij met handen en voeten en de paar woorden Vlaams die hij in de afgelopen jaren meester is geworden.

Vier jaar geleden wilde hij zich toch definitief vestigen in België. Hij probeerde zijn schamele huurwoning te kopen. Dat ging uiteindelijk niet door.

Tot begin dit jaar heeft hij in de mijn van Beringen gewerkt. Toen werd hij arbeidsongeschikt verklaard en

kreeg hij recht op 1800 gulden invaliditeitspensioen per maand. In die som is ook de zogeheten EGKS-premie begrepen. Een afkopsom voor mijnwerkers die de noodlijdende industrie vrijwillig de rug toe keren. Bij de sluiting van de mijn mocht hij het huisje wel kopen.

Maar in de afgelopen jaren had Kibar flink gespaard. Geld verdienen voor later is tenslotte het hoofddoel van de meeste buitenlandse werknemers, die in West-Europa hun geluk komen beproeven. De vier hectare grond plus huis en hazelnotenplantage aan de Zwarte Zeekust zijn daar het bewijs van. Kibar en zijn gezin kunnen in dat opzicht dus geslaagd worden genoemd. De toekomst lag daarom in Turkije zo werd besloten.

Geslaagd man

Na zijn terugkeer in Arakli, bleek hij inderdaad in de ogen van zijn familie, vrienden en kennissen een geslaagd man te zijn geworden. Voor Turkse begrippen was hij met zijn pensioen en spaargeld een vermogend man. De 2400 gulden kinderbijslag die hij in België kreeg, maar waarop hij volgens de wetten van onze zuiderburen in Turkije geen recht had kon hij best missen.

De eerste weken in Turkije verliepen dan ook gladjes. „De familie was erg blij ons weer te zien. Iedereen hielp mee ons huis op te knappen en in te richten. Het huis werd geschilderd en opnieuw behangen.” Kortom het goede leven leek dan ook voor de familie Erbay aangebroken te zijn.

Na een maand begonnen de kinderen echter te klagen. De vakantie had nu wel lang genoeg geduurd, morden vooral de oudsten. Ze hadden geen vriendjes in Arakli en misten hun kameraadjes uit Beringen. Bovendien zou de school weer beginnen. Dat bracht Kibar aan het twijfelen. „Hadden zijn kinderen wel een betere toekomst in Turkije als in België? Naar welke school moet ik ze sturen? Zijn de Belgische scholen niet beter? Waar kunnen ze later een baan vinden met de enorme werkloosheid hier?” Allemaal vragen die door het hoofd van Kibar spookten als hij 's avonds over de Zwarte Zee uitkeek.

Knoop doorgemaakt

Hij wilde zelf in Arakli blijven, maar de toekomst van de kinderen ligt ondanks alles in België, zo hakte hij begin september de knoop door. In hoeverre zijn vrouw Melek bij die beslissing is betrokken wordt niet duidelijk. In ieder geval draagt Kibar naar buiten de verantwoordelijkheid voor die beslissing.

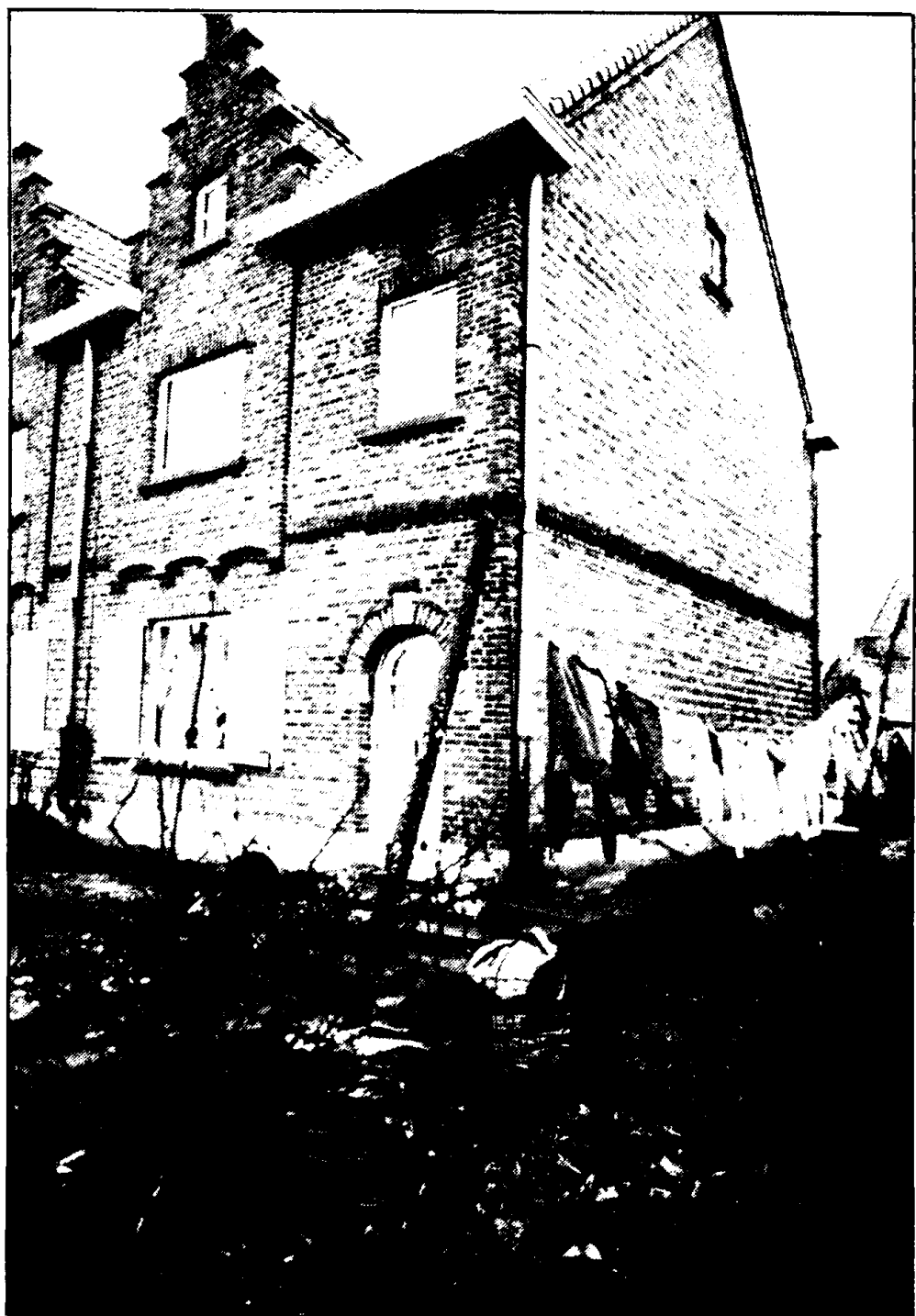
Op 10 september stond de familie Erbay weer in Beringen. Bijna zonder spullen, want het meeste was in Arakli achtergebleven. Wel konden ze hun huis aan de Gouden Jubileumstraat weer betrekken. Kibar had in zijn onwetendheid, zo zegt hij, 'vergeten' huur, elektriciteit en gas op te zeggen. De woning stond dus op hen te wachten.

Nu is woning eigenlijk een te groot woord. De naam van de straat mag dan veelbelovend klinken, de woning zelf is weinig meer dan een kippenhok. Een benedenverdieping bestaande uit een woonkamer van vier bij vier, een kleinere slaapkamer, voor negen personen dus en een keukentje. In Nederland zou een dergelijke woning ongetwijfeld onbewoonbaar verklaard zijn. De ontbrekende huisraad was weer snel aangevuld. Vrienden hebben de familie aan het hoogstnodige geholpen.

Eigen huis

Kibar heeft besloten een huis te kopen. Voor 90.000 gulden. Misschien wel om zichzelf te bewijzen dat hij nu echt voor België heeft gekozen. „Een groot huis, helemaal in orde”, zo zegt hij. Maar haast onvermijdelijk, zo lijkt het, zijn er op het laatste moment toch weer problemen gerezen en is de koop nog even uitgesteld. De feestdagen brachten de Erbay's dus door aan de Gouden Jubileumstraat.

En gedeeltelijk in de moskee. Want het leven van Kibar, maar ook dat van zijn vrouw en kinderen is ondanks dat zij voor België hebben gekozen helemaal op Turkije gericht.

● Gouden Jubileumstraat, het klinkt veelbelovend. Maar het huisje van de Turkse familie zou eigenlijk al lang onbewoonbaar moeten zijn verklaard.

Foto's: MARLEEN DANIËLS

Als hij niet thuis is, is hij in de moskee of in een ontmoetingruimte, waar hij alleen met andere Turken in contact komt. Nu hij weg is bij de mijn, heeft hij helemaal geen woord Nederlands meer te spreken. Zijn toch al amper bestaande kennis van die taal verdwijnt in een rap tempo. Hij woont in de Beringse 'Turkse buurt', doet zijn inkopen in Turkse winkels. Zijn kinderen zitten op een lagere school, waar verleden jaar de

laatste niet-Turkse-leerling is verdwenen.

De enige band die hij met zijn gastland heeft is eigenlijk de voetbalclub FC Beringen. Zijn oudste zoon Tamer speelt daar bij de kadetten. Kibar is bij iedere wedstrijd langs de lijn te vinden. Een verkleumde Turk, die niet hier, maar ook niet meer in Turkije zijn draai kan vinden.

(ADVERTENTIE)

SPECIALISTEN IN OPTIEK

Peree & Jongen

● gedipl. opticien
● gedipl. optometrist o.v.
● gedipl. contactlensspec. ANVC

Heerlen
Akerstraat 18a
Telefoon 045-714856

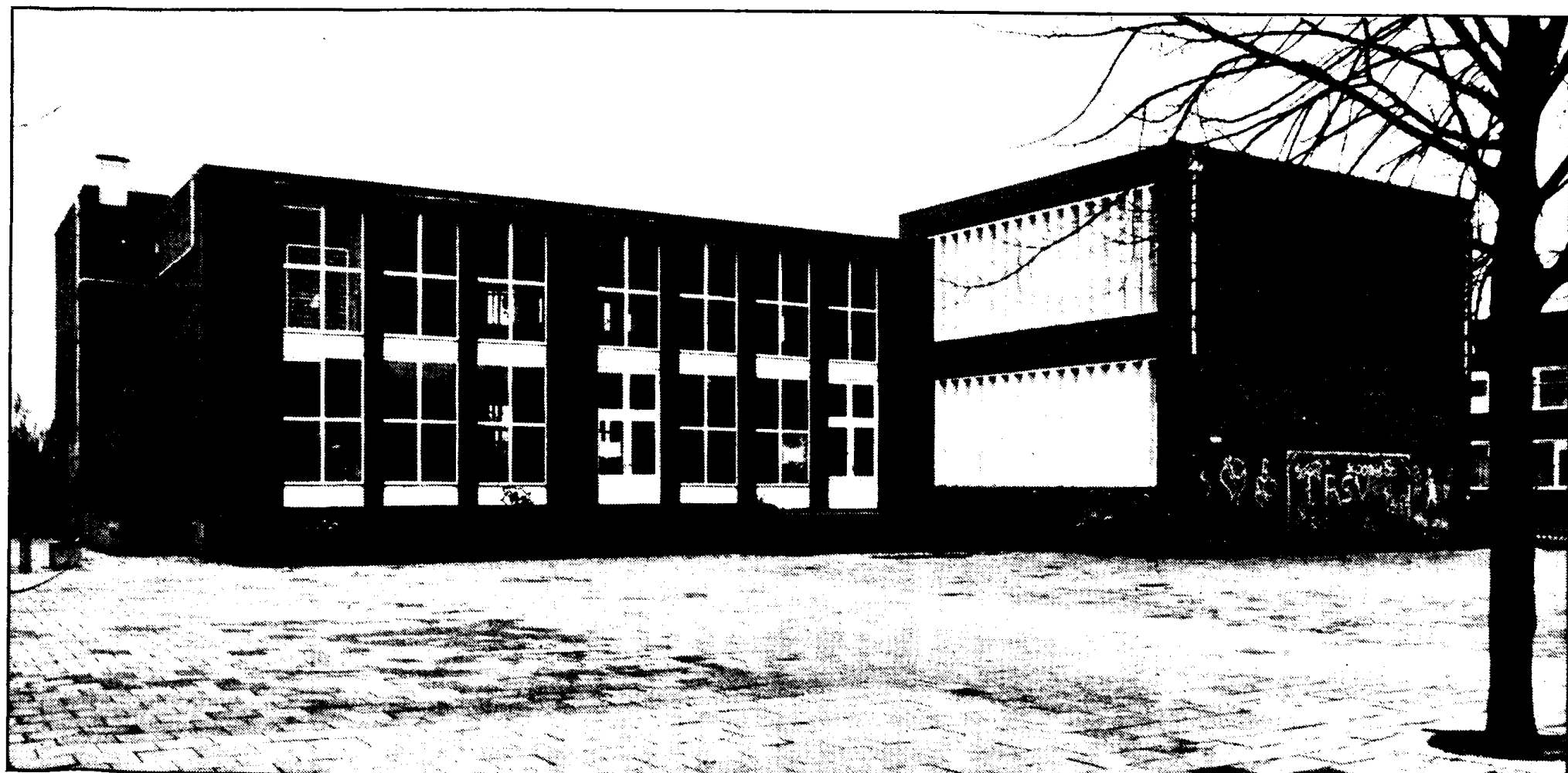
20-50% korting op de laatste stuks van o.a.

Rodenstock
Menrad
Zeiss
Chri Dior
Nina Ricci
Metzler
etc.

In een vergadering van de provinciale commissie Ruimtelijke Ordening klonken onlangs bezorgde geluiden over het schoolverzuim van woonwagenkinderen. De decentralisatie lijkt voor hen fruikend uit te pakken. Vroeger konden ze van 'de wieg tot het graf' worden onderricht aan de woonwagenkampscholen. Die scholen zijn grotendeels verdwenen.

De aansluiting van woonwagenkampschool of basisschool op het voortgezet onderwijs blijkt een grote hindernis voor veel van de woonwagenkinderen. De kinderen komen van een kleinschalige gemeenschap in een grote scholengemeenschap terecht en lopen daar verloren. De kinderen worden te weinig gestimuleerd omdat de ouders zelf het nut van vervolgonderwijs niet inzien.

Het onderwijs ziet van haar kant soms weinig in de woonwagenkinderen omdat ze 'het zo al moeilijk genoeg hebben' en 'woonwagenkinderen de problemen alleen nog maar vergroten'. Wat wordt er aan gedaan? Een overzicht.

● De Onze Lieve Vrouwe van Banneux school in Maastricht heeft nu nog ruim zeventig leerlingen. Hoe de toekomst van deze school er uit gaat zien is nog onzeker.

Foto: WIDDERSHOVEN

Woonwagenkinderen moeten extra begeleiding krijgen

door ans bouwman

MAASTRICHT - „Zonder speciale begeleiding haken woonwagenkinderen af in het 'gewone' basis- en voortgezet onderwijs,” stelt directeur W. Beckers van de Onze Lieve Vrouwe van Banneuxschool in Maastricht. „Wij zijn er om een brug te slaan tussen scholen enerzijds en woonwagenkinderen en -ouders anderszijds,” benadrukt G. Peterink, medewerker van het Katholiek Pedagogisch Centrum.

Twee reacties die aangeven dat het aanbod van het reguliere onderwijs en de behoeften van de schoolgaande woonwagenjeugd nog niet 100 procent op elkaar aansluiten.

Dat wordt vooral duidelijk bij de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs. Daar struikelen veel van de kinderen. Op

twee fronten wordt nu geprobeerd daaraan iets te doen: via het zogenaamde symbiose-onderwijs op woonwagenkampscholen en via projecten voor de begeleiding van woonwagenkinderen in het voortgezet onderwijs van het Katholiek Pedagogisch Centrum.

Rond 1990, als het tot nu toe gevoerde beleid wordt geëvalueerd, zijn er bovendien beleidsmaatregelen van het ministerie van Onderwijs te verwachten. Er bestaan plannen om 'aandachtsfunctionarissen' aan te stellen die de woonwagenkinderen moeten begeleiden in het basison-

derwijs, het voortgezet onderwijs en bij de intrede in de arbeidsmarkt.

Kampscholen

Eens waren er 34 woonwagenkampscholen in Nederland. Nu zijn er nog acht, maar ook die zullen op een gegeven moment wel verdwijnen. In Limburg zijn er twee: de Christoffelschool in Stein en de Onze Lieve Vrouwe van Banneuxschool in Maastricht. Op beide scholen wordt symbiose-onderwijs gegeven, in Maastricht al een jaar of drie en in Stein sinds oktober van dit jaar. „Het symbiose-onderwijs is bedoeld

om het vervolgonderwijs te promoten bij de woonwagenkinderen,” verklaart W. Beckers, hoofd van de Banneuxschool. De kinderen (van 12 tot 16 jaar) mogen vier tot twaalf uur onderwijs per week volgen in praktische vakken aan het lager beroepsonderwijs. Dat is bedoeld als springplank naar het vervolgonderwijs. Beckers: „Ze doen dat een jaar en gaan dan daadwerkelijk over naar het lbo.” Op de Banneuxschool zitten nu 76 kinderen, waarvan er twaalf het symbiose-onderwijs volgen. Het ministerie vergoedt de huur van de vaklokalen, de personele kosten, het vervoer en de mate-

rialkosten (max. 100 gulden per kind).

De eerste resultaten zijn bevredigend, aldus Beckers. Alle veertig kinderen die tot nu toe symbiose-onderwijs hebben gevolgd zijn naar het voortgezet onderwijs gegaan. Een kwart van hen heeft op een later tijdstip toch nog afgehaakt. „Dan vonden ze het symbiose-onderwijs prachtig, maar kwamen ze in de eerste jaren van het lbo te weinig praktijklessen tegen.” Ook de motivatie, de onwetendheid van de ouders met het onderwijs, het gebrek aan kennis van de leerkrach-

ten met de levensstijl van woonwagenkinderen en de huiswerkbegeleiding spelen de afhakkers parten, weet Beckers.

„Als je woonwagenkinderen niet kunt blijven begeleiden in het vervolgonderwijs dan blijven ze afhaken,” is de stellige overtuiging van Beckers. Datzelfde geldt eigenlijk ook voor het reguliere basisonderwijs waarin nu veel woonwagenkinderen terecht zijn gekomen. „De woonwagenkinderen tellen zwaar mee (voor 1,7) maar ik betwijfel of dat er in extra begeleiding uitkomt. Ik heb eerder het idee dat de

klassen daarmee wat kleiner worden gemaakt.”

Er is op dit moment nog geen onderzoek gedaan naar het spijbelen en afhaken van woonwagenkinderen in het gewone basisonderwijs. Beckers: „We weten wel dat veel kinderen niet naar school gaan.” Als de speciale scholen zijn opgeheven valt er volgens hem vaak een gat omdat ook de begeleiding van de kinderen na drie jaar ophoudt. Als het woonwagenkamp in Maastricht wordt opgeheven, kan ook de Banneuxschool wel worden opgedoekt. Wat moeten de woonwagenkinderen in de regio Maastricht dan?

„Persoonlijk zou ik de school liever willen uitbouwen tot een streek-school met speciale onderwijsvoorzieningen voor woonwagenkinderen in het basisonderwijs, symbiose onderwijs en voortgezet onderwijs,” aldus Beckers. Of zo'n idee werkelijkheid kan worden, hangt af van het ministerieel beleid. Het jaar 1990 wordt wat dat betreft een belangrijk jaar. Dan zal een evaluatie plaatsvinden van het gevolgde beleid. Een commissie die wordt ingesteld door het ministerie van Onderwijs zal zich daarover buigen.

Christoffelschool

Ook directeur W. Brouns van de Christoffelschool heeft zijn plannen voor de toekomst al klaar. De Christoffelschool is een zigeunerschool en de onderwijzers hebben een specifieke know-how over taal- en gedragsstoornissen. Brouns zou de school daarom op termijn (een jaar of vijf) willen omvormen tot een instelling voor speciaal onderwijs. Dat ondanks de plannen van de gemeente Stein om de school langzaam af te bouwen.

Van de negen projecten van het KPC voor begeleiding van woonwagenkinderen in het voortgezet onderwijs is er geen enkele in het zuiden des lands. Dat is geen opzet, aldus G. Peterink, die deze projecten coördineert bij het KPC. Er is gewoon nog niemand in Limburg gevonden. De begeleiding moet worden verzorgd door iemand met een sterke affiniteit met het onderwijs en die tevens als vertrouwensman van de woonwagenbewoners kan fungeren. De lopende projecten laten een deelname van 87 procent zien. „Een hoog cijfer”, aldus Peterink. De begeleiding van KPC past volgens Peterink ook in het zich ontwikkelende beleid van het ministerie van Onderwijs: de jongeren aan de hand meenemen naar het vervolgonderwijs.

WIJ RUIIMEN OP!

10% - 20% - 30% - 40%

korting op.

BANKSTELLEN - BERGMEUBELS - EETKAMERS

★ Speciale slaapkamerafdeling in onze zaak
Heerlerbaan 235 Heerlen

VEGERS

EIKEN MEUBELN: Honigmanstraat 47, Heerlen

SLAAPKAMERS: Heerlerbaan 235, Heerlen

Het produceren van relatief kleine series van steeds wijzigende medisch elektronische apparatuur is een complex proces. Pie Medical besteedt de arbeidsintensieve productie daarvan, waaronder printboard-fabricage en -assemblage, uit aan toeleveringsbedrijven. De kwaliteitsbepalende delen van het logistieke proces, zoals inkoop, productievoorbereiding en testen van half- en eindfabrikaten, worden verricht in eigen beheer.

Ten gevolge van voortdurend toenemende kwaliteitseisen en uitbreiding van de activiteiten, is er binnen de afdeling logistiek een vacature ontstaan voor de functie van

test-engineer (m/v)

Gedacht wordt aan een jonge, enthousiaste medewerker die het als een uitdaging ziet om in een "high-tech"-bedrijf werkzaam te zijn.

FUNCTIE-INFORMATIE

Na een inwerkperiode zal hij verantwoordelijk zijn voor:

- het testen, afregelen en controleren van de halffabrikaten en eindproducten;
- de kwaliteit van het eindproduct, waarbij met name beeldkwaliteit van de ultrageluidsapparatuur van groot belang is;
- het uitvoeren van reparaties of correcties als afwijkingen geconstateerd zijn;
- het in samenwerking met de afdeling productontwikkeling en -engineering wijzigingsvoorstellen opstellen ter verbetering van de apparatuur;
- het mede ontwikkelen van efficiënte testmethodes en hulpmiddelen.

Naast een bij de zwaarte van de functie passend salaris, bieden wij goede secundaire arbeidsvoorwaarden en mogelijkheden om door te groeien.

Geïnteresseerden worden verzocht om binnen twee weken na het verschijnen van deze advertentie, hun schriftelijke sollicitatie te richten aan de afdeling personeelszaken. Nadere inlichtingen over deze functie kunt u inwinnen bij de heer F. Aniba.

Pie Medical is een innovatief bedrijf dat zich toelegt op de ontwikkeling en de productie van geavanceerde medisch elektronische apparatuur.

Intensieve research en de ontwikkeling van nieuwe imaging technieken hebben geleid tot een eigen programma van unieke diagnostische systemen.

Voornamelijk op het gebied van ultrasone onderzoeksmethoden (echografie) heeft Pie Medical specifieke kennis ontwikkeld. Via een groeiend aantal eigen verkoopkantoren beschikt Pie Medical een belangrijk gedeelte van de internationale medische markt.

FUNCTIE-EISEN:

- HTS elektronica of gelijkwaardige opleiding;
- kennis op het gebied van microprocessoren en digitale en analoge techniek;
- ervaring met fabricage van medische apparatuur of elektronische test- en controlewerkzaamheden strekt tot aanbeveling.

Pie Medical

Pie Medical Equipment b.v.
Philipsweg 1, 6227 AJ Maastricht
telefoon (043) 612121
telex 56363 pdat nl
fax (043) 616711

C.A.V. BOERENBOND WJLRE E.O.

Parallelweg 15
6321 BA Wijre
Kerkstraat 2A
6367 JE Ubachereburg

Voor spoedige indiensttreding wordt gevraagd:
WINKEL-/MAGAZIJNBEDIENDE M/V

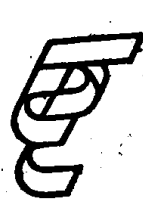
Taken:

- het met grote mate van zelfstandigheid verzorgen van de winkelinkopen en voorraadbeheer;
- het geven van deskundig advies op het gebied van het winkelassortiment;
- het verzorgen van de magazijnverkoop.

Vereist zijn:

- goede contactuele en commerciële eigenschappen bezitten;
- zelfstandig en nauwkeurig kunnen werken.

Schriftelijke sollicitaties met c.v. kunt u richten aan de secretaris-zaakvoerder, de heer E. Vroemen, Hangelstraat 9A, 6333 EP Schimmert.

MAATSCHAP HUYNEN-WOLTING

Accountancy

Schaesbergerweg 33B
6415 AB HEERLEN

Ons kantoor is een snel groeiende organisatie op het gebied van administratieve dienstverlening, fiscale advisering, alsmede bedrijfsbegeleiding. Wij hebben plaatsingsmogelijkheden voor een:

ERVAREN LOON-ADMINISTRATEUR/TRICE

Kennis van geautomatiseerde gegevensverwerking strekt tot aanbeveling.

Vereisten:

- Opleiding M.B.A. c.q. loonadministratie;
- Leertijd 25-35 jaar.

Wij bieden:

- Studiefaciliteiten;
- Toekomstmogelijkheden gezien de ontwikkeling van het kantoor;
- Ruime salariering en secundaire voorwaarden.

In Zuid-Nederland wint de Jumbo-supermarktketen met veel succes terrein. Een super die een allesomvattend assortiment biedt voor uiterst scherpe prijzen.

Het is er goed kopen en de medewerkers maken er de zaak.

Meer zaken worden binnenkort geopend of worden vergroot, dus

kansen voor

supermarktmanagers

voor supers van f 150.000,- tot f 400.000,- per week.

In uw functie geeft u leiding aan alle afdelingen in uw supermarkt en u heeft reeds bewezen dit goed te kunnen.

Uw brede belangstelling voor het levensmiddelenvak, ook voor verse producten, maakt dat u voortdurend bouwt aan de verbetering van de exploitatie en de sfeer van uw zaak.

U gaat gemakkelijk met uw personeel om en voor uw klanten bent u een altijd behulpzame gastheer.

Voor wie is deze oproep bestemd?

Voor de man of vrouw die al in een dergelijke positie werkzaam is geweest of die nu de stap wil maken deze post te gaan bekleden.

Naast motiveren, delegeren en goed organiseren weet u wat het betekent om verantwoordelijk te zijn voor uw personeel, de omzet en brutowinstmarge, kortom, het resultaat van uw bedrijf.

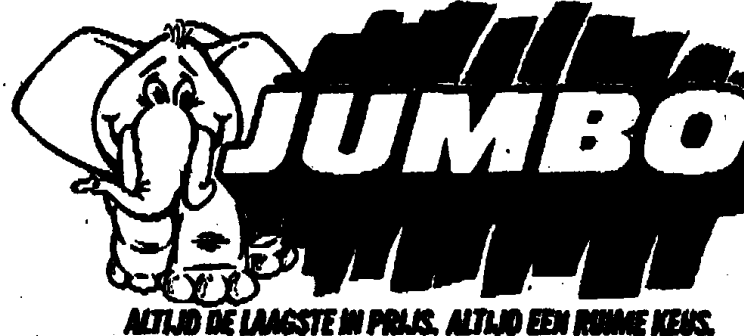
Een opleiding op middelbaar niveau, aangevuld met gerichte vakopleiding en managementervaring, is vereist.

Onnodig te zeggen dat het salaris voor deze functie in overeenstemming is met het belang van deze functie.

Hebt u interesse?

Schrijf ons dan een brief met opgave van opleiding en ervaring aan:

Jumbo-supermarkten,
afd. personeelszaken,
postbus 8, 5460 AA Veghel;
telefoon 04130-43600.

L.A.G. B.V.

Groothandel in bouwmaterialen te Geleen, vraagt voor spoedige indiensttreding een

VERTEGENWOORDIGER

liefst met ervaring.

Belangstellenden wordt verzocht hun schriftelijke sollicitatie te richten aan:
L.A.G. B.V.,
postbus 90,
6160 AB Geleen.

Gevr. voor spoedige indiensttreding
chauffeur kraantjeswagen

- voorzien van vereiste papieren
- op nieuwe Mercedes 4 x 4 klieper

Gedrukt te reflecteren bij

Kunicon b.v.

Postbus 814, 6300 AV Valkenburg, tel. 04406-13095.

Aangeb. betrekkingen

Jong dynamisch bouwbedrijf vr. voor direct en indirect **PLOEGEN** metselaars, timmer- en afstimmerlieden, constructieschilders en ijzerslechtsers. Voor int. tel. 04802-15061.

DE MAASTRICHTSE TOELEVERINGSBEDRIJVEN

roep sollicitanten op voor de functie van

boekhoudkundig medewerk(st)er

die zal worden ingezet in een geautomatiseerde administratie, waarin momenteel negen personen werkzaam zijn. De werkzaamheden van hem/haar zullen bestaan uit het uitvoeren van vaste deeltaken binnen de afdeling financiële administratie, waaraan betrokkenen zich tijdens de daarvoor geldende inwerkperiode een dusdanige kennis van het administratieve gebeuren binnen voornoemde binnenafdeling eigen te maken dat hij afwezigheid van andere functionarissen onderlinge vervanging kan plaatsvinden.

Wij verwachten reacties van belangstellenden:

- met een voltijd MBO-opleiding (administratief/economisch);
- die bereid zijn om in teamverband te werken;
- met enige praktische ervaring.

Wij bieden:

- afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring, een salaris tot max. f 3271,-;
- opname in het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds;
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Inlichtingen omtrent deze functie kunnen worden verkregen bij de chef financiële administratie, de heer L.J. Herben, tel. 043-636300, toestel 423.

Schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen na het afgeven van de sollicitatiebrief te richten aan de directeur van de Maastrichtse Toeleveringsbedrijven, postbus 363, 6200 AJ Maastricht.

Atro Heerlen BV, deel uitmakende van een combinatie van autobedrijven in Limburg, met dealerschappen van Europese merken, een personeelsbestand van in totaal ca. 40 medewerkers en een omzet van 550 miljoen personen- en lichte bedrijfswagens, zoekt een

ERVAREN AUTOVERKOPER

Hij die op basis van een gezond enthousiasme en ondernemerslust op een vanzelfsprekende en overtuigende manier met particulieren en bedrijven kan omgaan in de regio Heerlen. Voor een kandidaat van ca. 25 tot 35 jaar, die kan bogen op aantoonbare verkoopresultaten in de branche en die graag wil werken in een informele sfeer in een relatief klein team, ligt hier een aantrekkelijke uitdaging.

Zonder ervaring onnodig te reageren.

Geïnteresseerden kunnen hun schriftelijke sollicitaties, strikt vertrouwelijk, voorzien van een curriculum vitae, richten aan de directie van

ATRO HEERLEN B.V.
Postbus 3061
6401 DN Heerlen

Tennisvereniging in Kerkrade vraagt

BEHEERDERSECHTPAAR

voor het runnen van de kantine in het zomerseizoen (1 april tot 1 oktober).

Horecadiploma vereist.

Tel. 045-458051, na 18.00 uur.

Het bestuur van de Stichting Katholiek Onderwijs St.-Josephschool zoekt i.v.m. zwangerschapverlof geadviseerde voor de tijdelijke dienstbetrekking van een

GROEPSLEERKRACHT (M/V)

voor groep 2 aan de r.-k. basisschool St.-Joseph, Geerstraat 43 te Geleen.

Er is sprake van een duobaan en de beschikbare vacature omvat 20 uur per week. Kandidaten die de gehele week beschikbaar zijn genieten o.g.v. de huidige urenverdeling de voorkeur. De benoeming gaat in op 14 februari.

Kandidaten dienen bereid te zijn vanuit een katholieke levensovertuiging mede gestalte te geven aan de katholieke identiteit van de school, enthousiast mee te willen draaien in het team, zich ook buiten de lesgebonden tijd positief in te zetten voor de school en met collega's en overige leden van de school goede contacten op te bouwen en te onderhouden.

Belangstellenden worden verzocht hun sollicitatiebrief binnen 10 dagen na verschijnen van deze advertentie te richten aan de benoemingsadviescommissie, p/a r.-k. Stichting Katholiek Onderwijs St.-Joseph, postbus 2030, 6166 AE Geleen.

MET KORTING IN VORM.

Sloggi slips, gemaakt van fijn katoen met Lycra*. Ook na eindeloos wassen blijft ze perfect in vorm.

Ze zijn er voor dames en heren. En op allebei krijgt u nu ook nog's, zolang de voorraad strekt, een bijzonder aantrekkelijke korting.

Niet alleen op 3 Sloggi slips korting, ook op 2 Sloggi for M

Aangeboden betrekkingen

ORA-Hotel Auberge du Limbourg,
Ganzeweide 125, 6413 GD Heerlen, tel. 045-212902

vraagt per 1 april 1989:
zelfstandig werkend kok m/v of instellingskok m/v leerling-kok m/v

De eerstgenoemde cuisinier zal gedurende de maanden april tot november zelfstandig voor de verzorging ca. 60 gasten moeten kunnen staan.

Bekekenheid met dieet-keuken strekt tot aanbeveling.

Voor een snel contact kunt u bellen: 045-225400 en vragen naar de pers. chef-kok.

Wij vragen bekwame **MACHINISTEN** voor mobiele graafmachines, voor grond- en sloopwerkzaamheden & Zn., Maastricht, 043-632433.

Kivit Staalbouw

vraagt met spoed zelfstandig werkende constructiebankwerkers
Tel. tijdens kantooruren 04490-38383. Zonder afspraak onnodig te solliciteren.

bioscopen

HEERLEN

Royal: Willow, dag. 18.15 en 21 uur, do t/m zo en wo ook 15 uur. **Rivoli:** Big, dag. 19 en 21.30 uur, do t/m zo en wo ook 16 uur. **De Reddertes:** za zo wo 14.30 uur. **Maxim:** Scrooged, 19.15 en 21.30 uur, do t/m zo en wo ook 15 en 17 uur. **55:** Moonwalker, dag. 14 en 19 uur, do t/m zo ook 16 uur. **Who framed Roger Rabbit,** dag. 14.30, 18.45 en 20.45 uur, do t/m zo ook 16.30 uur. **Frank en Frey,** dag. 4.15 uur, do t/m zo ook 16.15 uur. **Pippi Langkous,** dag. 14 uur, do t/m zo ook 16 uur. **Coming to America,** dag. 14.18.45 en 11 uur, do t/m zo ook 16 uur. **Die Hard,** dag. 18.15 en 21 uur. **Buster,** dag. 21 uur. **White mischief,** dag. 19.15 en 21.15 uur. **De Spiegel:** A world apart, vrij t/m ma 21 uur.

SCHAESBERG

Autobus: Big Business, vrij t/m zo 20 uur. **Die hard,** vrij t/m zo 22.15 uur. **Beetjuice,** zo 18 uur.

MAASTRICHT

Mabi: Willow, dag. 14.30 en 21 uur, do t/m zo ook 18.30 uur. **De Reddertes,** do t/m zo ook 18.30 uur. **Coming to America,** dag. 14.30 en 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur. **The Milagro Beanfield war,** do t/m zo 14.30 en 21.15 uur, ma t/m wo 21.15 uur. **Big,** dag. 14.30 en 21.15 uur, do t/m zo ook 18.45 uur. **Cinema:** Moonwalker, do t/m zo 14.15, 16.45 en 19 uur; ma t/m wo 19 uur. **U2 Rattle and Hum,** dag. 21.30 uur. **Who framed Roger Rabbit,** do t/m zo 14.16.15, 18.45 en 21.15 uur, ma t/m wo 18.45 en 21.15 uur. **Frank en Frey,** do t/m zo 14.15 uur. **Pippi Langkous,** do t/m zo 16.15 uur. **Action Jackson,** dag. 18.45 en 21.15 uur. **Palace 2:** Pornoprogramma, dag. 18.45 uur. **Palace 3:** Pornoprogramma, dag. 18.45 uur. **Spoorloos,** dag. 20 en 22.15 uur. **Lumiere:** Distant voices, still lives, dag. 20 uur. **Yeele,** dag. 21 uur. **Babette's feast,** dag. 22 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Pessi en Illusia, zo 14 uur.

GELEEN

Roxy: Willow, do t/m di 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Studio Anders:** Beetjuice, do t/m di 20.30 uur. **Bambi,** zo 15 uur.

SITTARD

Forum: Moonwalker, do t/m di 20.30 uur, zo ook 15 uur. **Coming to America,** do t/m di 20.30 uur, zo ook 15 uur.

exposities

HEERLEN

Welterhof: Kennedylaan. Werk van André Offermans. T/m 15/1, open dag. 9-21 uur. **Stadsgalerij:** Raadhuisplein. Werk van Peter Wehrhens. T/m 8/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **De Spiegel:** Akerstraat 40. Werk van Ingeborg Meulendijk. T/m 12/1. **Thermenmuseum:** Meulendijk. T/m 12/1. **Jan Stuyt:** T/m 8/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Signe:** Akerstraat 82 a. Werk van Marianne Aartsen. Van 4/1 t/m 28/1, open wo t/m zo 14-17 uur.

HOENSBROEK

ABN-bank: Werk van Stan Caudron. T/m 15/1, open 9-16 uur. **Bibliotheek:** Pastoor Schiedestraat 39. Werk van Nol Pepermans. Tot 15/1, open ma, wo en do 10-18 uur, di en vr 10-20 uur.

BRUNSSUM

Dr. Brikke-oave: Lindeplein 5a. Werk van Wim Meys. Van 8/1 t/m 29/1, open ma t/m vr 9.30-12.30 uur, 13.30-17 uur en 10-21 uur, zo 14-17 uur.

VOERENDAAL

Gemeentehuis: Werk van Jacqueline Klinkers en Kees Verhoeve. T/m 31/1, open op werkdagen 8.30-12.30 (di ook 13.30-16.30 uur).

AMSTENRADE

Galerie To Crjns-Beckers: Hoofdstraat 58-60. Werk van Marië Prackaerts, Dorte Ahrenkied en To Crjns-Beckers. T/m 8/1, open do t/m zo 14-17 uur.

MAASTRICHT

Bonnefantenmuseum: Accademia, basisscollectie. T/m 8/1. Het postmodernisme. T/m 3/2. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Schuurth van Noord:** Rechtstraat 64. Werk van Marjke Stuijts, Marco van Oort, Guusje van Noord en Gerard Schuurth. T/m 10/1, open wo t/m zo 14-18 uur, do 14-20 uur. **Galerie Felix:** Wycker Brugstraat 16. Werk van José Lips-Besselinck. Van 8/1 t/m 28/1, open ma t/m za op winkeltijden. **Galerie Artisat:** Grote Gracht 43. Werk van Wil Eggens. T/m 8/1. **Werk van Jean Kamps:** Van 12/1 t/m 19/2, open do t/m zo 13.30-17.30 uur, do tot 20.30 uur. **Galerie Fah:** Brusselsestraat 80. Werk van Sam Parabirsingh. T/m 12/1. **Kleur en Licht:** Van 6/1 t/m 4/2, open wo t/m zo 13-17 uur. **Perroengalerie:** Vrijthof 35. Werk van Henk Speth en Mieke Derickx. Van 7/1 t/m 10/2, open wo t/m zo 13-18 uur of op afspraak. **Galerie Anny van den Besselaar:** Tafelstraat 6. Werk van Mike van den Besselaar. T/m 15/1, open do t/m zo 11-17 uur. **Galerie Dis:** Tafelstraat 28. Werk van Hans Giesen. T/m 22/1, open wo t/m zo 13-18 uur. **Kamer van Koenrad:** Bat 2. Werk van Fransz Witte. T/m 12/1, open ma t/m vr 8.30-16 uur.

VAALS

Kopmolen: Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische bodemonvonden. Permanente expositie. Open za zo 14-17 uur. **Kopmolen:** Van Clermontplein 11. Werk van Doris Becke. T/m 8/1.

ROERMOND

Galerie Wansink: Neerstraat 76. Winter 89 (recente aanwinsten). Van 7/1 t/m 5/2, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur. **Gemeentemuseum:** Andersonweg. Vorme in glas. T/m 29/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur.

OOL-HERTEN

Galerie Ruelle: Kleine Kemp. Werk van Humberto Wouters, George Devlin, Toon Slegers, Wijnand Thonissen en Dolf Wiersma. T/m 15/1, open vrij t/m zo 14-17 uur.

Regioreadactie
Oostelijk Zuid-Limburg

Voor klachten
over bezorging
☎ 045-739881

Kantoor Heerlen

☎ 045-739284

Wim Dragstra

☎ 045-710317

Emile Hollman

☎ 045-422345

Hans Rooijackers

☎ 045-714876

Hans Toonen, chef

☎ 045-425335

Richard Willems

☎ 04406-15890

Kantoor Kerkrade

☎ 045-455506

Joos Philippens

☎ 04455-2161

'Wat hebben wij de politie vroeger een onzin geleerd'

door richard willems

HEERLEN - „Vroeger kreeg je een tien als je 'n rapport opmaakte zonder tikfouten. Of wanneer je zonder stotteren de wet van voor naar achteren kon opdreunen. Dat is veranderd. Goddank.”

In het licht van de fikse teruggang van het aantal leerlingen op de Heerlense politieschool, is het opmerkelijk hoe enthousiast Dirksen vertelt over de opleiding. Met een beetje fantasie zou je haast kunnen denken dat de plaatsingsstop, die werd afgekondigd naar aanleiding van de bezuinigingsplannen door de overheid, hem bijzonder goed in zijn opleidingskraam te pas komt.

„Tegenwoordig werken we als opleiders veel meer aan de individuele houding van de politiemannen, zijn omgang met de burgers, zijn lichamelijke en geestelijke weerbaarheid, flexibiliteit, betrouwbaarheid, inlevingsvermogen en zijn besef dat hij in dat uniform een machtige positie inneemt.”

Vandaag de dag rollen dan ook andere politiemensen van de opleidingsband dan we tot voor kort nog gewend waren. Mensen met veel meer sociale vaardigheden. Met meer inzicht in sociaal-maatschappelijke patronen en problemen. Zeg maar: mensen met veel meer nuanse.”

Of korter, maar dan met enige ironie, menselijke politiemensen.

Elan

Adempauzes hebben zeldzaam-

heidswaarde bij Dirksen, als hij het heeft over 'zijn' politie-instituut. Terwijl hij spreekt, vlamt het elan uit zijn ogen.

Eigenlijk is Dirksen voor een ambtenaar, want dat is ie, opmerkelijk fel en openhartig. Van hem geen blabla. Alles recht op de man af. En als het moet, gaat ook 'Den Haag' over de knie. „Je kunt geen trein over de rails laten lopen, als er geen dwarsliggers zijn...”

Kennelijk heeft de man een gloeiende hekel aan verstopte rijen spelen.

„Wat hebben we de politiemensen vroeger een hoop onzin geleerd,” doet hij zijn uitspraak van zonet eer aan. „Te veel aan het handje gehouden en teveel beestok met wetten, regels en procedures. Nu is die ontwikkeling veel breder, veel volwassenere en vooral veel praktijkgericht. De mensen die hun examen halen en de straat op gaan, zijn dan ook veel zelfstandiger. Kunnen meer en grotere problemen aan. Staan steviger in hun schoenen en worden door de burger eerder serieus genomen.”

Oke, de huidige politiemannen

ontmoeting op zaterdag

Schoolbestuur stap naar Raad van State

'Schoolstraat moet veiliger voor kind'

Van onze verslaggever

KERKRADE - Het schoolbestuur Spekholzerheide wil via een uitspraak van de Raad van State de gemeente Kerkrade dwingen om een aantal maatregelen te nemen om de verkeersveiligheid op en rond de Schoolstraat te verbeteren.

Het schoolbestuur vindt de ver-

Brutale overval op oudere dame

ALSDORF - Op brutale wijze hebben twee jongens in Alsdorf een oudere dame behandeld, toen ze haar tasje wilden stelen.

Het duo had de vrouw met haar gezicht in een doornenheg gedrukt om zo het handtasje mee te krijgen. Het gevolg was dat de vrouw in shocktoestand en met verscheidene snijwonden naar het ziekenhuis overgebracht werd.

Ooggetuigen van het gebeurde zetten de achtervolging in op het duo en wisten hen te pakken te krijgen, waarna ze werden overgeleverd aan de politie.

Slok op: boete en ontzegging

Van onze correspondent

MAASTRICHT - Politierechter mr Huurman heeft gisteren in Maastrecht een man uit Hoensbroek veroordeeld tot een boete van f1200, negen maanden ontzegging van de rijbewijsvoegdheid en twee weken voorwaardelijke hechtenis met een proeftijd van twee jaar. De verdachte was verleden jaar betrokken bij een verkeersongeluk in Schinnen. Na onderzoek door de politie bleek hij een alcoholpromilage van 1.83 in zijn bloed te hebben. Officier van justitie mr Kolkert wilde de man twee weken achter slot en grendel zetten en hem een jaar lang het rijden verbieden.

keersveiligheid in die straat onvoldoende. Temeer omdat sinds mei de MLK-school De Cirkel tegenover basisschool Dur Durpel gevestigd is. Men wil dan ook dat er in de Schoolstraat eenrichtingsverkeer (alleen toegankelijk vanuit de Spekholzerheide) en een gedeeltelijk parkeerverbod wordt ingesteld. Bij de kruising Schoolstraat-Graverstraat moet een verkeerslicht komen en men wil graag een fietspad langs de Spekholzerheide.

De onderwijsinspectie steunt het schoolbestuur voor wat betreft de eis tot eenrichtingsverkeer volledig en adviseert de gemeente ook dringend om een stopverbod in te stellen. De andere maatregelen acht de inspectie 'een perfectionering van

de bovengenoemde minimale maatregelen'.

De gemeente is echter een andere mening toegedaan. Men laat het bij het plaatsen van hekjes bij de uitgangen, waardoor kinderen niet rechtstreeks de straat op kunnen rennen. Alle andere voorgestelde maatregelen zijn te duur gezien de intensiteit van het verkeer. Bovendien is men van mening dat eenrichtingsverkeer uitnodigt tot nog harder rijden (geen tegenliggers immers). De gemeente speelt de bal ook terug door te stellen dat de veiligheid van de kinderen in de eerste plaats een taak van de ouders is.

Het bestuur heeft onlangs haar beroep ingediend bij de Raad van State.

Geen rechtstreekse verkiezingen bij Roer en Overmaas

Van onze verslaggever

SITTARD - Voorzitter drs Frans Laarakker van het Waterschap Roer en Overmaas voelt niets voor een rechtstreekse verkiezing van het waterschapsbestuur. Dit is volgens hem organisatorisch en financieel geen haalbare kaart.

Eind vorig jaar werden de hoofdgebouwen 'gebouwd' (naam voor de bestuursleden die afgevaardigd zijn namens dorpen, steden en plaatsen) voor het eerst door de raadsleden van de gemeenten in het beheersgebied gekozen. Laarakker is van oordeel dat daarmee het waterschapsbestuur voldoende 'opengegooid' is. Voorzitter Laarakker zei dit tijdens de beëdiging van het nieuwe college van Hoofdingelanden gisteren in Sittard. Met zijn uitspraken reageerde hij op de kritiek dat het nieuwe 'kiesstelsel' veel te ondoorzichtig en te ingewikkeld is. Verrassingen zoals vroeger, toen de vertegenwoordiging van het 'gebouwd' door de colleges van b en w werden gekozen, behoren weliswaar tot het verleden. Daar staat volgens Laarakker tegenover dat de pluriformiteit van de ge-

meenteraden nu ook in het waterschapsbestuur tot uitdrukking komt.

„Daardoor wordt meer aansluiting gekregen bij het politieke beeld van de regio. De vertegenwoordiging van het 'gebouwd' is immers een vertegenwoordiging vanuit het algemeen belang.”

Het waterschapsreglement voorziet alleen in rechtstreekse verkiezingen voor de categorieën 'ongebouwd' en Natuur, Landschap en Milieu (NLM) als meer dan één kandidaatlijst wordt ingediend. Maar daarvan moet volgens de voorzitter van het Waterschap gezien de hoge kosten en het geringe opkomstpercentage van de kiezers een einde aan gemaakt worden. Het Waterschap Roer en Overmaas is het enige waterschap in Nederland met vertegenwoordigers van Natuur, Landschap en Milieu. Sinds gisteren heeft zelfs vertegenwoordiger A. Lenders van NLM zitting in het dagelijks bestuur. Tot lid van het dagelijks bestuur werden verder gekozen: J. Custers, J. van der Linden en J. Janssens (allen namens ongebouwd) en W. Bos, J. Vriese, W. Janssen en M. Smeets (gebouwd).

• **Directeur/commissaris Dirksen** in de praktijkstraat van de politieschool te Heerlen. „Je kunt geen trein over de rails laten lopen, als er geen dwarsliggers zijn.”

Foto: Dries Linssen

ook de wet te kennen. Maar niet meer zoals dat vroeger vereist was. Tegenwoordig laten we de aspirant even snuffelen aan de ambtelijke zaken, zoals wetgeving en proceduretechnieken, en dient hij zich vervolgens met al zijn concentratie en motivatie te storten op de praktijkvorming.”

Niet alleen de inhoud van de op-

beurtelings

Carnaval voor gehandicapten

KERKRADE - Wie al veertig jaar optreedt als buutereedner weet wel zo ongeveer wat carnaval is. Wiel Hendriks doet het nu op de bühne wat rustiger aan, maar is achter de schermen des te actiever. En het sympathieke van de zaak is dat hij het volksfeest carnaval combineert met acties voor het goede doel. Vrijdag 13 januari is het weer zover. In het Cultureel Centrum de Jreets aan de de Kaalheidersteenweg treden talloze bekende artiesten op tijdens het Karnevals Artiesten Festival. Ten bate van de stichting Gehandicapten Kinderzorg De Kabouters regio Kerkrade en dat doen ze... geheel belangeloos.

„Vaak wordt gezegd dat artiesten zo weinig doen. Maar dat valt heel erg mee. Als ik Pierre Cnops wil, dan krijg ik 'm. En dat geldt voor ze bijna allemaal, als ze vrij zijn natuurlijk”, vindt Wiel Hendriks, die van mening is dat we veel te weinig aan de medemens denken. „En tegen omgang met gehandicapten kijken we al helemaal op!”, betreurt hij. Positief in dit verband is dat volgende week vrijdag twee blinde jongens (onder de naam ACK Boys) zullen optreden temidden van hun bekende collega's. „Ze wisten niet wat ze hoorden, toen ik ze vroeg. Ze waren dolblij”.

HERZOGENRATH - De achtste klas van het gymnasium van Herzogenrath heeft 998 handtekeningen verzameld tegen het laagvliegen in Duitsland. De scholieren hebben de handtekeningen gestopt bij een protestbrief die zij geschreven hebben aan het ministerie van defensie van de Bondsrepubliek.

Aanleiding tot de brief was het

• **Wiel Hendriks** stond veertig jaar in de 'buut'. Nu is hij actief achter de schermen.

Foto: CHRISTA HALBESMA

glimlacht Hendriks. Vrijdag 13 januari treden vanaf acht uur de volgende artiesten op: orkest De Wiellies, balletgroep Tiffany, De Bleeherdsier Junge, ACK Boys, Weerwaas, Los Catastrofos, Frans Haselier, der Schelleboomkloeb, der Angerhoave, Ummer der Neaver en het Vennootschap van Toonkun-

stenaars Leider kein Preis. Presentator is Jan Brouns. Kaarten à 6 gulden 50 zijn in voorverkoop verkrijgbaar bij: De Jreets Kaalheide, Sigarenzaak Finy Otten Bleyerheide, Wiel Hendriks Pancratiusstraat 28 Kerkrade ☎ 4572211, H. Pijpers ☎ 456757 en J. Lataster ☎ 453286.

Koninklijk brons voor Theo Seetsen

per persoon

HEERLEN - Burgemeester Van Zeil overhandigde gistermorgen in het gemeentehuis de bronzen eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje Nassau, aan Heerlenaar Theo Seetsen.

De heer Seetsen, die 23 januari 60 jaar wordt, werkte ruim veertig jaar met grote inzet als sleeschaver, gereedschapmaker bij de firma Vlietjonge in Heerlen, die in 1974 de activiteiten overnam van 'Profielwerk Jowl'.

Na de overname deed Vlietjonge een beroep op Theo Seetsen zijn vakkennis over te dragen aan de jongere werknemers. Hij leverde daarbij een wezenlijke bijdrage aan de continuïteit van het bedrijf.

• **Burgemeester Van Zeil** speldt Theo Seetsen de bronzen eremedaille op.

Foto: DRIES LINNSEN

in gesprek

• Olympia

Het is te gek om los te lopen. Nauwelijks zijn er in Landgraaf mensen, die in deze nog jonge gemeente iets heel bijzonders willen organiseren, of 't Vrouwenappell is tegen. Zo ook nu weer. (LD 31 december)

Het gaat nu om gymnastiekvereniging Olympia die in mei van dit jaar voor de derde keer een internationaal turngala zal organiseren en hiervoor een, in verhouding met de te maken kosten, geringe bijdrage vraagt.

Aan deze voor Zuid-Limburg belangrijke gebeurtenis nemen 3 Deense, 2 Zwitserse, 1 Engelse, 1 Portugese, 1 Duitse, 1 Belgische en 3 Nederlandse verenigingen deel. Daaronder ook de Schaesbergse Prins Hendrik.

Verder geeft de showgroep van de Duitse turnbond een extra dimensie aan dit feest, dat ongetwijfeld vele duizenden naar Landgraaf zal trekken. De gymnastiekverenigingen van Landgraaf steunen dit initiatief. Moge het Vrouwenappell toch begripen, dat het op deze manier veel enthousiasme bij de mensen van Olympia wegneemt.

LANDGRAAF, Wiel Ringens

Boete voor dronken Duitser

Van onze verslaggever

HEERLEN - Politierechter mr G. Hermesdorf heeft gisteren in Heerlen een man uit Alsdorf veroordeeld tot een boete van 1240 gulden omdat hij in mei van het vorig jaar met veertien glazen pils achter de kiezen en met een snelheid van 110 kilometer per uur over de Dominiale Mijnstraat in Kerkrade reed. Bovendien mag hij zes maanden lang zijn auto alleen gebruiken voor woon/werkverkeer.

De man toonde zich gelukkig dat hij zijn rijbewijs niet kwijtraakte. Hij verklaarde zijn auto nodig te hebben voor zijn werk in Geleen. Omdat het de eerste keer was dat hij met een slok op achter het stuur was gekropen, mocht hij zijn rijbewijs behouden. Overigens was de politierechter bereid de man een tip door te spelen. „In Duitsland mag u gewoon rond blijven rijden, daar is de voorwaarde niet geldig.” De Kerkradenaar bedankte de politierechter beleefd. Het vonnis was conform de eis van de officier.

Handtekeningen tegen oefeningen laagvliegen BRD

ongeluk dat op 8 december gebeurde in Remscheid. Daar kwamen zes mensen om, toen een Amerikaanse straaljager tijdens

een laagvlieg oefening neerstortte. De scholieren van het gymnasium in Herzogenrath werden gesteund door de leraren van de school. De leraren hadden in de lessen het thema behandeld: 'Waar stort de volgende neer?'

De Duitse regering heeft inmiddels weer toestemming gegeven de laagvlieg oefeningen boven Duits grondgebied te hervatten.

Alex Vrancken geen partij voor Alcuin Schulten

Daniëlla Roymans op medaillekoers

door frans dreissen

GELEEN - Met haar schaatsende interpretatie van het Spaanse Malagueña heeft Daniëlla Roymans uit Sittard zich fier op de been gehouden op de eerste dag van het NK-kunstrijd in Geleen. Zowel op het onderdeel verplichte figuren als tijdens de korte Kür, maakte de Sittardse kunstrijdster indruk, al kon ze nog niet tippen aan het niveau van Jeltje Schulten en Astrid Winkelman.

„Op de korte Kür was het alles of niets. Na de deels mislukte verplichte figuren, moest ik alle risico's nemen en mijn opzet is redelijk geslaagd. Met de lange Kür nog voor de boeg, maakt ik nog alle kans", aldus Roymans.

Met acrobatiek, gepaard aan show, uitstraling en make-up kregen Schulten en Winkelman de circa honderd zestig betalende toeschouwers aan hun voeten. Jeltje Schulten maakt in de ogen van de insiders vandaag echter de grootste kans op de nationale titel. De wedstrijden gisteravond liepen overigens flink uit. Even na half elf begaf de geluidsinstallatie het op het moment dat de laatste junior-A Angelique Visser op het ijs stond.

Ondanks haar fraaie prestatie op de korte Kür wist de 16-jarige Daniëlla Roymans slordigheids en onze-

kerheden tijdens de verplichte stof niet te vermijden. Met het eerste figuur scoorde de Sittardse (gem. 3.24 van maximaal 4 punten) zelfs beter dan de favoriete Jeltje Schulten (3.12), doch kwam ze net iets tekort om Astrid Winkelman (3.30) van de eerste plaats af te houden.

„Het eerste figuur lukte prima; een grote verrassing. Zeker omdat ik pas sinds kort de seniorenfiguren oefen". Spanning en nervositeit lagen aan de basis van een matige tweede serie boogjes, waardoor ze uiteindelijk als vierde eindigde. „Die oefening heb ik grotendeels verprutst door een misstap en niet door een bibbertje in de knieën. In totaliteit ben ik echter dik tevreden met de verplichte figuren", die in de periode van Olympisch kampioene Sjouke Dijkstra (in 1964) overigens veel zwaarder telden dan tegenwoordig.

De tinteling uit het kunstrijd-duel tussen Alex Vrancken uit Bunde en titelverdediger Alcuin Schulten, de enige senioren heren, was gisteren al snel weg. Schulten, die een internaat in Duitsland bezoekt, was heer en meester. Met een virtuose en vlekkeloze lange Kür zou Vrancken de schade weliswaar nog kunnen beperken, maar daar gelooft niemand meer in. Het was tekenend dat de Limburger in de eerste de beste oefening al met zichzelf in de knoei kwam. Nervus en een tikkelige krampachtig werd de Limburgse 'ijshelle' al met de realiteit geconfronteerd: punten van gemiddeld 2.9 tegen gemiddeld 3.5 van Schulten. „Hij is gewoon nog een maat te groot", moest Vrancken over zijn tegenstander kwijt.

Vandaag, vanaf 14.00 uur is de afsluitende vrije Kür aan de beurt (senioren na 20.00 uur).

● LEVERKUSEN - Arnold Vanderlijde en Silvio Mezzenga komen vanavond in actie voor hun Duitse club Leverkusen in de thuiswedstrijd tegen BC Berlin. Vanderlijde moet het opnemen tegen de Duitser Cleve. De wedstrijden beginnen om 20.00 uur.

● Hans van Breukelen gistermiddag op weg naar de operatietafel.

NK-uitslagen

Verplichte figuren: senioren dames: 1. Astrid Winkelman 0.4 strafpunten, 2. Jeltje Schulten 0.8, 3. Marion Krijgsman 1.2, 4. Daniëlla Roymans 1.6, 5. Linda van Angel 2.0. **Heren:** 1. Alcuin Schulten 0.4, 2. Alex Vrancken 0.8. **Junior A dames:** 1. Angelique Visser 0.4 strafpunten, 2. Monique van de Velden 0.8, 3. Chouh Lan Chan 1.2, 6. Marsha Jamin (Maastricht) 2.4, 9. Ilse Jacobs (Nederweert) 3.6. **Heren:** 1. Martijn Nas 0.4, 2. Marcus Deen 0.8. **Junior B dames:** 1. Annelies Bodewes 0.4, 2. Nanda van de Berg 0.8, 3. Rebecca van de Berg 1.2, 7. Nicolle Goossens (Valkenburg) 2.8. **Junior C dames:** 1. Melanie Carrington 0.4, 2. Belinda Postma 0.8, 3. Tamara Eikemans 1.2. **Korte Kür: junioren B dames:** 1. Wendy Ammerlaan 0.6, 2. Nanda van de Berg 1.2, 3. Rebecca van de Berg 1.8, 6. Nicolle Goossens 3.6. **Gecombineerd (figuren en korte Kür):** 1. Nanda van de Berg 2.0, 2. Wendy Ammerlaan 2.6, 3. Rebecca van de Berg 3.0, 7. Nicolle Goossens 6.4. **Junior C dames:** 1. Georgina de Wit 0.6, 2. Melanie Carrington 1.2, 3. Sabrina van de Veek 1.8, 4. Katje Kossmayer 2.4. **Gecombineerd:** 1. Melanie Carrington 1.6, Sabrina van de Veek 3.4, 3. Tamara Eikemans 4.2. **Junior C heren:** 1. Laurens Geurts 0.6. **Gecombineerd:** 1. Geurts 1.0.

● Daniëlla Roymans ligt nog goed in de race. Foto: PETER ROOZE

Zaterdag 7 januari 1989 ● Pagina 18

Seizoen voorbij voor Oranje-doelman Chirurg schrok van ravage in knie Van Breukelen

Van onze sportredactie

EINDHOVEN/MÜNCHEN - Voor PSV-doelman Hans van Breukelen is het voetbalseizoen waarschijnlijk voorbij. Chirurg dr. Cees-Rein van den Hoogenband is gistermiddag danig geschrokken van, zoals hij het noemt „de ravage in de knie van Hans van Breukelen. Bij de botsing", aldus Van den Hoogenband, „is het kapsel aan de achter- en de buitenkant van de knie gescheurd. Bovendien is de voorste kruisband ingescheurd". De chirurg die verzekerde dat de PSV-doelman dit seizoen in elk geval niet meer in actie zal komen zag, ondanks die ravage, nog lichtpuntje. „De meniscussen zijn puntgaaf en een groot voordeel is het dat de voorste kruisband niet afgescheurd is. Operatie-technisch

is er voorlopig evenwel weinig aan te doen. Je kunt het alleen maar erger maken als je nu ingrijpt. Vandaar dat ik heb gekozen voor een soortgelijke behandeling als Joop Hiele onlangs onderging".

Met andere woorden: Hans van Breukelen zal de komende drie à vier weken aan het ziekenbed gekluisterd zijn in een soort slee. „Een motor zal regelmatig zijn kniegracht ietsjes buigen en strekken, zodat littekenvorming voorkomen kan worden. De rest moet de natuur doen. Met het oog op herstel durf ik geen uitspraken te doen. Op dergelijke blessures wordt doorgaans nogal fatalistisch gereageerd. Vooral ook omdat de stabiliteit van het gewricht in het geding is. Als de natuur zijn werk heeft gedaan, kan ik eventuele rest-instabiliteit mogelijk wel operatief verhelpen".

De 32-jarige doelman raakte donderdagavond tijdens het zaalvoetbaltoernooi in München ernstig geblesseerd aan zijn linkerknie na een grove overtreding van VfB Stuttgart-speler Gaudino. Volgens de ongelukkige doelman was Gaudino met gestrekte been op hem ingekomen.

De blessure van Van Breukelen heeft grote gevolgen voor de Brabantse formatie, die volgende week voor een oefentrip naar Zimbabwe vertrekt. Dr. Van den Hoogenband had enkele weken geleden ook de reserve-doelman van PSV, Patrick Lodewijks, onder het mes. „Ook hij had problemen met zijn knie. Inmiddels traint hij echter weer volop en gaat Lodewijks mee op trainingskamp in Zimbabwe. Hij zal in elk geval fit zijn voor de competitie".

PSV heeft Jan Formannoy, de trainer van de keepers, nog achter de hand voor eventuele noodgevallen.

Twee maanden voor de belangrijke Europa-Cupwedstrijden tegen Real Madrid zit PSV diep in de problemen. Naast Van Breukelen kampen Heintze, Kieft, Lerby en Gerets met kleine blessures. Linskens en Nielsen zijn al geruime tijd uitgeschakeld. Ook voor het Nederlands elftal komt de blessure van Van Breukelen ongelogen. Bondscoach Thijs Libregts zag in korte tijd zijn beide doelmannen wegvallen, want eerder raakte Feyenoorder Joop Hiele zwaar geblesseerd. Stanley Menzo van Ajax lijkt de voornaamste kandidaat de plaats onder de lat in te nemen.

Burgemeester over accommodatie: 'Geen geld om Roda te helpen'

KERKRADE - De gemeente Kerkrade ziet vrijwel geen mogelijkheden om Roda JC te helpen bij het verbeteren van de accommodatie. „Wij hebben geen geld, dus het wordt dinsdag een moeilijk gesprek". Met deze uitspraak loopt burgemeester Jan Mans vooruit op het onderhoud dat hij dan met een Roda JC-delegatie heeft.

Roda heeft zoals bekend een plan ingediend dat voorziet in een verbetering van het trainingsveld en de terreinafstering. Ook wil men een permanente sponsoruimte bouwen op de plaats waar nu de sponsorent staat. In totaal zou dit tonnen gaan kosten.

Een bijkomend probleem voor Kerkrade is dat de organisatie van het WMC (met name met betrekking tot de afstering) juist heel andere wensen heeft. De gemeente zal beide partijen raadplegen alvorens een beslissing te nemen, zo belooft Mans.

Oranje vindt sparring-partner

TEL AVIV - Het Nederlands elftal zal de Israëlische trip zaterdag om 12.00 uur plaatselijke tijd toch nog besluiten met een oefenwedstrijd. Als tegenstander werd ter elfder ure Hapoel Petach Tikva, de nummer drie van de nationale ranglijst, gevonden dankzij de medewerking van competitieleider Jacob Erel, die een wedstrijd van Hapoel vervroegde naar vrijdag. Aanvankelijk bestonden er grote bezwaren vanuit totokringen tegen een duel tussen een Israëlisch clubteam en Oranje. De wedstrijd wordt zaterdag 20 kilometer buiten Tel Aviv afgewerkt zonder publiek.

Eerste rode kaart in WK zaalvoetbal

LEEUWARDEN - Het wereldkampioenschap zaalvoetbal is op de tweede dag in alle hevigheid losgebarsten met een enorme verrassing en de eerste rode kaart. Hongarije versloeg in Leeuwarden de technische grootmeesters uit Brazilië met 3-2. Brazilië stond al snel met 2-0

PSV laatste

MÜNCHEN - PSV heeft gisteravond niet meer de motivatie om kunnen brengen de laatste plaats bij het zaalvoetbaltoernooi van Bayern München te ontlopen. De Nederlandse landskampioen verloor in de strijd om de zevende plaats met 2-4 van Partizan Belgrado. De Eindhovense hielden een hield stand: 1-1. De Eindhovense, vorig jaar met vertoon van technische

macht winnaar, werden veroordeeld tot spelen om de voorlaatste plaats na een 2-3 nederlaag tegen 1. FC Köln met 2-3.

Arie Haans van VfB Stuttgart won de eerste prijs van 20.000 mark. De Stuttgarters bleef Werder met 4-2 de baas. Na het incident op de eerste dag met Hans van Breukelen werd het toernooi opnieuw overschaduwd door een ernstig ongeval. Nu was VfB Stuttgart zelf het slachtoffer. In de finale tegen Werder Bremen bleef verdediger Alexander Strehmel na een duel op het kunstgras liggen. Hij moest ook worden afgevoerd naar het ziekenhuis met waarschijnlijk een gebroken scheenbeen.

Uitslagen: zevende plaats: PSV - Partizan Belgrado 2-4 (1-1). Vijfde plaats: Köln - Bayern 6-3 (4-0). derde plaats: Turk Gucu - Nürnberg 5-3 (n.s.). finale: Stuttgart - Werder 4-2 (2-1).

rin. Een gele kaart hielp niet, zodat de Nederlandse scheidsrechter Oortman rood voor hem trok. Argentinië versloeg desondanks Canada met 3-1. De grootste overwinning werd geboekt door Spanje tegen Saudi Arabië: 8-2. Italië had het eveneens gemakkelijk tegen Zimbabwe: 5-1.

Uitslagen: Poule B: Hongarije - Brazilië 3-2 (1-2); Saudi Arabië - Spanje 2-8 (2-5); Poule C: Japan - België 0-3 (0-1); Canada - Argentinië 1-3; Canada - Argentinië 1-3 (0-2); Poule D: Italië - Zimbabwe 5-1 (3-0); Verenigde staten - Australië 1-1 (0-0).

Glasgow Rangers aast op Velen

GLASGOW - Glasgow Rangers wil Volkert Veltens van Heracles in dienst nemen. De succesvolle spits was deze week drie dagen te gast bij de Schotse lijstvoerders. De technische leiding van Rangers raakte onder de indruk van Veltens kwaliteiten. Binnenkort worden besprekingen over een transfer geopend. Veltens debuteerde dit seizoen bij Heracles in het betaalde voetbal. Uit geloofsovertuiging weigert hij op zondag te voetballen. In de zaterdagse wedstrijden van Heracles maakte hij veertien doelpunten. Onlangs tekende hij een nieuw contract bij Heracles voor vijf en een half jaar.

Arbeidszaken: groen licht voor Chovanec

EINDHOVEN - De Stichting Arbeidszaken Betaald Voetbal (SABV) heeft een positief advies aan het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uitgebracht over de komst van de Tsjechoslowaakse international Jozef Chovanec naar landskampioen PSV. „Chovanec geldt als een Europees topspeler. Zijn kwaliteiten zijn bekend.

'Mijn werk zit erop'

Kees Rijvers verlaat Twente

Van onze sportredactie

ENSCHDEDE - Kees Rijvers gaat aan het eind van dit seizoen weg bij FC Twente. De 61-jarige Brabander heeft het bestuur van de nummer drie van de eredivisie te kennen gegeven geen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om zijn na dit seizoen aflopende contract met twee jaar te verlengen. De ex-bondscoach, die zich dit seizoen voornamelijk bezig hield met de coördinatie van het nieuw in het leven geroepen Talenteninstituut, acht zijn taak in Enschede volbracht. Persoonlijke motieven lig-

gen echter ook ten grondslag aan de beslissing van Rijvers om zijn werk bij FC Twente na drie seizoenen te beëindigen.

De Enschedeers hebben vlak voor de Kerstdagen een gesprek gehad met de Brabander. „Beide partijen waren het er na afloop over eens dat we er beter aan deden de verbintenis niet te verlengen. We hadden het liever anders gezien", vertelde vice-

voorzitter Henk Kesler gisteravond tijdens de druk bezochte nieuwjaarsreceptie van FC Twente. „Mijn we respecteren zijn beslissing. Het is het met weemoed dat we wederom afscheid nemen van de vakman Kees Rijvers. Hij vindt echter zijn werk er bij ons opzit".

Het opvullen van de vacature van Rijvers geniet op dit moment de hoogste prioriteit bij FC Twente. Dat geldt wel voor het bijna voetbal onvriendelijke stadion waar de Enschedeers hun thuiswedstrijden spelen. Als het aan de dagelijkse bestuur ligt, komt er zo snel mogelijk duidelijkheid over de bouw van een nieuw stadion. Mocht dat op een voor manier dan ook niet haalbaar zijn dan overweegt men een ingrijpende renovatie van de huidige accommodatie. Het gaat FC Twente met uitzondering van de publiek belangstelling, namelijk in vrijwel alle opzichten voor de wind.

Jac. Opgenoord manager Fortuna

SITTARD - Na lang zoeken kan Fortuna Sittard volgende week de nieuwe manager presenteren. Het betreft de 29-jarige Jac. Opgenoord, die als fysiotherapeut in 1987 in vaste dienst kwam van de Sittardse club. Met de promotie van de (nog)

onervaren Opgenoord heeft Fortuna Sittard ervan afgezien de vacature die Joop Castermiller in de voorbije zomer achterliet, met een prominente voetballer op te vullen. Nadat het touwtrekken om PSV-Huub Stevens niet het gewenste resultaat opleverde, besloot het clubbestuur de manager uit eigen gelederen te recruter.

Roda-fans naar Sofia

KERKRADE - Roda JC organiseert voor haar supporters een volledig verzorgde vliegreis naar Sofia, waar op 1 maart de eerste wedstrijd in de kwartfinale van de Europacup voor bekerwinnaars wordt gespeeld. Roda JC doet dit in samenwerking met reisbureau Solair (Heerlen-Maastricht). Vertrek en terugkeer van deze driedaagse reis is op Maas-tricht Airport. Het vertrek is op dinsdag 28 februari, 's morgens. Deelnemers aan deze trip zijn donderdagmiddag weer terug op 'Beek'. De vliegreis naar Sofia, hoofdstad van Bulgarije, is een rechtstreekse vlucht.

In Sofia wordt gelegerd in het 4-sterrenhotel Novotel Sofia. Tijdens het verblijf daar wordt niet alleen de wedstrijd tegen Sredets Sofia bezocht, maar is ook tijd voor verschillende excursies. De prijs van deze supportersreis is 825 gulden. Aanmelden kan gebeuren bij reisbureau Solair, ☎ 043-715453 in Heerlen of ☎ 043-211515 in Maastricht.

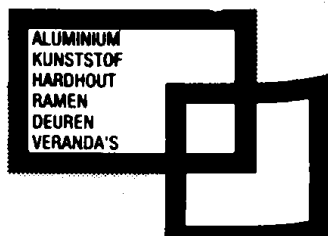
Tienkamper De Wit in de bobslee

EINDHOVEN - Tienkamper Robert de Wit van Unitas uit Sittard gaat op de bobsleetor. De Eindhovenaar zal zich volgende week samen met Rob Geurts, een bekende naam uit het vaderlandse bobsleercircuit, voorbereiden op de Europese en wereldkampioenschappen. „Ik probeer om zowel de atletiek als het bobsleën met mekaar te combineren, al zal dat niet meevallen. De eerste afdelingen met de bobslee heb ik al achter de rug en het viel me best mee", luidde de reactie van krachtpatser De Wit. „Alleen ben ik de eerste keer dat ik afdaalde vergeten te remmen".

Jean Houben veelgevraagd

STEIN - Internationaal UCI-jurylid Jean Houben uit Stein is wedstrijdstrijdcommissaris in de jury van het WK veldrijden dat op 28 en 29 februari in het Franse Pont-Chateau wordt gehouden. Houben zal tevens als voorzitter van de jury fungeren tijdens de Tour de France voor dames.

(ADVERTENTIE)

de mooiste show in Limburg!
ALKUBOUW VERANDA'S RAMEN & DEUREN

telefoon 045 - 24 19 17
Dorpsstraat 7
NUTH

Anonieme enquête arbiters fnuikend voor scheidsrechterscommissie

Egbert Mulder leidt frontale aanval op Leo van der Kroft

door Fred Sochacki

HEERLEN - De landelijke scheidsrechterscommissie (LSC) heeft bij monde van Ben Hoppenbrouwer stelling genomen tegen de frontale aanval die gisteren door de BSBV de Belangenvereniging Scheidsrechters Betaald Voetbal werd gelanceerd. "Scheidsrechterbaas" en voorzitter van de LSC Leo van der Kroft werd dictatoriaal bewind verweten. „De arbiters hebben het gevoel in de Middeleeuwen te leven”, verwoordde de voorzitter van de BSBV, oud-scheidsrechter Egbert Mulder. De aanvaring is het direct gevolg van het uitlekken van een anonieme enquête onder de scheidsrechters, die anderhalf jaar geleden werd gehouden. In die enquête zouden de scheidsrechters de vloer hebben aangeveegd met Leo van der Kroft.

„We hebben inderdaad ruim een jaar geleden een lijst met vragen moeten beantwoorden”, bevestigt Mulder. „Vragen in de trant van: in welk commissie heb je vertrouwen; in welke commissie heb je geen vertrouwen? Die vragen herinner ik me nog goed. Ik kon er amper antwoord op geven, omdat ik toen niet betaald voetbalscheidsrechter was geworden. Het resultaat van die anonieme enquête is echter nooit bekend gemaakt. Het bevreemdt me dat ik die via de krant moet vernemen”.

Inmiddels hebben gedachten over een eventuele staking postgevat in de boezem van de BSBV. „Ik kan echter pas een staking uitschrijven als negentig procent van de scheidsrechters achter de kritiek blijft staan”, aldus Egbert Mulder. De oud-scheidsrechter weet maar al te goed wat er gebeurt als het op een directe confrontatie aankomt. In zijn actieve periode, kwam er ook nimmer een onvertogen woord over zijn lippen. En op de beslissende momenten koos altijd iedereen eieren voor zijn geld. „Inderdaad. Ik heb zelf nooit iets gezegd. Ik zat toen in hetzelfde bootje als de scheidsrechters nu. Ik altijd het gevoel een eenling te zijn. Nu zit ik er wat verder vanaf, dan is het makkelijker de dingen bij de naam te noemen”.

Mulders relatie met Van der Kroft is volgens de Groninger „bijzonder slecht”. „Als we een gewoon gesprek

hadden, liep dat steevast op ruzie uit. Ik kan het niet bewijzen, maar ik heb het gevoel dat Van der Kroft me daar op heeft gepakt tijdens mijn actieve carrière. En er zijn veel meer scheidsrechters die dat gevoel hebben. Maar straks komt het moment dat we tegenover elkaar staan. Houden de scheidsrechters dan ook nog hun mond, dan stap ik op als BSBV-voorzitter”.

Een moment dat voor Ben Hoppenbrouwer, lid van de LSC en enkele jaren voorzitter van de BSBV, niet snel genoeg kan komen. Hij noemt Egbert Mulder „Een non-valeur die niet weet hoe je met elkaar omgaat. Op de eerste plaats gaat het niet om Leo van der Krofts verantwoordelijkheid maar om die van de hele scheidsrechterscommissie. In het anderhalf jaar nadat die anonieme enquête is gehouden, hebben de commissie en de scheidsrechters regelmatig rond de tafel gezeten. Noot heeft iemand zich beklagd. Vorige week nog. Geen wanklank. Ik begrijp best wel uit welke hoek de kritiek komt. Ik denk dat iemand of meerdere mensen uit zijn op persoonlijk wreake”.

Die iemand wordt door Hoppenbrouwer niet met naam genoemd, maar ongetwijfeld duidt de woordvoerder van de LSC op scheidsrechter Jaap van der Niet, die onlangs te horen kreeg dat hij van de internationale lijst werd afgevoerd. En, die in Egbert Mulder in medestrijder heeft. Mulder verwijt de commissie dat de leden te krampachtig vasthouden aan de bestuurszetel. Dat er geen doorstroming is en dat daardoor vakkundige krachten buiten de deur worden gehouden. De Groninger maakte zich in dat opzicht vooral sterk voor Charles Corver en Jan Keizer.

„Er zijn kennelijk mensen”, vervolgt Ben Hoppenbrouwer, „die behoefte hebben om zitting te gaan nemen in de commissie. Om zich een positie te verwerven. De campagne die nu gestart is, is echter niet de geschikte weg om die posities vrij te krijgen. Daar zijn verschillende gremia voor. Zoals het nu gebeurt, zo ga je niet met elkaar om. In mijn tijd als BSBV-voorzitter zou dat nooit gebeuren. Ik heb altijd de stille hoop gehad dat men zich eens zou realiseren waar het eigenlijk om te doen is. Over tien jaar hebben we ook nog arbiters nodig. Van mensen die jarenlang aan de top hebben gestaan, had ik meer verantwoordelijkheidsgevoel verwacht”.

Volleybalteam weggespeeld

STOCKHOLM - Het Nederlands volleybalteam heeft gisteren bij het internationale toernooi in Stockholm een gevoelige nederlaag geleden tegen Zweden, later dit jaar ook de gastheer van de Europese titelstrijd. De selectie van bondscoach Arie Selinger kwam er tegen de gemotiveerde Scandinaviërs in geen van de drie sets echt aan te pas en kwam alleen in de tweede boven de tien punten: 7-15, 11-15, 6-15. Door de zege won Zweden het vierlandentoernooi door een iets beter setsaldo.

Uitslagen: Polen - Joegoslavië 3-2 (4-15, 6-15, 15-13, 15-13); Zweden - Nederland 3-0 (15-7, 15-11, 15-6). Eindstand: 1. Zweden 3-4 (7-3); 2. Nederland 3-4 (6-3); 3. Joegoslavië 3-2 (5-7); 4. Polen 3-2 (3-8).

Huwelijk/kennismaking

Geschied. MAN, 53 jr., 1,85 m, sportief, zoekt langs deze onsympathieke weg slanke sportvrouw van 48 tot 52 jaar, voor duurzame relatie. Reacties liefst met foto, op erw. ret. ond. nr. KE 053 LD, Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

ALLEENSTAANDE: werkgevoel, hoeke Agriolastron, Ophoe, ieders zondag een dans- en contactavond. Bewijs verp. lict. 04490-42064 of 47962.

Geroutineerde DRUMMER zoekt aansluiting bij orkest. Tel. 045-225284.

Symfon. rockband zkt. getuificeerde ZANGER. Tel. 04459-1701 (Gaston).

Egbert Mulder.

(ADVERTENTIE)
PROFITEER VAN AKTIE-VOORDEEL BIJ GEHLEN IN BORN

Specialisten in zonweringen, rolluiken en verticale lamellen.

Be nu voor prijsopgave en akte-voordeel! Onze adviseurs kunnen u vrijblijvend thuis bezoeken

Gehlen
BORN De Mortel 6a (Industrieterrein Sluisweg). Tel. 04498-54776

RTV/muziek

PIANO'S en vleugels in alle prijsklassen. Stem., rep., vern., transp. H.J. Schetter, Jord. Willemweg 28, Maastricht. 043-217700.

PIANO'S te koop van 1500,- tevens pianooverhuur, v. 1-36 mnd voor 600,- pianohandel. Wied. Rijksweg Noord 13, Geleen. Tel. 04490-54140.

PIANOS te huur, spec. huursysteem voor beginners, van 1 tot 36 mnd., voor 1600,-. Inf. 04490-45033.

Te k. knoporgel ELKA 119, Tel. 043-621437.

TK. TROMPET merk Amati. Prijs 2.250,-. Tel. 045-118979 (Daan).

Gezocht TOETSENIST-ZANGER bij soundmixgroep met veel optredens. Inf. 045-213386.

MENGPANEEL P.A. 700 S, 120 watt, 7 kanaals, merk Peavy, tel. 045-752259.

● Marieke Stam genoot met volle teugen van het succes en haar handtekening was gewild bij de fans.

Stam ontthoont Van Gennip

HEERENVEEN - Yvonne van Gennip heeft op de openingsdag van nationale afstandskampioenschappen twee nederlagen geleden. Haar verlies op de 500 meter was voor 3000 toeschouwers op het ijs van Thialf in Heerenveen normaal, dat op de 3000 meter verrassend en veelzeggend.

Marieke Stam werd de koningin van de avond. Ze werd tweede op de 500 meter, 1/100e seconde achter winnares Herma Meijer, en ontfutselde Van Gennip de titel op de 3000 meter. Haar eindtijd van 4.27.56 was voor Van Gennip (4.27.96) net niet haalbaar. De drievoudig Olympisch kampioene

normde voor de kernploeg het doelwit. Van Gennip maakte op de eerste dag een matte indruk. Haar sprint miste elke vorm van explosiviteit, zevende in 42.74, haar pronkstuk, de 3000 meter, ontbeerde snelheid.

Ykema

De 500 meter bij de heren werd gewonnen door Jan Ykema. Ondanks een misslag dertig meter voor de finish noteerde de Fries als enige een tijd onder de 38 seconden: 37.97, hetgeen hem zijn eerste Nederlandse titel opleverde. Boelsma werd tweede, Noyens derde.

Limburg: zestien A-tennissers

Van onze tennismedewerker

HILVERSUM - Op A-lijst die voor het nieuwe seizoen van kracht wordt, staan in totaal zestien Limburgse tennissers en tennisssters. Dit zijn er vijf meer dan vorig jaar.

Bij de dames zijn volgens de verwachtingen Evelyn Dullens uit Sittard en Caroline Houben uit Beek tot de hoogste Nederlandse categorie toegelaten. Voor Caroline Houben is het op het nijpette geweest. De eerste vijftig dames van de eind-Audi-rancking van ieder jaar komen voor het volgende jaar op de A-lijst. Houben bezet net deze vijftigste plaats.

Dat Evelyn Dullens A-speelster zou worden daaraan had niemand getwijfeld. De A-lijst wordt nog in twee stukken gesplitst. Op het bovenste deel komt alleen Mara Eijkenboom uit Maasbracht voor. Evelyn Hamers uit Meerssen die vorig jaar ook A-I-speelster was, staat nu op de A-II-lijst. Verder staan daarbij de dames Jolanda Schreurs (St.-Odiliënberg), Manon Belgens (Sittard) en Pascale Druyts (Maas-tricht) op.

Bij de heren komen uit Limburg een paar opvallende nieuwe namen voor onder de negen Limburgse A-spelers. Stefan Ehrhrt uit Roermond is er dit jaar eindelijk in geslaagd de hoogste categorie te bereiken. Dat de namen van Rob van Oopen uit Heerlen en Maurice van den Donk uit Venlo op deze lijst prijken mag een verrassing heten. Van Oopen staat momenteel 140e op de Nederlandse ranglijst en Maurice van den Donk in het geheel niet. Door hun goede resultaten in de B-toernooien zijn zij toch tot A-speler gepromoveerd zodat zij nu niet meer aan de B-toernooien mogen meedoen. De gevestigde namen die op de A-lijst voorkomen zijn Nijssen (Sittard), Custers (Hoensbroek), Janssen (Stramproy), Koch (Heerlen), Hoek (Venlo) en Theelen (Venlo). Voor Custers was er nog een kleine promotie. Hij is tot de A-I-categorie toegelaten.

Opnieuw dagzege Vatanen

Motorrijder over de kop

NIAMEY - In de korte negende etappe van Parijs-Dakar heeft Kees Tijsterman de vierde plaats in de algemene rangschikking behouden. De rit werd gewonnen door de Fin Ari Vatanen. De Belg Jacky Ickx behield zonder problemen de eerste plaats in de auto-categorie. Bij de motoren ging de Fransman Stephane Peterhansel door met zijn inhaalrace op de Italiaan Franco Picco, die voorlopig eerste bleef. Bij de motoren deed zich gisteren weer een ongeluk voor. De Italiaan Giampiero Findanno sloeg over de kop, was twee uur bewusteloos en werd met een armbreuk en een gekneusde nek naar het ziekenhuis overgebracht.

Klasementen: auto's: 1. Ickx/Tarin (Bel) Peugeot 405 Turbo 16; 2. Vatanen/Berglund (Fin/Zwe) Peugeot 405 op 10.25; 3. Tambay-Lemoine (Fra) Mitsubishi 1.5648; 4. Kees en Mieke Tijsterman (Ned) Mitsubishi 4.10.20; 5. Frequelin/Fenouil (Fra) Peugeot 205 Turbo 16 4.54.49. Motoren: 1. Picco (Ita) Yamaha; 2. Lalay (Fra) Honda 7.39; 3. Morales (Fra) Honda 1.28.14; 4. Peterhansel (Fra) Yamaha 1.32.42; 5. Magnaldi (Fra) Honda 1.46.53.

Graf te duur als mannequin

STEINHAGEN - De Westduitse modemaker Gerry Weber heeft het contract met tennisster Steffi Graf opgezegd. Hij vindt haar te duur geworden. Graf werkte vijf dagen per jaar voor het modehuis als model. Zij kreeg hiervoor 100.000 D-Mark per dag, totaal dus 500.000 D-Mark. Het contract liep dit jaar af. De vader van Steffi onderhandelde over een nieuw. Hij stelde voor dat Steffi nog slechts twee dagen hoefde te poseren voor een bedrag van 800.000 D-Mark.

Ben Johnson voor rechter

TORONTO - Volgende week begint de Canadese Royal Commission het onderzoek naar het dopingschandaal rond Ben Johnson en naar het gebruik van doping in het algemeen in de Canadese amateursport. De openbare verhoren beginnen woensdag. Het kan wel een jaar duren en de belastingbetalers miljoenen dollars kosten. Het onderzoek wordt geleid door de plaatsvervangende opperrechter van Ontario Charles Dubin, die de bevoegdheid heeft getuigen onder ede te horen. Men verwacht niet dat Johnson vóór maart wordt opgeroepen als getuige. De kosten van juridische bijstand kunnen Johnson een vermogen kosten. Zijn Canadese vertegenwoordiger Glen Calkins denkt dat elke cent, die de atleet heeft verdiend, erin zal gaan zitten. Johnsons trust fund - het geld dat binnenkwam uit sponsorcontracten - is naar schatting een half miljoen dollar waard. Hij heeft toestemming dat geld aan te wenden om de kosten van zijn advocaten te betalen.

Jongens 'allround'

SCHAEBSBERG - Jac Jongen heeft gisteravond als gastrijder flink uitgehaald in de finale van het Allround Kampioenschap op de Schaesbergse drafbaan. De met een handicap van twintig meter gestarte Zyka More Bluff had een bliksestart en nestelde zich vanuit de tweede band meteen op kop. Jongen, die met Abbado R van Lei Reuten uit Koningsbosch in de eerste band was gestart, koos direct voor de tweede postie. Dat bleek uiteindelijk genoeg voor het in de wacht slepen van de zes mille die voor de eerste plaats beschikbaar was.

Uitslagen: Aarde-Prijs: 1. Commercie (H. Grift) km.tijd 1.23.6; 2. Balthazar; 3. Crysta Signal. Winn. 1.80; pl. 1.10, 1.20, koppel 6.00; trio 18.50. Mars-Prijs: 1. Bartje Dakota (J. Dragt) km.tijd 1.23.7; 2. Challancetrans R; 3. Cliequot. Winn. 6.60; pl. 3.30, 5.50; koppel 41.80; trio 58.10. W.V. VAN BELLEN CUP: 1. Wanda Volo (J. Huigrok) km.tijd 1.20.4; 2. Amor O; 3. Uge Klokhoef. Winn. 2.30; pl. 2.00, 1.80; koppel 3.80; trio 13.40. Pluto-Prijs: 1. Zanzibar (H. Grift) km.tijd 1.20.8; 2. Zarenco; 3. Wayne Express. Winn. 2.20; pl. 1.20, 1.90, 1.40; koppel 15.10; trio 35.00. Uranus-Prijs: 1. Zoe (W. van Buijten) km.tijd 1.22.1; 2. Yvette Nubar; 3. Babesia. Winn. 6.70, 3.00, 2.90; koppel 22.90; trio 20.20. Saturnus-Prijs: 1. Celerite d'Ivens (J. Ruijgrok) km.tijd 1.20.1; 2. Charlotte Hanover; 3. Another Star; 4. Charlotta V. Winn. 2.10; pl. 1.00, 1.20, 1.60; koppel 3.70; trio 22.50; kwartier 62.90. Jupiter-Prijs: 1. Yke Baker (T. Kooymann) km.tijd 1.19.6; 2. Worthy Hollandia; 3. Do Lor Als Sassy. Winn. 3.50; pl. 1.20, 2.20, 1.10; koppel 30.40; trio 28.90. ALLEROUND KAMPIOENSCHAP: 1. Abbado R (J. Jongen) km.tijd 1.19.7; 2. Britta G; 3. Britta; 4. Zyka More Bluff. Winn. 11.60; pl. 5.50, 1.70, 3.10; koppel 27.00; trio 620.70; W-5: 4-6-8-9-1 1252.90. Melkweg-Prijs: 1. Caresse Helder (H. Grift) km.tijd 1.25.0; 2. Cas Buitenzorg; 3. Bianca Petrovici; 4. Anais de Hamal. Winn. 2.20; pl. 1.10, 1.70, 1.30; koppel 6.50; trio 56.30; kwartier 493.80. De totalisatoromzet bedroeg 1.184.478,-.

● SCHWARZENBERG - Vreni Schneider laat dit seizoen weinig hoofdprijzen voor haar concurrenten liggen. De Zwitserse ski-vedette behaalde in Schwarzenberg haar zevende seizoenszege in de strijd om de wereldbeker. De 24-jarige Schneider zegevierde in het Oostenrijkse plaatsje op de reuze-slamom vóór de lokale favoriete Ulrike Maier en de Zwitserse wereldkampioene Maria Walliser.

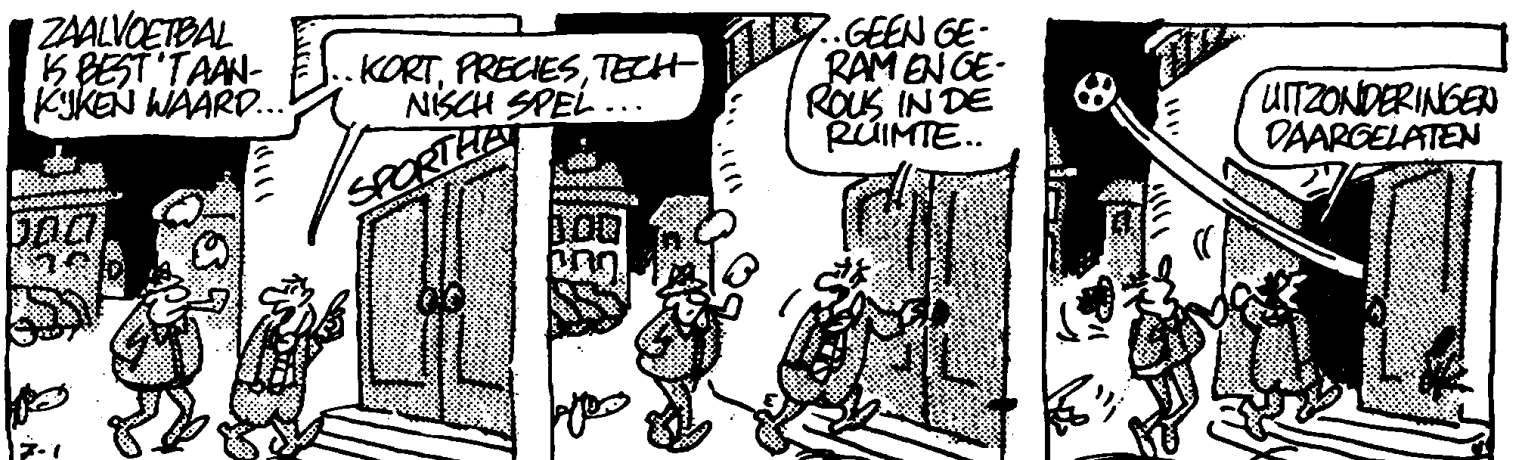
● ECHT - De NWB cyclo-crossers strijden komende zondag om het veldritkampioenschap 1989. De jubilerende (derde lustrum) TWC Oosttrum uit Echt heeft met het parcours 'Boshuizen' een van de beste NWB-circuits weten uit te zetten.

Stamsnijder favoriet NK-veldrijden

maakt. Reden voor de keuzeheren van de KNWU het duo al voor het NK aan te wijzen voor het wereldkampioenschap, over drie weken in het Franse Pont Chateau. De andere toppers zullen een plaatsje moeten afdwingen in Sint Michielsgestel, waar nog twee tickets zijn te vergeven.

Turbo's Tobsport

door dik bruynestyn

Het 'familie-bestuur' van Cosmos '78, met in het midden voorzitter Marlene Hoepfertz. De secretaris van Cosmos kijkt toe.
Foto: CHRISTA HALBESMA

Rich Kikken: 'Spelers zullen 'n keuze moeten maken'

Cosmos geaard in zaalvoetbalwereld

Van onze medewerker
LEO JASPERS

KERKRADE - De bestuurssamenstelling van de zaalvoetbalvereniging Cosmos '78 oogt niet alledaags. Marlene Hoepfertz hanteert met verve de voorzittershamer, vader Hein beheert de financiën en oom Hub bemant het secretariaat. Een echt familie-bestuur dus, maar wie daaruit mocht concluderen dat er sprake is van een familieclubje waar het op zijn boerefluitjes aan toe gaat, heeft het danig mis. Cosmos '78 blijkt een solide vereniging met vele enthousiaste leden (drie senioren en een jeugdteam) en stelt weloordachte beleidsdaden.

Woordvoerder Hub Hoepfertz: "Die bestuurssamenstelling is noodgedwongen zo geboren. Er blijken tegenwoordig weinig mensen te porren om bestuursverantwoordelijkheid te dragen. Dat kan ons er niet van weerhouden in goed democratisch overleg met onze leden een beleid uit te stippelen en conform die uitkomst te handelen met inzet van alle krachten". Dat beleid van Cosmos '78 is erop gericht ooit nog eens terug te keren naar het zaalvoetbal-Mekka; nu de districtsklasse. Van 1981 tot 1984 acteerde de club al eens op het hoogste zaalvoetbalplatform.

Anno 1989 vertoefte het eerste team in de hoofdklasse Zuid en

zit daar in de middenmoot (zesde plek) met als selectie-spelers Eric Kaczowski (doel), Robert Horbag, Hans Laeven, Frank Deguelle, Frank de Meij, John Carlitz, John Hollanders, Ton Schutte en de jeugdspelers Patrick Hoepfertz en Roger Schutte.

Technisch verantwoordelijk man is Rich Kikken. Kan hij aan de vurigste Cosmos-wens tegemoet komen? Kikken: „Als

het familiebedrijf

iedereen zo hard werkte als de bestuurders en alles voor het zaalvoetbal opzij zou zetten, zou promotie wel tot de mogelijkheden behoren. Nu denk ik echter dat er op korte termijn geen promotie in het verschieft ligt. De veld en zaalvoetbalbelangen botsen bij de meeste spelers te zeer".

Kikken vindt dat laatste gegeven ook debet aan de terugloop bij het aantal toeschouwers bij de zaalvoetbalwedstrijden. In zijn optiek zou een voetballer een keuze moeten maken tussen veld of zaal en zich dan met zijn hele ziel en zaligheid van jongs af aan op die gekozen voetbaltaak moeten gooien. Een utopie misschien, maar Cosmos '78 heeft inmiddels toch al drie spelers (Frank de Meij, Patrick Hoepfertz en Roger Schutte) die die keuze hebben durven maken.

de doelgroep

redactie: arno römgens

vandaag: de zaal

● ODV Yerna heeft pas op de plaats moeten maken.

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De groeiproblemen van ODV Yerna

Van onze medewerker
PIERRE FRAMBACH

MAASTRICHT - Slechts zes leden telt de Maastrichtse zaalvoetbalclub ODV Yerna. Een te geringe tijd om over historie te spreken, maar desalniettemin speelt de club in de onlangs ingestelde districtsklasse. Het ging allemaal snel in de afgelopen jaren. Het ene kampioenschap werd probleemloos gevolgd door het volgende. De problemen dienen zich echter nu aan, want binnen de club voelt men dat het groeiproces iets te snel verlopen is.

„Na elk kampioenschap moest je je weer in die betreffende klasse aanpassen; eer dat gebeurd was, zat je weer in de volgende", oordeelt Jo Bex. „Nu we in die districtsklasse spelen, merk je dat die andere teams vaak toch over iets meer ervaring beschikken. Het ging te snel bij ons."

Jo Bex speelt al vanaf de oprichting bij Yerna. Op het veld speelt hij al veertien seizoenen in de hoofdmacht van de derde klasser Rapid. Hij bleef dit seizoen, samen met aanvoerder Nico Duckers over van het oude team. Secretaris Theo Erens: „W. Tilly, naar Sphinx, en E. Pinckaers, naar De

Haantjes, vertrokken. Beiden spelers, die in het Limburgse team onder 21 jaar speelden. Anderen kwamen weer in de knoel met werk en studie. Zo hielden we uiteindelijk slechts twee man van de oude formatie over. Gelukkig hebben we andere spelers erbij gekregen zoals Hugo Habets, Math Ditzzy, Jos Knolmuller, Theo van Heil-

de vernieuwden

vert. Marcel Reijnen en Lei Remmers. Zo'n nieuw team moet de tijd hebben om te groeien. Die onervarenheid is er de oorzaak van dat we nu in de onderste regionen zijn beland. Toch beginnen de resultaten nu een stijgende lijn te vertonen. We hebben goede hoop dat we ons kunnen handhaven."

Verrassend is de mening van Jo Bex over het niveau van de districtsklasse. „Het is iets minder geworden dan in de hoofdklasse", oordeelt hij. „Ik zoek het meer in de richting van het tactisch voetbal. Geduld opbrengen en op de exacte momenten toeslaan. Daar missen wij ervaring in en dat komt tot uitdrukking in het feit dat we de meeste wedstrijden met slechts een doelpunt verschil verliezen."

Handhaven staat voorop in Bocholtz

Sportclub '25: hoog rendement

Van onze medewerker WILLY WINGEN

BOCHOLTZ - Met beperkte middelen kan in het hedendaagse zaalvoetbal blijkbaar toch een acceptabele prestatie worden geleverd. Dat bewijs levert ZVV Sportclub '25. De ploeg, die jarenlang in de eerste klasse van het zaalvoetbal acteerde, kon op het eind van vorig seizoen via een derde stek een plaats in de zuidelijke hoofdklasse claimen, nadat de 'toppers' uit die klasse waren doorgestroomd naar de Districtsklasse Zuid II.

De KNVB stelt echter als eis, dat de hoofdklassers op maandagavond (normaliter de trainingsavond van Sportclub) hun competitiewedstrijden moeten spelen. Omdat er in de kleine Bocholtz-gemeenschap meerdere levens grotere verenigingen (voetbal, handbal) van de sporthal gebruik maken, was het voor kort niet mogelijk om een nieuwe trainingsavond te vinden. Het minder prettige gevolg hiervan was dus, dat de Bocholtz-zaalvoetballers slechts incidenteel de broodnodige spelpatronen konden oefenen.

Ondanks mogen we niet klagen, oordeelt Larry Gulpen (35), sinds het begin van dit seizoen

wordt redelijk succesvol aan de diverse competities deelgenomen. Sportief succes streeft Sportclub '25 ook na. Jo: „Uiteraard hebben we ambities, maar het is niet zo, dat we koste wat kost hogerop moeten spelen. Allereerst denk ik, dat sfeer een erg belangrijke factor is. Als je hogerop wil, zul je dat ook in overleg met de 'grote' vereniging moeten doen. Op de tweede plaats moet je naar het spelerspotentieel kijken. Gezien de dagtaken, de reisafstanden, de kosten, denk ik, dat zo iets heel moeilijk te realiseren is. Op dit moment zitten we aan ons plafond. Zo eerlijk moet je zijn."

„Maar gelukkig kunnen we nu ook wat aandacht aan de training gaan schenken, want met ingang van afgelopen week kunnen we op woensdagavond een uurtje in de sporthal terecht," zegt Larry Gulpen.

de realisten

coach op de bank zit. „Veel punten uit dertien duels is niet slecht. Onze doelstelling is handhaven, maar aangezien er twee teams uit de hoofdklasse deden, en dat is dan ook nog afhankelijk van de degradanten uit de regionale hoofdklasse, moet je het eind van de rit toch zeker wel punten hebben."

De structuur van de vereniging is ook te noemen. Er is in Bocholtz een club die Sportclub '25 is. Die bestaat uit een senioren-, een junioren-, een zaal-, een jeugd- en een veteranen-afdeling. ZVV Sportclub '25 is dus anders dan één van de vijf commissies van de totale vereniging. Het dagelijks bestuur van de vereniging vormt het bestuur van de vereniging Sportclub '25," aldus ZVV-secretaris John Hodiament.

„De zaalafdeling floreert," zegt voorzitter Jo Cransveld, „met drie seniorteams, een veteranenteam en een jeugdteam

● De spelers van ZVV Sportclub '25, Jo Lux, Ben Elzackers, Stef Withag, Ritchie Janssen, Jac Pelzer, Roger Scheren, Wien Bergmans en Eric Muylers, coach Larry Gulpen (links) en secretaris John Hodiament (rechts) pauzeren even op één van de schaarse trainingsavonden.
Foto: CHRISTA HALBESMA

Peters Geluidsbanden op zoek naar hoofdklasse

Weert in ban van de zaal

Van onze medewerker
TJEU STEMKENS

WEERT - In Weert is het zaalvoetbal de laatste jaren enorm gegroeid. In de hoogste districtsklasse spelen FC Wierts en Posno/Facopa, terwijl Altweertheide als enige ploeg Weert vertegenwoordigt in de hoofdklasse noord. Peters Geluidsbanden, medekoploper in de eerste klasse D, wil na de titel van het afgelopen jaar nog een trapje hoger op de ladder

komen. Coach Jo Geven: „Het gaat alleen nog maar tussen ons en FC Donderberg. We zijn nagenoeg even sterk. Zouden we het echter dit jaar niet redden, dan doen we volgend jaar een nieuwe poging. Het team blijft zeker bij elkaar."

Peters Geluidsbanden, een club met maar twee teams, recruteerde zijn sterkste spelers van veldvereniging Megacles, ondanks het feit dat deze club ook een zaalvoetbal-

afdeling heeft. Peters Geluidsbanden werd afgelopen jaar al kampioen met dat team in de tweede klasse. Nu gaat de ploeg, samen met Donderberg aan de leiding, vijf punten voor een ander Weert 'concurrent' Megacles.

Coach Jo Geven heeft de verklaring voor het succes: „De basis speelt al enkele jaren samen, maar in de beginfase zonder coach. Er werd ontzettend aanvallend gespeeld, dus veel gescoord, maar ook geïncasseerd. In het eerste tweede klassejaar werd het team de titel afgesnoept door het iets geroutineerdere FC Oda. Er werd toen een beroep op mij gedaan. Ik had ervaring in de Budelse zaalvoetbalcompetitie. We werden afgelopen jaar kampioen en ook dit jaar doen we weer een gooi. Het

de geduldigen

team is er in geslaagd om nu ook te verdedigen, hetgeen zijn resultaten al heeft afgeworpen. Onze kracht ligt echter toch in de aanval. Ieder duel houden we de tegenstander onder druk, alleen tegen concurrent Donderberg werden we in de counter gedwongen."

Het wordt een race tussen FC Donderberg en Peters Geluidsbanden om één plaatsje in de hoofdklasse noord. De Weertenaars wonnen het eerste duel in Roermond, maar verspeelden twee punten tegen andere tegenstanders. Geven: „Het wordt moeilijk. Je mag geen punten meer verspelen. De twee verliespunten kwamen door blessures van onze basis. Die is eigenlijk wat klein. Ik ben dan ook blij dat Erik Neeskens van Wilhelmina onze geleerden komt versterken. Het duel thuis tegen Donderberg wordt het sleutelduel. Beide teams horen eigenlijk in die hoofdklasse thuis."

de traditierijken

Van onze medewerker

GELEEN - Wat pleit al jaren voor Cross Pass? Sijmpel raadseltje voor de leden van de Geleense zaalvoetbalvereniging. Iedereen kent hem, iedereen weet wat hij zaal voor de club doet: Hans Moonen, geboren Hoensbroekenaar, maar volledig geïntegreerd in Geleen, waar hij het beroep van advocaat uitoefent. Hans (37) is voorzitter, redaktielid van het clubblad, begeleider van het eerste team, grensrechter, invaller, regelaar van het vervoer, mede-organisator van het eigen toernooi, enzovoorts. Wat betekent dat werk voor hem?

Hij: „Ik vind het fijn dat ik kan meewerken in een organisatie waarin veel mensen actief zijn. Cross Pass verschaft me plezier, mede door de goede samenwerking met mijn vier collega-bestuursleden". Dat 'Cross Pass'

Hans Moonen vreest voor spelverruwing

Cross Pass wil uit anonimiteit

klopt overigens niet helemaal meer: „Zonder sponsor gaat het tegenwoordig niet. We hebben de steun van het lichtreclamebedrijf Letro uit Susteren. De club heet nu CP Letro. Die naamswijziging heeft wel zijn gedaan. Cross Pass was - en is een begrip in de Limburgse zaalvoetbalwereld". De laatste opmerking is geen gewichtloosheid. Secretaris Peter Brouns (22): „Wij zijn de oudste en grootste Geleense zaalvoetbalclub. De oprichtingsdatum is 1

april 1974. De initiatiefnemer was Laurens Schumacher."

Een begrip, jawel, maar het niveau waarop CP speelt, valt niet mee: eerste klas. De voorzitter: „Eén seizoen kwamen we uit in de hoofdklasse. Dat was toen te hoog gegrepen. Maar we willen terug. In de eerste klas ben je volslagen anoniem. De tribunes zijn er bijna leeg. Er is totaal geen ambiance". Kampioen worden dus, er zit niets anders op. „Dat is een vreselijk moeilijke opgave. FC Egor heeft halverwege de competitie al twintig punten. Wij trapt er vijftien bij elkaar. Tussen de leider en ons team staan nog PSM, De Keigel en Knotraer".

De Geleens club krijgt vaak complimenten voor het beleid. Dat is niet alleen gericht op 'het eerste'. Bij CP Letro wordt niet alleen gesproken over jeugdleiding. Er wordt, onder leiding van fanaticus Joop Willems, aan gewerkt. Type-rend gegeven in dit verband: aan de Limburgse juniorencompetitie nemen slechts tien ploegen deel, maar de Geleendenaars zijn erbij. Zoals het trouwens opvallend is, dat er ook door de senioren stevig getraind wordt onder het regime van Sief van Vloderp (ex-MVV).

Bekendste spelers in CP 1 van dit moment zijn aanvoerder Ger Geurts (39) en Sanderbouteraar Henk Thijssen (38). Onvermijdelijk onderwerp van gesprek in deze dagen: het WK zaalvoetbal. Moonen: „Ik hoop enerzijds op iets meer toelooft van publiek en jonge spelers na de kampioenschappen. Anderzijds houd ik mijn hart vast voor de effecten van de voor ons land nieuwe spelregels. Die laten lichamelijk contact toe. Ik vrees voor vervuuring."

● Hans Moonen: De regelneef van Cross Pass.

Foto: PETER ROOZEN

Het ambitieuze team van Peters Geluidsbanden.

Foto: JAN PAUL KUIT

De knellende vraag van dr. Gène Janssen

door fred sochacki

HEERLEN – Geen sportjaar heeft ooit zoveel stof doen opwaaien als 1988. Nooit is er meer gediscussieerd over zin of onzin van de sportbeoefening. De belangrijkste wedstrijd in 1988 was de bikkelharde confrontatie tussen de hoogtepunten en de schandalen. Een duel waarbij de verliezer bij voorbaat al vast stond: de topsport. De successen van Gouden Yvonne, Fast Flo en Oranje konden de nederlagen slechts gedeeltelijk verbloemen. De doden in Parijs-Dakar, de anabolica die Ben Johnson en Gert-Jan Theunisse tot eeuwige roem moesten brengen of de in elkaar geslagen scheidsrechters op de voetbalvelden. 1988. Wat hebben we ervan geleerd en wat doen we ermee in 1989 en verderop. Dr. Gène Janssen, atleet, trainer en wetenschapper, verbonden aan de Rijksuniversiteit Maastricht, beschouwt.

Welke injectie heeft sport nodig?

De quadriceps van Florence Griffith barsten bijna uit haar bovenbenen. Staalkabels, die de Amerikaanse van het ene naar het andere succes doen snellen. Met name in Seoel. „Een gigantische prestatie”, zegt fysioloog Gène Janssen. „Of... als ik de progressie zie, dan grenst die, puur fysiologisch gezien, bijna aan het onmogelijke. En op dat moment begint de twijfel te knagen. Zou zij ook...?”

Natuurlijk 'heeft' ze niet. Ze zou het uiteraard in alle toonaarden ontkennen, als ze de vragensteller niet tevoren al met haar king-size nagels haar verontwaardiging in het gezicht had gegrift. En de dopingcontrole wees in Seoel evenmin op sporen van anabolica. Dus? „Dat zegt nog niets”, vindt Gène Janssen. „Net zo min als 'gepakt worden' iets zegt over al dan niet gebruik van verboden middelen. Mijn persoonlijk gaat het er helemaal niet om achteraf te beweren dat iemand fout is geweest. Ik beschik bevondien niet over bewijsmateriaal. Waar ik me steeds meer op betrap, is de onzekerheid. Je reageert euforisch op elke uitstekende sportprestatie en meteen na die euforie stel bij jezelf de vraag: kan dat wel? Of zou er doping in het spel zijn? En als er sprake is van doping, zou het uittekenen tegen het licht van de vele miljoenen Amerikaanse televisiedollars? Geld dat terugverdiend moet worden aan de hand van kijkdichtheid en reclamespots als de ster over de finish flitst. Dit soort vragen worden, zeker na het

afgelopen sportjaar, steeds frequenter gesteld. En dat wederom is een indicatie van de ernst van de ziekte waaraan de sport in zijn algemeenheid lijdt.”

Sportbedrijf of sport bedrijven. Een wereld van verschil. Coryfeën als Boris Becker, Carl Lewis, Ruud Gullit, Florence Griffith, Alain Prost of Severiano Ballesteros zijn geïnstitutionaliseerde sportbedrijven geworden. Megasternen waarvan het talent geëxploiteerd wordt. Ben Johnson Ltd. is een professioneel werkend bedrijf, dat expandeerde naarmate de prestatie groter werd en dat nu omzetten moet bereiken om de peperdure huishouding in stand te houden en winst te boeken. De sportieve Wall Street lag wat dat betreft verleden jaar op het Olympisch ovaal in Seoel. Daar moest worden gepresteerd; daar moesten de aandelen in waarde stijgen. Koste wat kost.

„En dat kan escaleren tot dopinggebruik”, zegt Gène Janssen. „Wat

begint als een ontspanning, recreatie, groeit bij gebleken talent snel uit tot bijvoorbeeld wedstrijd-sport. Sporten in wedstrijd-vorm is een legale manier van discriminatie, waarbij het vermogen van de sterkste wint. Door het winnen komen er meer mogelijkheden om de trainingsomstandigheden uit te breiden. Persoonlijke trainer, hoogtestages, trainingskampen etcetera. Het winnen wordt daardoor gecontinueerd. Medische begeleiding wordt mogelijk, zelfs noodzakelijk, terwijl sponsors zorgen voor de benodigde pecunia. Op dat moment is er sprake van topsport. De stap naar een sportbedrijf is dan niet groot meer. Met de nodige publiciteit en een kundig manager is de keten rond; kan er geëxploiteerd worden. Startgelden, winstprijzen, reclame-inkomsten groeien naarmate de prestatie nog beter wordt. De hele groep die dat mogelijk maakt, trainers, medische begeleiding, sponsors, managers etc. is dus ook mede verantwoordelijk dat de grenzen van het toelaatbare

● Gène Janssen: 'Dopinggebruik is oneerlijke concurrentie.'

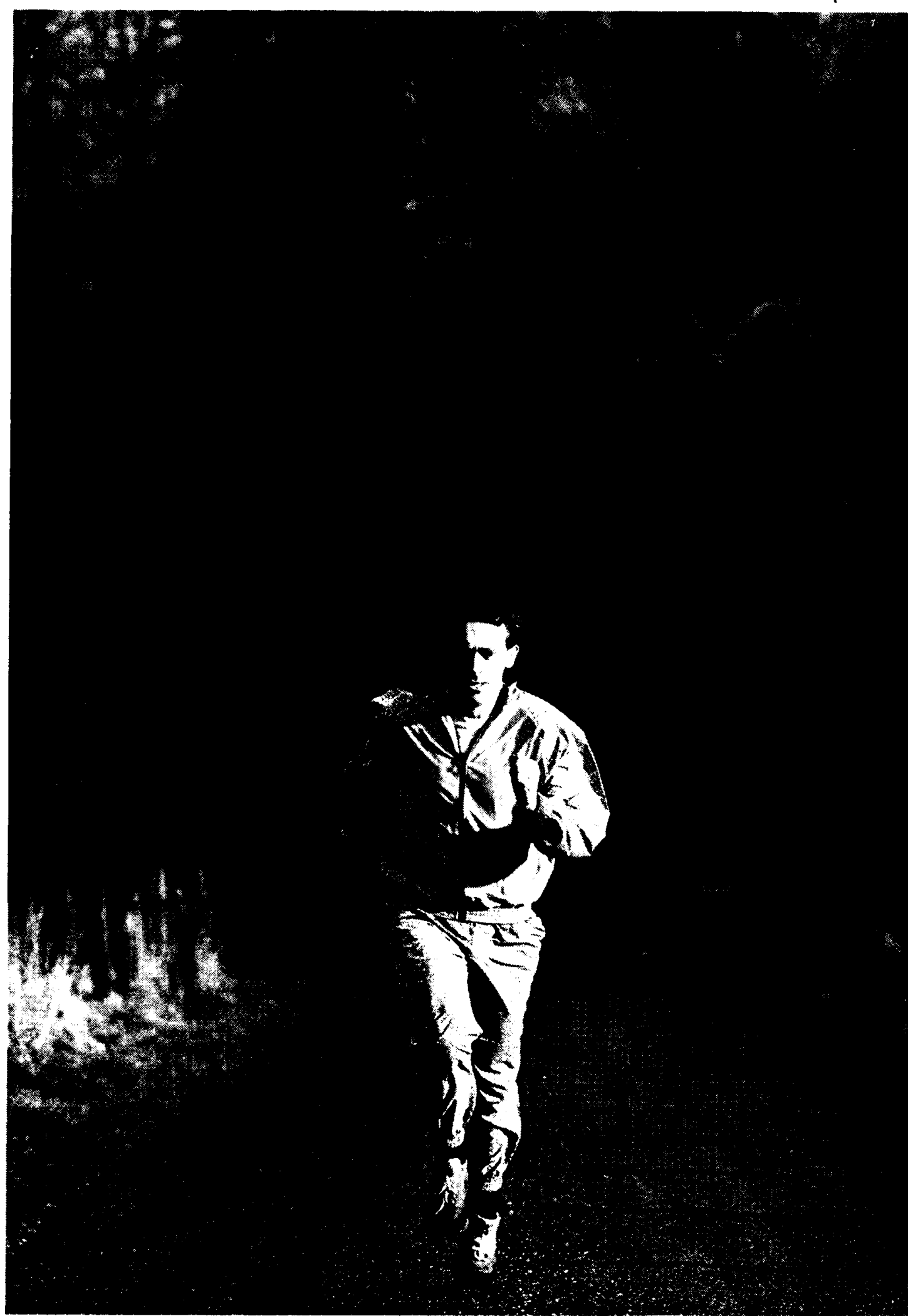
Foto: DRIES LINNSEN

niet worden overschreden. Niemand kan zich dus achter de dokter verschuilen bij dopinggebruik. En de sporter zelf? Dat is in mijn optiek de laatste schakel in een ketting van oneerlijkheden”.

In oorsprong is sport zuiver. De

emotie die de recreatieve sporter beleeft, geïnspireerd door de topter verschuilen bij dopinggebruik. En de sporter zelf? Dat is in mijn optiek de laatste schakel in een ketting van oneerlijkheden”.

oefent, minder vaak zijn huisarts consulteert. Minder lang in het ziekenhuis verblijft en minder werkverzuim kent. Ook het economische aspect is niet te verwaarlozen. Enkele miljarden gulden gaan er in sportland Nederland om.

van:

Bettine Vriesekoop, 'verslaafd aan tafeltennis', kickt af. Gestopt met de sport waaraan zij zestien seizoenen verslingerd was, probeert zij zich een positie te verwerven in de maatschappij. Maar het leven zonder tafeltennis gaat Vriesekoop nog niet gemakkelijk af. Nu de grote toernooien (Top-12 en het WK) aanstaande zijn, bekruipst de 27-jarige Hazerswoudse soms het verlangen 'om er weer bij te zijn'. De streep die zij evenwel onder haar glanzende carrière heeft gezet, is definitief. „Voor mij is het tafeltennis een gesloten boek. Laat ik mezelf nu eerst maar eens bewijzen in de maatschappij”. Een vaste betrekking is bepaald niet de ambitie van Vriesekoop. Ze pakt links en rechts wat financiële graantjes mee, geeft zo nu en dan een pingpong-demonstratie en heeft plannen om in de nabije toekomst 'iets in de zakelijke sfeer te gaan doen'. Bettine Vriesekoop, het afscheidsverhaal van een verbeterde topsportster.

Van onze verslaggever

HAZERSWOUD – Het is even wennen, een Top-12 zonder Bettine Vriesekoop. Elf keer mengde de Hazerswoudse zich in de twaalfkamp tussen de beste tafeltennissters van Europa. Twee keer werd ze eerste, vijf keer tweede. Charleroi heeft volgende maand de primeur van een Top-12 zonder Vriesekoop. „Dat is best wel wennen. Normaal gesproken trainde ik nu hard. Een vreemde gewaarwording dat ik er nu niet bij ben”.

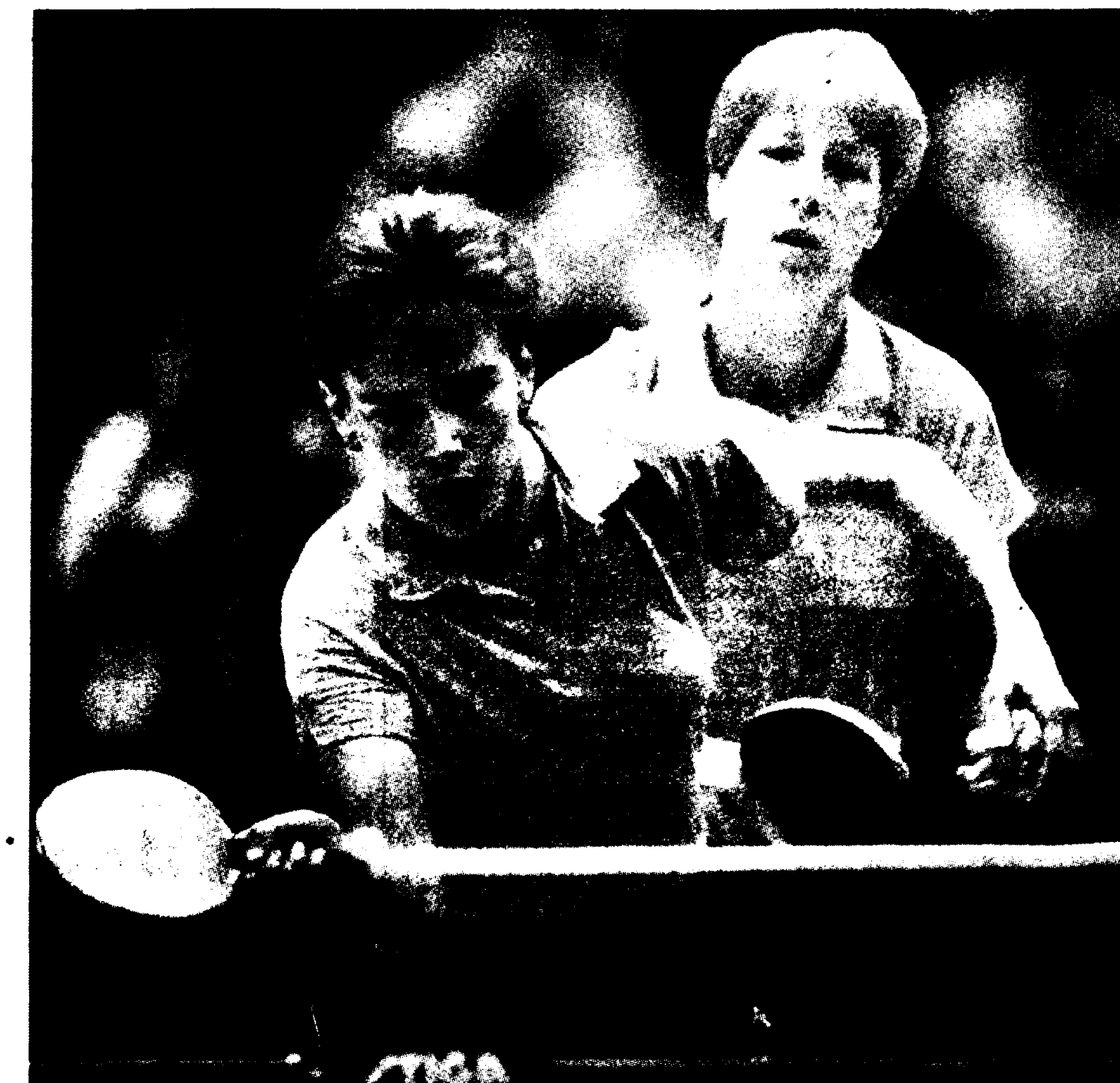
Het 'afkicken' gaat Bettine Vriesekoop moeilijk af. De voortgang van het proces wordt daarbij bemoeilijkt door de bemoeienissen die ze nog heeft met de sport. Als trainer bij haar club Avantie begeleidt ze momenteel een groep talentjes. „Hartstikke leuk. Er is er een bij, die het in de vingers heeft. Maar om zo'n talent op de juiste manier op te leiden, zou je hem alle aandacht moeten geven. Zoals Gerard Bakker dat met mij heeft gedaan. Maar als je zoiets doet, moet je wel zeker zijn van je zaak. Want je laat de anderen aan hun lot over. Dat is uiterst gevaarlijk”.

Naast het geven van training verzorgt Vriesekoop demonstratiepartijtjes. Het is de bedoeling dat ze samen gaat optreden met het nationaal volleybalteam, dat ter promotie van de sport clinics geeft

in elke uithoek van Nederland. In de pauze mag Vriesekoop haar nummertje doen. „Het heeft iets te maken met de show die Secretin en Purkart opvoeren. Maar we doen het dan wel op onze eigen manier”.

Een vaste betrekking ambiert ze, voorlopig niet. „Ik denk dat ik daar ook niet geschikt voor ben. Als je aan topsport hebt gedaan, is het moeilijk om je in een keurslijf te stoppen. Ik zie me al zitten van 9 tot 5 achter een bureau. Ik zou het daar heel moeilijk mee hebben. Ik doe van alles en nog wat. Laatst belde iemand van de NSF of ik zin had om wat administratieve zaken te doen. Zulke dingetjes pak ik allemaal mee”.

Het is heel wat anders dan de training van Gerard Bakker, de coach met wie zij lief en leed deelde. Ze werden beschimpt en bejubeld.

● Bettine Vriesekoop: 'Ik heb in mijn carrière heel wat toneelstukken opgevoerd.'

De roddels over een 'onfrisje' verhouding werden aan de lopende band de wereld ingeslingerd. Vriesekoop nam er aanvankelijk niet ergens kennis van, maar naderhand wapende zij zich tegen de stroom aantijgingen. „Er zijn in mijn carrière hele moeilijke periodes geweest. Twee keer heb ik daadwerkelijk overwogen te stoppen. De eerste keer na die kopstootaffaire met Ron van Spanje, toen Gerard voor twee jaar werd geschorst. De tweede keer na die toestand met het trainingskamp

in Polen, vlak voor het EK in Moskou”.

Ze heeft geen spijt van haar handelingen, maar geeft wel toe dat de ruzies haar sportieve loopbaan nadelig hebben beïnvloed. „Ik was op mijn best rondom m'n 21ste. Ik behaalde de Europese titel in Hongarije en won zo nu en dan van Chinezen. Als ik toen door had kunnen gaan, had ik misschien wel wereldkampioen kunnen worden. Maar rond die periode was het voortdurend homme-

les. Ik heb het altijd jammer gevonden dat ik het maximale er niet heb kunnen uithalen”.

Botsingen met de Nederlandse tafeltennisbond verstoorden de progressie van haar talent. De halsstarrigheid in hun optreden tijdens de confrontaties werd het duo Vriesekoop/Bakker niet altijd in dank afgenomen. Ze werden soms hard aangevallen, maar de relatie tussen de pingpongfanaten heeft er in die woelige periode nooit onder geleden. „Eerlijkheid

heeft ons op de been gehouden”, bevest Vriesekoop nu. „Anders hadden we toch nooit zo lang met elkaar kunnen samenwerken. Ik zag Gerard eerst als een soort vaderfiguur, maar dat is logisch voor een meisje dat haar eigen vader op jonge leeftijd verloor. Maar we zijn snel onze eigen weg op gegaan. Gerard had zijn gezin en kinderen en ik had ook m'n eigen leven. Tussen ons was niets anders dan een normale trainer-speelster verhouding.”

Het was niet altijd koek en ei tussen de twee. Gerard kon aan de kant soms verschrikkelijk tekeer gaan. Dan moest ik hem af en toe tot de orde roepen. Maar ik had hem gewoon nodig. Hij kon me op de juiste momenten motiveren. Die duwtjes in de rug bepalen soms het verschil tussen winst en verlies, maar wat Gerard en ik ook samen hebben bereikt, de waardering van de bond was nihil. Het werk wat Gerard deed, ging ten koste van zijn gezin en zijn zaak. Er stond nauwelijks een redelijke vergoeding tegenover. Na al die tijd dat ik met hem heb samengewerkt, is Gerard afgescheept met een fooi. Een schande”.

Met vallen en opstaan leerde Bettine Vriesekoop leven met ruzies en bovenal de Chinese suprematie in de tafeltenniswereld. Soms was er voor haar een succesje weggelegd in open toernooien. Bij een wereldkampioenschap stuitte zij steevast op een Aziatische muur, in casu Ni Xialian, de dame die Vriesekoop twee keer vroegtijdig het WK uitwerkte. „Dat moest mij natuurlijk weer overkomen. Twee keer 'toevallig' tegen die Ni Xialian. Wat dat betreft heeft de toevalligheid altijd een voorname rol gespeeld bij mij. De eerste keer verloor ik kansloos, maar de tweede keer in Gothenburg was ik er heel dicht bij. Wat een partij was dat. Psychologische oorlogvoering van de bovenste plank. Punt voor punt hetzelfde ritueel opvoeren. Pauze nemen, handdoek pakken, balletje langzaam terugwerpen en haar maar blijven aankijken. Ze werd er gek van, maar het mocht uiteindelijk niet baten. Jammer, want als ik op 2-2 was gekomen, had ik gewonnen”.

De tegenstander 'psychologisch' bewerken is een belangrijk wapen geweest van Vriesekoop, die de gave had met haar dodelijke blik

Met de strijd om het eremetaal vooral met de commercie zijn negatieve kanten aan het dag gekomen. Een sportprobleem. Die twijfelachtige eer eist de sport niet alleen voor zich op. De nu vervaging gaat veel verder. „Het is een maatschappelijke kwestie”, aldus Gène Janssen. „Dopinggebruik is oneerlijke concurrentie gericht op winstbejag. In de ogen is dat nauwelijks verslindend van zaken als het uitlekken van de stopzetting van de premies, als RSV, ABP of maar nog wat affaires”.

Het sluiten van de ogen voor de problematiek werkt misbruik in de hand. IOC-voorzitter Juan Antonio Samaranch noemde de afgelopen Olympische Spelen in de lijnen clean. Ex-topatleet Dennis Jenkins, die onlangs tien jaar gevangenschap kreeg wegens zijn aandeel in het smokkelen van bollen, beweerde daarentegen meer dan de helft van alle Olympische atleten doping gebruiken. De waarheid zal, zoals zo vaak, ergens in het midden liggen.

„Hoe je de vicieuze cirkel doorbreekt? De acceptatie van het geven dat dopingmisbruik op te schaal plaatsvindt, kan het begin van de gezondmaking zijn”, meent Gène Janssen. „De waarheid is dat de sporters nu nog aan schandpaal worden genageld. Het tuijt niet van die acceptatie. Dopingcontroles op elk gewenst moment en elke willekeurige plaats kan gebruikers afschrikken. Maar ter alleen dan als het gebeurt op een integere wijze. En alleen dan als sprake is van een goede controle en niet alleen de schijn gewenst wordt, dat er wordt gecontroleerd. En zolang er kwalijke zaken als de laatste Tour kunnen plaatsvinden, zet ik mijn vraagtekens bij dopingcontrole in het algemeen. Tijdens die Tour werd bij de laatste winnaar, Pedro Delgado, vastgesteld dat hij probenicide gebruikte. Een middel, dat het onmogelijk maakt testosteron op te sporen. Het gezicht van de sport. Terecht is ter voor de sporter. Er is op aanlica gecontroleerd en dat was niet aangetoond in de verwachting van verhoogde concentratie. De Tour werd desondanks een klucht”.

Een sluitende oplossing voor het probleem is niet voorhanden. Maar in de sport en ook niet op maatschappelijke vlak. Doping zal blijven bestaan evenals maatschappelijke affaires. Alle zullen de beestjes in de toekomst naar andere namen luisteren. Het kan de grootschaligheid van dopingproblematiek aangegane worden. Discreet en integer doping mag nooit een zogenaamd valiersdelict worden. De enkel zal altijd wel door de mazen van het net weten te glippen. Feit is dat, en dat geldt zeker in de sport, het echte talent zal winnen van de middenmoter. Welke middenmoter deze middenmoter ook zal worden.

'dwars' door een tegenstander heen te kijken. Het fanatisme was evenwel het belangrijkste wapen waarmee ze haar tegenstander bestreed. Vriendschappen waren daarom aan haar niet besteed. „Het fanatisme maakte veertig procent uit van mijn spel. Als mijn vuist balde en haal schreeuwde, waren de meesten verslagen. Samen met Gerard heb ik heel wat toneelstukken opgevoerd”.

Een stijlvol afscheid in Seoel was de droom van Vriesekoop. Na één keer zette ze alles opzij. Een sponsor liet een Chinese trainer (Yang Ying) overkomen en afgelopen zomer werd een trainingsoordkamp in China belegd. De inspanningen leverde haar volgens eigen zeggen een bloedvorm op. Ze was in staat om de sterkste tafeltennissters ter wereld te verslaan. Eenmaal in Seoel beleefde Vriesekoop evenwel een nachtmerrie.

„Op de dag dat ik er moest zijn was ik er niet. Ik had pap in de benen en het batje leek wel een staal ijzer. Ik zag de bui 's morgens hangen. De vorige avond was het om een uur of zeven met mijn trainingspak aan in slaap gevallen. De andere dag werd ik om zes uur wakker en voelde me verschrikkelijk moe. Misschien was het oververmoeidheid. Dat gevoel heb ik de gehele dag bij me gehouden. Tegen Urban won ik nog, maar dat kostte me veel moeite. Ik kon niet die partij nauwelijks meer lopen. Toen ik tegen Hrachova moest, had ik totaal geen gevoel. Het was niks te maken met faalangst. Dat heb ik vaak genoeg gehad, maar in Seoel kon ik gewoon niet meer”.

Het was een onbevredigend einde van een toch glanzende carrière. Geen moment kwam het in haar op om de loopbaan toch maar te verlengen, nu een passend afscheid was uitgebleven. „Ik was geestelijk uitgeblust. Ik blijf nog steeds bij dat ik een goede betslissing heb genomen. Wat heb eraan als ik een jaar was doorggegaan?” Bettine Vriesekoop, een topsportster die beweert dat zij nog in Nederland méér voor de sport hebben over gehad dan zij, Misschien was ze beter aan haar nancie trekken gekomen, als een andere sport had gekozen. Het antwoord is veelbetekend: „Als ik het over mocht doen, zou ik zeker niet voor het tafeltennis kiezen”.

Iemand voor wie deze feestelijke droom al lang geen bedrog meer is maar de 'harde' realiteit van alledag, is Yvonne Bergsma. Vijf en dertig jaar jong is ze, geboren en getogen in Geleen en momenteel woonachtig in Munstergeleen. Voor wie haar naam niet bekend in de oren mocht klinken, Yvonne's gracieuze gezicht en bevallige uiterlijk hebben in menige Nederlandse en buitenlandse huiskamer al voor heel wat prikkelend spraakwater gezorgd. Op 19-jarige leeftijd, ze werkte toen nog als doktersassistente, werd de Munstergeleense gekroond tot Miss Holland, een titel die haar in haar verdere leven bepaald geen windcieren zou leggen. Zo mocht ze 'acteren' in een aantal even spraakmakende als lucratieve tv-commercialen. Waaronder de niet alleen in ons land razend populaire spot voor een merk doucheschuim van een tot dan toe ongekende Wilde Frisheid, veelbekoken vanwege Yvonne's voor die tijd nogal gewaagde zeescene.

Frau Antje

Vanaf die tijd ook, we schrijven begin jaren zeventig, stroomden de meest uiteenlopende aanbiedingen bij Yvonne binnen en ging de wereld op stormachtige wijze voor haar open. Zo pendelde ze als topmannequin (als kapstokje zeg ik altijd, een loodzware en zenuwslopende job) tussen alle belangrijke Europese modesteden en was ze een begeerd fotomodel voor tal van nationale en internationale tijdschriften van diverse pluimage. In 1973 trok ze, naar eigen zeggen, het eerste grote lot uit de loterij door lange tijd als Frau Antje kras door Duitsland Hollandse kaas te promoten. Een groots opgezette tournee die haar 'een waanzinnig dagsalaris' opleverde. Aan moeders rokken hing de Munstergeleense in die tijd al lang niet meer; het avontuur bekoorde haar toen al mateloos. Na een tijdje met een niet met name genoemde Duitse zanger in München te hebben samengewoond, vertrok ze rond haar 21-ste naar het Spaanse Benidorm om daar samen met haar toenmalige vriend een bruine kroeg te beginnen.

Croupier

Een jaartje of wat later en de nodige levenservaring rijker besloot ze om met dezelfde vriend weer naar Nederland terug te keren om er bij een Haarlemse bank de 'militaristische' (want door Spartaans ingestelde Duitsers op touw gezette) opleiding tot casino-croupier te gaan volgen. Een cursus met een gegarandeerd rendement, omdat de geslaagden direct aan de slag konden in de allereerste (medio zeventig jaren geopende) staatscasino's van ons land. In een ware afvalrace bleven er van de 1025 gestarte croupiers in spe uiteindelijk slechts 65 gediplomeerden over, onder wie de Munstergeleense. „Het croupiersvak heb ik daar in Haarlem inderdaad perfect geleerd, maar vraag me niet hoe het er aan toe ging. Als je schoenen toevallig een dag niet glommen of je mascara was wat uitgelopen, kreeg je zonder pardon een minpunt. Bij drie minpunten kon je vertrekken.”

Haar croupiersopleiding bleek achteraf gezien een geniale ingeving te zijn geweest. In het glimmende Zandvoortse casinoweld deed Yvonne een schat aan (speel)ervaring op. Vooral het gokkaartspelletje *Black Jack* (een-entwintigen) oefende op haar een bovengemiddelde aantrekkingskracht uit vanaf het moment dat aan haar croupiertafel eenzelfde jongeman schijnbaar moeiteloos kapitale bedragen in de wacht wist te slepen. „Door zijn spel raakte ik geïntereerd maar tegelijk ook nieuwsgierig. Ik besloot met die jongen, Ruud heet hij, contact op te nemen. Toen bleek dat hij met een perfect telysysteem speelde met zeventig procent kans op succes. Ruud beschikt trouwens over een onwaarschijnlijk fotografisch geheugen, getal-ten van honderd cijfers kan hij bijvoorbeeld onthouden. Op een universiteit heeft hem eens getest, daar stonden ze echt perplex.”

Foutloos

Uit hun eerste kennismaking vloei- de al gauw een 'zakelijke samenwerking' voort, te meer daar ook Yvonne's geheugen veel weg heeft van een *zakjapanner* en een systeemspeler zich altijd dient te verzekeren van een compagnon aan 'de boxen' van de Black Jack-tafel. Want in tegenstelling tot hetgeen je hoe dan ook zou verwachten, is een systeemspeler kennelijk nauwelijks afhankelijk van geluk, en rekent hij er in elk geval niet op. „Ons systeem moet je met zijn tweeën spelen, je hebt iemand naast je aan tafel nodig,” wil Yvonne wel kwijt. Het geheim achter de uiterst lucratieve 'handigheid' wenst ze echter om voor de hand liggende redenen niet prijs te geven. Zelfs de verlokking van de niet misselijke bedragen die haar in ruil voor enkele serieuze adviezen al geboden zijn, weet ze tot nu toe met gemak te weerstaan. Toch licht ze een, zij het

● Yvonne Bergsma, zondagskind uit Munstergeleen, de schrik van de casino's.

Het nationale gokwereldje met zijn zeven legale casino's en naar schatting minstens tweehonderd illegale Golden Ten 'spel'clubs heeft het afgelopen jaar bepaald niet over belangstelling te klagen gehad. Noch van de kant van het grote publiek – het aantal goklustige Nederlanders dat aan de roulettetafels aanschuift, groeit gestaag – noch van de zijde van justitie (al dan niet optreden tegen Golden Ten-praktijken) en de politiek (preventie en bestrijding van het groeiende probleem van de gokverslaving).

Ook in deze contreien hoeft de verstokte gokker dan wel 'speler' tegenwoordig niet meer te wanhopen. Niet alleen in het statige Valkenburgse Holland (staats)Casino kan hij of zij terecht maar ook in de in steeds meer gemeenten gedoopte Golden Ten-speelclubs, met als exponenten de riant 'casino's' in Landgraaf en Maasbracht. Clubs overigens die qua professionaliteit, amusementsaanbod en publiciteit de reguliere casino's in ons land al bijna naar de kroon steken.

De bizarre spelingen van het fortuin en de hang naar glamour en avontuur lokken steeds meer landgenoten in weerwil van hun kalvinistische 'handicap' uit hun huisje, zo tonen de statistieken aan. En, laten we eerlijk zijn, wie droomt er bij het haardvuur nou niet af en toe eens weg bij het horen of zien van zulke illustere plaatsnamen als Las Vegas, Monte Carlo, Cannes, Aruba of de Bahama's. En wie koestert zich nou niet graag voor even in de prikkelende fantasie dat de wereld aan je voeten ligt dankzij dat ene roulettetaballetje of die alleraarste Black Jack-kaart.

Van badschuim-actrice tot Black Jack-koningin

voor de hand liggend, tipje van de sluier door in vakjargon uit te leggen dat het systeem in essentie neerkomt op het foutloos tellen van elke gespeelde kaart in 'aantal plussen en minnen'. Omdat de stock bij Black Jack in de regel bestaat uit 312 (6 maal 52) speelkaarten, een op het oog bovenmenselijke opgave.

Intelligent

„Of ik daarom superintelligent moet zijn of een fotografisch geheugen heb? Dat antwoord moeten anderen maar geven, daar heb ik zelf geen oordeel over. Wat ik wel weet is dat ons systeem door iedereen te leren is die een goed geheugen heeft en over een bepaalde

mate van intelligentie beschikt. En je moet uiteraard foutloos en snel kunnen tellen. Systeemspelers blijken vaak wel de nodige aanleg voor wiskunde te hebben.”

De grondlegger van dit Black Jack-spelsysteem (Yvonne: 'absoluut een winstkans van 70 procent') is de tijdens zijn leven al legendarische Amerikaanse professor Wong. Deze goeroe van de internationale Black Jack-scene is ook de auteur van het alomt begerde maar in Nederland nauwelijks verkrijgbare standaardwerk met de alleszeggende titel 'How to Count the Cards'. Wong geeft daarin een gedetailleerde uiteenzetting van de basisprincipes van zijn 'tel-uit-jie-winst'-systeem. Yvonne: „Iemand die dat boek wil aanschaffen, moet het uit

Amerika importeren. Het kost ongeveer driehonderd gulden.”

Overigens is het een publiek geheim dat mister Wong een uiterst gevoelige neus heeft voor super-Black Jack-talent, dat hij vervolgens een tijdje in zijn eigen kweekvijver dompelt. Na hoogstpersoonlijk van de prof alle kneepjes van het vak te hebben geleerd, lijkt niets het goudomrande sprookje van koning Midas nog in de weg te kunnen staan. Als een van de zeer weinige vrouwen weet ook de Munstergeleense zich opgenomen in de selecte Wong-gemeenschap van zo'n tachtig hoogbegaafde Black Jack-spelers uit de hele wereld. Bij wijze van vast ritueel verzamelen de leden zich trouwens één maal per jaar in een aange-

naam etablissement ergens in Amerika rond hun goeroe in Amerika. „Als een soort trainingsstage en gewoon om wat bij te praten over een en ander, maar wel vreselijk gezellig.”

Sun City

Dat Wongs systeem bepaald geen zeepeel of gebakken lucht is, bewijst de Munstergeleense spontaan aan de hand van een indrukwekkende hoeveelheid foto-albums. Honderden zo niet duizenden kiekjes *from all over the world*, stevast voorzien van eigen onderschrift en commentaar, tonen de ex-miss in, voor of in de buurt van vrijwel elk casino dat er op deze aardbol te vinden is. Van de mondaine,

uiterst exclusieve 'jet set-casino's' in Las Vegas, Monaco, Cannes, de Antillen, Barbados en - God betere haar - het Zuid-Afrikaans Sun City tot de wat minder sprookjesachtige, maar daarom niet minder illustere speelzalen in Hong Kong, Seoul, Chamonix, Singapore, D'vonne-les-Bains, Gran Canaria en noem maar op. Om maar eens een onbeduidende greep met de natte vinger te doen, want het ondermaanse tell meer casino's dan menige puritein lief is. En dan hebben we het hier nog alleen over de legale, want alleen daar wenst Yvonne haar favoriete spelletje te spelen.

Om alles te verduidelijken rolt Yvonne, die zich in eigen land verplaatst in een oogverblindende witte Mercedes Sport, op de vloer

van haar knusse huiskamer een reusachtige wereldkaart af. „Ik heb de gewoonte om alle plaatsen in de wereld waar een casino staat en waar ik zelf gespeeld heb met een speld te markeren. Dat zijn er inderdaad heel wat. Geen eiland ter wereld waar ik nog niet gespeeld heb,” lacht ze haar witte tanden bloot, zonder ook maar een zweem van arrogantie. Vanwege haar voortdurende drang naar reis- en speelavontuur is de 'huisje-boompje-beestje'-mentaliteit haar volstrekt vreemd. Zelf realiseert ze zich dat maar al te goed. „Een normale relatie met een partner is op dit moment inderdaad uitgesloten,” ontnemt ze de ongetwijfeld grote schare aanbidders bij voorbaat alle hoop.

Hilton

Zijn deze exclusieve casino-vakantietrips voor de doorsnee burger financieel onbereikbaar, voor Yvonne gaat het om niet meer dan een alledaagse 'job' waarvoor ze al lang niet meer wakker ligt. „Over een heel jaar gezien ben ik gemiddeld minstens een paar maanden van huis. Want als ik ergens in de wereld naar een casino ga om te spelen, knoop ik er meestal meteen een lange of kortere vakantie aan vast. Ja, elke trip betaal ik helemaal van mijn winst in het casino. Sterker nog, ik neem zelfs een aardige cent mee terug,” pareert ze op voorhand ieder ongelooft.

Een publiekelijke opgave van haar jaarlijkse 'vangstquota' in de diverse casino's laat Yvonne wijselijk achterwege. Met zulke zaken loop je zeker niet te koop, is haar begrijpelijke devies. „Hoeveel ik nu precies met spelen verdien, is ook niet zo belangrijk. Ik ben zeker niet door geld geobsedeerd of zo. Ik speel zo veel als ik nodig denk te hebben en nooit tegen mijn zin. Daarnaast heb ik ook een moeder voor wie ik zorg. Nu is het mijn beurt om voor haar te zorgen, vind ik.”

Klein

Een tweede vluchtige inspectie van enkele foto-albums laten weinig ruimte voor twijfel aan haar meesterschap: het breeduit lachende zondagskind uit Munstergeleen vertoevend in verre en bovenal paradijselijke casino-oorden omgeven door hagelwitte zandstranden, kraakhelder zeewater of ondergesneeuwde berglandschappen. Uiteraard 'inclusief exclusiviteit' van vijf sterren-hotels als Hilton, Sheraton, Carlton en verwante slaappaleizen of al even luxueuze cruiseschepen met - uiteraard - een Black Jack-tafel aan boord. „Maar,” voegt ze er onmiddellijk aan toe, „ik geniet zeker zoveel van een primitieve campingvakantie. Of van een avontuurlijke zwerftocht op zee met een klein zeiljacht, samen met mijn vrienden. De kleine, gewone dingen in het leven, daar zal ik altijd van blijven houden.”

Black list

Hoe dan ook, de verbazingwekkende voortvarendheid waarmee Yvonne dankzij Black Jack aan vermogensuitbreiding doet, begint ook de ene na de andere casino-exploitant op te vallen. Met als onvermijdelijk gevolg dat de Munstergeleense inmiddels in een hele serie casino's *tot persona non grata* is verklaard. Anders gezegd, een hele waslijst aan gereputeerde casino's heeft haar op de *black list* geplaatst en weigert haar perpertent de toegang tot de speelafels. „De casino's die elke bezoeker met een computer registreren en waar je je paspoort moet laten zien, daar hoef ik echt niet meer aan te komen. In Las Vegas bijvoorbeeld krijg ik geen schijn van kans meer om te spelen. Maar geloof me, er zijn echt nog een hoop casino's in de wereld die helemaal niet met zo'n registratiesysteem werken. Als ik daar niet te vaak kom en zo weinig mogelijk de aandacht trek, kan ik er rustig blijven komen. Nee, ik ben vast van plan om zo nog een hele tijd door te gaan,” klinkt het monter.

Van haar komende programma maakt ze geen enkel geheim. Zo staat een dezer dagen een trip naar Israël op stapel en niet te vergeten haar jaarlijkse wintertour langs die Zwitserse en Franse casino's waar ze nog steeds 'welkom' is en bovendien met alle egards wordt ontvangen. Of zomaar even een weekendje er tussenuit, vliegend vanuit Brussel naar de Canarische eilanden om wat te spelen en te zonnen.

Sinds kort heeft de gedreven Munstergeleense in dat opzicht echter beduidend minder 'speelruimte'. Ze was immers, zoals ze zelf zegt, hard toe aan een nieuwe uitdaging en heeft die inmiddels gevonden in de vorm van een energieverlindende nachtelijke job in de twee eerder genoemde Golden Ten-speelclubs van Landgraaf en Maasbracht. Aan de andere kant van de tafel wel te verstaan: als opleidster van de croupiers en boulers, bedrijfsleidster en 'trouble shooter’....

Laurens Schellen

mv

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

WATERSCHAP ZUIVERINGSCHAP LIMBURG

Het Waterschap Zuiveringschap Limburg is binnen de gehele provincie belast met het waterkwaliteitsbeheer. Een der afdelingen binnen de technische dienst is de bouwafdeling. Hier vinden o.a. voorbereiding en begeleiding inzake nieuwbouw, renovatie en uitbreiding van zuiveringstechnische werken plaats.

Binnen deze afdeling bestaat plaatsingsmogelijkheid voor een

TECHNISCH MEDEWERKER (M/V)

(vakaturenummer PZ/be-16)

Betrokkene zal onder meer worden belast met taken inzake:

- grondwateropslag;
- vestiging zijkant recht;
- regeling schadevergoeding en naschades;
- landmeetkundige werkzaamheden in verband met het beheer van WZL-eigendom en -belasting;

Deze taken kunnen worden uitgebreid met aanvullende taken op het gebied van ruimtelijke ordening aangelegenheden en beheer van WZL-belastingen.

Voor een juiste taakverdeling worden o.m. van belang geacht:

- een afgeronde opleiding op MBO-niveau, richting weg- en waterbouw;
- landmeetkunde of cultuurtechniek, alle aanvullende met gerichte kennis;
- ervaring op het gebied van ruimtelijke ordening aangelegenheden;
- enige kennis van technische relevante wetgeving;
- uitstekende contactuele eigenschappen;
- aantoonbare affiniteit voor het regelen van schadevergoeding en naschades met grondgebruikers;
- leeftijd rond 30 jaar.

Betrokkene dient bereid te zijn aanvullende opleidingen te volgen.

Het salaris zal, afhankelijk van het voldoen aan de criteria, nader worden bepaald tussen f 2736,- en f 4115,- bruto per maand. Uiteindelijk is een maximum van f 4724,- bereikbaar.

Een psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de procedure.

Kandidaten voor deze functie worden uitgenodigd om binnen 14 dagen na het verschijnen van deze oproep hun sollicitatie te richten aan het dagelijks bestuur van het Waterschap Zuiveringschap Limburg, postbus 314, 6040 AH Rosmond, zulks onder vermelding van het vakaturenummer in de linkerbovenhoek van zowel brief als enveloppe.

117010

Overname, verandering ter verandering, met voornitocht op continuïteit, voor een postpersoneel, een

PEUTERLEIDSTER

voor 5 ochtenden per week.

Functie-eisen:

- opleiding gericht op kinderopvang zoals KVJ.V., P.A.R.O., (K.E.O.);
- leeftijd vanaf 21 jaar;
- goed kunnen omgaan met posten, vrijwilligers en ouders;
- voldoende kunnen werken en leiden kunnen geven aan vrijwilligers;
- ervaring als leidster van een postpersoneel streekt tot aanmerking.

Overige informatie:

sollicitatie binnen 10 dagen na verschijnen van deze oproep te richten aan de Stichting Postpersoneel, 't Plein 1, 6417 JH, 0447 88 1111.

tel.: 0447-881111 (samen van 14.00 tot 17.00 uur)

11699

HERHAALDE GEWENDE OPROEP STREEKGEST WESTELIKE MIJNSTREEK

De Gezondheidsdienst Westelijke Mijnstreek, gevestigd te Geleen, verzicht diverse taken op het gebied van de gezondheidszorg ten behoeve van bronnen, organisaties en instellingen van 7 gemeenten in de Westelijke Mijnstreek.

Voor de centrale postambulancervoer (CPA) vacante op korte termijn de functie van

VERPLAAS CENTRALE POST AMBULANCEVERVOER TEVEN AMBULANCE-VERPLEEGKUNDIGE M/V

(vakaturenummer 8496)

De diensten worden uitgevoerd volgens een 24 uur-rooster.

Functie-eisen:

- het aanpakken en begeleiden van (ongevallen)meldingen;
- het afgeven en ontvangen van al het ambulancevervoer;
- het verrichten van daarmee samenhangende administratieve werkzaamheden.

Voor een goede functievervulling is het noodzakelijk dat de verplager CPA voldoende kennis heeft van het ambulancevervoer als ambulance-verpleegkundige.

Functie-eisen:

- diploma ziekenverpleging A;
- diploma GBO;
- kennis van het volgen van cursussen, stages en deeltijds studie naar een goede dienstvervulling nodig zijn;
- leeftijd: tot 40 jaar;
- woonplaats: in de regio;
- diploma ziekenverpleging B of/of ervaring IC en/of CCU strekt tot aanmerking.

De selectieprocedure:

- De selectieprocedure is gebaseerd op een voor deze functie vooraf vastgestelde functieomschrijving, waarbij de maximale bezoldiging f 3.616,- bruto per maand, inclusief 7, bedraagt. Voor het verrichten van onregelmatige diensten wordt een toeslag verleend.
- Overname van de in overheidslidens gebruikte rechtspositieregelingen van de gemeente.

Algemeen selectieprocedure:

- In verband met het vervullen van de roosterdiensten is het noodzakelijk dat de aan te stellen functionaris in een nader aan te wijzen woongebied te Geleen of Sittard is gevestigd.
- Sollicitaties dienen binnen 10 dagen te worden gericht aan het dagelijks bestuur van het Streekgewest Westelijke Mijnstreek, postbus 96, 6140 AB Geleen, met vermelding van het vakaturenummer op brief en enveloppe.

Eventuele nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij het hoofd ambulancedienst, dhr. P.M.J. Welterhof, telefoonnummer 04490-46555.

Zij die reeds eerder naar deze functie solliciteerden, hoeven niet opnieuw een sollicitatie in te zenden.

116997

Samen werken aan beter werk

Staff Planning zoekt voor tijdelijke functies of tijdelijke functies met als oogmerk een vast dienstverband m/v kandidaten:

werktuigbouwk. tekenaar-konstruktuer

Voor onze relatie, een konstruktiebedrijf, zijn wij op zoek naar een tekenaar-konstruktuer. Opleiding: MTS/HTS-WTB met enige jaren relevante ervaring.

administratief medewerker financiën

Voor een bedrijf in de omgeving van Sittard zijn wij op zoek naar een administratief medewerker die voor de duur van een project de financiële verslaggeving kan verzorgen. Ervaring is naast een MBO-opleiding een must.

elektrotechnisch tekenaar

Voor een tweetal relaties zijn wij op zoek naar een elektrotechnisch tekenaar. Ervaring van min. 3 jaar is een must. Opleiding: MTS-Elektrotechniek.

projectmanager

Voor een relatie in Maastricht zijn wij op zoek naar een projectmanager met een HTS-Elektrotechniek opleiding. Naast leidinggevende capaciteiten is kennis van automatisering/-robotisering en de moderne talen een voorwaarde.

sekretaresse

Wij hebben directe plaatsingsmogelijkheden voor een zelfstandig werkend sekretaresse. Opleiding op MBO-nivo, daadkrachtige stress-bestendige instelling. Leeftijd ca. 25 jaar.

account manager

Voor onze relatie, een gerenommeerd bedrijf o.g.v. automatisering zijn wij op zoek naar een Account Manager. Kennis van PC/MS-dos systemen, netwerken, UNIX-systemen wordt verondersteld. U onderhandelt op hoog nivo en bent bereid om te reizen. Opleiding: HBO-nivo.

systeembeheerder

Voor een opdrachtgever zijn wij op zoek naar een systeembeheerder. U heeft kennis van het administratieve proces, beheert de Engelse taal en bent vertrouwd met het systeembeheer van netwerken. Opleiding op HBO-nivo en relevante ervaring.

assistent accountant

Voor onze opdrachtgever, Accountant-Belastingadvieskantoor, zijn wij op zoek naar mogelijke kandidaten voor de functie van assistent accountant. Wanneer u een opleiding op SPD-nivo genoten heeft en ervaring heeft in de accountancy bent u wellicht de kandidaat die we zoeken.

technicus verwarming/luchtbehandeling

Wij zijn op korte termijn op zoek naar een technicus o.g.v. verwarming en luchtbehandeling. U dient ervaring te hebben in ontwerp en berekenen van de systemen. Opleiding: MTS (met aanvulling MIT) of HTS.

tevens zoeken wij:

- MBA/SPD-ers met ervaring in bedrijfsleven
- Sekretarissen met opl. MEO/Beil. Coll./Schoevers/CAV
- HTS-ers/MTS-ers werktuigbouwkunde
- Bouwkundig kalkulator met min. 3 jaar ervaring
- Bedrijfsleider slachterij met ervaring in de produktie

Wilt u meer informatie, ook over andere vacatures, neem dan direct contact met ons op.

staff planning

ENDORGANISATIE

voor sekretariële, administratief, technisch-administratief en commercieel personeel

013 255050

Met spoed gevraagd:

Offsetdrukker voor GTO en MO

Schriftelijke of mondelinge sollicitaties aan:

drukkerij Daenenberg
Marktstraat 25 - Kerkrade - Tel. 045-463335

GAZAN MODE voor betaalbare dames- en herenkleding zoekt voor haar filiaal Heerlen, Promenade 145.

ENKELE VERKOOPSTERS

voor ± 3 mnd.

Leeftijd van 18 tot 30 jaar. Heeft u interesse, dan kunt u bellen 045-717972, vragen naar dhr. Reijnders.

De directie van bejaardencentrum

De Baenje Sittard

roep sollicitanten op voor de volgende functies:

a. bejaardenverzorgende (m/v)

b. ziekenverzorgende (m/v)

Het diploma van bejaardenverzorgende respectievelijk ziekenverzorgende is een vereiste.

Salarisering en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO bejaardentehuizen.

Informatie kan ingewonnen worden bij mev. M. Vervoort, adjunct-directrice (telefoon 04490-24240).

Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen 14 dagen worden gericht aan de directie van bejaardencentrum De Baenje, Schuttestraat 2, 6131 JR, Sittard.

Z.O.L.

z.o.l. bedrijven heerlen

zijn werkzaam in een groot aantal Limburgse gemeenten in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening; ca. 3000 medewerkers vinden empoel in 5 bedrijfsunits, elk met een gevarieerd activiteitenprogramma.

Wij zoeken op korte termijn contact met kandidaten voor de functie van

BOEKHOUDKUNDIG MEDEWERKER M/V

ten behoeve van de afdeling Bedrijfsadministratie van de Financieel-Economische Dienst. De afdeling Bedrijfsadministratie heeft tot taak het verzamelen, controleren en registreren van de met het beheer en de produktie samenhangende boekhoudkundige en financiële activiteiten. Daarnaast is zij belast met de toepassing van voorgeschreven administratieve procedures en het geven van bedrijfsseconomische adviezen.

De te benoemen functionaris zal onder verantwoordelijkheid van de chef bedrijfsadministratie belast worden met o.a. faktuurcontrole en de boekhoudkundige verwerking daarvan.

Voor de functie wordt vereist:

- Bezit van het M.E.A.O.-diploma, bedrijfsadministratieve richting danwel H.A.V.O.-opleiding aangevuld met M.B.A.
- Analytisch vermogen.
- Enkele jaren ervaring in een soortgelijke functie strekt tot aanbeveling.

Een psychologisch en medisch onderzoek maken deel uit van de selectieprocedure. De bij de overheid gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing.

Aan deze functie is, afhankelijk van opleiding, ervaring en functievervulling een salaris verbonden tot maximaal f 3.284,- bruto per maand.

Sollicitaties - onder vermelding van vakaturenummer FED/891 in de linkerbovenhoek van de enveloppe - binnen 14 dagen te richten aan het Hoofd van de Dienst Personeel en Organisatie van de Z.O.L.-Bedrijven, Postbus 330 te 6400 AH Heerlen.

Voor ons filiaal te Eindhoven zoeken wij een:

WINKELMEDEWERKER (M/V)

Je bent bevoorradet, etaleur en organisator tegelijk. Je ziet erop toe dat er geen lege vakken ontstaan in de winkel. Maar je zorgt ook voor een goede productpresentatie, het nauwgezet prijzen van de artikelen en voor een nette winkel. Bovendien ben je behulpzaam en vriendelijk tegen de klanten.

Kortom, de sfeer en de presentatie in de Jac. Hermans supermarkt hangen voor een groot deel van jou af. En als je het in je vingers hebt, dan zijn er prima doorloopte mogelijkheden.

Wij kennen een prima beloningssysteem, met de mogelijkheid op een extra waarderingstoeslag en waar nodig een reiskostenvergoeding. Bovendien krijg je 8% vakantietoeslag, koopvondtotslag en extra vrije tijd voor het werken op zaterdagmiddag. Ons bedrijf beschikt tevens over een uitgebreide studietoelagenregeling.

Ben je tussen de 16 en 20 jaar jong en heb je minimaal een HBO/MBO-opleiding en kun je 40 uur per week werken, dan kun je solliciteren bij de bedrijfsleider van ons filiaal te Eindhoven, adres: Stationsstraat 110.

Jac. Hermans

AL EENS NAGEDACHT OVER DE MOGELIJKHEID OM ALS PSYCHIATRISCH VERPLEEGKUNDIGE TE WERKEN IN DE PSYCHIATRIE?

In samenwerking met andere instellingen, werkzaam op het gebied van de Geestelijke Gezondheidszorg, draagt de Stichting Psychiatrisch Centrum Welterhof de zorg voor intra- en semimurale psychiatrische hulp in de regio Zuid-Oost Limburg.

Het Psychiatrisch Centrum omvat ruim 470 medewerkers en heeft een klinische capaciteit van 349 bedden en 73 dagbehandelingsplaatsen.

Begin september 1989 start P.C. Welterhof met een nieuwe cursus voor de

OPLEIDING TOT B-VERPLEEGKUNDIGE

Vindt u contacten met mensen stimulerend, vooral het contact met mensen die hulp nodig hebben, mensen die het alleen niet meer aankunnen?

Op Welterhof heeft u als psychiatrisch verpleegkundige prima ontplooiingsmogelijkheden.

Wanneer u dit aanspreekt, kunt u aan de slag als leerling B-verpleegkundige in september 1989. U moet echter minimaal 17 jaar zijn en in principe maximaal 20 jaar. Tevens dient u te beschikken over een MAVO- (met alle vakken op D-niveau) MDGO- of HAVO/WVO-diploma of een vergelijkbaar opleidingsniveau hebben.

De opleiding duurt 3 jaar en 4 maanden en start met een voorbereidende periode van 7 maanden. Tijdens deze periode ontvangt u een zakgeld van fl. 395,-. Als u deze periode succesvol afsluit, wordt u een vaste baan aangeboden als leerling-verpleegkundige met een bij CAO vastgesteld salaris.

Welterhof organiseert op vrijdag 27 januari 1989 van 15.30 uur tot 17.30 uur de eerste BEROEPSVOORLICHTINGSBIJeenkomst. Er zal een film worden vertoond over de psychiatrie, waarna in een korte forumdiscussie ingegaan wordt op de opleiding en het werk. Tevens zal de sollicitatieprocedure uiteen gezet worden.

Deelname aan deze informatie-bijeenkomst is de beste manier om tot de selectie te worden toegelaten.

Heeft u belangstelling voor deze informatiemiddag, vul dan onderstaande bon in en stuur dit aan G. Deserno, personeelsconsulente stafafdeling Personeelszaken, P.C. Welterhof, J.F. Kennedylaan 301, 6419 XZ Heerlen.

Wilt u nadere informatie, bel dan met genoemde functionaris, tel. 045-718180, toestel 2086.

Naam: _____ m/v

Adres: _____

Woonplaats: _____ Postcode: _____

Geboortedatum: _____

Opleiding: _____

Telefonisch bereikbaar onder nummer _____

Handtekening: _____

Ik ben geïnteresseerd in de voorlichtingsbijeenkomst dd. 27.1.1989 te 15.30 uur.

welterhof

Psychiatrisch Centrum

Stichting V.S.K. Limburg

Sinds een paar jaar is een aantal Limburgse vrouwen actief binnen de landelijke 'Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling binnen het gezin'. De V.S.K.-Limburg is door de jaren heen zo autonoom geworden, dat in december besloten werd om over te gaan tot een stichting. De vrouwelijke leden van deze stichting zijn allemaal ex-slachtoffers die in hun jeugd de dupe werden van seksueel misbruik in het gezin. Binnen het team van zeven vrouwen van de provinciale werkgroep zijn de taken verdeeld. Sommigen hebben zich gespecialiseerd in de individuele hulpverlening slachtoffers seksuele kindermishandeling, anderen houden zich bezig met de overige activiteiten, zoals onder andere:

- het doorbreken van het taboe rondom incest,
- begeleiding, voorlichting en informatie geven aan hulpverlenende instanties die beroepshalve met dit probleem te maken hebben (scholen, politie, enz.)
- het verzamelen van literatuur over seksuele kindermishandeling.

Iedereen die daar behoefte aan heeft kan contact opnemen met de Stichting V.S.K. Limburg, tijdens werkdagen van 9.00 en 17.00 uur en op maandag- en donderdagavond van 19.00 tot 21.00 uur via de nummers: 04709-5419 of 04780-88224.

ELFDE GEBOD: 'EERT UW KINDEREN'

V.S.K.: 'Taboes rond seksuele kindermishandeling doorbreken'

al die jaren van miskenning – erkenning bij elkaar vonden. En juist die onderlinge band heeft tot een landelijk vereniging geleid. Nu telt de landelijke vereniging 600 leden en heeft iedere provincie een eigen werkgroep. Limburg heeft 45 leden waarvan 7 vrouwen zich actief bezig houden met de doelstelling van de V.S.K. Wij zijn niet alleen een werkgroep voor vrouwen; we wensen dat ook mannen over hun ervaring met seksueel misbruik binnen het gezin gaan praten. Zeker voor de toekomstige hulpverlening zou dat een aanwinst betekenen, want wij zijn er vast van overtuigd dat ook veel jongens misbruikt worden. Alleen durven velen nog niet met hun probleem voor de dag te komen. Het is ook geen lollerie als je er mee in aanraking bent geweest.

Deskundigheid

Jarenlang bleef de V.S.K. in zekere mate op de achtergrond. 'We wilden eerst als vereniging heel sterk worden; weten waar we mee bezig waren en of wij voldoende kwalitatieve hulpverlening konden geven. Daarbij hebben we samenwerking gezocht met andere hulpverlenende instanties. Een samenwerking die uitstekend verloopt. Wij leren veel aan die instanties en omgekeerd ontvangen wij goede adviezen. Nu wij een stevig fundament hebben, willen we naar buiten treden zodat iedereen die

daaraan behoefte heeft weet waar wij te vinden zijn.' Het is duidelijk dat alle hulpverleners ex-slachtoffers zijn die – hoe kan het ook anders – hun ervaring grotendeels helemaal verwerkt hebben. 'Dat is een voorwaarde die wij stellen aan degene die aan hulpverlening wil doen. Dan pas kun je slachtoffers goed opvangen. Je moet weten hoe het is om misbruikt te zijn; de machteloosheid om je daartegen te verzetten; de angst dat het weer gebeuren zal en de wetenschap dat er niemand is die je durft te vertrouwen. Je moet ervaren hebben hoe vies je je kunt voelen. Het wantrouwen naar volwassenen toe, waarin jij al je vertrouwen verloren hebt. Dat hele diepe dal moet je kennen, om degene die bij jou aanklopt goed op te vangen. En al die 'ervaringsdeskundigheid' wordt binnen onze stichting uitgebreid door middel van cursussen en opleidingen. Daardoor beschikken we over gespecialiseerde hulpverleners. Voor ons is dat een kwaliteitswaarborg, want te hooi en te gras werken betekent alleen maar nog meer ellende voor het slachtoffer.'

Kracht

De reguliere hulpverlening in Nederland, waar de V.S.K. mee samenwerkt, heeft veel deskundigheid in huis. De vraag rijst dan ook waarom er een vereniging van ex-slachtoffers moest

komen. Bij die vraag schiet A. in de lach. 'Ja, ik lach wel, maar niet om de hulpverlening op zichzelf. Ik heb een enorm respect voor datgene wat die mensen op heel veel gebieden doen. Maar er is gebleken dat slachtoffers binnen die hulpverlening kunnen vastlopen, bijvoorbeeld door verkeerd gestelde vragen of onjuiste adviezen. Wij praten niet over incest, want dat woord sluit een eventuele vrijwilligheid bij seksueel contact tussen familieleden niet uit. Onze kracht is hulp bieden op een veel breder vlak, dus alle gebieden waarop meisjes binnen een gezin seksueel lastig gevallen kunnen worden. Zoals strelingen die zij net iets te ver vinden gaan, pogingen van mannen om met hen te vrijen, aanranding en verkrachting. Maar ook de angst en de dreiging dat zo iets kan gebeuren, de psychische mishandeling. Feitelijk alles wat binnen de gezinsstructuur gebeurt, heeft onze aandacht. En heel belangrijk is dat wij stellen dat onder daders van seksuele mishandeling niet alleen familieleden horen, maar ook bijvoorbeeld de buurman of een heel goede huisvriend. Iedereen die regelmatig bij een gezin over de vloer komt, het vertrouwen krijgt van een kind en dit misbruikt is in onze ogen een dader of daderes.'

Agressie

Het blijkt dat de hulpverleners soms geconfronteerd wor-

den met extra problemen die door ondeskundige begeleiding veroorzaakt werden. 'Onlangs kreeg ik een mevrouw aan de telefoon die van haar hulpverlener het advies had gekregen om onmiddellijk met de agressie die ze voelde iets te doen. 'Ga direct naar de dader toe, ga een confrontatie aan', luidde dat advies. Helemaal verkeerd natuurlijk. Met een dergelijke agressiviteit bereik je op dat moment niets. In eerste instantie moet je zorgen voor een goede, individuele opvang. Wij weten uit ervaring dat het beter is om die confrontatie pas aan te gaan als de gepleegde incest grotendeels verwerkt is. Als afronding van het verwerkingsproces dus. Die ondeskundigheid blijkt ook uit de vragen die in het begin van een begeleiding aan een slachtoffer kunnen worden gesteld. 'Wat deed jouw vader of die vriend nu precies, leg me dat eens uit. Wat bedoel je precies?' Op zo'n moment klappt het slachtoffer dicht. Want dat is nu juist hetgeen waar ze nog niet over kunnen praten. Wij benaderen de vrouwen dusdanig, dat zij zich bij ons veilig blijven voelen. Ze treden pas in details als ze dat zelf willen.'

Taboesfeer

Volgens A. vangt de reguliere hulpverlening slachtoffers in de regel goed op. Ondeskundigheid zou meer een gebrek aan een goede basiskennis van bepaalde hulpverleners zijn. 'En dat komt mede door het feit dat de incest nog te zeer in de taboesfeer ligt. Nu komen de meldingen pas los, nu durft menigene te zeggen 'ik was ook slachtoffer'. Oké, het feit ligt er, maar wat dan? De reactie valt eigenlijk te raden: 'We proberen het eerst zelf om te kijken hoever we met onze hulp komen'. Maar intussen hebben die bewuste hulpverleners nog geen enkele ervaring op dit gebied kunnen opdoen.'

Slot

De V.S.K.-vertegenwoordigster stelt dat iedereen – ook binnen de stichting – die slachtoffers wil begeleiden, er rekening mee moet houden dat degene die om hulp vraagt op slot zit, zowel lichamelijk als geestelijk. 'Vaak is dat veroorzaakt door opmerkingen van volwassenen als 'och, doe toch niet zo moeilijk' of 'zie je wel, je bent naar de dokter geweest en je mankeert niets'. Afwijzingen die vooral bij een kind dubbel hard aankomen. Als je ouder bent kun je dit relativeren, waardoor zo'n opmerking zachter wordt. Maar een kind van 7 of

8 jaar beseft dat nog niet. Dat kind leert al heel jong dat overleven betekent: gevoelens wegstoppen en alles verstandelijk benaderen. Want gevoel levert steeds weer pijn op en daar kan het kind heel moeilijk mee omgaan. Vaak lopen relaties op latere leeftijd hier steeds weer op stuk. De vrouwen zoeken hulp omdat ze bijvoorbeeld een echtscheiding niet kunnen verwerken en wat blijkt naderhand: incest is het probleem. Nou, als je daar niet goed op inspeelt, volgt er alweer een afwijzing van die gevoelens!'

Komt een vrouw met haar probleem bij de V.S.K. terecht, dan betekent dat niet dat alle problemen direct opgelost worden. 'Wij bekijken eerst waar hulp geboden moet worden. Elke vrijwilligster is gespecialiseerd op haar eigen ervaringsgebied. Met die ervaring en onze opleidingen hebben wij de mogelijkheden om goed met die vrouwen om te gaan. Maar laat ik duidelijk stellen, ook wij hebben niet alle wijsheid in pacht.'

Radar

Het stilzwijgende 'weten' tussen de vrijwillige hulpverlenster en het slachtoffer omschrijft A. als een radar. 'Symbolisch zou je je kunnen voorstellen dat iedereen die slachtoffer is of was met een hele grote schotel op het hoofd rondloopt. Feitelijk een sterk ontwikkelde intuïtie die je geleerd heeft om te overleven in al die jaren dat je die schrijnende pijn voelt. Want die radar vertelt jou – zonder enige aanwijzing – of de mishandeling opnieuw gaat gebeuren, of je iemand vertrouwen kunt en, zoals dus in de hulpverlening, dat er iemand tegenover je zit die weet waar je over praat. Feitelijk kun je daar een simpel voorbeeld van geven. Wel eens geluisterd naar twee mensen die beiden zweetvoeten hebben? De een zegt tegen de ander 'ik heb last van zweetvoeten'. De enige reactie 'oh, ik ook' geeft een stuk herkenning. Meer hoeft er door beiden niet gezegd of uitgelegd te worden.'

Onderwijsproject

Naast de doelstelling van de V.S.K. om het taboe rondom de seksuele kindermishandeling te doorbreken, het steunen en opvangen van mensen en het geven van individuele hulpverlening houdt zij zich ook bezig met allerlei andere activiteiten. 'We geven informatie aan hulpverlenende instanties waar we mee samenwerken. Daarnaast doen we aan preventie, zoals onder andere voorlichting op scholen. Vorige jaar kregen wij van GS geld om, in samenwerking met diverse instanties, het Onderwijs Voorlichtings Project (OVP) op te starten. We benaderen scholen om het probleem bij de kern te kunnen aanpakken. Want kinderen die misbruikt zijn zenden signalen uit in de hoop dat iemand die opvangt en een helpende hand toesteeft. Docenten kunnen leren die signalen zoals bijvoorbeeld extra opvallend gedrag, overduidelijk verantwoordelijkheidsgevoel, keihard werken, agressiviteit, plotselinge gedragsveranderingen, depressiviteit, eenzaam-voelen tussen leeftijdsgenoten, wegdromen in de klas of concentratiestoornissen te onderscheiden. En dan kan tijdig bekeken worden of het hier om seksuele mishandelde kinderen gaat. Ik moet er wel duidelijk bij stellen dat een combinatie van die signalen niet expliciet incest hoeft te betekenen, maar het kan.'

Lokatie

Vorig jaar wezen Gedeputeerde Staten de subsidie-aanvraag van de V.S.K. af. Dit jaar wil de stichting opnieuw proberen om aan geld te komen. 'Ik weet dat GS ook niet meer geld kunnen uitgeven dan ze hebben, maar het zou jammer zijn als we weer buiten de boot vallen. Tot nu toe wisten we het hoofd boven water te houden door geld van WVC – via de landelijke organisatie – en van sympathisanten, zoals wij ze noemen. Maar we hebben bewezen dat de V.S.K. hard nodig is, dus hopen we nu op subsidie. Nu gebeurt de hulpverlening nog aan huis en worden alle activiteiten vanuit heel Limburg georganiseerd. Niet alleen het privéleven lijdt eronder, het werkt ook niet preventief. Vanuit een vaste lokatie kun je directeur, zichtbaarder en vooral drempelverlagend werken. Feitelijk zou het zo moeten zijn dat wij door de maatschappij betaald worden. Want die maatschappij zorgt ervoor dat wij nodig zijn, niet wijzelf.'

Annemie Smeets

Blij gevoel

Het is een heerlijk iets wanneer je op de eerste dag van het nieuwe jaar bij een vriend, een goede bekende of een collega direct bespeurt dat de goede voornemens in de daad worden omgezet. Hoe vaak gebeurt het immers niet dat men gewoon geen nieuwe en goede voornemens voor een nieuw jaar meer maakt omdat de voornemens van het vorig jaar nauwelijks of niet uitgevoerd werden.

Verfrissend is het daarom wanneer iemand de eerste dag van het nieuwe jaar al de koe bij de horens vat en daden stelt. Zoals dat gebeurde bij een Limburgse krant, die in Maastricht gemaakt en gedrukt wordt, maar waarvan de winst terecht komt bij een heel grote uitgeverij in Haarlem. De redactie van die krant maakte maandag aan de lezers, bekend de krant nog beter, nog toegankelijker en nog aantrekkelijker te maken. En dat doet ons, krantenmakers van professie, natuurlijk erg veel deugd.

Wat houden die verbeteringen, die in de Houtstraat in Maastricht werden uitgevonden, feitelijk in? Een nieuwsgierige vraag, maar gezonde nieuwsgierigheid siert de moderne mens.

Welaan, de krantenmakers uit Maastricht hebben na amper beraad en lange discussie besloten om op de tweede pagina van hun blad iedere dag een puzzel te plaatsen. Een her-senbrekerte om bij het eetje en de beschuif de dag goed te beginnen. Op diezelfde pagina komen in de Maastrichtse krant vanaf dit jaar ook iedere dag de strips te staan. Strips, zijn ook een gewild onderdeel van elke krant en zijn vooral bedoeld voor de mensen die 's morgens bij datzelfde eetje geen gezeur aan de kop willen hebben en alleen plaatjes willen kijken in plaats van lezen. Nog een grote, opmerkelijke verandering die in Maastricht werd uitgedroefd is het geven van een vaste ruimte aan de kunstrubriek. En ook daarvoor is gekozen voor de pagina twee van de krant. En tot slot, het houdt niet op, hebben ook de overzichten van radio- en tv-programma's een eigen, vaste plek gevonden in die krant, waarbij de aandacht voor wat zich op en rond de buis afspeelt aanmerkelijk werd uitgebreid.

De trouwe en tevreden lezers van deze krant zullen nu ongetwijfeld door hebben waarom we zo blij zijn met deze goede voornemens van de krantenmakers in Maastricht. Precies! Het feit namelijk dat nu ook in die Limburgse krant eindelijk gebeurt wat het Limburgs Dagblad al lang geleden heeft ingevoerd. Een puzzel en strips op pagina twee, veel aandacht voor de kunst in vaste rubrieken op pagina twee en overzichtelijke programma's van tv en radio en ruime aandacht voor alles wat zich in de wereld rond 'Hilversum' afspeelt.

Het is toch begrijpelijk dat het een fijn gevoel geeft wanneer collega's op een dergelijke onduidelijke wijze erbij van geven dat zij het spreke-woord 'Goed voorbeeld doet goed volgen' niet alleen begrepen hebben maar ook in daden willen omzetten. Het komt uiteindelijk ten goede aan de lezer, of die nu de ene krant of de andere in zijn bus krijgt. De lezer moet goed bediend worden, moet een aantrekkelijke krant krijgen, waar al les overzichtelijk in te vinden is. Dat vonden de makers van deze krant al heel lang en het is vreugdevol dat het nu ook elders wordt begrepen.

Op dit pad van goede voornemens verder gaande zal het ongetwijfeld niet zo heel lang meer duren of ook de krantenmakers in Maastricht gaan beseffen dat we in deze kleurige wereld niet meer kunnen volstaan met het weergeven daarvan in grauwe, grijze beelden. Het kleurrijke, joyeuzee, feestvierende, Bourgondische Zuiden laat zich niet vastleggen in zwart en wit, maar verdient kleur. Dat het mogelijk is dit sprankelende, genietende, van levensvreugde bestruende deel van Nederland in kleurrijke krantenfoto's weer te geven wordt dagelijks in deze krant bewezen. Het is een kwestie van beheersing van de techniek en, gesterkt door de wijze waarop de andere goede voorbeelden gevolgd zijn, mag men al vertrouwen hebben dat ook Maastricht te gelegener tijd een krant met kleur krijgt.

Toch mag men uit het voorgaande niet de conclusie trekken dat er dus nauwelijks nog verschil is tussen de beide kranten die in het aantrekkelijkste deel van Limburg verschijnen. En dat het dus niets uitmaakt of men nu de ene of de andere leest. Het blijft toch een verschil of men door de kat of door de hond gebeten wordt, c.q. of men de kat of de hond mag aaien. Het kiezen van de juiste krant is, lezer, hebt die keuze dus gemaakt is een heel belangrijk iets waarover niet licht gedacht mag worden.

Een klein voordeeltje hebt u wanneer u trouw blijft aan deze krant. U blijft op de hoogte van veranderingen en verbeteringen, die op een later tijdstip ook in bijvoorbeeld Maastrichtse kranten worden doorgevoerd.

Kinderboerderij verrijking van verstedelijkte omgeving

Ouders mee

Veel kinderen worden enthousiast en komen vaker naar de kinderboerderij en nemen hun ouders mee. Pauline Wolters: „Zij komen hier en worden ook vaak voor het eerst geconfronteerd met levende have, die zij mogen aanraken en waar ze vragen over kunnen stellen. Want als volwassene loop je niet zo maar een boerderij binnen. Hier kan dat wel. Een kinderboerderij is laagdrempelig. Er wordt geen entree gevraagd en iedereen is welkom. Vaak zie je hier dan ook oudere mensen met of zonder hun kleinkinderen de dieren voeren.”

Vaak komt het echter ook voor dat ongenode gasten de kinderboerderijen bezoeken en daar slachtingen aanrichten. De emotionele schade die zij aan de kinderen aanrichten, die met de dieren een speciale band hebben, is dan ook groot.

Slachten

„Het slachten van deze dieren door vandalen is in mijn ogen abnormaal gedrag. Die mensen weten niet wat ze doen. In feite zou je met zo iemand moeten kunnen praten. Dan kun je hem of haar vragen waarom heeft hij dit gedaan en hem dan kennis laten maken met de dieren. Hun duidelijk maken dat ze geen mens kwaad doen en een functie hebben. Als je respect hebt voor dieren, krijg je dat ook voor mensen. Het is dan ook een goede zaak om kinderen zo jong mogelijk in contact te brengen met de levende natuur,” zegt een enthousiaste Pauline Wolters.

Om dit voor een stukje te kunnen doen, halen veel mensen een konijn of cavia in huis. Bij velen is er dan snel de lol vanaf. De dieren stinken en de verzorging laat te wensen over. In veel gevallen gaan de eigenaren dan met een

• Ook ouders komen steeds vaker mee, en worden dan, vaak voor het eerst in hun leven, geconfronteerd met levende have.

• Pauline Wolters met kinderen en dieren. „Wij zijn echter geen dierenasiel”.

Foto: WIDDERSHOVEN

Kinderboerderijen zijn een verrijking van de omgeving die door de verstedelijking meer en meer veranderen in grauwgrijze buurten van huizen, winkels, bedrijfsgebouwen en flats. Kinderboerderijen zijn in de drukbevolkte woonbuurten vaak een rustpunt. Ze hebben een recreatieve, maar ook educatieve functie. Het is dan ook niet verwonderlijk dat veel mensen, gemiddeld acht miljoen per jaar, een bezoek brengen aan een van de ruim tweehonderd geregistreerde kinderboerderijen die ons land rijk is.

ven worden er door het jaar een groot aantal activiteiten georganiseerd. Zo zijn er huisdierenkeuringen, wordt dierendag gevierd, en komt een schaapsherder de schapen scheren.

Volgens Pauline Wolters neemt de vraag naar kinderboerderijen nog steeds toe omdat de kinderen bijna geen praktische band meer met de natuur hebben. Ook bij de volwassenen wordt dit steeds minder. Door de komst en uitbreiding van kinderboerderijen en de aandacht die zij krijgen, wordt er gewerkt aan een stuk natuurlijk normbesef. Iets dat in deze tijd hard nodig is. Opvallend is dat we op de kinderboerderij in hoofdzaak dieren aantreffen. Er is geen akker waar geploegd of gezaaid wordt. Maar hier is inmiddels ook een oplossing voor gevonden. De kinder- en schooltuinen zijn, in het verlengde van deze behoefte, in het leven geroepen.

Schooltuinen

Naast de kinderboerderij is er in Maastricht ook een werkgroep schooltuinen. Dit is een afdeling van het Natuur Historisch Museum dat zich bezig houdt met natuureducatie. De medewerkers van de werkgroep bezoeken de basisscholen en geven daar, in de tuinen van de school, les aan de kinderen. Ze brengen hen in aanraking met een stukje levende natuur. Ze leren hen systematisch het verzorgen en bijhouden van een groenten en planten. Van aardappelen poten en oogsten tot het planten van bloemen.

Frans van den Broek

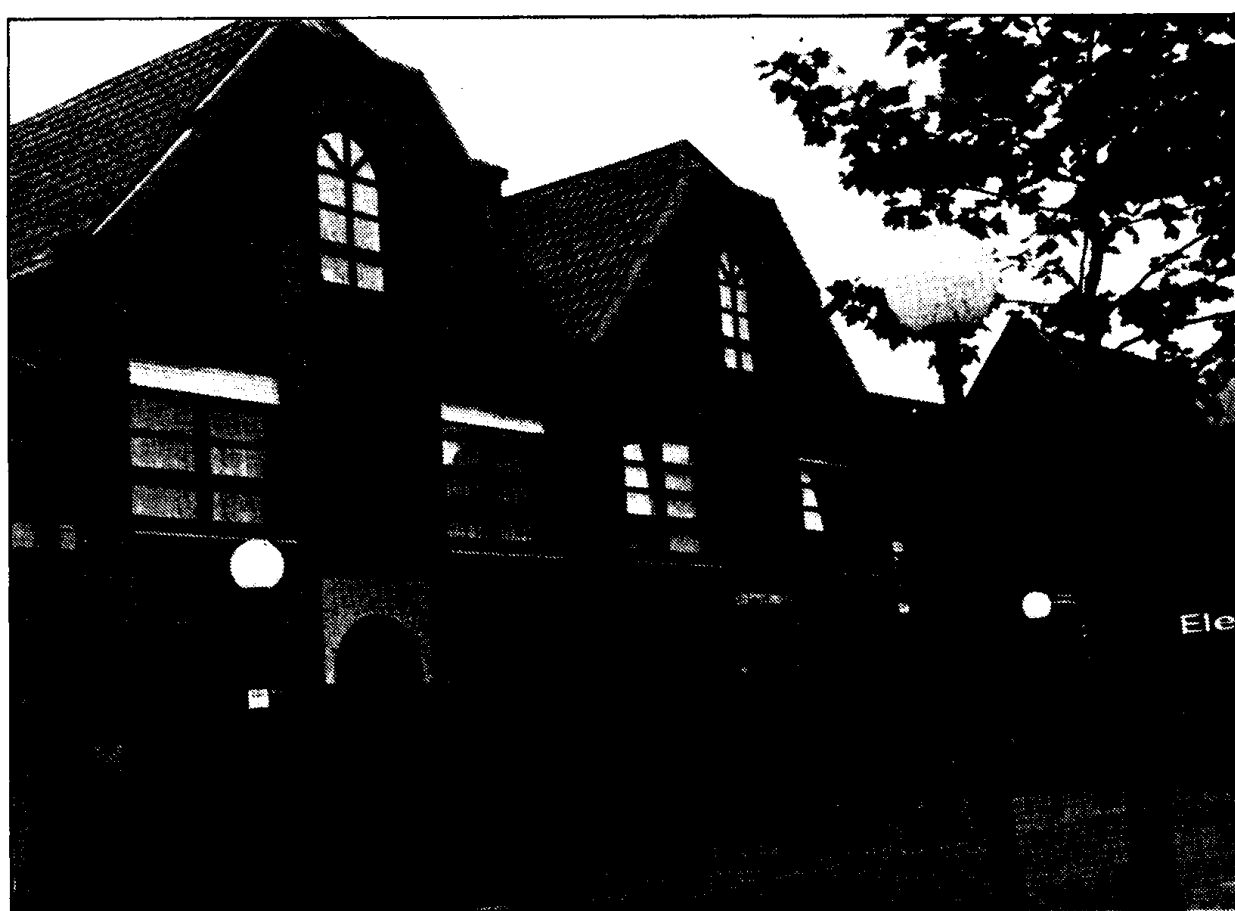
De computer gaat nu ook stenen bakken

ROERMOND – Vier Middenlimburgse steenfabrieken noemen zich voortaan steenboetieks. Reden daarvoor vonden ze in het omvangrijk en gevarieerd aanbod van hun producten. Het toch al geautomatiseerde en elektronisch gestuurde productieproces wordt stil aan vervangen door nog modernere computersystemen. Goed voor een productie van 100 miljoen gevelstenen van uiteenlopende kleuren en formaten per jaar en een goed belegde boterham voor rond 100 man personeel. Iets meer dan een derde van die productie gaat naar het buitenland.

• Henk Jeronymus leidt het gezamenlijke verkoopkantoor van vier Middenlimburgse steenfabrieken.

Foto: JAN-PAUL KUIT

• Limburgse klei voor winkel- en woningbouw in het Duitse Hiddinghausen.

groot deel van het overige productieproces uit mensenhanden weg te nemen. Dat heeft onder andere tot gevolg dat voor elk weekeinde rijen wagons halfafrikaat gereed kunnen worden gezet die dan zonder tussenkomst van personeel naar believen netjes de oven in kunnen worden gereden. De computer houdt er ook een oogje op dat die ovens constant op een temperatuur van 1100 graden worden gehouden.

De vier Middenlimburgse steenbakkerijen Thorn in Thorn, Corubona in Haalen, Joosten in Wessem en Joosten in Kessel hebben in Roermond gezamenlijk een kantoor voor administratie en verkoop. Dat heet Baksteen Roermond en het is gevestigd in Roermonds enige en uit 1904 daterend baksteenpand in Jugendstil 'Marie-Louise' aan de Kapel-lerlaan in Roermond. Henk Jeron-

ymus leidt dat kantoor. Bijna vanzelfsprekend heeft hij daarbij ook de hulp van computer en moderne communicatie-apparaat.

Sanering

De vier steenfabrieken zijn tussen 1904 en 1918 gebouwd en maakten deel uit van in totaal een stuk of vijftien steenbakkerijen in Midden-Limburg. Die maakten met zijn allen tussen 1945 en 1950 net iets meer dan de helft van wat de vier nu produceren. Al vóór zich in de jaren zestig een sanering in de Nederlandse baksteenindustrie voltrok verdwenen de fabrieken Evers in Roermond, Bremmers/Wackers en Joosten in Maasniel, Buggenum en Sint Jozef in Beegden.

De teruggang in de bouw aan het begin van de jaren tachtig bete-

kende opnieuw een grote slag voor de baksteenindustrie. Op 1 januari 1980 telde Nederland nog 104 steenbakkerijen die samen zorgden voor 2500 miljoen gevelstenen en nu zijn er nog 60 fabrieken met een productie van 1600 miljoen stuks. In de bouwwereld beroemde fabrieken zoals Belvédère in Maastricht en Sint Rosa in Sittard hebben in die periode ook het loodje moeten leggen.

Zwering

De vier van Baksteen Roermond zwoeren de afzet te verleggen naar buitenlandse markten om bij teruggang in de bouw op de ene plek ergens anders op te kunnen vangen. Dat heeft geleid tot een export in 1987 van 35 miljoen stenen naar Groot-Brittannië, West-Duitsland en België en een beetje ook al naar Oostenrijk, Zwitserland en Frankrijk. „Bij

het instorten van de markt op de ene plaats blijft de afzet elders onaangestast. Dat is de les die wij uit 1980-1985 hebben geleerd. Gezien de nadering van het magische jaar 1992 gaan we ons nog meer inzetten voor de export. De baksteenindustrie in andere landen zal dan ook meer op Nederlandse markt penetreren. Er is nu al sprake van import van stenen in de lichtere kleuren uit België en West-Duitsland,” zegt Henk Jeronymus tussen een aantal autotelefoongesprekken door.

Belangrijkste grondstof voor het maken van bakstenen is klei en die wordt vooral in Midden-Limburg uit de grond weggehaald. Eenmaal gestort op 'de bult' bij de fabriek begint het automatische productieproces. Dat betekent: mengen met zand en water, doorvoer naar de fabriekshal, vormen en opslag in droogruimten.

Ook de latere verwerking om de 'groene stenen' panklaar voor het bakken bij de ovens neer te kunnen zetten geschiedt bijna geheel zonder dat er mensenhanden aan te pas komen. Via honderden branders wordt een mengsel van gas en lucht in de ovens geblazen. In die door de computer bewaakte kolossale vuurzee bakken de stenen 76 uur lang. Afvoer uit de ovens en opslag is met ingenieuze zelfdenkende wagons volledig geautomatiseerd.

Waren het vroeger alleen Limburgse stenen die gemaakt werden; er wordt nu een ver uiteenlopend pakket producten gemaakt. Allerlei in Nederland gangbare standaardformaten en ook afwijkende maten voor onder andere kolom- en pilaarbouw. In de fabriek in Thorn zijn voor de restauratie van een toren in Straatsburg even grote brok-

ken baksteen gemaakt als eeuwen geleden voor de bouw van die toren zijn gebruikt. En ook steen naar speciale wens voor de universiteitsgebouwen in Mainz.

Noodzaak

„Omdat wij overal in duiken is het noodzaak nieuwe producten te ontwikkelen en de oude soorten opnieuw, maar dan in een geautomatiseerd proces, te maken”, zegt Henk Jeronymus.

Niet alle klei is baksteenklei. Voor rode stenen is klei uit de Limburgse Maasuitwaarden nodig, voor gele steen wordt de klei uit het Duitse Westerwald aangevoerd. Belgische wetgeving staat niet toe dat klei aan buitenlandse fabrieken wordt verkocht. De verre aanvoerlijnen van de grondstof, hogere stookkosten omdat tussen 100 en 1200 graden celsius wordt afgestookt en de productie van een gevarieerd pakket maken het product van de vier boetieks in Midden-Limburg wel wat duurder.

Trendsetter

„Omdat wij ietwat aan de dure kant zijn wordt weinig Middenlimburgse steen besteed aan sociale woningbouw. Veel meer aan premie/vrijesectorbouw en utiliteitsbouw. De afzet gaat vooral naar de driehoek Alkmaar-Utrecht-Rotterdam. Daar zitten de trendsetters in de architectuur. Helaas komen maar weinig van onze stenen – nog geen vijf procent van de productie – in Limburg terecht”, aldus Jeronymus.

Als enige baksteenleveranciers in het land wordt het product wel met een garantiebewijs geleverd. Een garantie dat vorstvrije steen is geleverd van hoge kwaliteitsklei en met uitzonderlijke fysieke kenmerken. Die garantie blijft 30 jaar lang gelden.

Jan A. C. de Klerk

In het huis van bewaring te Roermond, met een opnamecapaciteit voor 112 gedetineerden, biedt de afdeling arbeid de gedetineerden mogelijkheden om te werken. Deze afdeling bestaat uit 7 medewerkers die gedetineerden instrueren en begeleiden bij verschillende soorten werk.

Binnen deze afdeling, waar opdrachten van zowel overheidsinstanties als van het particuliere bedrijfsleven worden uitgevoerd, neemt het grafisch bedrijf een belangrijke plaats in. Het grafisch bedrijf bestaat uit een afdeling voorbereiding/zetterij, een drukkerij en een afdeling binderij/drukkerij-afwerking.

Voor de afdeling voorbereiding/zetterij vragen wij een:

grafisch geschoolde medewerker (v/m)

38 uur per week

Het werk:
de grafisch geschoolde medewerker geeft leiding aan een groep gedetineerden die zich bezighouden met het voorbereiden van drukwerk, t.w. het vervaardigen van drukplaten (doka) en handzettingen/montage, verricht het dagelijks onderhoud aan de machines, verricht administratieve werkzaamheden.

Wij vragen:
- IFS-diploma grafisch technicus
- ervaring in handzettingen en montage en bekendheid met dokawerkzaamheden
- kennis van offsetdruk strekt tot aanbeveling
- aantoonbare ervaring in een leidinggevende functie

- leeftijd vanaf 30 jaar
- goede contactuele eigenschappen
- bereidheid:
- interne penitentiaire cursus(sen) te volgen in Roermond of omgeving te wonen
- mee te werken aan een vaktest en aan een psychologisch, medisch en antecedenten-onderzoek.

Wij bieden:
- een aanvangssalaris van minimaal f 2.273,- en maximaal f 2.972,- bruto per maand, afhankelijk van ervaring
- een doorlooptijd van deze functie tot een maximum van f 3.284,- bruto per maand
- 8% vakantietoelage.

Sollicitaties binnen 14 dagen, onder vermelding van vacaturenummer 8-0135/1172 richten aan: de directeur van het huis van bewaring te Roermond, Postbus 137, 6040 AC Roermond.

Telefonische inlichtingen over de functie worden verstrekt door: de heer P. Fokkema, hoofd arbeid, onder nummer 04750-81145.

ACADEMISCH ZIEKENHUIS MAASTRICHT

Binnen de Dienst Opleidingen, bestaande uit twee sectoren t.w. A-opleiding en Vervolgopleidingen, bestaat momenteel plaatsingsmogelijkheid voor een

docent bijscholing m/v

t.b.v. de sector Vervolgopleidingen

Vacaturenummer 624/3

Taken: het verzorgen van lessen ten behoeve van bijscholing; het ontwikkelen van nieuwe bijscholingsactiviteiten in overleg met het sectorhoofd vervolgopleidingen.

Vereisten: tweede graads onderwijsbevoegdheid voor het vak verpleegkunde; affiniteit met volwassenen educatie; aantoonbare multi-functionele inzetbaarheid op diverse bijscholingsactiviteiten binnen het vakgebied verpleegkunde; leeftijd minimaal 30-35 jaar.

Salaris afhankelijk van opleiding en ervaring, maximaal f. 4.115,- bruto per maand, conform schaal B08 BBRA '84.

Interessanten kunnen worden ingewonnen bij de heer J. Aerts, Hoofd Dienst Opleidingen, telefoon 043-862195; of bij de heer R. Biezer, personeelsconsulent, telefoon 043-862193.

Het Academisch Ziekenhuis Maastricht verricht op de eerste plaats taken op het gebied van de patiëntenzorg, en stelt daarnaast ten dienste van het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Het ziekenhuis omvat 897 bedden; er werken ongeveer 2800 personeelsleden volgens de arbeidsvoorwaarden van de overheid.

Tevens worden zorgvuldige sollicitatieprocedures te verzorgen worden vastgestelde richtlijnen gehanteerd; de zgn. MNP-sollicitatiecode. Een medisch onderzoek maakt deel uit van deze procedure. Voor elke functie komen zowel mannen als vrouwen in aanmerking. U kunt Uw sollicitatie, onder vermelding van het vacaturenummer, opleiding en ervaring, binnen 14 dagen zenden aan de Dienst Personeel en Organisatie van het Academisch Ziekenhuis Maastricht, postbus 1918, 6201 BX Maastricht.

DE LIMBURGSE PERSONEELSGID

N.V. NUTSBEDRIJF HEERLEN

N.V. Nutsbedrijf Heerlen heeft tot taak te voorzien in een veilige en ongestoorde levering van elektriciteit en gas, alsmede van televisie- en radiosignaal aan ruim 30.000 aansluitingen in Heerlen en heeft een jaaromzet van f 130 miljoen. In het bedrijf zijn circa 130 personen werkzaam.

Bij de afdeling Projecten, belast met het projecteren, ontwerpen en vastleggen van bedrijfsnetten met bijbehorende installaties, is binnen de sectie gasprojecten de functie vakant van

ONTWERPER/TEKENAAR (m/v)

(vacaturenummer 01.89)

De aan te trekken medewerker zal als taak krijgen:

- het ontwerpen, construeren en berekenen van netuitbreidingen, evenals van de bijbehorende meet- en regelstations;
- het maken van kostenberekeningen;
- het vervaardigen en wijzigen van tekeningen ten behoeve van het leidingenregistratiebestand;
- het zonnig verrichten van opmeetwerkzaamheden.

Ten aanzien van kandidaten stellen wij de volgende eisen:

- MTS-werktuigbouwkunde;
- enige jaren ervaring in een vergelijkbare functie;
- enige kennis van en ervaring met automatisering;
- goede contactuele eigenschappen;
- leeftijd tot 30 jaar.

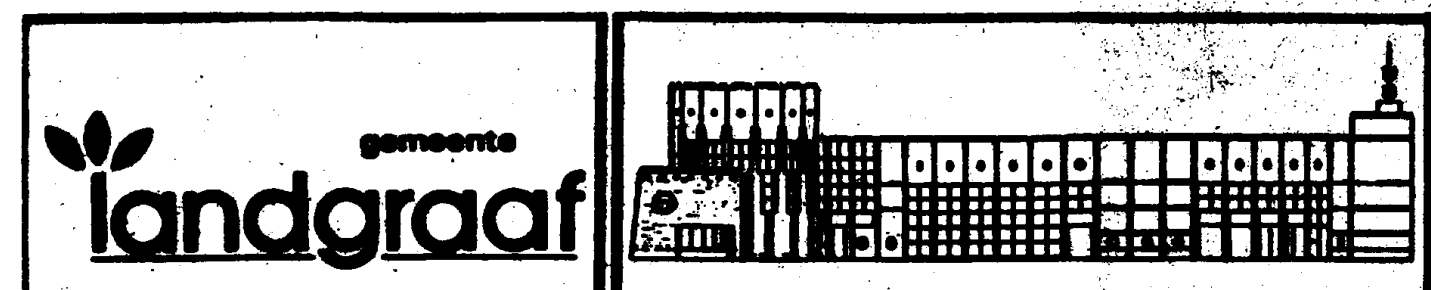
Voor deze functie geldt dat kandidaten in het bezit dienen te zijn van het diploma behorende bij de cursus middelbare gastecniek, danwel de bereidheid moeten hebben deze cursus te volgen. Een medisch en een op de functie gericht

psychologisch onderzoek kunnen deel uitmaken van de selectieprocedure. N.V. Nutsbedrijf Heerlen biedt een uitstekend pakket van primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder ook de pensioenvoorziening van het ABP en de ziektekostenverzekering van de gemeente Heerlen.

De salariering zal, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring liggen tussen f 2.562,- en f 3.949,- per maand. Een verdere door groei behoort tot de mogelijkheden, e.e.a. is afhankelijk van de ontwikkeling van de functie en de wijze waarop deze wordt vervuld.

Voor verdere informatie omtrent de functie, kunt u zich richten tot de afdelingschef Ir. W.F.H. Pleumeekers, tel. (045) 764315.

Kandidaten worden uitgenodigd om hun sollicitatiebrief binnen 10 dagen onder vermelding van vacaturenummer, zowel op de brief als enveloppe, te richten aan mevrouw G. Reijnen, personeelsconsulente N.V. Nutsbedrijf Heerlen, Postbus 58, 6400 AB Heerlen.

Landgraaf. Ruim 40.000 inwoners en zesde gemeente van Limburg. Met een prettig woonklimaat, rijk aan natuur schoon en unieke recreatiemogelijkheden. Een ruim pakket voorzieningen en uitstekende vestigingsmogelijkheden voor bedrijven van 'standaard'. Landgraaf: een ambieuzes gemeente. Zichtbaar en markant bouwend aan de toekomst. Op alle terreinen in beweging. Een jonge, dynamische gemeente. Op alle fronten. Ook de eigen gemeentelijke organisatie is volop in beweging. Voor ambieuzes mensen een uitdaging daar mee de schouders onder te zetten.

Wij vragen:

voor de hoofd afdeling wetzijn afdeling maatschappelijke dienstverlening:

MEDEWERKER MAATSCHAPPELIJKE ZORG EN VOLKSGEZONDHEID (M/V)

functienummer 3.3.03 (full-time functie, waarbij de mogelijkheid tot part-time dienstverband aanwezig is).

Belangrijke functie-inhoud:

- is belast met ondersteunende werkzaamheden op het terrein van maatschappelijke zorg en volksgesondheid;
- draagt mede zorg voor de voorbereiding van overlegvergaderingen. Verzamelde data van de benodigde gegevens en stelt notities op ter voorbereiding van SAM-advies en algemene adviesnota's;
- is mede belast met het onderhouden van contacten op het terrein van het (financieel) ouderensbeleid; begeleidt daarmee uitvoeringsprojecten en biedt secretarische ondersteuning aan werkgroepen en commissies;
- is belast met de behandeling van subsidieverzoeken en het opstellen van subsidiebeschikkingen voor wat betreft het (financieel) ouderensbeleid;
- is belast met de behandeling van subsidieverzoeken op het terrein van de volksgesondheid.

Vereist:

- HBO-opleiding, met name de opleiding bestuurskunde; specialisatiecursus (bijv. maatschappelijke zorg en volksgesondheid);
- 1 jaar ervaring in een aan de functie verwant werkgebied.

Salaris:

- afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal bruto f 3816,- per maand;

voor de hoofd afdeling grondgebiedzaken afdeling bouwzaken:

MEDEWERKER BOUWZAKEN (M/V)

functienummer 4.2.08 (full-time functie).

Belangrijke functie-inhoud:

- is belast met de voorbereiding van de bouwvergunningen, de bouwtoelating en andere voorschriften en adviezen (bijvoorbeeld de uitvoering van bouwplannen waarvoor vergoeding wordt verleend);
- stelt bij de buitencontrole toe op het bouwen zonder vergoeding;
- geeft voorlichting en verstrekt inlichtingen over bouwvergunningen aan particulieren, architecten, aannemers etc.;
- stelt in overleg met de brandweer voorwaarden vast bij te verlenen vergoedingen volgens de brandveiligheidsverordening;
- controleert de uitvoering van voorschriften volgens de brandveiligheidsverordening;
- berekent vestingkosten en adviseert hieromtrent;
- houdt advies uit omtrent bouwplannen; verstrekt in het kader van de drink- en huishoudingsvoorziening op de verrijfgebouwen en verrijfgebouwen.

Vereist:

- HBO-opleiding;
- minimaal 1 jaar ervaring met bovengenoemde dan wel soortgelijke werkzaamheden.

ALGEMEEN INFORMATIE

- het salaris is exclusief 8% vakantietoelage en de afrek van de voor het overheidspersoneel voorgeschreven korting;
- bij de gemeente Landgraaf is momenteel een functiebeoordelingsprocedure gestart, derhalve zijn de salarisbedragen getoetst in bovengenoemde functies, voornamelijk indicatief;
- bij de gemeente Landgraaf zijn van toepassing: inlichtingen over bovengenoemde functies kunt u inwinnen bij mevrouw C. Hollanders, medewerkster afdeling personeel & organisatie, tel. 045-328222, toetsel 330;
- schriftelijke sollicitaties vóór 18 januari 1989 zenden aan burgemeester en wethouders van Landgraaf, postbus 31000, 6370 AA Landgraaf. Op de enveloppe linksboven vermelden het betreffende functienummer waarop u solliciteert.

In het kader van het gemeentelijk emancipatiebeleid, wordt vrouwen met nadruk verzocht te solliciteren.

tempo-team uitzendbureau

Wij hebben werk voor m/v

calculator/ bestekschrijver

voor een overheidsinstelling in Heerlen. Wij vragen een kandidaat met een MTS- of HTS-opleiding, richting bouwkunde. De werkzaamheden zullen bestaan uit het maken van inschrijf- en werkbegrotingen, het opstellen van bestekken en het versnicken van gegevens ten behoeve van de calculatie en de kostenbewaking. Gezien de aard van de functie is het noodzakelijk dat de kandidaat representatieve kwaliteiten heeft en zelfstandig kan werken. Alleen kandidaten die aan bovengenoemde eisen voldoen worden uitgenodigd te reageren.

Vraag vrijblijvend voor meer informatie over bovenstaande vacature naar Harry Hollanders, z.d. technisch personeel, tel. 045-719940. Of kom langs.

Salaris:

- afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal bruto f 3816,- per maand;

voor de hoofd afdeling grondgebiedzaken afdeling grondzaken:

MEDEWERKER GRONDVERKRIJF EN -UITGIFTE (M/V)

functienummer 4.4.04 (full-time functie).

Belangrijke functie-inhoud:

- is belast met de voorbereiding van onroerend goed (w.o. onroerend) door de gemeente;
- stelt hiermee zelfstandig inschrijfsopdrachten op ten behoeve van staatsontwikkeling en realisering bestemmingsplannen;
- begeleidt externe adviseurs. Verricht taxaties ten behoeve van gemeentegaranties;
- concipieert nota's, beleidsadviezen, raadvorstellen en besluiten;
- stelt koopovereenkomsten op, beoordeelt concepten en versterkt de gemeente bij het notariaat transport;
- stelt afkoopovereenkomsten op voor de gevallen waarin de gemeente mede-eigendom heeft aan het bebouwen van particuliere terreinen;
- is belast met het verpachten van het gemeentelijk bezit aan landbouwgrond;
- begeleidt procedures inzake onroerend goed.

Vereist:

- HBO-opleiding en diploma architect-onderzoekend grond;
- ervaring met bovengenoemde dan wel soortgelijke werkzaamheden.

Salaris:

- afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal bruto f 4724,- per maand;

voor de hoofd afdeling grondgebiedzaken afdeling ruimtelijke ordening en volksgesondheid:

MEDEWERKER RUIMTELIJKE ORDENING/STEDENBOUWKUNDE (M/V)

functienummer 4.3.03 (full-time functie).

Belangrijke functie-inhoud:

- is belast met de voorbereiding van het ruimtelijk beleid van de gemeente; het opstellen van bestemmingsplannen en ontwerpen;
- verricht planologische werkzaamheden op het terrein van volkshuisvestingsplanning, verkeersplanning en distributieplanning zoals het initiëren van onderzoek, het synthetiseren van planvorming, het coördineren c.q. begeleiden van uitvoeringsplannen, het toetsen van incidentele zaken;
- draagt zorg voor het initiëren van bestuurlijk-juridische regelingen ter concretisering van stedenbouwkundig en planologisch beleid.

Vereist:

- universitaire opleiding stedenbouwkundige of planologie;
- academisch wetenschappelijk werk- en denkniveau;
- ruime ervaring op het gebied van het administratief-juridisch verkeer, ruimtelijke ordening- en volkshuisvestingsrecht.

Salaris:

- afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal bruto f 5253,- per maand.

ROCKWOOL® Lapinus bv

Rockwool is van oorsprong een Deense bedrijf dat 's werelds grootste producent is van steenwolproducten. Rockwool International heeft in 8 Europese landen en Noord-Amerika productiebedrijven of verkoop- en research-afdelingen. Er werken ruim 5000 medewerkers in de organisatie. In Nederland heeft Rockwool twee bedrijven: Rockwool Lapinus B.V. en Rockwool Grodan B.V. Het hoofdkantoor, productiecentrum, research & development, marketing & verkoop zijn gevestigd in Roermond. Ruim 1400 medewerkers realiseren een omzet van ca. 400 miljoen gulden. Namens onze opdrachtgever zijn wij voor de afdeling Bouw op zoek naar een m/v

commercieel functionaris die voldoende (bouw)technisch is voor de functie van

Produkt Manager

of een (bouw)technicus die meer dan voldoende commercieel georiënteerd is.

De functie:
- U rapporteert aan de marketing manager/plv. directeur marketing & verkoop. U bent lid van een team waarin de volgende activiteiten vertegenwoordigd zijn: new business, product management industrie, (geautomatiseerde) informatie voorziening, marktonderzoek lange termijn, marktonderzoek & planning en reclame.
- U bent verantwoordelijk voor het ontwikkelen en introduceren van nieuwe producten voor bestaande markten en het vergroten van de markt voor bestaande producten. Derhalve bent u actief op het terrein van marketing en verkoopondersteuning.
- U werkt in de Benelux-bouwmarkt (alle bouwtoepassingen exclusief daken en plafonds) en weet behoeften van uit de markt te vertalen

naar productontwikkeling, productie, reclame en sales. U bent daarom indirect verantwoordelijk voor de omzet en winstbijdrage.

Gevraagd wordt:

- Een opleiding op tenminste H.B.O.-niveau in de commerciële of bouwkundige richting.
- Een (bouw)technische ervaring als uw opleiding commercieel gericht is of een commerciële/marketing ervaring als uw opleiding (bouw)technisch is.
- Kennis en ervaring als produkt manager, bij voorkeur in de bouwwereld, zo mogelijk internationaal.

- Een minimum leeftijd van rond de 30 jaar.
- De bereidheid om binnen een straal van 60 km van Roermond te gaan wonen.

Geboden wordt:

- Een afwisselende functie in een dynamische en succesvolle organisatie. Rockwool waardeert ondernemende mensen. In het kader van management development programma's kunt u specifieke trainingen en opleidingen gaan volgen. Bij de functie horen een goed salaris en uitstekende secundaire arbeidsvoorwaarden.

Heeft U er zin in? Stuur dan uw sollicitatiebrief met c.v. onder vermelding van ref.nr. 23.7103 aan: Mercuri Urval B.V., Vrijthof 80-81, 6211 LE Maastricht.

Mercuri Urval

Een kat sloop langzaam langs de hui-
zen. Onhoorbaar. De diepe stilte van
het vredige, piepkleine en eeuwen-
oude stadje --weggedompeld in een
omgeving als een arendsnest-- bleef
onaangetast. De kat bewoog zich le-
nig voort. Poeslief.

Lief is ook Limbourg. Bekoorlijk.
Dromend boven de vallei van de Ves-
dre. Een snelstromend rivierviertje op
weg naar Chênée, aldaar uitmondend
in de Ourthe. Limbourg is roman-
tisch, ouderwets, nostalgisch. Lim-
bourg is levende historie. Eéns was
ze de hoofdstad van het hertogdom
Limburg. Thans voorgoed neerge-
vlijd in de schoot van een rijk verle-
den. Het stadje schonk Limburg zijn
naam. Beide Limburen. De provin-
cies schoten in Limbourg wortel. Im-
pressie van een fundament.

● Lim-
bourg:
levend
museumpje.

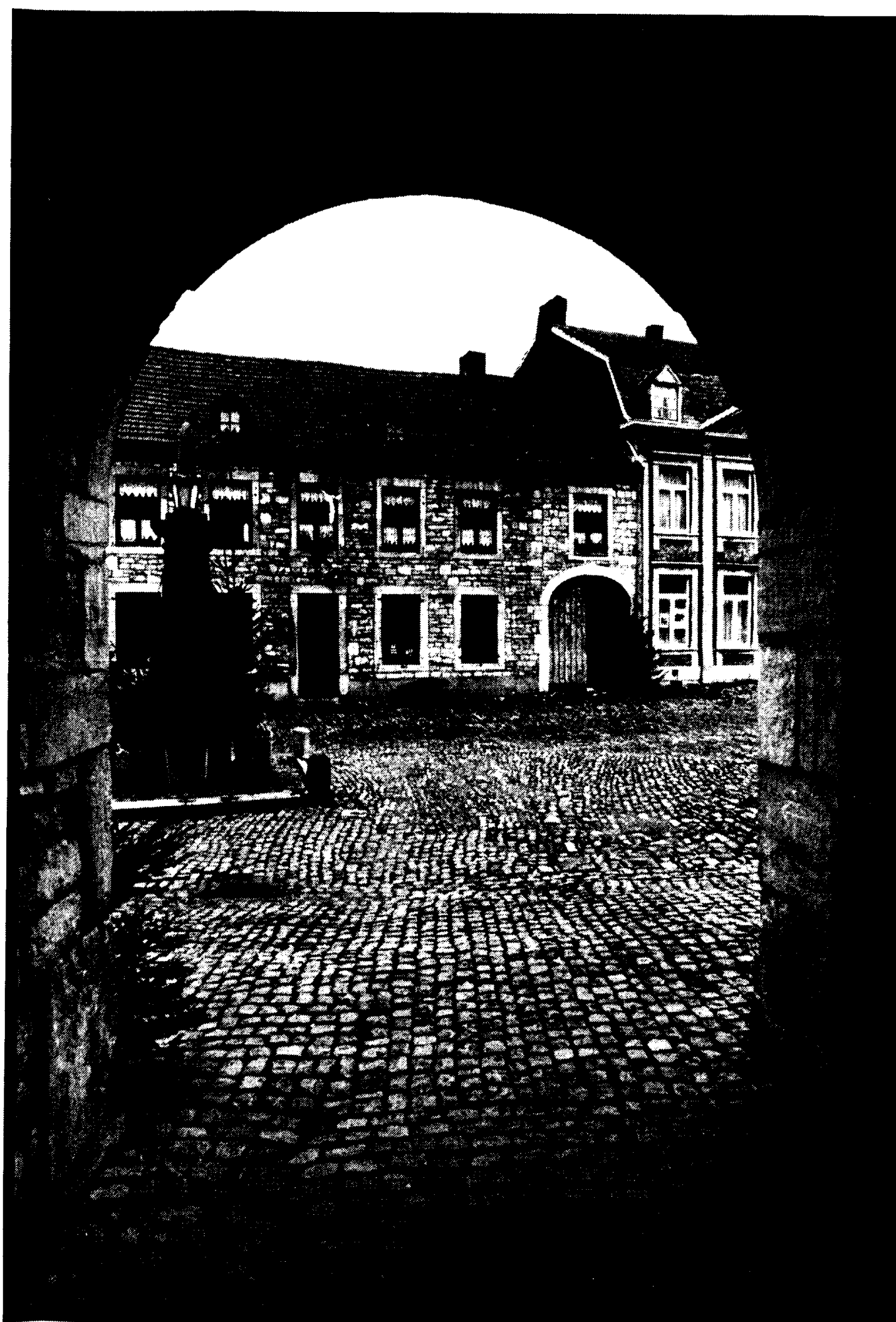
DE BAKERMAT VAN LIMBURG

Vergrauwd in de voortschrijden-
de tijd, vegeterend in vredigheid.
In weldadige rust. Net als vroe-
ger toen er nog poorters rondlie-
pen. Thans zijn het *citoyens*, bur-
gers van de gemeente Dolhain-
Limbourg, een gemeente in de
provincie Luik. Een achttal kilo-
meter van Verviers en Eupen
verwijderd.

Koffie

De eerste burger van Limbourg,
burgemeester André Charpen-
tier, maakt zich momenteel méér
zorgen over de wijze waarop het
vuilnis wekelijks in het stadje
dient te worden opgeruimd (en,
elders, verwerkt) dan over de pas
door de Historische Kring Val-
kenburg geventileerde ongerust-
heid. De Kring namelijk deed het
Limburgs Geschied- en Oud-
heidkundig Genootschap een
schrijven toekomen waarin van
Limbourg anno 1988 een triest
beeld wordt opgehangen. Lim-
bourg zou aan verval ten prooi
zijn. Zo ver echter is het nog lang
niet en zal, als het aan de inwo-
ners van het stadje ligt, nooit ko-
men ook. De Kring noemt bij-
voorbeeld de bewegwijzering
van en naar Limbourg slecht.
Deze mening strookt niet met de
realiteit. Het stadje is aan alle
kanten duidelijk gemarkeerd.
Met borden waarop aanduidin-
gen te lezen staan als *Limbourg
ville historique* en *Limbourg Ca-
pitale de l'ancien Duché*.

Vanuit benedenstad Dolhain zou
de toegang 'tegenvallen'. Het be-
gin van de oude, klimmende weg
vanuit Dolhain naar Limbourg is
inderdaad smaltes. Nou en? Er
zou, aldus de Kring, nauwelijks
gelegenheid zijn om een kopje
koffie te drinken, om even te
pauzeren na een wandeling over
ongemakkelijke stenen. In Lim-
bourg zelf echter, op de rotsach-
tige heuvel dus, bevindt zich het
café *Taverne du vieux Limbourg*
en aan het St. Georgesplein het
lunchroompje *Au salon Gour-
mand*. En bovendien ligt aan dat-
zelfde plein het voortreffelijke
restaurant *Le Dragon Limbourg*
waarin men desgewenst ook zon-
der te maaltijden aan de koffie
kan gaan. De mogelijkheid om
bezoekers te ontvangen is voor

● Limbourg. Hobbelige keien, met zwerfstenen opgetrokken huizen.

Foto's: PETER DEJONG

zo'n piepklein plaatsje als Lim-
bourg dus ruimschoots aanwe-
zig.

Uniek

„Op het moment dat ze hier een
souvenirstalletje met ansicht-
kaarten en stomme snuisterijen
en een frietentent gaan neerzet-
ten, is Limbourg Limbourg niet
meer. Dan wordt Limbourg toe-
ristisch verpest. Dat willen we
niet. Limbourg moet blijven zo-
als het is”, stelt Joseph Cabodi
met klem. Hij, *patron-cuisinier*
van *Le Dragon Limbourg*, wijst
wel met afschuw naar geparkeer-
de auto's op het St. George-
splein. „Die moeten verdwijnen.
Een parkeerplaats even buiten
de kern van het stadje kan mak-
kelijk aangelegd worden. Het
plein dient weer alleen maar
voor voetgangers te zijn. Zoals
dat vroeger was. In dat geval
blijft Limbourg wat het is: een le-
vend museumpje. Auto's op het
plein verstoren de sfeer. Toch
jammer voor zo'n unieke plek”.

Monsieur Cabodi geeft het toe:
beneden in Dolhain worden vaak
op gemeentelijk niveau zaken
voor Limbourg bediscussied. „Door
mensen die beneden wonen, die
niet leven als wij. Die ook weinig
gevoel hebben voor de wijze
waarop wij in Limbourg met el-
kaar en met het stadje omgaan.
We leven hier nog zo'n beetje als
tweehonderd jaren geleden, als
je begrijpt wat ik bedoel. We
houden van Limbourg maar niet
van veranderingen, modernitei-
ten, toeristische troep. Iedereen
is hier van harte welkom, iede-
reen die van rust en stilte
houdt...”.

Publiciteit

De *citoyens* van Limbourg, zij
die op de heuvel midden in le-
vende historie wonen, willen
zich roeren. Joseph Cabodi: „Wij
zijn doende een buurtcomité in
het leven te roepen. Waarin men-
sen zitting hebben die daadwer-
kelijk in het oude stadje wonen.
Die van Limbourg houden en
een levend verweer moeten vor-
men tegen veranderingen die,
beneden in Dolhain, worden uit-
gedacht en vervolgens uitge-
voerd. We hebben in principe
niets tegen veranderingen, zo-
lang maar het oude, echte karak-
ter van Limbourg behouden
blijft. Mijn restaurant annex ho-
tel, ingericht in een van de eerste
privehuizen die Limbourg ken-
de, staat thans onder monumen-
tenzorg. Men is doende ook an-
dere huizen en gebouwen te klas-
seren. Waarom heeft men heel
Limbourg niet eerder onder mo-
numentenzorg ondergebracht?
Persoonlijk heb ik de indruk dat
ze dat niet gedaan hebben om de
verbouwing van de school te
kunnen doorvoeren. Niets tegen
die verbouwing, maar het had
wel geheel dienen te passen in
stijl en karakter van het oude ge-
bouw. Dit nu is niet gebeurd...”.

Hoewel Joseph Cabodi in zijn
restaurant over gasten waar ook
vandaan niet klagen mag, voert
hij geen enkele publiciteit en
staat ook niet in gangbare restau-
rantgidsen genoemd. Zijn gast-
ronomische faam is er beslist
niet minder om. Joseph wijt dit
aan de „kwaliteit van ons werk”.
En zegt vervolgens: „Zij die re-
gelmatig terugkeren, komen ook
omdat Limbourg niet veranderd.
Ze hebben er kennelijk behoefte
aan onder te gaan in de rust en in
de stilte en om in die sfeer te tafe-
len”.

Fijnproevers

Limbourg dient dus onbekom-
merd te blijven slapen in de
schoot van een oud verleden?
„Ach”, reageert Joseph Cabodi,
„schrijven over het stadje is na-
tuurlijk goed. Zo lang het maar
realistisch is, zolang de waarheid
geen geweld wordt aangedaan.
Zolang andere mensen maar ge-
meld wordt dat het hier geen ker-
mis en geen circus is, dat ze hier
alleen maar dingen aantreffen
die er waren en dus nog zijn.
Limbourg was en is een bizon-
der stadje waarvan de inwoners
gelukkig zijn met stilte, rust en
liefst weinig veranderingen.
Limbourg wil Limbourg blijven.
Een levend museumpje. Een
stadje voor fijnproevers...”. Zo
koesteren *citoyens*, daar boven
de vallei van de Vesdre, de ba-
kermat van Limburg.

Nino Tomadesso

EERSTE VACCIN DOOR GENETISCHE MANIPULATIE

men, en is het feitelijk ook een geslachtsziekte.
Hepatitis B is hoe dan ook aanzienlijk besmet-
telijker dan Aids. Weliswaar geneest een deel
van de patiënten na een langdurig ziekbed, maar
menigeen houdt er een chronische aandoening
aan over, en sterft veel eerder dan normaal ver-
wacht kan worden. Bovendien speelt een door-
gemaakte Hepatitis een rol bij het ontstaan van
levercirrhose en leverkanker.

Alle aanleiding dus om een vaccin te zoeken
waarmee risicogroepen ingeënt zouden kunnen
worden. Sterker nog, er was al een vaccin, dat
gemaakt werd op de klassieke wijze namelijk
uit het bloedplasma van chronische ziektedra-
gers. Dat heeft echter twee grote nadelen. Om te
beginnen is er onder het publiek een niet geheel
ongerechtvaardigde angst dat in het vaccin spo-
ren van andere ziekten, bijvoorbeeld Aids mee
zullen 'reizen', hoe klein die kans ook is bij de
huidige stand van zuiveringstechnieken; en

daarnaast is er een goede kans dat elke hoeveel-
heid geproduceerd vaccin enigszins afwijkt van
de 'standaard', omdat niet elke drager precies
hetzelfde virus bij zich heeft.

Bij de nu toegepaste recombinant DNA-techniek
wordt uitdraai ook uitgegaan van het bloed
van een drager, maar dat behoeft in principe
maar een keer te gebeuren. Uit het bloedplasma
wordt het virus geïsoleerd, en daarvan het DNA,
dat dus het genetisch materiaal bevat, genomen.
Dat wordt vermenigvuldigd door het in te bou-
wen in een veel voorkomende bacterie, *Escheri-
chia coli*; uit het aldus verkregen virale DNA
wordt het gen gehaald dat de ziekte veroorzaakt
(beter gezegd: waardoor het menselijk lichaam
wordt aangezet het antigen te maken waarmee
het de ziekte bestrijdt), en dat wordt weer - op
een heel wat ingewikkelder manier dan hier kan
worden weergegeven - in gebouwd in gistcellen
van het type *Saccharomyces cerevisiae*; het

klinkt geleerd, maar het is gewoon gist dat ge-
bruikt wordt voor het doen rijzen van brood.

In enkele dagen tijd groeit in een roestvrijstalen
kuip van 1200 liter een enorme massa van het
antigen. Via diverse zuiveringsprocedures (o.a.
door malen) worden antigenen en gist weer ge-
scheiden en uiteindelijk blijft er één liter vaccin
over dat weer wordt verdund met een zoutwa-
teroplossing die het ook nog 'actief' houdt.
Daarna wordt het vaccin verdeeld over kleine
dosisflesjes en is het geschikt voor gebruik.

Overigens niet voordat een bijna overdreven lij-
kende kwaliteitscontrole heeft plaats gevonden.
Het produkt moet aan een aantal zeer strenge
eisen voldoen, waaraan diverse onderzoeken te
pas komen, die uiteindelijk een lijstje oplevert
met cijfers. Is een van die cijfers 'onvoldoende',

dan wordt de gehele partij afgekeurd.
De gehele wereldproductie vindt plaats in de fa-
briek in Rixensart; in een zeer gecompliceerde,
geheel roestvrijstalen en eigenlijk opvallend
kleine unit. Het is overigens de bedoeling om de
technologie ook te overnemen aan andere landen;
met de Sovjetunie en China worden al bespre-
kingen gevoerd.

Intussen wordt bij Smith Kline gewerkt aan an-
dere vaccins, al is daar niet allemaal de recombi-
nant-DNA-techniek bij nodig of mogelijk. Zo
wordt momenteel een vaccin tegen malaria be-
proefd, o.a. in het academisch ziekenhuis in Nij-
megen, is er een vaccin tegen diverse typen her-
sensviesontsteking; men werkt ook aan vaccins
tegen Hepatitis A, tegen non-A/non-B, al staat
men daarbij nog maar aan een pril begin, want
het virus is nog niet geïsoleerd, laat staan te
kweken. In het geval van Hepatitis B was het
betrekkelijk gemakkelijk het antigen te isole-
ren, omdat het aan het oppervlak van het virus
ligt. Dat is bij andere virussen vaak het geval.

In landen waar Hepatitis B feitelijk een perma-
nente epidemie is wordt nu gewerkt aan massa-
le vaccinatie met Engerix B. Het is niet uitgeslo-
ten dat in West-Europa het vaccin zal worden
toegevoegd aan de normale vaccinering van zui-
gelingen.

Sante Brun

Iedereen heeft het over Aids, maar vlak ook
Hepatitis B niet uit." Dat zei vorige week
een van de directeurs van Smith Kline
Beecham, een farmaceutische industrie in Rixensart
ten zuiden van Brussel, waar sinds kort een vac-
cin tegen Hepatitis B wordt gemaakt. Engerix
B is het eerste vaccin dat wordt gemaakt met be-
hulp van genetische manipulatie. Uiteraard
praatte die directeur een beetje in zijn eigen
necrotie, maar ook Aids heeft zijn aandacht; in
de laboratoria in Rixensart wordt van alles be-
proefd, ook een drietal mogelijke vaccins tegen
Aids. Al heeft men, realistisch als men is, er weinig
hoop op dat er meteen een voltreffer bij zal zijn.

Van Hepatitis B merken wij in West-Europa be-
trekkelijk weinig, omdat onze streken samen
met Noord-Amerika en nog wat andere regio's
in de wereld relatief vrij zijn van de ziekte. In de
zuidelijke helft van Afrika, in Zuid-Oost-Azië,
een deel van Brazilië en het noorden van Alaska
en Groenland komt de ziekte veel meer voor dan
hier, en in totaal zijn 300 miljoen mensen drager
van het virus. Per jaar sterven twee miljoen
mensen aan Hepatitis, en het is de meest voor-
komende leverziekte ter wereld.

In onze streken zijn het vooral mensen die met
bloed werken in gevaar, uiteraard ook drugge-
bruikers. Vooral na vaststaat dat het virus niet
alleen door bloed wordt overgebracht, maar ver-
moedelijk met alle vloeistoffen uit het lichaam,
is de besmettelijkheid nog aanzienlijk toegenomen.

POPGROEP ZINATRA SPEELT HOOG SPEL

**„Sex en drugs?
Dat doen ze
maar in hun
eigen tijd!”**

Waar andere pogroepen, struikelend over de drempel van kelder en patronaat, slechts van kunnen dromen, is de Limburgse formatie Zinatra gelukt. Een maand lang fungeren als voorprogramma van het Amerikaanse fenomeen David Lee Roth, de 33-jarige spektakelmaker van de hedendaagse rockmuziek. Vijf Limburgse popmusici, afkomstig uit Weert, Sittard, Stein, Geleen en Maastricht, die kris kras door Europa reisden en voor vele tienduizenden toeschouwers speelden in Engeland, Schotland, Frankrijk, Spanje, Italië, Denemarken, Noorwegen en België.

Het is snel gegaan met Zinatra. Te snel, zeggen sommigen, want wie al na een hitsingle (in dit geval Love Or Loneliness) de Europese podia bestijgt, die kan straks snel en hard naar beneden donderen. „Niks daarvan”, roepen de leden van Zinatra in koor, „als er een Nederlandse popgroep het gaat maken, dan zijn wij het wel”. Voorlopig heeft Zinatra het gelijk aan haar zijde gekregen. Dank zij haar Europese tournee is de single Love Or Loneliness in negen Europese landen uitgebracht, staan er promotiereizen naar Italië op het programma, een tweede elpee is in de maak, de derde single Heath Of The Moment komt binnenkort uit en in Spanje zijn ze hartstikke maf van de tweede videoclip, opgenomen in een voormalige veiling in Geleen... De platenmaatschappij heeft al een half miljoen gulden geïnvesteerd in de Limburgse 'happy-metalband'. De musici hebben er nog geen cent van gezien „maar dat komt nog wel”. Het management heeft uitgedokt dat de weg naar de top lang, vermoeiend maar haalbaar is. Het doel zal worden bereikt na de tweede elpee, die in december van dit jaar

verschijnt. 'Gokken en winnen' is het credo van deze band, die de rokerige biertenten en donkere achterafzaitjes bewust mijdt. Radio-programma's waarin ze de microfoon moeten delen met Manke Melis zijn voortaan taboe. Zinatra goes international - liever vandaag dan morgen.

„We hadden pas drie live-optredens gedaan toen Leon Ramakers van Mojo belde of we zin hadden om met David Lee Roth te gaan touren. Onze ceedee werd opgestuurd naar New York en na 'n kwartiertje luisteren was Roth al akkoord”, vertelt bassist Ronald Lieberton. Vijf dagen voordat de Europese tournee van start ging werd de overeenkomst bezegeld. Platenmaatschappij Phonogram stak 100.000 gulden in reis- en verblijfskosten voor het Zinatragezelschap, dat speciaal voor deze gelegenheid werd uitgebreid met de Antwerpse toetsenist Coen van Hoof.

En daar sta je dan voor je eerste concert in het N.E.C. in Birmingham, waar fenomenen als Tina Turner het podium onveilig maakten. Dertienduizend toeschouwers is wel even iets anders dan 1500 blende Limburgers op de Gelaender Rocknack. Probleempjes waren er op die 13e november zat. Zinatra kon geen soundcheck (het uitgebreid testen van de instrumenten) doen, en het technisch equipment

was rechtstreeks overgevlogen van een andere tournee. „Toch was het een succes. Vooraf hadden we te horen gekregen dat het voorprogramma het Engelse publiek geen bal interesseert. Bij ons bleven ze allemaal zitten en ze applaudis- seerden ook nog”. Vanuit Birmingham denderde de David Lee Roth-express door Europa - en Zinatra er achteraan: Edinburgh, Toulouse, Barcelona, San Sebastian, Ma-

drid, Milaan, Turijn, Stockholm („van plus 15 naar min 20 graden...”), Göteborg, Lund, Oslo, Kopenhagen, Denemarken, Brussel, Rotterdam. En dan is het even wennen als je 's morgens weer wakker wordt in Geleen.

Verkering

Sex, drugs en rock & roll. Als een

rockgroep op tournee gaat is vaak de beer los. En bij Zinatra? „Je kunt het niet maken. Voor alles is te weinig tijd”, zegt Geleendenaar Frits van Duinen, die voor Zinatra als manusje van alles meereisde. „En die sex... ach, voor je het weet heb je 'n ziekte opgelopen. Bovendien hebben enkele jongens verkering, die kiezen natuurlijk voor hun meisje. Sex doen ze dus maar in hun eigen tijd en drugs komen er

helemaal niet in. Wie succes wil hebben zal moeten inleveren. Hetzelfde geldt voor David Lee Roth. Die man hangt op 't podium het best uit, maar is achter de schermen enorm gedisciplineerd. Geen drank, geen drugs, geen vrouwen. Zijn kleedkamer wordt hermetisch afgeschermd. Dat kun je in dit vak ook niet maken. Morgens reizen, 's middags interviews en televisieopnamen, 's avonds spelen. Daar

● De Limburgse popgroep Zinatra voor de Wembley Arena in Londen. V.l.n.r. zanger Jos Menen uit Weert, toetsenist Coen van Hoof uit Antwerpen, gitaristen Sebi Floris uit Sittard, gitarist Gino Rerimassie uit Stein, basgitarist Ronald Lieberton uit Geleen en drummer Ed Roka uit Maastricht.

Foto: BRETT RUTKOWSKI

komt het op neer. Kijk, 's avonds op het strand kwamen we Roth tegen, hebben we effe lekker mee gewandeld. En diens bassist Steve Vai was op de boulevard aan 't joggen. Sommigen zeggen 'ach, het is maar popmuziek', maar in feite is het wel topsport wat we bedrijven. En daar moet een prijs voor worden betaald, zo simpel is dat”.

Ron Lieberton vult aan: „Wij willen verder, hogerop. Je kunt wel tien jaar achterelkaar in alle zalen spelen van Sexbierum tot Lutjebroek, maar wat heb je dan bereikt? We kwamen laatst de saxofonist Bertus Borgers tegen die verzuchtte: „Nu speel ik al vijftien jaar in hetzelfde circuit en nog steeds loop ik bij de sociale dienst”. Smak je wat ik bedoel? Wat Zinatra nu doet is de basis leggen voor een internationale carrière”.

Zinatra is het produkt van een uitgekende marktstrategie. Directeur Bart Sloothaak van de Hilversumse Wisselordstudio's liet de Limburgers anderhalf jaar lang hun gang gaan om de elpee voor te bereiden en op te nemen. Erwin Musper was de staftechnicus. „Wisselord is een wereldstudio, de juiste plaats voor een band als Zinatra”, oppert het management daarbij niet gehinderd door enige bescheidenheid. „We konden bij elke maatschappij een singletje opnemen, maar niks daarvan. Wij kregen onze eigen marsroute. Als je bij CBS of Phonogram gaat zitten verzuip je. Daar plannen ze bijvoorbeeld op 4 januari je nieuwe single maar als het zover is ga je de ijskast in omdat Elton Johns plaat zondag voorrang moet hebben. Bij WEA vonden ze ons niet 'Nederlands' genoeg, nu hebben ze daar nota bene alle Nederlands artiesten op straat gezet”. Zinatra zit momenteel als enige band (!) op het New Talent-label en het happy-metaproduct wordt gedistribueerd door Phonogram. Commercie is de ogen van Zinatra geen vies woord, integendeel: scoren op de hitparade mag, moet als het effe kan. De Limburgers zijn de studio's ingedoken om een elpee op te nemen met daarop twaalf potentieel singles. Het lange haar, de denim outfit en het soft-macho image dat Europe en Bon Jovi moeten de rest doen. De groep geeft het toe: succes bestaat voor 50 procent uit image, voor de rest moet er muziek worden gemaakt. De Hilversumbazen kunnen tevreden zijn. De met veel tam-tam omgeven lanceering van dit nieuwe Nederlandse produkt heeft getoond in goede pollnoteringen. Zinatra werd door de Nederlandse publiek gekozen in de top-5 van de beste hardrockbands, achter Guns n' Roses, Whitesnake, Europe en Bon Jovi. Van de debuutplaat Love Or Loneliness werden in Nederland 12.000 exemplaren verkocht, terwijl van de gemiddelde single 3 à 4000 stuks over de toonbank gaan.

Peter Hamans

Snelle start adviescentrum voor tekenen per computer

HEERLEN - Jan Baggen (23 jaar) uit Heerlen kan met recht een succesvolle startende ondernemer worden genoemd. Zijn twee jaar geleden opgerichte bedrijfje in computerapparatuur voor het maken van technische tekeningen in verschillende disciplines groeit razend snel. Baggen heeft nu acht medewerkers in dienst en is bezig met de aankoop van een groter bedrijfspand. En alsof de nog steeds uitdijende activiteiten van zijn eigen 'CAD-Advies Centrum' (Cadac) hem nog niet voldoende werk geven, werd hij onlangs ook nog mede-oprichter en eigenaar van een technisch tekenbureau dat enkel bouwtekeningen op de computer maakt. „Het gaat allemaal veel sneller dan ik had verwacht,” aldus Baggen.

Beginnende ondernemers zijn er in alle soorten en maten. Sommige starters gaan weloverwogen te werk, laten marktonderzoeken doen, omringen zich met tal van adviseurs en zorgen voor een goede, gefundeerde beginperiode voor de onderneming. Anderen denken op goed geluk wel een bloeiend ondernemersbestaan op te kunnen bouwen. Het zal geen verbazing wekken dat de geslaagde ondernemers vooral in de eerste categorie gevonden kunnen worden.

Uitzonderingen zijn er echter altijd. In Heerlen bijvoorbeeld kreeg derdejaars HTS-student Jan Baggen twee jaar geleden van een firma waar hij stage had gelopen het dealerschap voor Limburg van een computersoftwarebedrijf aangeboden. Ondanks Baggen's studie en met slechts een klein marktonderzoek achter de hand maakte het bedrijfje in de eerste twee jaar van

● Jan Baggen (23): „Het gaat allemaal veel sneller dan ik had verwacht.”

zijn bestaan een onverwacht sterke groei door. Het produkten- en dienstpakket van zijn Cadac breidt razendsnel uit en inmiddels staan acht medewerkers op de loonlijst. Cadac is zelfs met het Liof in gesprek over eventuele uitbreidingen.

Intuïtie

Zaken doen hoeft de jonge Baggen nauwelijks meer te leren, nu komt het meer aan op managementvaar-

digheden. Twee jaar lang heeft het bedrijf op intuïtie geteerd, nu wordt voor het eerst een ondernemingsplan gemaakt. Ook is er nu pas meer gelegenheid voor 'public relations'. In december verscheen het eerste eigen voorlichtingskrantje dat overigens al weer snel enkele opdrachten opleverde. En met de aanstaande verhuizing naar een representatiever pand hoopt Cadac meteen meer parkeerplaatsen voor zijn bezoekers te krijgen. Basis voor de goede resultaten tot

nog toe is de verkoop van CAD-systemen. CAD staat voor Computer Aided Design, ofwel het maken van technische tekeningen op de computer in plaats van op de tekenafel. Als de technische tekeningen op de computer staan kan er veel gemakkelijker iets aan veranderd worden. Met de nieuwste programma's kan het ontwerp van een bepaald gebouw zelfs vanuit alle mogelijke hoeken en standen bekeken worden.

Voor al het gebruik van een uitge-

breide 'projectbibliotheek' in het computerprogramma, gevuld met een enorme hoeveelheid technische gegevens, zorgt ervoor dat het op een CAD-systeem veel sneller werken is dan op de traditionele tekenafel. Zo'n projectbibliotheek heeft een enorme schat aan informatie, waar technisch tekenaars voortdurend op terug kunnen vallen, ook als er iets veranderd moet worden. Hierdoor hoeft een element dat dertig keer voorkomt in een project, bijvoorbeeld een raamkozijn, slechts één keer getekend te worden en kan dan in de 'bibliotheek' worden opgenomen. De overige negenentwintig raamkozijnen worden met een druk op een toets uit het geheugen gehaald en op hun plaats van bestemming gezet.

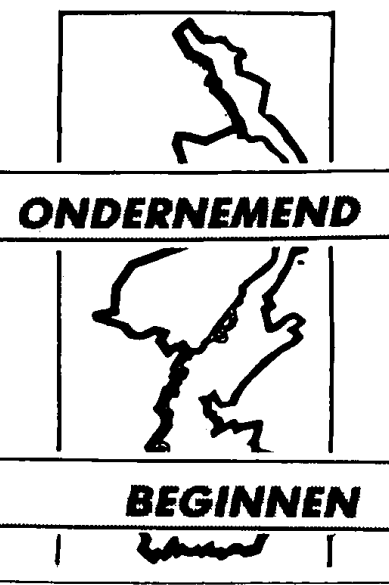
Opleiding

Gedurende zijn studie aan de HTS slaagde Jan Baggen er in vier CAD-systemen te verkopen. Toen hij in augustus 1987 na het behalen van zijn diploma echter meer tijd beschikbaar had, ging Baggen zijn zaak serieuzer opzetten. Zijn ouders bleken bereid hun grote herenhuis ter beschikking te stellen en zijn vader, adjunct-directeur in ruste aan de HTS, stelde zijn kennis en ervaring ter beschikking van zijn startende zoon.

Al vroeg ontdekten Baggen junior en senior dat de opleiding van mensen die met een CAD-systeem moesten gaan werken, een belangrijke nieuwe tak van het bedrijf kon worden. In opdracht van de Gewestelijke Arbeidsbureaus in Zuid-Limburg kon Baggen regelmatig een 45-daagse cursus gaan verzorgen voor werklozen met een technische opleiding. In het heren-

huis aan de Molenberglaan in Heerlen heeft hij elf CAD-werkstations staan. Mensen met een MTS-opleiding kunnen daar op kosten van het GAB een specifieke vakopleiding krijgen tot CAD-tekenaar.

Een volgende belangrijke activiteit van het bedrijf is nu het begeleiden van mensen die een CAD-systeem hebben aangeschaft. Baggen heeft enkele medewerkers aangetrokken die enkele maanden bij de kopers worden gedetacheerd. De klanten krijgen bij Cadac in huis weliswaar een korte opleiding om de meest elementaire beginselen van het systeem onder de knie te krijgen, maar om de capaciteiten volledig te kunnen benutten hebben ze een langere begeleiding nodig. En voor de jonge ondernemer is die nazorg natuurlijk een uitstekend verkoopargument. Door de vakkennis en de begeleiding die het bedrijf kan bieden, zijn al enkele prominente klanten bij Cadac over de vloer geweest. Onlangs werd bijvoorbeeld een CAD-systeem aan DSM verkocht.

Voor suggesties voor deze rubriek, schrijf naar: Limburgs Dagblad, redactie economie, postbus 3100, 6401 dp Heerlen, of bel 045-739263.

Cadac Deley

In oktober vorig jaar kon een tweede bedrijf worden opgericht. Onder de naam Cadac Deley opereert nu in hetzelfde pand als het Advies Centrum een service-station voor technisch tekenwerk. Baggen levert nu dus niet alleen CAD-systemen aan architecten, maar heeft ook in eigen huis een bedrijf dat met het systeem technisch tekenwerk verricht. Mede-oprichter en-eigenaar is architect Frans de Leij die aanvankelijk als klant met Cadac in contact kwam. Het nieuwe bureau concentreert zich op alle vormen van bouwkundig tekenwerk (bestekken, details), tekeningen van installaties in een gebouw (riolering en electra) en schema's van beton- en staalconstructies. De Leij brengt als architect zijn ervaring in en de CAD-systemen worden voor tijdswinst en kostenbesparingen.

Naast het ontwerpen, wordt ook het visualiseren een belangrijke activiteit van Cadac Deley. Ontwerpen van gebouwen kunnen op de computer vanuit diverse hoeken worden getekend en met een druk op de knop worden ingekleurd. Zo zijn er fantastische presentatietekeningen te maken van allerlei gebouwen.

Een derde activiteit wordt het via de computer beheren van onroerend goed. De eerste proefopdracht is al binnen. Het Heerlense ziekenhuis De Wever wil een etage in het beddenhuis gaan verbouwen en heeft Cadac Deley de opdracht gegeven daar plannen voor te tekenen. Op de oude manier was dat voor De Wever haast ondoenlijk. Van het ziekenhuis zijn honderden kalktekeningen gemaakt, waar in de loop der jaren zoveel op is veranderd, dat ze moeilijk te lezen zijn.

Nu wordt voor de tekeningen in de computer voor ieder leidingstelsel een ander 'vel' gebruikt en kunnen veel 'vellen' op elkaar geleegd kunnen worden om een beter inzicht in het gebouw te krijgen. Als de tekeningen dan allemaal in de computer zitten, zijn wijzigingen en calculaties beter uit te voeren.

Peter Bruijns

Vereniging Eigen Huis heeft aantal bedenkingen tegen maatregel

Verhoging huurwaardeforfait in strijd met beleid overheid

● De heer Van Schendel probeert met een gasbrander de papieren slingers in de fik te zetten. Duidelijk is de schroefplek te zien op het met brandvertragend middel voorbereikt stuk linnen.

Foto: CHRISTA HALBESMA

● Het laden c.q. lossen van een silo met metselspecie.

Opmars silo-systeem in metselspeciemarkt

Metselspecie wordt van oudsher met de hand aangemaakt op de bouwplaats. Hieraan zijn veel nadelen verbonden. Moeilijk te controleren samenstelling van de metselspecie, arbeidsintensieve bewerking, materiaalverlies en een groot ruimtebeleg.

In het verleden hadden bouwcorporaties en aannemersbedrijven speciale mensen in dienst die toezicht hielden op de juiste samenstelling van de te gebruiken specie.

Al geruime tijd werd getracht een alternatief te vinden voor deze oeroude traditie. Enerzijds in de vorm van kant en klare specie, aangeleverd in kuipen op de bouw. Anderzijds in de vorm van voorgegemengde droge specie, te leveren in zakken of

silo's.

Mega Mix introduceerde de silo op de Nederlandse markt. Met dit systeem, waarin in afzonderlijke compartimenten, ongedroogd zand en bindmiddel wordt opgeslagen, kan door middel van een druk op de knop direct elke gewenste samenstelling van metselspecie worden aangemaakt.

Mogelijkheden

Door de eenvoudige technische constructie is de silo betrouwbaar en gemakkelijk te bedienen. Het systeem levert bovendien een produkt van constante, controleerbare kwaliteit en is instelbaar op ieder gewenst speciemenstel. Dat instellen op het gewenste speciemenstel gebeurt op het vulstation en wordt

zodanig afgesloten dat de juiste samenstelling gegarandeerd kan worden.

De silo is eenvoudig te transporteren door middel van een kabel laad- en lossysteem, wordt bij iedere vulling verwisseld voor een nieuwe en is op de bouwplaats daar te plaatsen waar de metselspecie op dat moment nodig is.

Omdat de silo weinig ruimte in beslag neemt is hij eveneens toepasbaar voor verwerking van andere produkten, bijvoorbeeld voor het maken van vloei- en gietvloeren, zandcement dekvloeren, stucwerk mortels alsmede gekleurde mortels.

Alleen in Nederland zijn al meer dan 1100 silo's verkocht aan een groep van 17 distributeurs. Ook in België, Frankrijk, Engeland, Duitsland, Spanje en zelfs in de Verenigde Staten van Amerika wordt met dit systeem gewerkt en vindt uitbouw van de organisatie plaats.

Voor meer informatie: Framix BV in Den Haag, ☎ 070-615300.

Het huurwaardeforfait voor mensen met een eigen huis gaat 1 januari 1990 omhoog. Komend jaar ligt het percentage nog op 1,3, maar vanaf 1990 wordt dat 1,8 procent. Wie een eigen huis bezit, moet hierdoor meer belasting gaan betalen.

Voor de vaststelling van het bedrag bestaan vaste regels. Zo wordt de hoogte van het forfait bepaald door de (vrije) verkoopwaarde van het pand. Er wordt echter eerst nog een tussenstap gezet: het forfait wordt namelijk berekend over de waarde van een eigen huis 'in bewoonde staat'. Daarvoor geldt een vaste formule: 60 procent van de vrije verkoopwaarde.

Tabellen van de belastingdienst geven dan aan hoe hoog het huurwaardeforfait uitvalt. Het zou misschien logisch kunnen lijken dat het forfait wordt berekend door 1,3 procent (en na 1 januari 1990 dus 1,8 procent) te nemen van de waarde van het huis in bewoonde staat, maar dat is nu ook weer niet het geval. De tabellen hebben een en ander in blokken verdeeld.

Categorie

Ligt de vrije-verkoopwaarde tussen de 100.000 en 150.000 gulden en de waarde-in-bewoonde-staat (60 procent) dus tussen 60.000 en 90.000 gulden, dan geldt voor die hele groep woningen een huurwaardeforfait van 780 gulden, namelijk 1,3 procent van de goedkoopste huizen in die sector, en die doen 60.000 gulden (in bewoonde staat).

Ligt de waarde-in-bewoonde-staat dus tussen 90.000 en 120.000 gulden, dan wordt de 1,3 procent genomen over het laagste bedrag in die categorie. Dat is 90.000 gulden, wat leidt tot een forfait van 1170 gulden. Hoe hoger de verkoopwaarde, hoe groter overigens de stappen die per categorie worden gezet.

Door het hogere forfait zullen bewoners van een eigen huis vanaf 1990 meer aan inkomstenbelasting kwijt zijn dan thans. Als het forfait naar 1,8 stijgt, stijgt het bij het inkomen op te tellen bedrag voor een huis met een marktwaarde (vrije-verkoopwaarde) van tussen de één- en anderhalve ton naar 1080 gulden. Voor iemand wiens belastbaar inkomen reikt tot in de schijf van in de 40 procent, betekent dat een extra belastingbetaling van op zijn minst 120 procent (40 procent van de 300 gulden waarmee het forfait omhoog is gegaan).

Indertijd is het huurwaardeforfait ingesteld om verandering in woonkosten van huurders en eigen-huisbezitters enigszins gelijk op te laten gaan. Huurverhogingen zouden slechts door huurders gevoeld worden en dat was niet erg rechtvaardig, zo redeneerde men. De bezitters van een eigen huis hadden daar geen last van. Bovendien profiteerden ze van allerlei belastingvoordelen. Ze hadden weliswaar hogere lasten, maar het eigen-huisbezit werd fiscaal beloond door aftrekposten te hanteren. Daarom vond men het toen nodig dat de bewoners van een eigen huis ook wat extra's zouden afdragen waar huurders hogere huurbedragen te betalen kregen.

Tegenstrijdig

Van de Linde, Financieel adviseur bij de Vereniging Eigen Huis, heeft daarover zijn bedenkingen: „Ik vraag me sowieso af waarom dat huurwaardeforfait ingesteld moest worden, laat staan waarom een verhoging nodig is. Het blijkt dat de hang naar eigen-woningbezit alleen maar toeneemt. Wat doet de overheid nu? Aan de ene kant maakt ze het aantrekkelijk door belastingvoordelen, maar aan de andere kant gaat ze het weer tegen door dat rare huurwaardeforfait.

Naast deze tegenstrijdigheid kun je je afvragen of ook huurders niet bepaalde voordelen genieten. Zij kennen dan misschien geen aftrekposten, maar voor hen bestaan wel huursubsidies. Van de Linde vindt dat de overheid betere maatregelen had kunnen nemen dan de instelling toen, en de verhoging nu van het huurwaardeforfait. „Als je als overheid goed naar de burgers luistert, constateer je een sterke voorkeur voor eigen woningen. Je kunt beter subsidie geven voor de bouw van premie-koopwoningen, dan nog meer huursubsidies te verlenen.”

Eenvoudige toepassing en lage kosten

Flamebar, semi-duurzame optimale brandvertrager

Zo te zien zijn het twee dezelfde papierslingers, te gebruiken bij festiviteiten in feestzalen of bij een verjaardagsfeest thuis. Zodra ze in brand worden gestoken is het verschild duidelijk waarneembaar. De ene slinger brandt als een fakkel en de andere vat slechts even vlam maar dooft nagenoeg onmiddellijk. Wat overblijft is in het eerste geval een hoopje as, de tweede blijft rokend en zwartgeblakerd hangen. Een ander voorbeeld is een afgedankte kerstboom. Behandeld met het brandvertragende Flamebar is de boom zelfs met een butaangasbrander niet in de fik te krijgen. De dennenaalden en takjes verschroeien slechts.

Dit middel wordt door Flame Control in Soest en met een filiaal aan de Kampstraat in Heerlen sinds kort op de markt gebracht. Deze kleurloze vloeistof biedt een makkelijke en effectieve manier om binnenshuis een groot aantal materialen veiliger tegen brand te maken.

Samenstelling

Flamebar bestaat uit een oplossing van anorganische en organische zouten met een bijna neutrale zuurgraad (Ph). Deze zouten zijn een aantal jaren getest en gebruikt zonder dat bij normaal menselijk contact schadelijke uitwerkingen zijn geconstateerd. Omdat de diverse brandbare materialen, zoals cellulose, synthetische en houten produkten, verschillend ontvlammen en branden is er voor elk materiaal een andere combinatie van chemicaliën nodig om brand van de brand onlangs in het restauratie

In Engeland is het brandvertragende middel uitvoerig in laboratoria van bouwadviescentra, verzekeringsmaatschappijen en technische instituten getest en zijn de vereiste certificaten afgegeven. TNO Nederland is nog bezig met onderzoek en test van het produkt.

Het middel is leverbaar in spuitflessen van 600 cc of in polythene containers tot 25 liter en is dan onmiddellijk veilig te gebruiken door middel van vernevelen of onderdompeling.

Doelgroepen

Het produkt is niet alleen geschikt voor woonhuizen maar kan ook nuttig zijn in openbare gebouwen, ziekenhuizen, bejaardencentra en industriële complexen. Het is volgens de heren Pelzer en Van Schendel vanzelfsprekend dat dergelijke gebouwen moeten worden aangepast aan de modernste brandveiligheidsvoorschriften waardoor de veiligheid van velen kan worden gewaarborgd.

Flame Control is momenteel bezig met de ontwikkeling van een brandvertragend middel dat zijn werking ook behoudt als behandelde stoffen, met name overgordijnen en vitrage, gewassen worden. Een met het huidige middel ingespoten gordijn blijft, als het niet wordt gewassen, vijf jaar brandvertragend.

Zowel vanuit de particuliere sector als vanuit het bedrijfsleven is de belangstelling groot, mede naar aanleiding van de rampzalige gevolgen van de brand onlangs in het restauratie

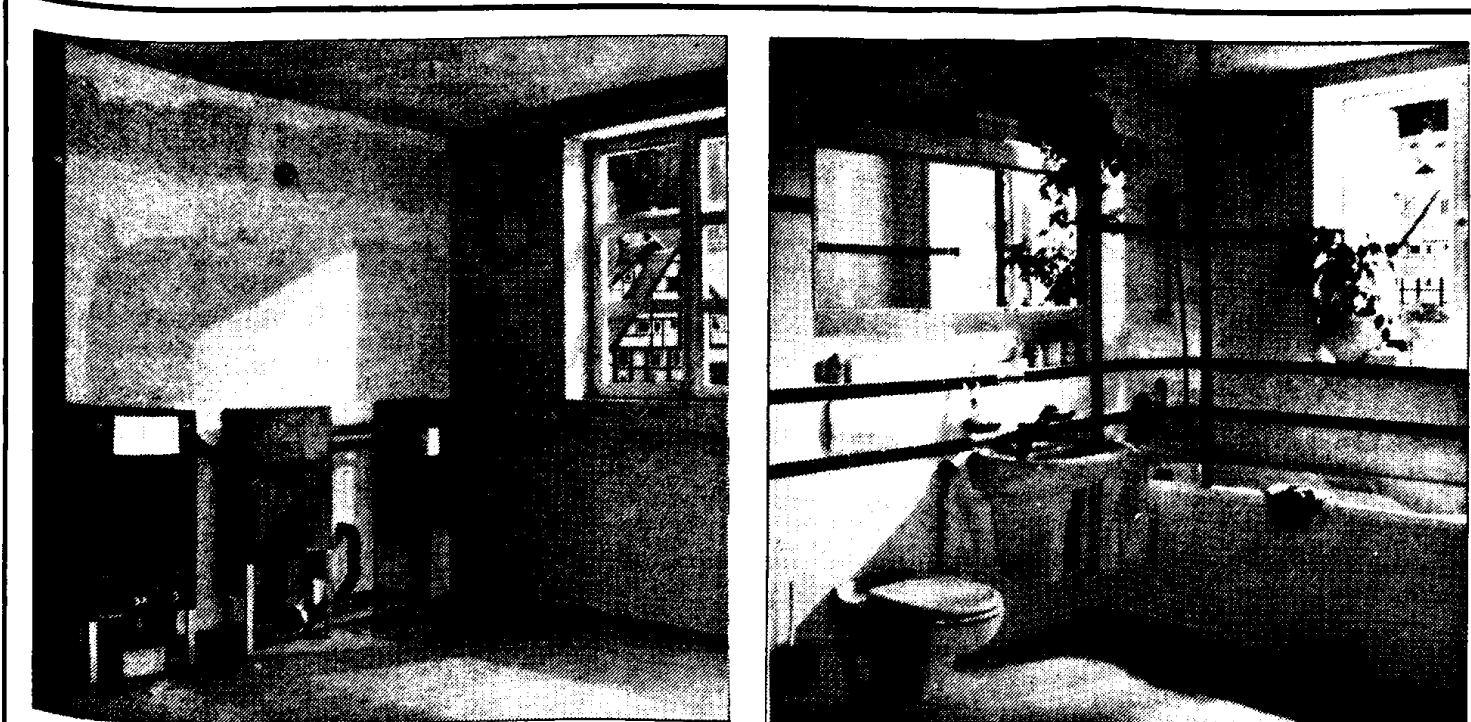
rant Boeddha in Hilversum.

Instructie

Enkel door het aanschaffen van apparatuur en middelen om branden te voorkomen zijn brandbeveiligingsvraagstukken niet op te lossen. Het omgaan met dergelijke voorzieningen eist een goede voorlichting en instructie. Ook hierin voorziet Flame-Control. Het brandbeveiligingsbedrijf werd veertien jaar geleden opgericht als onderhoudsdienst voor brandblusapparatuur. Het houdt zich niet meer alleen met controle-werkzaamheden bezig, maar levert en installeert eigen brandblusmiddelen en complete brandbeveiligingssystemen. Indien gewenst worden ter plaatse bij de klant instructies gegeven, die bestaan uit een praktisch en theoretisch gedeelte. Een ieder krijgt tijdens het praktische gedeelte de gelegenheid om onder leiding van een instructeur te oefenen in het blussen van diverse branden.

De heer J.M.W. Aretz, afdeling Brandpreventie van de Brandweer in Heerlen, heeft een demonstratie van de brandvertragende werking van het middel in het filiaal in Heerlen bijgewoond. Hij wil, zolang er geen inzage in TNO-rapporten voorhanden is, nog geen kwalificerende uitspraak over de brandvertrager Flamebar doen. Iedere ontwikkeling op het gebied van brandbeveiligingsmiddelen en -apparatuur is evenwel toe te juichen.

Voor meer informatie: Flame Control, Kampstraat 145 Heerlen, de heer K. Pelzer, ☎ 045-229903.

● Links de montage van de verschillende systemen, rechts het uiteindelijke resultaat.

Sanitairtechniek nu achter voorzetwand

Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van sanitaire techniek geven de consument alle vrijheid bij de inrichting van een nieuwe of herinrichting van een bestaande badkamer of toiletten.

Met de zogenaamde voorzetwand-systemen kan zonder enig hak of breekwerk de complete sanitair-techniek geruisloos achter de wand weggewerkt worden. De speciale inbouw-sanitair-techniek wordt tegen een bestaande muur gemonteerd. Een tweede wand, uit metselwerk of gipsvezelplaat-afwerking, zorgt ervoor dat alle techniek en leidingen aan het oog worden onttrokken. Omdat deze voorzetwand meestal niet hoger is dan 90 of 120 cm, ontstaat een handi-

ge opzetrand voor badkamer- of toiletspullen.

Een groot voordeel van dit door de Zwitserse fabrikant Geberit ontwikkelde systeem, is het feit dat nu een nieuwe badkamer gemaakt kan worden onafhankelijk van de plaats waar in de oude situatie de sanitair-toestellen stonden.

Voor de doe-het-zelver, op zoek naar beter sanitair, en dat zelf wil installeren biedt dit systeem de beste oplossing. Meer dan 400 installateurs hebben een speciale opleiding gevolgd zodat hij de consument kan adviseren over te gebruiken sanitair, materiaal en installatiewerkzaamheden.

De voorzetwand-systemen kun-

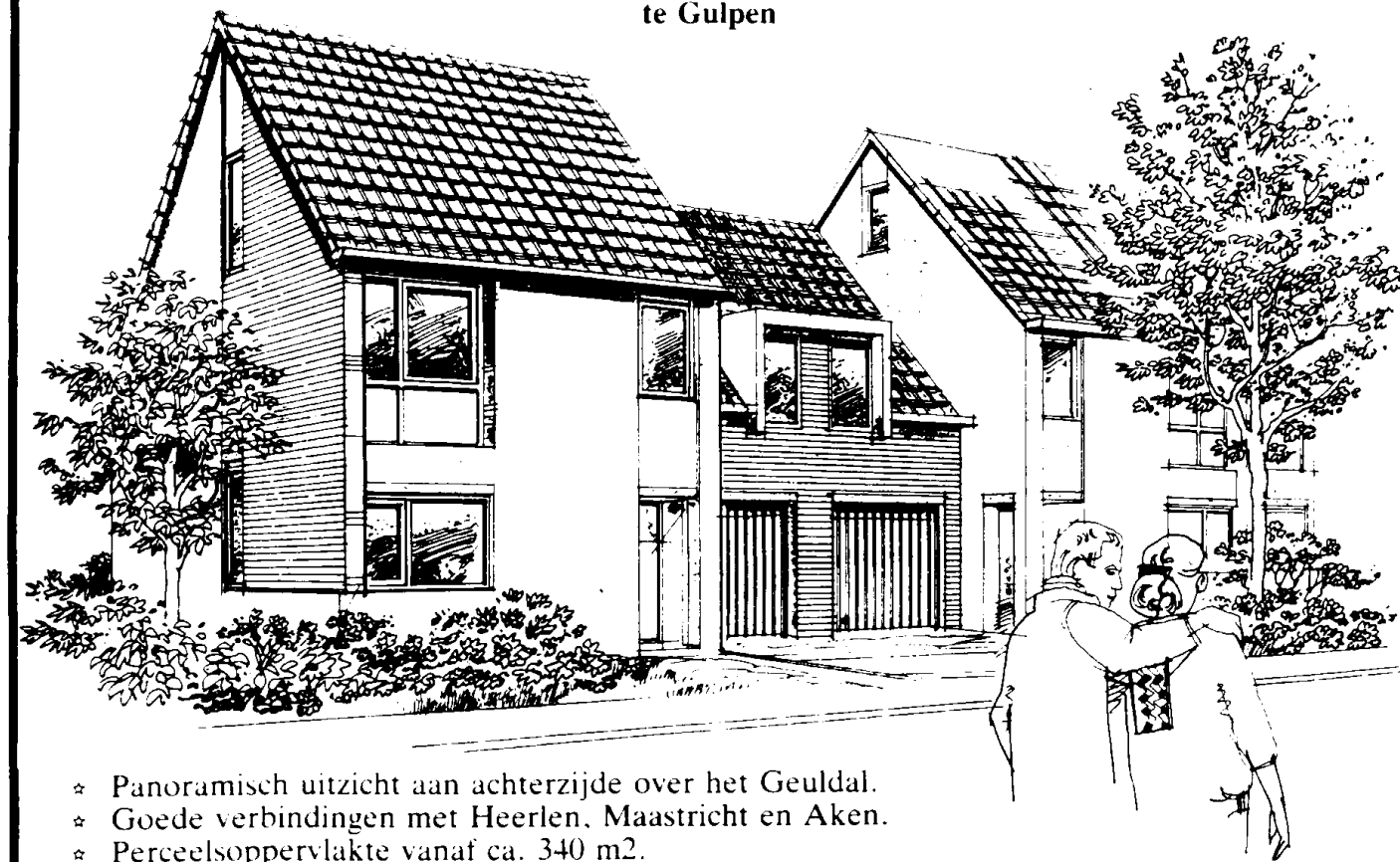
nen door toepassing van speciale inbouwspoelreservoirs altijd gecombineerd worden met wandhangende klosetpotten. Omdat er ook geen leidingen meer in toilet of badkamer zijn betekent dat gemakkelijker te reinigen en daardoor extra hygiëne.

Normaal kan geluidsoverdracht alleen worden voorkomen door zo volledig mogelijke isolatie van de geluidsbron. De toepassing van dit systeem staat borg voor een optimale isolatie van de inbouwreservoirs in combinatie met wandhangend sanitair.

Bij Geberit bv in Lelystad, ☎ 03200-60101 kunnen de adressen worden opgevraagd van de erkende adviseurs en installateurs van dit systeem.

Komfortabel wonen in het "hart" van Zuid-Limburg met panoramisch uitzicht en "zuivere" lucht

Riante landhuizen met garage en tuin, aan de randbebouwing in het Diepbroek te Gulpen

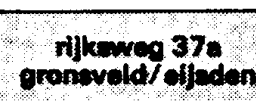

- * Panoramisch uitzicht aan achterzijde over het Geuldal.
- * Goede verbindingen met Heerlen, Maastricht en Aken.
- * Perceelsovername vanaf ca. 340 m².
- * Goede isolerende voorzieningen, o.a. vloer-, spouw- en dakisolatie en dubbele beglazing.
- * Hardhouten kozijnen.
- * Indeling: o.a. woonkamer met study ca. 42 m², 4 slaapkamers, badkamer, zolder met vaste trap (mogelijkheid voor 5e slaapkamer).
- * 100% financiering mogelijk, alsmede vrije keuze in financieringsmogelijkheid. Bijv. rente 5,3% (loonvast) tot 7,4% (30 jaar vast).
- * Koopprijzen vanaf f 218.996,- v.o.n. incl. BTW doch excl. renteverlies tijdens de bouw.

Inlichtingen:

pustjens maastricht bv
makelaardij o.g. - hypotheek - taxaties o.g.

Openingstijden: ma. t/m vr. 9.00-17.30 uur zat. 10.00-13.00 uur

HEERLEN f 98.000,- k.k. Appartement (mousetone) ind. hal, woonkamer met open keuken ± 42 m², 2 slaapkamers + badkamer. Aanvaarding direct.

HEERLEN (Heerlerbaan) f 145.000,- k.k. Woonhuis met garage en c.v. ind. hal, woonkamer met plavuizen en open keuken 7,60 x 4,19 x 5,14, terras + tuin (blijvend v.l.). 1e verd.: 3 slaapkamers, hobbyruimte en badkamer. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vaste trap. Aanvaarding in overleg.

HEERLEN (de Erk) f 239.000,- k.k. Halfvrijst. herenhuis met garage ind. beg. gr. royale hal, woonkamer met open haard 40 m², goed geout. keuken, terras + tuin, garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vlieztrap. * goede isolatie. * grondopp. 440 m². Aanvaarding vrijwel direct.

MERKELBEEK f 210.000,- k.k. Vrijst. woonhuis met c.v. ind. hal, woonkamer met open haard 40 m², goed geout. keuken, terras + tuin, garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vlieztrap.

SCHAESBERG f 278.000,- k.k. Vrijst. woonhuis met c.v. ind. hal, woonkamer met open haard 40 m², goed geout. keuken, terras + tuin, garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vlieztrap.

VOERENDAAL f 152.000,- k.k. Halfvrijst. woonhuis met garage bij 1983 ind. hal, woonkamer met halloopen keuken ± 36 m² met plavuizen, terras + tuin (op het zuiden), garage 7,00 x 2,90. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolder te bereiken via vlieztrap. Aanvaarding vrijwel direct.

VOERENDAAL f 239.000,- k.k. Vrijstaand woonhuis op 900 m² grond met blijvend vrij uitzicht ind. kelder, beg. gr. hal, toilet, woonkamer met open haard 47 m², dichte keuken 11 1/2 m², terras, garage. 1e verd.: 3 slaapkamers + berging. 2e verd.: zolder te bereiken via vaste trap. Aanvaarding vrijwel direct.

HOENSBROEK kantoorruimte, huurprijs f 12.000,- per jaar Kantoorruimte ± 100 m², verdeeld over entree, gang, kantoor 11 00 x 6 00 met archiveruimte, conferentiekamer 5 00 x 4 00, keuken 4 00 x 2 00 en toilet.

Woning of bedrijfspand verkopen? Makelaar Ernens kan u van dienst zijn. Geen verkoop - geen kosten. Maak vrijblijvend een afspraak.

MEER DAN 19 JAAR ERVARING

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij ERNENS

Hoolstraat 42, Voerendaal

Tel. 045-752142

Te huur aangeboden

APPARTEMENTEN in de wijk De Heesberg te Heerlen, 45 kamers, huurprijs ca. f 600,- per maand. Voor ind. De Boer, Den Hartog, Hoofd Beheer b.v., tel. 020-465301 (tussen 9.00 en 12.00 uur).

AUTO/TRUCKVERHUUR Basuurs InterRent. Ruime keuze in persauto's, 9-pers. busjes, campers, bestel- en vrachtwagens; ook met hydr. laadlift. Heerlen, Spoorring 50, t.o. busstation. Tel. 045-724141.

EYS, t/m 1 juni '89 gemeub. vak.won. te h. 1-2 pers. Tel. 04451-1644.

KAMER te h. in Voerendaal, ind. na 19 u. 045-750229.

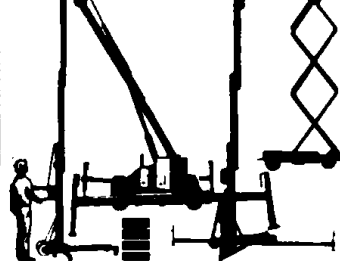
Aangeb. grote KAMER bij particulier met volledig pension. 04406-42189.

Te h. Gwaldo DIPLO-MA'S, Br. o. no. HK 631 Limb. Dagbl. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Gemeubileerde KAMERS, Anjelierstr. 131, Tel. 214246. Na 18.00 uur.

KAMERS te huur. Hoogstraat 17, Landgraaf, tel. 045-319878.

Hoogte binnen handbereik

ALPAS
Verkoop Verhuur Service
04490-37474

Te h. CAFE met biljart ten overn. aangeb., zeer mooi inger., achter m. kleine dancing en bar. zeer sfeervol omg. Heerlen. Tel. 09-49-2405-72747.

KAMERS te huur Hartje Hoensbroek voor oudere en rustige mensen. Te melden na 12.00 u. Tel. 045-224509.

Te huur, eventueel te koop op mooie stand Rijksweg-Centrum Geleen (promenade-deel), groot dubbel WINKELPAND, 400 m² verkoopruimte + div. bovenwoningen. Lage huur of koop. Tel. 04490-43950. Liefst na 18 uur.

Te koop gevraagd

GEZOCHT (betegelde) ruimte. Min. 100 m². Tel. na 17 uur. 045-210061.

Gezocht KAMER van maart t/m aug. omgev. Brunssum i.v.m. stage. 08370-17940.

J. stel zkt. WOONR. te Sittard. Tel. 045-420782.

BEDRIJFSRUIMTE, op slagruimte, winkelpand gezocht omg. Geleen. Tel. ma. t/m vrij. 13.00-18.00 uur. 04492-5453.

Te koop gevraagd

Te k. gev. oud IJZER en metalen, sloop- en schade-auto's. Tel. 045-722216. (272516 ook s'avonds).

Goud, ZILVER, munt, postz. etc. cont. bet. vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

BRUNSSUM

Trichterweg 203. Uitt. onderh. vrijst. landh., c.v., garage, gr. tuin, lux. afw., woonk., woonkeuk., prachtige aanbouw, bijkeuk., kantoor, 3 slaips., badk., ligbad, 2e toilet. Bj. 72. Inh.: 550 m³. Opp.: 850 m². Incl. bouwter. Deze woning moet u van binnen gezien hebben. Vraagprijs f 249.000,-.

OIRSBEKE

Opdegraaf 38. Bijz. sfeervol gel. terraswoning, gegarandeerd blijvend vrij uitz. zuidkant, uitt. onderh., woonkeuken (45 m²), 4 slaips., kantoor, badk., ligbad, 2e toilet, open keuken, aanbouw, zonneterras (20 m²), bj. 71. Vraagprijs f 175.000,-.

BORN/BUCHTEN

Kl. Houtm 5. Oerdegel. vrijst. woonh., voll. onderkelderd, c.v., garage, woonk., open haard, eetkeuk., tuinkamer (6,50 x 3,50 bijbouw), 3 slaips., badk., ligbad, overloop, apart toilet, zolder. Bj. 67. Inh.: 640 m³. Opp.: 466 m². Vraagprijs f 210.000,-. Verzuim niet deze woning te bekijken!

N.M.W. Quaden
makelaar-taxateur o.g.
lid NVM, Gelrestraat 4
Munstergeleen
04490-19644

Kunst/antiek

WIJSHOFF Antiques biedt u op 1500 m² een zeer ruime keuze in antieke meubels, klokken en kachels. Geopend donderdag, vrijdag en zaterdag. Amsterraderweg 9, Hoensbroek-Centrum, tel. 045-211976.

Antieke KEUKENKASTEN vanaf f 475,-, 3-drs. kasten kasten vanaf f 475,-, toogkasten vanaf f 975,-, cilinder bureaus f 1375,-, slaapkamers vanaf f 1275,-. Souden (witte boerderij bij Makro) te Nuth. Tel. 045-243860.

Te koop gev. GEWICH-TEN, balansen, inhoudsmaten, elstokken. Tevens medeverzamelaars gezocht. Tel. 04493-1440.

Gevr. AMIGA comp.systeem. Tel. 045-222269.

Hoogste prijs voor alle MUNTEN, postzegels, goud en ansichtkaarten. Stamps and coins. Kastellaan 102, Heerlen (Meerzbroek). Tel. 045-726789.

Te k. gev. SCHILDERIJ v. Marcel von Syben, tel. 04920-22741 b.g.g. 23235.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

KANTELDEUREN en rolluiken bestellen? Straten Voerendaal belien (ook voor industrie). Tenelenweg 8-10, tel. 045-750187.

CENTRALE VERWARMING d.h.z.-pakket, b.v. 8 rad., ketel en alle aansluiting. f 1850,- incl. BTW. Tel. 045-313239.

Een woning van Ruijters, vast goed!

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed - sittard maastricht heerlen

Te koop

AMSTENRADE, Beckestraat
Op goede locatie gel., halfvrijst. herenh. met c.v., inp. garage, kelders en grote tuin. Perc. opp.: ca. 400 m². Ind. o.a.: living met open hrd., mod. keuken, 4 slaips., badk., met ligbad, v.w., 2e toilet, zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: f 195.000,- k.k.

BRUNSSUM, Dr. A. Kulpjestrat
Rustig gelegen woonhuis met c.v., berging, grote garage en tuin. Ind.: kelder, entree, woonk., keuken, toilet, douche, 3 slaips., zolder. Het geheel verkeert in goede staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 88.000,- k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat-Noord
Goed gelegen, halfv. woonh. met c.v., 3 garages, en tuin. Perc. opp.: 389 m². Ind.: kelder. Beg. gr. hal, woonk., met parket en open hrd., luxe keuken met app., tuink. met schuifpui (ca. 18 m²), waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., badk., met ligb., v.w., aparte douche-ruimte met v.w. 2e Verd.: 2 slaips., vliering. Het geheel pand is voorzien van dubb. beglazing en verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Horizonstraat
Prima gelegen tussenwoning met berging en tuin. Ind.: kelder. Beg. gr. hal, toilet, woonk., keuken. 1e Verd.: 3 slaips., badk., met ligb. en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: f 88.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Prima gelegen, halfv. herenhuis met c.v., garage en tuin. Perc. opp.: 330 m². Ind.: kelder. Beg. gr. woonk., met plavuizen en open hrd., moderne keuken met app., berging, douche, toilet. 1e Verd.: 3 slaips., badk., met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: grote hobbyruimte met v.w. 4e slaapk. Pand is voorzien van dubb. beglazing en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: f 88.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaips., 2e toilet, badk. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapk. en bergzolder. Geheel verkeert in uitt. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: f 185.000,- k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat
Goed gelegen, halfv. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonk. met parket, en open h

In haar jaarverslag maakt het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) de balans op van de bereikte resultaten. Na in 1978 met de werkzaamheden te zijn gestart werd het programma onlangs afgesloten.

Het instituut is niet ontevreden over het resultaat. Dank zij isolatie van bestaande woningen wordt op dit moment jaarlijks 1,4 miljard kubieke meter aardgas

bespaard. Dat vergde echter een investering van 5,6 miljard gulden.

Een belangrijke stimulans voor het isolatieprogramma was de forse stijging van de olieprijs. Het lag in de bedoeling om rond 1990 2,5 miljoen bestaande woningen te hebben geïsoleerd, waardoor op jaarbasis 1,6 miljard m3 aardgas bespaard zou kunnen worden.

Positief resultaat isolatieprogramma

Aldus Bouwen Nu, een uitgave van de Stichting Vakopleiding Bouwbedrijf in Den Haag.

Er valt overigens nog genoeg te isoleren. Dat betreft bijvoorbeeld verdere verbetering van de

isolatie door vloerisolatie, vervanging van bestaande verwarmingsinstallaties e.d.

Zonder subsidie zo dat voor twee miljoen woningen nog rendabel zijn, met subsidie voor ca. 2,4 miljoen. Daarbij zal het bedrag dat per woning met naisolatie is gemoeid, sterk dalen. De duurste en meest rendabele voorzieningen zijn voor een groot deel al uitgevoerd.

Gebruik Sofi-nummer mogelijk positief alternatief Voorlichting overheid vaak weinig effectief

Halve bossen worden omgehaakt voor de vervaardiging van folders, miljoenen gulden gaan op aan posters, advertenties, videobanden en Postbus 51-spotjes. En toch slaagt het leger voorlichters van de overheid er niet in haar boodschap over te brengen aan de burger.

voorlichtingscampagnes voorbij gaan aan de mensen voor wie ze eigenlijk bedoeld zijn. Uit een onderzoek van de Stichting Ombudsman blijkt bij voorbeeld dat 140.000 mensen die in aanmerking komen voor huursubsidie die toch niet aanvragen omdat ze onvoldoende op de hoogte zijn van hun rechten.

Leefwereld

Mensen met een geringe opleiding, langdurig werklozen, ouderen en

De overheid schiet met fraaie folders vaak het doel voorbij

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 3 januari 1989

1989 is gestart met nauwelijks gewijzigde rentetarieven ten opzichte van de laatste week van 1988. Wij noteerden alleen renteverhogingen bij Roparco en het Bouwfonds Nederlandse Gemeenten. De verhogingen gelden alleen voor korte rentevaste perioden en bedragen gemiddeld 0,2 %.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages			
			met gem.- garantie		zonder gem.- garantie	
			opgave bank	werke- lijk	opgave bank	werke- lijk
ANNUITEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var. ¹⁾	1,5	6,1	6,42	6,3	6,64
	1 jaar ¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	10 jaar ¹⁾	1,5	7,3	7,71	7,5	7,93
	15 jaar ¹⁾	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
ABP	2 jaar ¹⁾²⁾	1	6,0	6,27	6,2	6,48
	5 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	10 jaar ¹⁾	1	6,8	7,12	7,0	7,34
	15 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Amrobank	var. ¹⁾	1,5	6,1	6,42	6,3	6,64
	2 jaar ¹⁾	1,5	6,5	6,85	6,7	7,07
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar ¹⁾	1,5	6,5	6,95	6,5	6,95
	10 jaar ¹⁾	1,5	6,8	7,27	6,8	7,27
	15 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,49	7,0	7,49
	30 jaar ¹⁾	1,5	7,4	7,92	7,4	7,92
Centrale Volksbank	2 jaar ¹⁾	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	5 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	7 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	10 jaar ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	ideaalrente	1	6,6	6,91	6,8	7,12
Direktbank/NCB-bank	1 jaar ¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	3 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar ¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	1 jaar ¹⁾	1	6,5	6,71	6,7	6,91
	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,33	7,3	7,54
Ned. Midd. Bank	1 jaar ¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	3 jaar ¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar ¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar ¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
Pancratiusbank	var./5 jr. ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	ideaalrente	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,71
	10 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
Postbank	2 jaar ¹⁾	1	6,3	6,64	6,5	6,80
	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Rabo (adviesrente)	var. ¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	2/3 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	4/5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	stabiel ¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	var. ²⁾	1	xxxx	xxxx	6,7	6,91
	2/3 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxx	7,1	7,33
	4/5 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxx	7,4	7,64
Rabo Hypotheekbank	stabiel ²⁾	1	xxxx	xxxx	7,7	7,96
	3 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	3 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxx	7,1	7,33
Spaarbank Limburg	5 jaar ²⁾	1	xxxx	xxxx	7,4	7,64
	1 jaar ¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	3 jaar ¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar ¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
Westland-Utrecht stand.	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	1 jaar ²⁾	1,5	6,3	6,79	6,3	6,79
	5 jaar ²⁾	1,5	6,9	7,28	7,1	7,66
	7 jaar ²⁾	1,5	7,1	7,66	7,3	7,88
standaard	10 jaar ²⁾	1,5	7,3	7,88	7,5	8,10
	15 jaar ²⁾	1,5	op aanvraag	op aanvraag		
	interim	1	xxxx	xxxx	6,6	7,12
	2e kw. 1988 budget	var. ³⁾	1,5	6,8	7,13	6,8

* Rente-Vrijheid Hypotheek

VERBETERDE LEVENHYPOTHEKEN

FGH (Kapitaalhyp.)	5 jaar ²⁾	1	7,0	7,36	7,1	7,47
	10 jaar ²⁾	1	7,4	7,80	7,5	7,91
Pancratiusb. (Spaarhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	6,8	7,12	6,8	7,12
	5 jaar ¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Zwolsche Alg. (Z.A.-Hypotheekplan)	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,2	7,55
	10 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,4	7,77
	15 jaar ¹⁾	1				
	15 jaar ¹⁾	1				

LEVENHYPOTHEEK

NVL-Maatschappijen	5/10 jaar ¹⁾	-	7,1	7,34	7,1	7,34
	15/20 jaar ¹⁾	-	7,5	7,76	7,5	7,76
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	5 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Westland-Utrecht (lage lasten)	7 jaar ¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	14 jaar ¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98

¹⁾ Maan dbetaling achteraf

²⁾ Maan dbetaling vooraf

³⁾ Hal fjaarbetaling achteraf

⁴⁾ Kwa rtaalbetaling achteraf

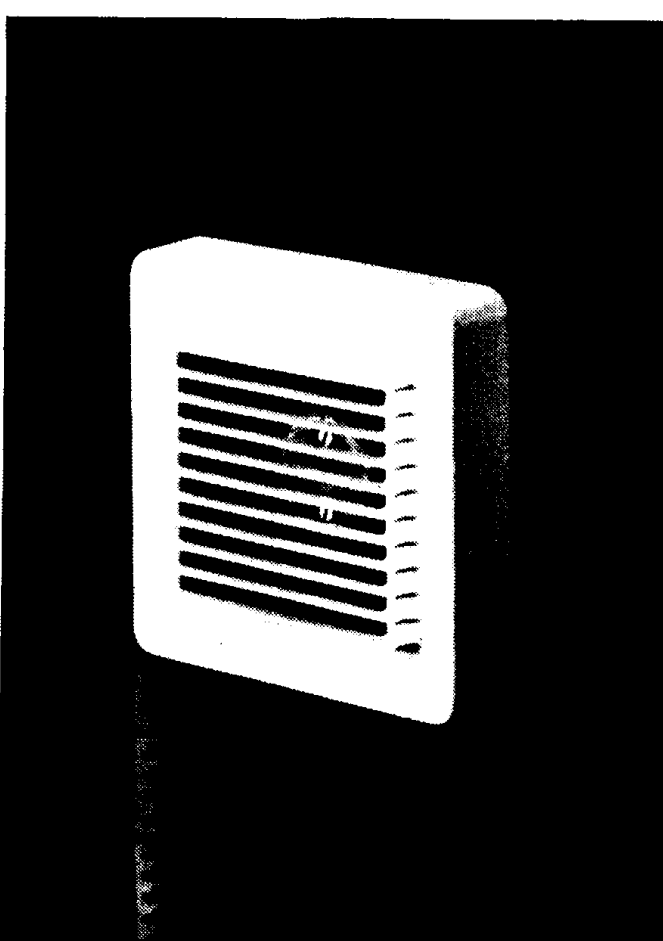
Copyright „Vereniging Eigen Huis” te Amersfoort.

Minder tocht door verwarmde vensterruiten

Een Zweedse fabrikant heeft een venster ontwikkeld dat wordt verwarmd door een laag oxyde op de glasruit, waardoor koude en tocht buitenshuis worden gehouden. Het venster, ontwikkeld door SP-Snickerier AB in Edsbyn, en genaamd Warma heeft drie ruiten waarvan de binnenste is bedekt met de oxyde. Het venster is verbonden met het elektriciteitsnet via een thermostaat, dat de temperatuur constant op 17°C houdt. Een veiligheids-schakeling sluit de stroom af, wanneer het raam wordt beschadigd. Aangezien het verwarmde raam geen condensatie veroorzaakt is het geschikt voor gebouwen waarin een constante vochtigheidsgraad is vereist. Met name geldt dat voor computer-vertrekken, musea en drukkerijen, aldus de fabrikant.

Voor elke situatie passende ventilator

Tengevolge van de vergaande isolatie van woningen valt de natuurlijke ventilatie grotendeels weg. Om toch voor een goede afvoer van nare luchtjes zorg te dragen wordt hoe langer hoe meer gebruik gemaakt van ventilatoren.

De EDM 100 ventilator

Voor de typen EDM 80 en EDM 100 zijn telescopische muurdoorvoerkokers beschikbaar zowel met automatische jalouzieklep als met regeninslagvrij rooster.

Er zijn diverse elektrische aansluitmogelijkheden. Via lichtschakelaar, handmatige bediening, ingebouwde trekkoordschakelaar of middels ingebouwde tijdschakelaar automatisch.

Alle modellen zijn leverbaar met een nalooptijd vertraging, waardoor de ventilator nog enige minuten na uitschakeling door blijft lopen. Via groothandel en installateur te leveren voor een adviesprijs vanaf f 69,- tot f 136,- (excl. BTW).

Voor meer informatie: Inatherm BV in Waalwijk, ☎04160-35904.

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van maandag 26 december 1988 t/m zondag 1 januari 1989

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaal-streefverbruik sinds 10 oktober 1988
800 m ³	21 m ³	240 m ³
1000 m ³	26 m ³	300 m ³
1200 m ³	31 m ³	361 m ³
1400 m ³	37 m ³	421 m ³
1600 m ³	42 m ³	482 m ³
1800 m ³	47 m ³	540 m ³
2000 m ³	52 m ³	600 m ³
2200 m ³	57 m ³	659 m ³
2400 m ³	63 m ³	721 m ³
2600 m ³	68 m ³	781 m ³
2800 m ³	73 m ³	841 m ³
3000 m ³	78 m ³	900 m ³
3300 m ³	86 m ³	992 m ³
3600 m ³	94 m ³	1081 m ³
3900 m ³	102 m ³	1170 m ³
4200 m ³	110 m ³	1262 m ³
4500 m ³	117 m ³	1349 m ³
5000 m ³	131 m ³	1502 m ³
5500 m ³	144 m ³	1652 m ³
6000 m ³	157 m ³	1801 m ³
6500 m ³	170 m ³	1953 m ³
7000 m ³	183 m ³	2103 m ³
7500 m ³	196 m ³	2252 m ³
8000 m ³	209 m ³	2402 m ³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde elmaalttemperatuur en enkele andere gegevens.

Meer comfort met dubbele beglazing

Het aanbrengen van een dubbele beglazing in uw woning is een flinke investering. De gasbesparing die u daarmee bereikt is niet zo groot dat u die kosten op korte termijn terugverdiend. Wel zal het wooncomfort aanmerkelijk toenemen en ook dat kan voldoende aanleiding zijn om voor dubbel glas te kiezen.

Dubbel glas namelijk kan hinderlijk tochten (zogenoemde koudstraling bij de ruiten) voorkomen en werkt ook enigszins geluidsisolerend. Ook kunt u kiezen voor voorzetsramen. Dat is een voorziening die een stuk goedkoper komt. Als die ramen goed zijn aangebracht, bespaart u er even veel mee als met dubbel glas.

Voorzetsramen kunt u bovendien zelf plaatsen.

U kunt deze ramen kant en klaar op maat kopen met bijbehorende bevestigingsmaterialen. U kunt kiezen uit vensterglas of kunststof, omlijst door een frame van hout, metaal of kunststof. Dubbel glas of een voorzetsraam dat luchtdicht aansluit op het bestaande kozijn bespaart ongeveer 25 kubieke meter per vierkante meter oppervlak per jaar. Voor een normale woonkamer is dat al snel 250 kubieke meter glas per jaar.

En... vergeet niet iedere zondagavond of maandagmorgen vroeg de stand van uw gasmeter op te nemen, die op de meterkaart te noteren en te vergelijken met de tabel in deze krant. Op de meterkaart staat ook hoe u het energieverbruik van uw verlichting kunt meten. Minder energie gebruiken spaart altijd geld!

Staatssecretaris

Evenhuis van Economische Zaken heeft een ton beschikbaar gesteld voor een proef met de verkoop van gedroogde kippemest in de regio Nijmegen. Het is de bedoeling dat op twee pluimveebedrijven in Beuningen en Groesbeek gedroogde kippemest rechtstreeks aan de consument wordt verkocht. Dat heeft de ARE (Aktieprogramma Regionale Economie regio Nijmegen) donderdag bekendgemaakt.

Pluimveebedrijven moeten hoge kosten maken om hun mest overschotten af te voeren naar een mestverwerkingsfabriek. Bovendien bestaat de mest voor 50 tot 90 procent uit water. Door het zogenaamde droogblazen wordt het vochtgehalte teruggebracht

Voor tuin en plantsoen

Proef met gedroogde kippemest

tot 15 procent. Dat drogen gebeurt op het boerenbedrijf, waardoor de mestheffing, de transportkosten en de opslagcapaciteit kunnen worden vermindert. Bovendien is er een milieuvriendelijk deel, omdat het verwerken van verse mest minder ammoniakuitstoot tot gevolg heeft. Volgens ARE is er een goede markt voor gedroogde kippemest. De verkoop richt zich vooral op de consumenten, markt en de markt van tuincentra. De subsidie van Economische Zaken is bedoeld voor de marktontwikkeling en het opzetten van een verkoopapparaat. Aan het ministerie van Landbouw is inmiddels een subsidie gevraagd voor de investeringskosten. Met het totale project is een bedrag gemoeid van ruim 600.000 gulden.

KONINGBOSCH, Koestraat
Vrij gelegen vrijstaande villa, in nabijheid van natuurgebied, op zeer groot perceel (8350 m²) met aanpandige garage. Luxe uitgevoerd pand met o.a. hal met marmeren vloer, L-vormige woonkamer met vloerconconv., schuifpui en openhaard. Overdekt terras met lichtkoepels. Keuken met eikenhouten aanbouwkeuken met diverse app. Bijkeuken, 2 grote slaapkamers, complete badkamer. 2 Logeerkamers op 1e verd. Alarminst. Geheel voorzien van thermopane. Prijs op aanvraag.

MUNSTERGELEEN, Heydenpad 10
Mooi gelegen vrijstaand landhuis met grote tuin 1305 m². Grote woonkamer met studyhoek, plantenhoek, keuken met aanbouwkeuken, eetgedeelte. 3 Slaapkamers (mogelijkheid voor 4), 2 badkamers. Elektrisch bediende garagepoort. Vraagprijs: f 375.000,- k.k.

SITTARD, Baenjastraat 14
Zeet goed gelegen t.o. van centrum van Sittard, halfvrijstaand herenhuis. Zeer goed onderhouden pand, dient echter te worden aangepast. 4 Ruime slaapkamers, grote garage met berging. Vraagprijs: f 205.000,- k.k.

SITTARD, Burg, Kampstraat 32
Zeer goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met aanbouw, garage en tuin. Gehele pand in de loop der jaren gerenoveerd. Verkeert in perfecte staat van onderhoud. Mooie woonkamer met parket, aanbouw met parketvloer, keuken met aanbouwkeuken, 4 slaapkamers. Vraagprijs: f 160.000,- k.k.

SITTARD, Park
Zeer goed gelegen bungalow op circa 1100 m² grond. Royale living, merendeel hardhouten kozijnen en deuren. Geheel voorzien van dubbele beglazing. Inpandige garage. Mooie tuin met zwembad. Vraagprijs: f 379.000,- k.k.

bedrijfspannen

SITTARD, Nusterweg (Ind. terrein Noord)
Gunstig gelegen bedrijfspan met uitbreidingsmogelijkheden. Perc. opp. 4230 m², 600 m³ bedrijfshal, 75 m² kantoorruimte. Documentatie op aanvraag. Vraagprijs f 495.000,- k.k.

te huur/te koop

SITTARD, Industriestraat 2
Zeer gunstig gelegen bedrijfspan. Voor alle doeleinden geschikt. Winkelopp. totaal 1548 m². Ruime parkeermogelijkheden. Prijs op aanvraag. Prijs op aanvraag.

DIVERSE BEDRIJFSPANDEN TE HUUR EN TE KOOP
Vraag onze uitgebreide brochure

Te koop gevraagd huizen in diverse prijsklassen.

bert schreurs
makelaar en taxateur o.g.
Rijksweg Noord 77, Sittard, 04490-27888

SCAESBERG
● Halfvrijst. woonh. m. magazijn en gar. ind. 2 keld., werkruimte, entree, 2 tolt., kantoor, kamer, serie, keuk., kelder en suite, douche, 3 slaapkamers, zold. Inn ca. 788 m³. Ook als kantoor of winkel te gebr. Vraagprijs f 98.000,- k.k.

HEERLEN
● Mod. bungalow in Welten met gar. op zeer goede stand ind. prov. keld., c.v.-keld., badk. m. douche, 2 keld., gr. woonkam. m. open haard, mod. luxe keuk., tuinberg, badkam. m. ligbad en 2e toilet, 3 slaapkam., dakisol., dubb. begl., zeer goed afgewerkt. Prijs n.o.t.k.

Wegens de enorme aanvraag HUIZEN TER BEMIDDELING TOT VERKOOP IN: HEERLEN OF DIREKTE OMGEVING GEVRAAGD
Prijsklasse: f 200.000,- tot f 350.000,- Vraag vrijblijvend inlichtingen.

HOENSBROEK
● Halfvrijst. woonh. met garage en tuin ind. entree, toilet, L-vormige woonk. met open keuken, 3 slaapkam., badkam., hobbyruimte, TV-ruimte, c.v.-ruimte gersoleerd. Prijs: elk aantrekkelijk bod.

TAXATIES
Onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop; financiering; hypotheek; assurantiën; successie; rechtbank enz. Indien nodig op korte termijn.

HEERLEN
● Halfvrijstaande villa op zr. goede stand nabij centrum ind. deeling, 2 kelders, winkelder, entree, toilet, moderne keuken, tuinkamer, grote living, 4 slaapkamers, luxe badkamer, aparte douche, toilet, zolder, mansardkamer, groot zwembad met kleedruimte en 2 cabines, toilet, zeer goed onderhouden en veel luxe. Ook zeer gesch. als kantoor of praktijk. Prijs op aanvraag.

BEDRIJFSPANDEN

LANDGRAAF
● Winkelwoonhuis met onderd. en tuin ind. 2 keld., winkel, keuk., tolt., 3 magazijnen, kantoor, badkam., 2 slaapkam., woonkam., zold. en mansardkamer. Het pand is voor meerdere doeleinden gesch. Vraagprijs f 195.000,- k.k.

HEERLEN
● Dubbel winkelwoonhuis met ruime tuin ind. van beide panden keld., winkelvorm, achterkam., keuk., tolt., 4 slaapkam., zolder tot inh. 1000 m³. Vraagprijs f 92.000,- k.k.

Onroerend Goed Makelaardij LEENDERS b.v.
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

DRS. DE LA HAYE

- makelaardij o.g.
- verzekeringen
- taxaties
- hypotheek

HOENSBROEK
Halfvrijst. woonhuis met voor-achtertuin en garage. Ligging nabij centrum. Gas-c.v. ind. beg. grond: hal, toilet, woonkamer met plavuizenvloer en open haard, keuken, 1e verd.: badk. (met ligbad en 2e toilet), 4 slpk. (waarvan een met parketvloer), wasruimte. 2e verd.: grote zolder. Bj. 74. Prijs f 148.000,-.

HOENSBROEK
Halfvrijst. woonhuis. Ind.: entree, woonk., keuken, badk., toilet, binnenplaats, kelder. 1e verd.: 2 slpk. 2e verd.: 2 slpk. Onm. te aanvaarden. Prijs f 50.000,- k.k.

HOENSBROEK
Tussenwoning met tuin en berging. Ind.: hal gang, woonk., keuken, douche, toilet. 1e verd.: 3 slpk. 2e verd.: zolder. Kelder aanwezig. Bj. 1953. Onm. te aanvaarden. Prijs f 79.000,- k.k.

HOENSBROEK
Ruim vrijst. woonhuis met voor- en achtertuin en garage. Ind. kelder, hal (natuurstenen vloer), toilet, keuken met inbouwapp., woonkamer (parket open haard), 1e verd.: badk. (ligbad 2e toilet), 3 slpk. 2e verd.: 1 slpk. (mogelijkheid voor 2e), berging. Het pand is goed geïsoleerd en voorzien van rolluiken. Bj. 1935, perc. opp. v.l. 375 m². Prijs f 195.000,- k.k.

045-223434
ZATERDAG VAN 10 TOT 12 UUR
Hoofdstraat 88, Hoensbroek

Ruilen

Te ruil EENGEGZINSWONING Lotbroek tegen flat Mgr. Nolenstr. Hoensbroek Tel. 045-220735.

WONINGRUIL in heel Nederland. Bel de woningbeursinfolijn 072-336508 of 030-941099.

Te ruil grote EENGEGZINSWONING, betegeld + aanbouwkeuken tegen ditte woning. 045-423481.

Ruilen: flat, centr. H'Broek, 2 slpk., 2e verd., keuk. tegen EENGEGZINSWONING, liefst Hoensbroek e.o. Tel. 045-229770.

Dieren

TECKELS, yorkshires en foxterriers, boemerhondjes en bouviërs, alle pups. Walem 11a, Schin op Geul, 04459-1237.

Te k. jonge BOUVIERS met stmb. uit kamp. afst. Tel. 045-320870.

RASHONDJES. Puppies van Duitse Staanders, Colies (Lassies), Drottweilers, Ierse Setters, Dobermanns, Golden Retrievers, Bouviërs, Bassets, Welshterriers, Jack Russel terriers, Pekeneesjes, Poedeljes, Keeshondjes, Maltezers, Yorkshirerriers en vele soorten grote en kleine baardhondjes. Gedipl. kennel, ook alle hondenartikelen. Lochterweg 8, Budel-Schoot (achter Weert). Tel. 04958-1851, dagelijks geopend, ook zondags. Dinsdag gesloten.

Te koop aangeb. zeer mooie POINTERPUPS, ingeënt, ontwormd en met stamb. De pointer is een middelgrote, kortharige hond die zeer lief en aanhankelijk is, vooral met kinderen. Inl. Hubert J.G. Hoenen, Stationsstraat 32, Hoensbroek, 045-214998.

Te k. nest LABRADOR-RETRIEVERS. Tel. 04743-2303.

Te koop jonge PUPPIES geb. 30-11-88, moeder is kruising ras Rottweiler en Bullterrier, vader is ras Dobermann. Prijs f 100,- tel. 045-227948.

Te k. zwarte Duitse HERDER, teef m. stamb., lief v. kind, gesteril. weg. verh. Pr. n.o.t.k. 043-252002.

Te huur paardenbox met weide in de gemeente Onderbanken. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-723947.

T.k. blauwe Duitse DOG-GEPUSS met stambom, ouders HD-vrij, voll. geënt, nestcontrole N.D.D.C. Van Santen, 04118-2042.

Te koop jonge KIPPEN met hele snavel. Plumvee, benodigdheden H. Ploemen. Broekhuizenstraat 53B, Rimborg. Tel. 045-320229.

Te k. RIJPAARD 4 jr. oud. Tel. 045-452129.

Prachtige Mechelse HERDER met certificaat, 100% betrouwbaar. Vr. pr. f 2500,- Tel. 04490-38119.

M.H. te k. aangeb. REU 6 mnd., gesch. v. dressuur. Torenstraat 38, Langeberg-Brunssum.

Te k. of te r. voor kl. auto van VOLVO 343 autom. i.z.g.st., bw. 79, APK gek. f 2000,-. Tel. 045-32427.

CHOW CHOW-PUPS, zwarte en rode. Tel. 045-415885.

T.k. Mechelse HERDERS, 7 wkn oud. Zeer goede afstamming. Tel. 04492-3017.

Te k. GOLDEN RETRIEVER-PUPS m. stamb. ingeënt en ontw. Tel. 04998-99257.

Te koop blonde en gestroomde BOUVIERPUPS met stambom. Tel. 04929-63176.

Jonge Golden RETRIEVERS m. stambom + inenting ouders HD vrij boerdery. Tel. 04110-1376.

Zeer mooie Ierse SETTER reu te k. 3 mnd. met stamb. Tel. 045-221268.

Kennel v.d. HERDERS-FARM heeft jonge Duitse herders te k. 04490-10652.

Te k. prachtige HOND fok-reu, weg. ziekte. Tel. 045-315333.

DOBERMANNPUPS te k. ouders HD-vrij, met stambom en kampafstamming. Rijksge dipl. kennel Von Leuchtenstern, tel. 045-310948.

TE KOOP

SUSTEREN MIDDELVELD

Nog enkele exclusieve HALFVRIJST. HERENHUIZEN op uitst. lokatie aan de Ambtmanlaan. Royale indeling met o.a. grote living, hallopen keukens, 3 slaapk., badkamer m. ligbad en 2e w.c., zolder, carport en berging, va. f 167.900,- v.o.n. excl. renteverlies.

EEN MONDOHOMEPROJECT!

nicolai
makelaardij
tel. 043-254555*
stationstraat 20, maastricht

Te k. zwarte DWERGPOEDEL, ingeënt en ontwormd, met stambom. Tel. 04750-16590.

Te k. Perzisch blauwe POESJES, ingeënt en ontwormd, met stambom. Tel. 04750-24239.

Te k. jonge BOBTAIL, 3 mnd. oud, reu. Vr. pr. f 450,-. Tel. 04454-5086.

Bastaard BOXER hondjes te k. tel. 045-441468.

T.k. NEWFOUNDLANDER-PUPS, zwart en bruin, m. stambom en HD-garantie. Melickeweg 4, Herkenbosch. Tel. 04752-1115.

T.k. PAPEGAAIEN kweekpaar, bl. voorhoofd. Inruil mogelijk. Tel. 045-719254.

T.k. nest Duitse HERDERS met stamb. geënt en ontwormd. Ouders HD-vrij. 4 Mech. herders, tevens domans cremers BL vader Rocky 428 P. P. v.d. Vin, industrieter. de Koumen 124, Hoensbroek. Tel. 045-212521.

Ned. SCHAPENDOSJES en bobtail-pups met stamb. Ouders h.d.-vrij, lid v.d. O.E.S.C.N. mevr. Janssen, tel. 04747-2910.

Te k. KAN. g.geel-g.geel iv. m. of p. H. Dunantstr. 177, Brunssum (N) flat, rode bol. Tel. 045-323611.

Te koop BOOMERS, vlin-derkeesjes en dwergkeesjes. Tel. 045-214859.

OPEN HUIS*OPEN HUIS*OPEN HUIS*OPEN HUIS*OPEN HUIS

HEERLEN-WONEN MET ALLURE

Welten, een ruim opgezette woonwijk, is een begerenswaardige woonlokatie, gelegen nabij het natuurreservaat Kunderberg.

Wonen op stand met een surplus aan ruimte
Deze herenhuisen bieden een woonkamer van 9,30 m. lang en een opp. van ca. 49 m² (incl. keuken) v.e. verdieping heeft 3 formidabele slaapkamers waarvan de ouderslaapkamer een Frans balkon heeft. Dat de badkamer uiteraard de luxe van een ligbad en een 2e toilet heeft spreekt natuurlijk voor zich. De v.e. verdieping kan als 4e slaapkamer ingericht worden.

OPEN HUIS
Zondag 8 januari
van 14.00 - 16.00 uur.

De MODELWONING is ingericht door **Leenders Decoration**

(Volg de borden vanaf de J.F. Kennedylaan.)

VAALS, Ir. E. Melottestraat.

12 Enthousiaste kopers hebben al gekozen voor dit type huis.

Markante gegevens:
• Entree en garage op straatniveau.
• Woonkamer en keuken op achtertuin.
• Royale woonkamer (ca. 40 m² incl. open keuken)
• Inpandige garage
• 3 Slaapkamers
• Luxe badkamer (met ligbad, vaste wastafel en voorziening voor 2e toilet)
• Hardhouten kozijnen (incl. ramen)
• Dubbele beglazing in woonkamer, keuken, badkamer, slaapkamer beh. klapparaam

Prijs vanaf f 160.974,- v.o.n. (excl. max. f 15.000,- rijksbijdrage)
Denkt u aan LooVast-Hypotheek bedraagt de netto maandlast ca. f 716,- (bij een bruto inkomen van f 47.000,-).

OPEN HUIS
Zondag 8 januari
van 14.00 - 16.00 uur.
Ir. E. Melottestraat 9
Ook bez. ingerichte woning is voor een prachtige prijs te koop

Het Open Huis is kleinste ingericht door

COMPLETE PROJECT- EN WONINGINRICHTING

HEERLEN NUTH

NIEUWBOUW * NIEUWBOUW

HEERLEN, Kronemig.

Ruime huizen met A-premie aan de Kampstraat/W. Benensweg.

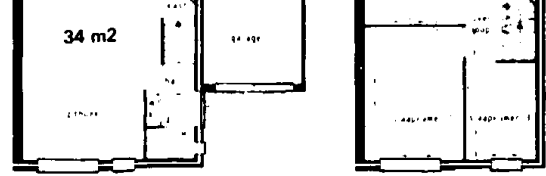
Op deze huizen is een subsidie van max. f 44.000,- te verkrijgen.

De achtertuinen zijn max. 22 m. diep.

Begane grond

V.e. verdieping

Zo is op de begane grond een doorzonwoonkamer geprojecteerd met een uit het zicht gelegen keuken tot 34 m. Onder het schone gedeelte van de garagekap is extra bergmogelijkheid. De verdieping telt 3 slaapkamers en een zeer royale badkamer waar een aansluitpunt voor een 2e toilet is. De hobbyzolder is via een vaste trap te bereiken.

Netto maandlast ca. f 550,- (prijs van f 143.681,- v.o.n.).

SCHINVELD, Broekstraat

Royale huizen die binnenkort te betrekken zijn.

Markante gegevens:
• L-vormige woonkamer (830 m. lang, 36 m² incl. open keuken)
• Riant woonlokatie
• 3 Royale slaapkamers
• Ruime hobbyzolder (bereikbaar via vaste trap)
• Hardhouten kozijnen

Optimale isolatie

Prijs f 141.400,- v.o.n. excl. een nog door de koper te ontvangen rijksbijdrage ad f 6.500,-. Met de LooVast-Hypotheek bedraagt de netto maandlast ca. f 594,-.

PAUL SIMONS
MAKELAARDIJ O.G.
ASSURANTIËN-TAXATIES
HYPOTHEKEN-FINANCIËN

EUROPAWEG ZUID 214 UBACH OVER WORMS

Op zaterdag bereikbaar van 10.00 tot 13.00 uur.

Ubach over Worms-Rimborg
Hoekp. met c.v., berg., keld. en ruime tuin. Ind. o.a.: woonk., eetkeuk. met eik. install., 2 ruime slpk., badk. en zold. (via vaste trap, evt. 3e slpk.). Pr. f 85.000,- k.k.

Eygelshoven
Prima onderhouden en aan plants. gel. woonh. met gar. en tuin. Ind. o.a.: hal, ruime woonk., op. keuk., 4 slpk. en badk. Prijs f 118.000,- k.k.

Schaesberg
Hoekp. met gar. en tuin. Ind. o.a.: L-woonk., op. keuk., 3 slpk., luxe badk. en ruime zold. annex 4e slpk. Pand is goed onderhouden. Pr. f 122.000,- k.k.

Kerkrade-Haanrade
Jong hoekp. in perfecte staat, met carp., berg. en tuin. Ind. o.a.: hal, 2-woonk., op. keuk. met luxe eik. inst., 3 slpk. en badk. Vr. pr. f 145.000,- k.k.

Schaesberg-Eikske
Heel mooi gesit. halfv. woonh. met gar., tuin en luxe alu. veranda met dubb. glas. Ind. o.a.: hal, woonk., op. keuk. met luxe inst., 4 slpk., douche en vliering. Pr. f 147.000,- k.k.

Hoensbroek
Op prima stand en op loopafst. van centrum gel. halfv. woonh. met gar., 4 keld. (o.a. grote hobbykeld.) en hal, keuk. met aanb. inst. L-woonk. (+60 m²), 4 slpk., badk. en zold. Dit pand moet men van binnen zien. Vr. pr. f 215.000,- k.k.

045-318182

Stienstra, de sleutel tot goed wonen in 1989

OPEN HUIS*OPEN HUIS*OPEN HUIS*OPEN HUIS*OPEN HUIS

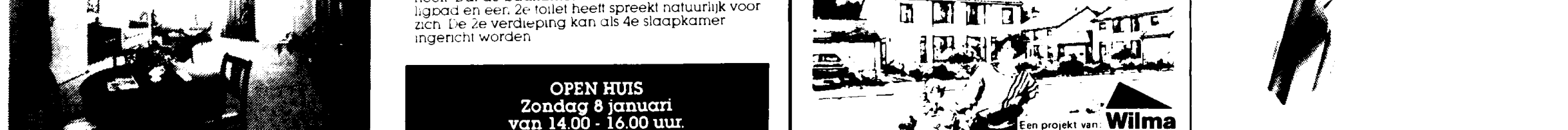
NIEUWBOUW * NIEUWBOUW

HEERLEN, Kronemig.

Ruime huizen met A-premie aan de Kampstraat/W. Benensweg.

Op deze huizen is een subsidie van max. f 44.000,- te verkrijgen.

De achtertuinen zijn max. 22 m. diep.

Begane grond

V.e. verdieping

Zo is op de begane grond een doorzonwoonkamer geprojecteerd met een uit het zicht gelegen keuken tot 34 m. Onder het schone gedeelte van de garagekap is extra bergmogelijkheid. De verdieping telt 3 slaapkamers en een zeer royale badkamer waar een aansluitpunt voor een 2e toilet is. De hobbyzolder is via een vaste trap te bereiken.

Netto maandlast ca. f 550,- (prijs van f 143.681,- v.o.n.).

SCHINVELD, Broekstraat

Royale huizen die binnenkort te betrekken zijn.

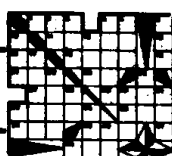

Markante gegevens:
• L-vormige woonkamer (830 m. lang, 36 m² incl. open keuken)
• Riant woonlokatie
• 3 Royale slaapkamers
• Ruime hobbyzolder (bereikbaar via vaste trap)
• Hardhouten kozijnen

Optimale isolatie

Prijs f 141.400,- v.o.n. excl. een nog door de koper te ontvangen rijksbijdrage ad f 6.500,-. Met de LooVast-Hypotheek bedraagt de netto maandlast ca. f 594,-.

Voor inlichtingen:
H= Kantoor Heerlen, Tel. 045-712255.
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
M= Kantoor Maastricht, Tel. 043-252933.
Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.
Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur.
zaterdag van 9.00 tot 18.00 uur.

Ziekte van Pfeiffer maakt niet altijd ziek

HEERLEN - Wie denkt aan de ziekte van Pfeiffer, zal bijna altijd denken aan moeheid, langdurige moeheid, waarvoor langdurig rust nodig is. Dat is echter helemaal niet het belangrijkste zelf maar een veel voorkomend verschijnsel bij deze ziekte. De ziekte van Pfeiffer is een frequent voorkomende ziekte, vaak onopgemerkt verloopt; de ziekte krijgt, maakt een goede kans na een paar weken weer de oude te zijn.

De ziekte van Pfeiffer heet in het medisch jargon *mononucleosis infectiosa*. Infectiosa slaat op de besmettelijkheid ervan, mononucleosis op een toename van bepaalde bloedlichaampjes in het bloed. Het is een andere naam is klierkoorts, verwijzend naar de vergrote klieren en de koorts die erbij optreden.

De verwekker van deze ziekte is een virus, het *Epstein-Barrvirus*, in 1964 ontdekt door de twee onderzoekers met deze namen; het wordt nuweg EBV genoemd. Het virus wordt overgebracht door 'intiem lichamelijk contact', zoals zoenen. Mensen met slechte hygiëne is het

een kinderziekte met vrijwel geen verschijnselen, in de 'schone' westerse samenleving is het vooral een ziekte van pubers en adolescenten. Van hen wordt na besmetting ongeveer de helft ziek; de overigen bouwen weerstand op zonder het te merken.

Verschuinselen

Wat zijn de verschijnselen? Na een incubatietijd van vier tot zeven weken (dat is de tijd die ligt tussen besmetting en het optreden van verschijnselen) ontstaat eerst een periode van moeheid, rillerigheid, hoofdpijn, 'malaise'. Dan ontstaan vaak hoge - koorts en keelpijn en de lymfklieren raken opgezwollen.

Lymfklieren zijn boonvormige organen van enkele millimeters groot. Het zijn de zuiveringsstations van het lichaam. Vocht, vuil en bacteriën worden uit de weefsels afgevoerd via lymfevaten (een soort

dunne bloedvaatjes), naar de lymfklieren, die overal in het lichaam aanwezig zijn. De lymfklieren filteren het vuil uit de lymfe, de lymfe wordt verder geleid en komt in het bloed terecht. In de lymfklieren worden de ongerechtigheden verder opgeruimd.

Lymfklieren kunnen bij zeer veel kleine en grote ziekten in het lichaam 'meedoen'. Ze zijn dan vergroot, soms pijnlijk (vooral bij ontstekingen) en zijn te voelen als knobbelletjes, die enkele centimeters groot kunnen worden. De meeste lymfklieren zijn te vinden in hals, oksels en liezen, en dat zijn dan ook de plaatsen waar de dokter naar 'klieren' zal voelen. Bij kinderen zijn bijna altijd de klieren in de hals opgezet, door de vele verkoudheden die ze doormaken.

Het is nu ook wel te begrijpen dat vergrote lymfklieren ontelbaar veel oorzaken kunnen hebben, van een

onschuldig wondje aan de hand of een keelontsteking tot ernstiger ziektes, ook kanker. En tot die oorzaken hoort dus ook de ziekte van Pfeiffer.

Bij de ziekte van Pfeiffer zijn de klieren in de hals pijnlijk en vergroot, maar ook elders in het lichaam kunnen ze opgezwollen raken. Deze 'klassieke verschijnselen' - vergrote klieren, keelpijn en koorts - duren in het algemeen een paar weken, waarna de patiënt geneest. Slechts een enkeling zal daarna nog lange tijd, soms maanden, moe blijven. Dat is bovendien helemaal niet zo typerend voor de ziekte van Pfeiffer: het kan ook na andere virusziekten, zoals influenza (griep) optreden.

Door de hevige keelpijn is het voor de dokter niet altijd even gemakkelijk om de ziekte van Pfeiffer te onderscheiden van een 'gewone' keelontsteking. Als daarvoor echter

penicilline wordt voorgeschreven, zal bij de ziekte van Pfeiffer bijna altijd direct een huiduitslag ontstaan, die karakteristiek is voor de ziekte.

Andere organen

Behalve de lymfklieren kan er nog een aantal andere organen aan de ziekte meedoen. Bijna altijd is de lever een klein beetje ontstoken, en vaak zijn lever en milt vergroot. Zelden is deze ontsteking zo heftig dat de patiënt veel wordt, wat weer verandering kan stichten omdat dan wordt gedacht aan een 'echte' leverontsteking (hepatitis A of B). Ook deze leverontsteking herstelt zich in de loop van een paar weken. Er kan wel buikpijn en misselijkheid bij optreden, en het gebruik van alcohol is af te raden omdat dat de lever extra belast.

Het is wel duidelijk dat het niet altijd even eenvoudig is om de diagnose te stellen. Dat wordt nog moeilijker

omdat een aantal andere ziektes soortgelijke verschijnselen geeft. Toxoplasmose bijvoorbeeld, kan ook koorts en opgezette lymfklieren veroorzaken. Toxoplasmose is berucht omdat het - wanneer de zwangere vrouw het voor het eerst krijgt - bij het ongeboren kind afwijkingen kan veroorzaken.

En een ander virus, *cytomegalovirus* (CMV), dat evenmin zeldzaam is, kan ook een soort klierkoorts veroorzaken - maar dan zonder keelpijn. Deze beide ziekten komen, net als Pfeiffer, zeer veel voor onder de bevolking. De meeste volwassenen blijken - als hun bloed daarop wordt onderzocht - een of meer van deze ziekten te hebben doorgemaakt zonder het te weten. Daarom de een ziekte wordt en de ander niet, is onbekend.

Hoe kom je er nu achter of je de ziekte van Pfeiffer hebt? Om het absoluut zeker te weten is bloedon-

derzoek nodig. In het bloed is een toename te zien van bepaalde witte bloedlichaampjes (lymfocyten), en er is een speciale test waarmee de ziekte kan worden aangetoond.

Behandeling

Wat betreft de behandeling: vroeger werd aangeraden veel te rusten om de gevreesde moeheid te voorkomen. Tegenwoordig is men van mening dat dit niet nodig is. 'Rust naar behoefte' is de beste aanpak, de patiënt kan zelf uitmaken wat hij of zij aankan. Aangezien de verwekker een virus is, zijn er geen medicijnen tegen de ziekte.

Ten slotte: nog niet zo lang is bekend dat het virus na genezing niet volledig wordt uitgescheiden, maar in het lichaam aanwezig blijft. Waarschijnlijk geldt dit voor heel veel, zo niet alle virussen. Nu is het vermoeden dat een enkeling een soort chronische infectie houdt, waardoor een 'moeheidssyndroom' ontstaat. De verschijnselen hiervan zijn: bij periode optredende moeheid, keelpijn, spierpijn, opgezette klieren. Of dit syndroom nu werkelijk bestaat en inderdaad wordt veroorzaakt door een chronische vorm van de ziekte van Pfeiffer is niet zeker.

Grote LD-puzzelaktie voor de Zonnebloem

KRUISWOORDRAADSEL nr. 6

Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro of per briefkaart. Wie per giro meedoet, dient de gewenste oplossing op het girobiljet te vermelden onder het woord 'mededelingen' en minstens f 2,50 over te maken naar:

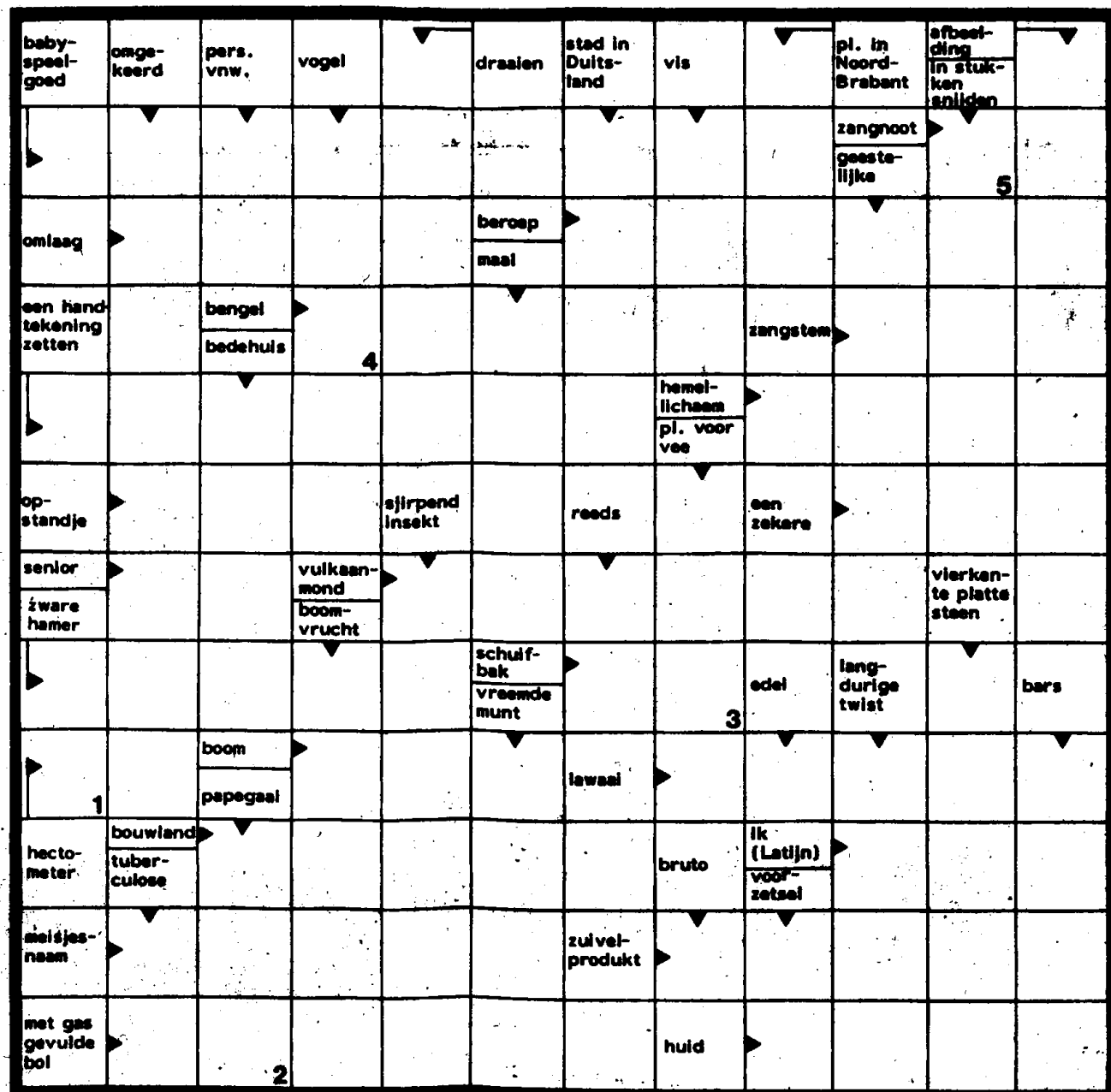
Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Meedoen per briefkaart gaat als volgt: schrijf de oplossing op de adreszijde (de kant waar de postzegel staat afgedrukt), plak boven de gewone frankering ten minste f 2,50 extra en adresseer de kaart aan:

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Hoofdprijs f 5000,-

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs, f 5000,-, gelieve U de laatste letter van iedere oplossing achter elkaar te zetten, waardoor een zin gevormd wordt van 20 letters. Van de oplossing van alle puzzels moet u steeds de eerste letter gebruiken. Bewaar voor alle zekerheid de gepubliceerde puzzeldiagrammen.

Duizend gulden voor geluksvogel Annemie

BRUNSSUM - Vandaag wordt ze 34, de winnares van puzzel 4 die met de oplossing 'Uniek' inderdaad voor een unieke gebeurtenis zorgde.

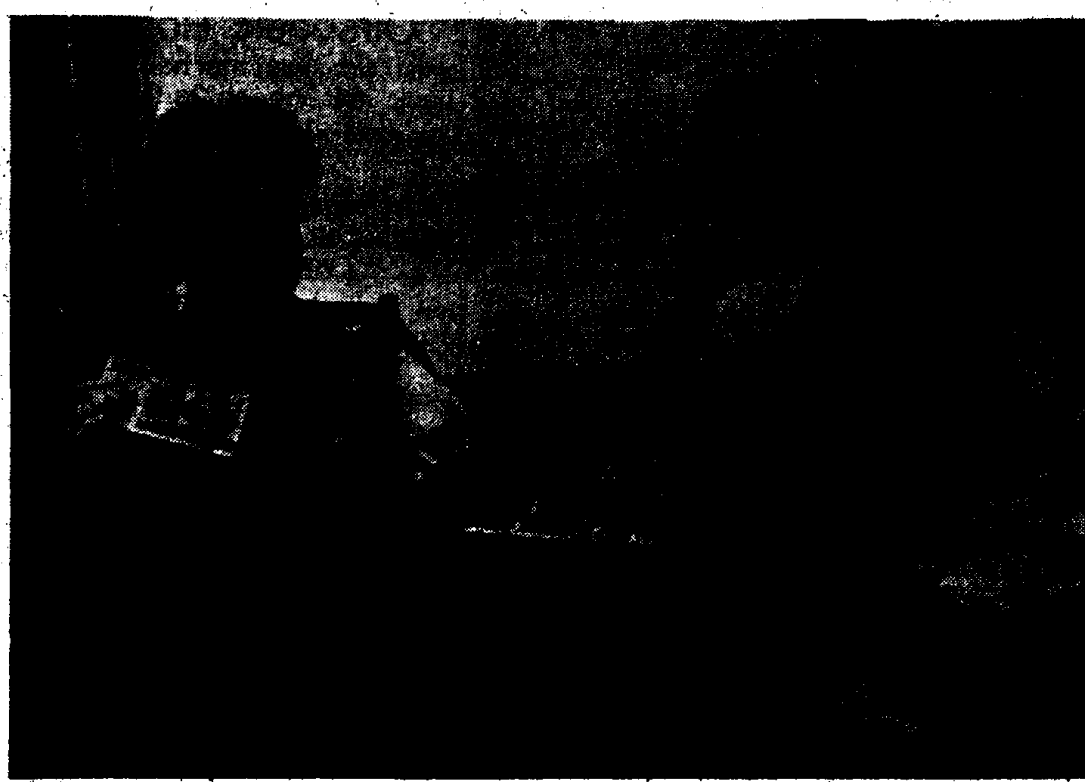
Trouwe puzzelaars herkennen haar wellicht nog. Annemie Quaadvlieg uit de Akerstraat in Brunssum stond op 7 april 1984 óók in het Limburgs Dagblad. Toen was zij de dodelukke hoofdprijswinnares van onze puzzelaktie en verdiende daarmee vijftienduizend gulden. Ook in 1984 moest de delegatie van het Limburgse Dagblad tot driemaal toe terugkomen om haar een prijs te overhandigen, voordat zij thuis werd aangetroffen.

Annemie heeft over geluk in het spel niet te klagen. Deze week won zij ook nog tachtig gulden in de lotto, nu weer duizend gulden om over de enorme winst van een paar jaar geleden maar niet meer te praten.

Ze is altijd blijven puzzelen. Soms aarzelde ze met inzenden omdat ze dacht te laat te zijn, maar het geluk is haar trouw gebleven.

Over de besteding van de winst hoeft ze ook niet lang na te denken. 'Kijk maar eens naar dit tweezitsbankje. Sinds ik katten heb, heeft het bankje aardig moeten lijden en voor dit geld ga ik op zoek naar een nieuwe bank,' aldus de administratief medewerkster van AZL-beheer in Heerlen.

De kat is niet zo opgewonden als de winnares zelf die het briefje van duizend gulden nauwelijks stil kan houden. Thea Kuchnio, plaatsvervangend Hoofd PR en Promotie van het Limburgs Dagblad, bekijkt nog eens de krant van 7 april 1984 waarin het artikel over de hoofdprijswinnares uitgebreid werd opgenomen.

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen uiterlijk vijf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn. Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijstrekking, die wordt verricht door notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet op de briefkaart naast het gewone porto ten minste twee gulden vijftig (f 2,50) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro ten minste twee gulden vijftig (f 2,50) zijn overgemaakt.

De Zonnebloem, afdeling Limburg bestaat uit 22 regio's, verdeeld in ca. 220 plaatselijke afdelingen met ruim 3000 vrijwilligers en vrijwilligsters.

De opbrengst van deze puzzel zal worden besteed aan een aantal doelstellingen die de komende vijf jaar gerealiseerd kunnen worden en waarvan de financiële middelen ontbreken. Continuering van de Zonnebloemwinkeloctenden, vormingsbijeenkomsten voor vrijwillig(st)ers, de uitgave van een eigen periodiek en aanvulling van de inventaris zijn activiteiten die met de

baten uit deze puzzelaktie zullen worden ondersteund.

Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men hoeft dus geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter, dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.

Men is het voordeligst uit wanneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel ter beschikking komt van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossing van deze puzzel is gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 20 letters is bindend.

Als U de puzzel hebt opgelost, moet U de letters die voorkomen in de vakjes met de cijfers 1 t/m 5 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de uiteindelijke oplossing van onze puzzel is. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren (samen met het nummer van de puzzel) want U hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 20 delen bestaande puzzelronde.

Voor het kunstspeel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 5 oktober 1988 aan het bestuur van de Vereniging De Zonnebloem afdeling Limburg vergoeding verleend onder nummer L.O. 880.160.193.

Prijswinnaars puzzel nummer 4

Oplossing: UNIEK

1e prijs
Mej. A.M.G. Quaadvlieg
Akerstraat 134
6445 CT BRUNSSUM

2e prijs
S. Slomp
Dr. Ariënsstraat 9
6162 XP GELEEN

3e prijs
J. Stoffels
Geerstraat 7
6447 CB MERKELBEEK

4e prijs
Fam. v. Krieken-v.d. Berg
Achter den Winkel 191
6372 SZ LANDGRAAF

INLICHTINGEN

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men telefonisch terecht onder nummer 045-730885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

PRIJZENPOT

1e prijs f 1000,-

2e prijs f 500,-

3e prijs f 250,-

4e prijs f 100,-

AMSTENRADE: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage met houtvuurruimte en grote tuin (1150 m²). Ind. o.a. kelder, woonkamer (parketvloer en open haard), keuken, vier slaapkamers, badkamer, zolder. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

BRUNSSUM: aantrekkelijk gelegen (plan Op de Vos), ruim halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v.-installatie, garage en grote, zonnige tuin. Ind. o.a. ruime woonkamer, betegelde eetkeuken, vier slaapkamers, grote betegelde badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel, zolder via vaste trap bereikbaar, aanvaarding januari 1989. Vraagprijs f 149.000,- k.k.

EYGLSHOVEN: aan de buitenrand gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, twee garages en grote zijtuin, groot terras en max. privacy (totale perceelsovername van ca. 1050 m²). Direct grenzend aan groot wandelgebied. Dubbele beglazing, rol-luiken, goed onderhouden. Ind. o.a. kelder, woonkamer met open haard, keuken met alle apparatuur, serre, vier slaapkamers, badkamer met o.a. ligbad en douche, zolder. Prijs f 179.000,- k.k.

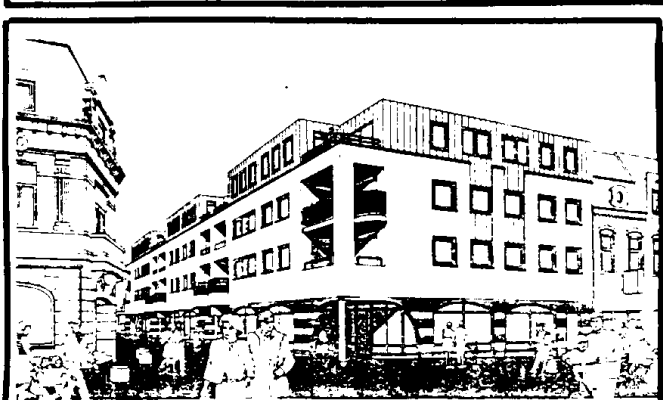

EYGLSHOVEN: ruim halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas en tuin. Ind. o.a. grote woonkamer (ca. 45 m²), ruime keuken, drie slaapkamers, badkamer met ligbad en 2e toilet. Tuin met berging. Prima gesloopt. Direct te aanvaarden. Vraagprijs f 94.000,- k.k.

EYGLSHOVEN: tussengelegen woonhuis met grote tuin. Ind. o.a. keuken met tuinkontakt, douche, toilet, berging, woonkamer, twee slaapkamers, mogelijkheid voor een zolder. Redelijk onderhouden. Rondom voorzien van rolluiken. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 85.000,- k.k.

HEERLEN - rand centrum-Bekkerveld: 16 royale en luxe appartementen zijn gereed te wonen aan het prachtige Bekkerveld. Parkeergelegen in het souterrain. Totale woonoppervlakte van 140 m² tot 160 m². Optimale veiligheid en privacy. Ind. o.a. royale living, complete luxe ingerichte keukens, twee slaapkamers, twee badkamers, balkon. Nog slechts enkele te koop (twee appartementen met tuin). Koopprijs variëren van f 366.000,- tot f 386.000,- v.o.n. Inruil van uw eigen woning is mogelijk. Voor serieuze belangstellenden ligt een uitgebreide brochure klaar. **COMPLEET INGERICHTE MODELWONING** ingericht door Landers Decoratie te Heerlen. Bezichtiging hiervan uitsluitend na afspraak.

HEERLEN - hartje stad (hoek Dautzenbergstraat-Oranje Nassaustraat): fraai appartementencomplex met winkelkantoortuimte en 18 wooneenheden. Eigen parkeergelegen met berging in het souterrain. Van hieruit bereikt men met de lift de woonverdiepingen. Ind. o.a. woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer en c.v.-gas. Koopprijs variëren van f 169.000,- v.o.n. tot f 178.000,- v.o.n.

HEERLEN: geschakeld woonhuis met gas-c.v., carport (mogelijkheid voor garage), berging en tuin, goed onderhouden, muren en dak zijn geïsoleerd, gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a. woonkamer met plavuizenvloer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, zolder, overdraagbare rijkstafel. Vraagprijs f 129.000,- k.k.

HEERLEN: rustig en centraal gelegen appartement op de 1e etage met fietsenberging. L-vormige woonkamer, dichte keuken, twee slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet, goede isolatie. Prima staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 82.500,- k.k.

HEERLEN-Nabij centrum: ruime hoekwoning met c.v.-gas, garage en tuin. Zeer goed onderhouden. Ind. o.a. 3 kelders, ruime woonkamer (ca. 47 m²) met parketvloer en open haard. Eetkeuken met een goed uitgevoerde keukenset met apparatuur. 1e verd. 3 slaapkamers, badkamer, toilet. 2e verd. Twee zolderkamers met grote zolderruimte. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

HEERLEN - Schmelmerstraat 12: premie-A-woningen. Door aannemer Peters uit Brunssum worden ruime halfvrijstaande woningen gereed te wonen met c.v.-gas, berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. Prijs f 119.000,- k.k.

HEERLEN: in centrum gelegen appartement op de 3e etage. Ind. o.a. berging, woonkamer, keuken, douche, twee slaapkamers. Gedeeltelijk dubbele beglazing en kunststof kozijnen. Aanvaarding direct. Vraagprijs f 57.000,- k.k.

HEERLEN: goed onderhouden tussenwoning met c.v.-gas, berging en zeer grote achtertuin. Ind. o.a. betegelde hal, woonkamer met tegelvloer in open verbinding met keuken, 3 ruime slaapkamers, betegelde badkamer, zolder via vlieztrap. Aanvaarding n.o.t.k. Koopprijs f 110.000,- k.k.

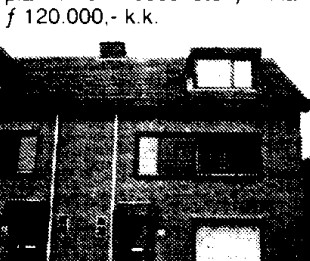
KERKRADE: rustig gelegen vrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Prachtig uitzicht. Ind. o.a. sout., drie kelders, garage, badkamer, grond en 1e verd.: woonkamer, keuken, studeerkamer, drie slaapkamers, badkamer, bergzolder. Prijs f 179.000,- k.k.

KERKRADE: een geschakeld woonhuis - landhuistype, met c.v.-gas, garage en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkamer met open haard en parketvloer, eiken keuken met diverse apparatuur, kelder, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche en 2e toilet, gesloopte zolder (via vlieztrap). Kwalitatief is deze woning zeer goed uitgevoerd en onderhouden. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 259.000,- k.k.

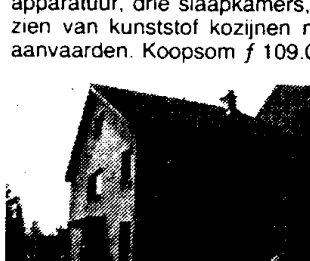
NIEUWENHAGEN: goed gelegen woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Goed onderhouden. Voorzien van kunststof kozijnen. Ind. o.a. kelder, woonkamer, grote woonkeuken met apparatuur, badkamer met ligbad, berging, drie slaapkamers, vaste trap naar zolder (bepaakt en beschoten). Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 120.000,- k.k.

SCHAESBERG: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouwjaar 1976. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a. woonkamer - keuken vier slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap). Vraagprijs f 138.000,- k.k.

SCHAESBERG: nabij winkelcentrum en tegenover plantsoen gelegen prima onderhouden tussenwoning met c.v.-gas en aangebouwde woonkamer. Ind. o.a. geheel onderkelderd (ook van binnentafel bereikbaar), woonkamer met parketvloer (totaal ca. 42 m²), open keuken met eiken installatie met apparatuur, drie slaapkamers, betegelde badkamer, geheel voorzien van kunststof kozijnen met dubbele beglazing. Spoedig te aanvaarden. Koopprijs f 109.000,- k.k.

SCHAESBERG-Centrum: vrijstaand woonhuis met mooie grote tuin (totaal perceel ca. 1000 m²). Garage, tuinberging, c.v.-gas. Bouwjaar 1976. Goed onderhouden. Rolliken. Ook zeer geschikt voor praktijkruimte, kantoor e.d. Aparte ingang naar souterrain. Ind. o.a. geheel onderkelderd, royale hal, L-vormige woonkamer (ca. 55 m²) met open haard. Keuken met apparatuur, zes slaapkamers, twee badkamers, doucheruimte, zolder. Vraagprijs f 295.000,- k.k.

SCHAESBERG: aan plantsoen gelegen, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, aanbouw en achtertuin. Ind. o.a. kelder, gang, ruime woonkamer, bijkeuken, woon-eetkeuken met aanbouwekeuken, vier slaapkamers, douche en bergzolder. Aanvaarding: direct. Vraagprijs f 129.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: ruim woonhuis met c.v.-olie grote garage en tuin. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a. 2 kelders, woonkamer-ensuite, keuken, bijkeuken, doucheruimte, 4 grote slaapkamers, vaste trap naar zolder, 2 zolderkamers, grote zolderruimte. Koopprijs: f 127.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: aantrekkelijk aan plantsoen gelegen, goed onderhouden woonhuis met c.v.-gas, garage en aangebouwde woonkamer. Ind. o.a. twee kelders, betegelde hal, L-vormige woonkamer (ca. 46 m²), keuken, vier slaapkamers, betegelde douche met betegelde kastafel. Vliering. Aanvaarding direct. Vraagprijs f 122.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: goed verbouwd halfvrijstaand woonhuis met aanbouw, grote garage, berging en achtertuin. Ind. o.a. gang, L-vormige woonkamer met parketvloer, keuken met aanbouwekeuken met diverse apparatuur, betegeld toilet, betegelde douche, drie slaapkamers. Aanvaarding: n.o.t.k. Vraagprijs: f 105.000,- k.k.

EYGLSHOVEN: café-pensioenbedrijf met 7 garages en gas-c.v. Ind. o.a. café, diverse zalen, keuken, betegelde badkamer, toilet, groep, totaal 12 kamers met vaste wastafel. Geen bijschijf. Bijzonder interessant als o.a. kamerverhuur. Prijs f 130.000,- k.k. Aanvaarding direct. Pand dient te worden opgeknapt.

HEERLEN - hoek Dautzenbergstraat-Oranje Nassaustraat: nog te bouwen appartementencomplex met winkels, de oppervlakte van deze winkels varieert van ca. 100 m² tot ca. 135 m². Koopprijs winkels, inclusief c.v.-gas installatie, keukentje, toilet en notaris-kosten vanaf f 300.000,- excl. b.t.w.

HEERLEN - Heerleheide: beleggingspand: drie oudere panden. Totale huurobrengst ca. f 12.500,- per jaar. Prijs: n.o.t.k.

HEERLEN: rustig en centraal gelegen appartement op de 1e etage met fietsenberging. L-vormige woonkamer, dichte keuken, twee slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet, goede isolatie. Prima staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 82.500,- k.k.

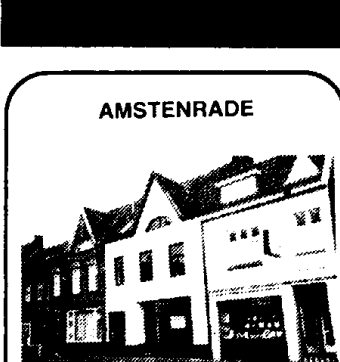
HEERLEN-Nabij centrum: ruime hoekwoning met c.v.-gas, garage en tuin. Zeer goed onderhouden. Ind. o.a. 3 kelders, ruime woonkamer (ca. 47 m²) met parketvloer en open haard. Eetkeuken met een goed uitgevoerde keukenset met apparatuur. 1e verd. 3 slaapkamers, badkamer, toilet. 2e verd. Twee zolderkamers met grote zolderruimte. Vraagprijs f 159.000,- k.k.

HEERLEN - Schmelmerstraat 12: premie-A-woningen. Door aannemer Peters uit Brunssum worden ruime halfvrijstaande woningen gereed te wonen met c.v.-gas, berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder. Prijs f 119.000,- k.k.

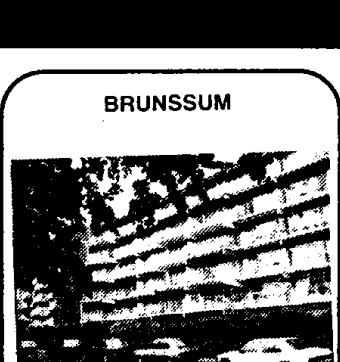
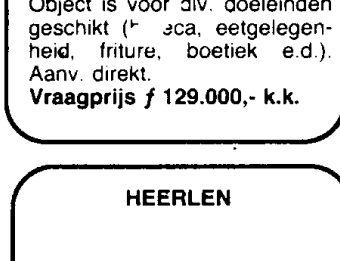
HEERLEN: in centrum gelegen appartement op de 3e etage. Ind. o.a. berging, woonkamer, keuken, douche, twee slaapkamers. Gedeeltelijk dubbele beglazing en kunststof kozijnen. Aanvaarding direct. Vraagprijs f 57.000,- k.k.

HEERLEN: goed onderhouden tussenwoning met c.v.-gas, berging en zeer grote achtertuin. Ind. o.a. betegelde hal, woonkamer met tegelvloer in open verbinding met keuken, 3 ruime slaapkamers, betegelde badkamer, zolder via vlieztrap. Aanvaarding n.o.t.k. Koopprijs f 110.000,- k.k.

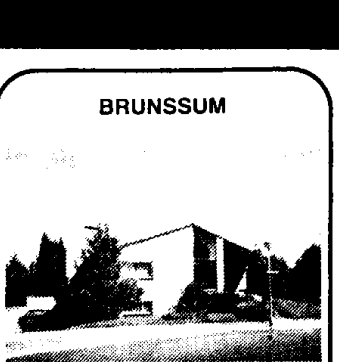
HEERLEN: rustig en centraal gelegen appartement op de 1e etage met fietsenberging. L-vormige woonkamer, dichte keuken, twee slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet, goede isolatie. Prima staat van onderhoud. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs f 82.500,- k.k.

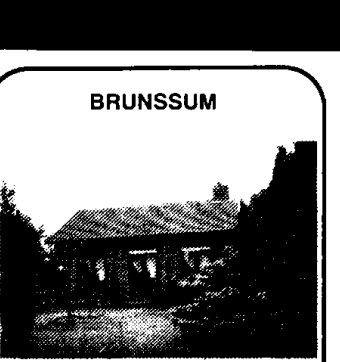
AMSTENRADE: halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Prachtig uitzicht. Ind. o.a. sout., drie kelders, garage, badkamer, grond en 1e verd.: woonkamer, keuken, studeerkamer, drie slaapkamers, badkamer, bergzolder. Prijs f 179.000,- k.k.

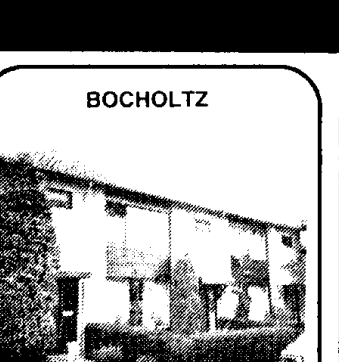
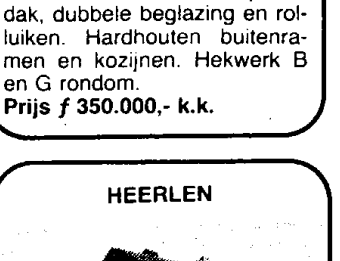
BRUNSSUM: Ir. Op den Kampstraat 15. Fraai tussen vierpark en centrum gelegen appartement met c.v., lift, garage en ruime balkon, ca. 17 m². Ind. o.a. berging op de parterre. 2e verd.: hal, woonkamer met open keuken (tot ca. 43 m²), 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, v.w. en w.a. en toilet. Hardhouten ramen en kozijnen. Bwjr. 1977. Aanvaarding spoedig. Prijs f 198.000,- k.k.

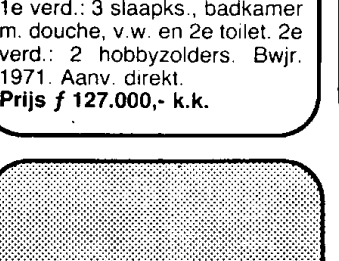
BRUNSSUM: Schumanstraat 36. De Kring. Prachtig gel. vrijst. landhuis. Ind. o.a. sout. bijkeuken, dubb. garage, ca. 50 m², hobbyruimte m. fraaie badk., 5e slaapk., hobbyk. Bwjr. gr. hal, keuken met zeer luxe install., royale living ca. 65 m², openhaardpartij, rondom tuin, 4 slaaps., badk. m. ligb., v.w. en 3e toilet. 1e verd.: 3 ruime bergzolders. Bwjr. 1973. Perc.opp. 907 m². Aanv. in overleg. Prijs f 339.000,- k.k.

BRUNSSUM: Bouwbergstraat 52. Vrijstaande bungalow met garage, tuin, weiland en paardestallen. Totale perceelopp. ca. 2300 m². Ind.: geheel onderkelderd ca. 120 m². Beg. gr.: hal, keuken met eiken inrichting, bijkeuken, 2 slaaps., badkamer, kantoor, veranda. 2e verd.: zolder (laag). Stal ca. 1200 x 5,40. Isolatie, spouw, dak, dubbele beglazing en rol-luiken. Hardhouten buitenramen en kozijnen. Hekwerk B en G rondom. Prijs f 350.000,- k.k.

BOCHTOLTZ: Tulpenstraat 4. Aan fraai plantsoen gel. woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: hal m. parket, toilet, keuken m. luxe install., woonkamer m. parket, zonnige tuin met terras. 1e verd.: 3 slaaps., badkamer m. douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 2 hobbyzolders. Bwjr. 1971. Aanv. direct. Prijs f 127.000,- k.k.

EYGLSHOVEN: Loysenstraat 22. Waubacherveld. Zeer goed onderhouden en ruim h. woonhuis. Ind.: sout.: prov. m. hobbykamer, garage. Beg. hal m. tegelvloer, toilet, w.a. m. groot balkon, ruime kelder, rondom tuin. 1e verd.: 3 slaaps., fraai bet. badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet. De n. ing is geïsoleerd en de luiken. Bwjr. 1975. Aanv. direct. Prijs f 139.000,- k.k.

HEERLEN: Mgr. Feronstraat 54. Appartement op 3e verdieping in goede staat van onderhoud. Ind.: berging in souterrain. 3e verd.: hal, toilet, douche, ruime keuken met eiken keukenset, woonkamer m. plavuizen en sierpleister, open keuken, berging in tuin. 1e verd.: overloop, 3 slaaps. m. sierpleister, badkamer m. douche en v.w. 2e verd.: bergzolder. Bwjr. ca. 1955. Aanv. direct. Prijs f 95.000,- k.k.

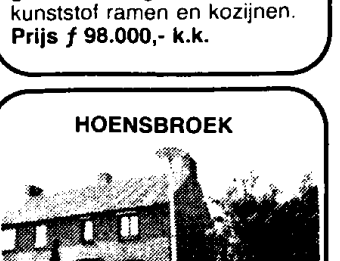
HEERLEN: Voor diverse cliënten zoeken wij woningen in alle prijsklassen. Maak vrijblijvend een afspraak, en: GEEN VERKOOP GEEN KOSTEN

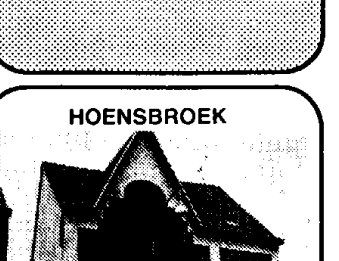
HEERLEN: Sittarderweg 112B. Ruim woonhuis met c.v. en tuin. Ind. o.a. kelder, hal, toilet, royale woonkamer m. plavuizen en sierpleister, open keuken, berging in tuin. 1e verd.: overloop, 3 slaaps. m. sierpleister, badkamer m. douche en v.w. 2e verd.: bergzolder. Bwjr. ca. 1955. Aanv. direct. Prijs f 95.000,- k.k.

HEERLEN: Agaatsstraat 24. Hoekwoning met c.v., garage en tuin. Ind. o.a. provisiekelder. Beg. gr.: hal, woonkamer, keuken, in tuinberging. 1e verd.: 3 slaaps. en doucheruimte. 2e verd.: vliering. De gehele woning is voorzien van kunststof ramen en kozijnen. Prijs f 98.000,- k.k.

HEERLEN: Den Haagstraat 25. Woonhuis m. c.v. en tuin, goed onderhouden en geveerd. Ind.: geheel onderkelderd. Beg. gr.: grote hal, m. eiken inrichting, w.a. 1e verd.: 3 slaaps. (mog. 4) en badk. 2e verd.: vliering. Bwjr. ca. 1960. Dit huis moet besl. van binnen zien. Prijs f 104.000,- k.k.

HEERLEN: Den Haagstraat 25. Woonhuis m. c.v. en tuin, goed onderhouden en geveerd. Ind.: geheel onderkelderd. Beg. gr.: grote hal, m. eiken inrichting, w.a. 1e verd.: 3 slaaps. (mog. 4) en badk. 2e verd.: vliering. Bwjr. ca. 1960. Dit huis moet besl. van binnen zien. Prijs f 104.000,- k.k.

HEERLEN: Boutscherweg 160. Goed onderhouden type vrijst. woonh. met garage. Ind.: hal, toilet, royale living ca. 40 m² met parket, sierp. en openhaardpartij. Keuken m. eetbar, verwarmde garage, tuin m. optimale privacy. 1e verd.: overloop, 3 slaaps., badk., toilet. Aluminium ramen en kozijnen. Beg. gr.: dubbel glas. Bwjr. 1970. Aanv. april 1989. Prijs f 148.000,- k.k.

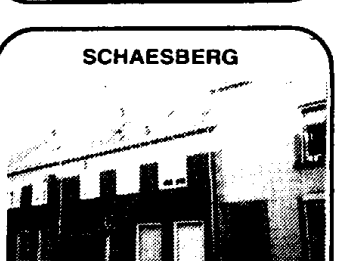
HEERLEN: Einderstraat 58. Halfvrijst. woonhuis met c.v., garage en grote tuin. Zeer goed onderhouden. Bwjr. 1980. Perc.opp. 360 m². Ind. o.a. provisiekelder. Beg. gr.: woonkamer, keuken met luxe keukenset (2 jr. oud). 1e verd.: 3 slaaps. en doucheruimte. 2e verd.: zolder via vlieztrap. Gehele woning kunststof ramen en kozijnen en dubbele beglazing. Bwjr. 1956. Perc. ca. 900 m². Aanv. medio 1989. Prijs f 250.000,- k.k.

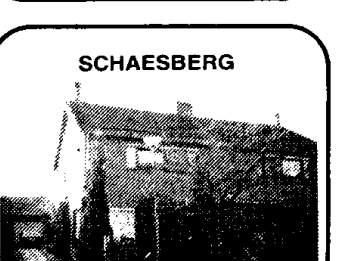
HEERLEN: Welterlaan 32. Royaal, uitstekend gelegen halfvrijst. herenhuis m. garage en c.v. Ind.: sout.: c.v.-was- en provisiekelder, garage. Beg. gr.: hal met tegelvloer, toilet, ruime living 52 m² met parketvloer, open haard en balkon, keuken, fraaie tuin rondom. 1e verd.: overloop, 4 slaapkamers, badk. m. ligb., v.w. en 2e toilet. 2e verd.: 2 bergzolders. Bwjr. 1956. Perc. ca. 900 m². Aanv. medio 1989. Prijs f 250.000,- k.k.

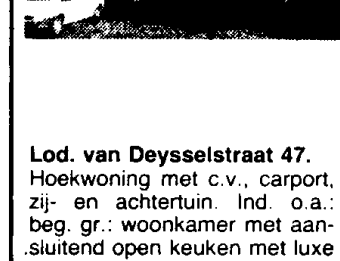
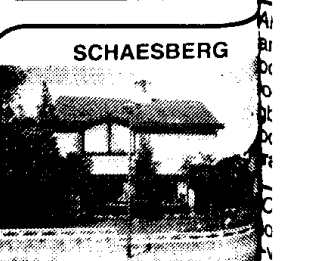
HOENSBROEK: Markgravenstraat 12. Uitstekend onderhouden luxe uitgevoerde halfvrijst. woonhuis met garage en grote tuin. Ind.: kelder, hal m. plavuizen, fraai toilet, L-woonkamer m. fraaie haardpartij, zeer luxe keuken met apparatuur, schuur. 1e verd.: 3 slaaps., luxe betegelde badkamer met douche en v.w., wask. 2e verd.: 2 berging en hobbykamer, berg. rol-luiken en isolerende beglazing. Perc.opp. 415 m². Aanvaarding in overleg. Bwjr. ca. 1948. Prijs f 125.000,- k.k.

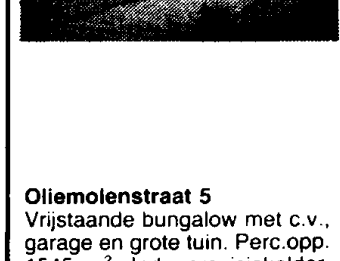
HOENSBROEK: Hoofdstraat 326. Ruim stalig winkelwoonhuis met c.v. Ind.: kelder, winkelruimte ca. 80 m², magazijn en werkplaats, keuken, bijkeuken. 1e verd.: woonkamer, eetkeuken, toilet, zeer luxe badkamer, slaapkamer. 2e verd.: 3 slaapkamers, 3e toilet, keuken. 3e verd.: bergzolder. Perc.opp. 290 m². Aanvaarding in overleg. Prijs f 150.000,- k.k.

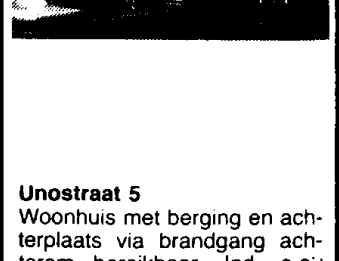
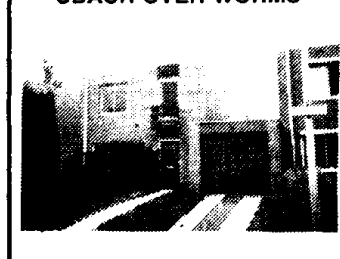
HOENSBROEK: Hommerterweg 239. Fraai herenhuis met 2 garages, opp. 1427 m² grond. Ind. kelder, hal, living met openhaardpartij, keuken, luxe install., study-tv-keukel, betegeld terras en tuin ca. 16 m² met 2 garages. 1e verd.: 3 slaaps., luxe badk. 2e verd.: 4 slaaps. en ruime der. Bwjr. 1932. Ged. voo. van isolerende beglazing. rol-luiken. Aanvaarding direct. Prijs f 295.000,- k.k.

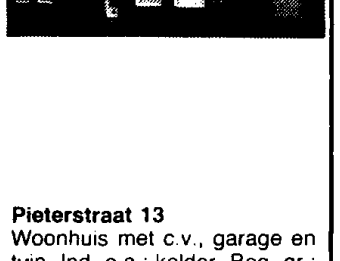
KERKRADE: Lod. van Deyssestraat 47. Hoekwoning met c.v., carport, zij- en achtertuin. Ind. o.a. beg. gr.: woonkamer met aansluitend open keuken met luxe kunststof keukensetinstallatie voorzien van apparatuur, berging. 1e verd.: 3 slaaps., badkamer met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. 2e verd.: via vaste trap zolderkamer, c.v.-ruimte en berging. Prijs f 119.000,- k.k.

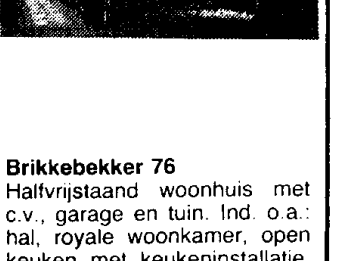
KLIMMEN/WEUSTENRADE: Oliemolenstraat 5. Vrijstaande bungalow met c.v., garage en grote tuin. Perc.opp. 1545 m². Ind.: provisiekelder. Beg. gr.: hal, woonkamer (ca. 24 m²), dichte keuken met fraaie eiken keukensetinstallatie voorzien van apparatuur, bijkeuken, badkamer, 5 slaaps. en garage. Prijs f 235.000,- k.k.

SCHAESBERG: Unostraat 5. Woonhuis met berging en achtertuin. Ind. o.a. provisiekelder. Beg. gr.: hal, woonkamer, keuken, berging. 1e verd.: 3 slaaps. en douche. 2e verd.: zolder. Geen c.v. Voorgevel grote deuren kunststof kozijnen en dubbele beglazing. Prijs f 89.000,- k.k.

SCHAESBERG: Pieterstraat 13. Woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind. o.a. kelder. Beg. gr.: woonkamer met open haard, keuken en bijkeuken. 1e verd.: 3 slaaps. en badkamer. 2e verd.: zolder via vaste trap. Dak 1983 vernieuwd. Perc.opp. 1775. Bwjr. 1978. Prijs f 118.000,- k.k.

SCHAESBERG: Brikkebekker 76. Halfvrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind. o.a. hal, royale woonkamer, open keuken met keukensetinstallatie. 1e verd.: 3 ruime slaaps. en badkamer met ligbad, v.w., 2e toilet en wasmachineaansluiting. 2e verd.: zolder via vaste trap met ruime zolderkamer en c.v.-ruimte. Bwjr. 1978. Prijs f 179.000,- k.k.

SCHAESBERG: Aan de Slagboom 4. Fraai vrijstaand landhuis c.v., garage en tuin. 1e verd.: 3 slaaps., L-vorm. woonk. (ca. 65 m²) o.a. open haard, open keuk. (ca. 16 m²) met luxe eiken keuk. en ruime garage. 2e verd.: overloop, 3 slaaps. me badkamer met douche, bad, bidet, v.w. en toilet verd. via vaste trap, 4e verd. hobbykamer, c.v.-ruimte, berging. Spouwmuurisol. dub. begl., hardhouten zinnen, ramen en deuren. c.opp. 492 m². Prijs f 325.000,- k.k.

acquiring

Makelaardij o.g., taxaties, hypotheke en verzekering

Ruys de Beerenbroucklaan 28, 6411 GB Heerlen

045-715566 ook 's zaterdags van 10.00-13.00 uur

TE KOOP

HEERLEN

Vrijstaande semi-bungalow met 2 bijgebouwen, geschikt voor kantoorpraktijk, dubbele bewoning etc. Perceel 1225 m². Vraagprijs f 395.000,- k.k.

NAAYKENS

Makelaarskantoor

045-717910

Burg de Hesselplein 22, 6411 CH Heer

TE KOOP

HERKENBOSCH, Stationsweg 53
Karakteristieke vrijstaande villa met grote tuin.
Ind. hal met marmervloer, toilet, zeer ruime woonkamer met open haard en parketvloer (9,30x9,30) met aparte studeerkamer, ruime keuken, bijkeuken en carport voor 3 auto's. 1e verd.: 5 ruime slaapkamers en badkamer met ligbad, douche en 2e toilet. 2e verd.: vaste trap naar ruime zolder. 2 kelders, nieuwe c.v.-ketel (gas). Perceelopp. ca. 4000 m². Binnenkort vrij te aanvaarden.
Vraagprijs: f 325.000,- k.k.

**MAKELAARSKANTOOR
WOLTERS**
MARKT 24 - VENLO - TEL. 077-515956
NA KANTOORTIJD TEL. 545942 OF 04702-1970

DICK ROSBACH
ONROEREND GOED

Beukenstraat 8, 6456 AM Bingleade
Tel. 04492-2619

BRUNSSUM
Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v. en garage. Ind.: 2-vormige woonkamer met open haard, keuken, badkamer met ligbad, 3 slaapkam., zolder via vlieztrap, voor- en achtertuin. Direct te aanvaarden.
Vraagprijs: f 140.000,- k.k.

VOELSHOVEN
Rustig gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v. Ind.: hal, ruime woonkamer, keuken, bijkeuken en berging, 3 slaapkam., badkamer met ligbad, zolderkamer plus bergzolder. Het pand is geheel voorzien van rolluiken. Direct te aanvaarden.
Vraagprijs: f 95.000,- k.k. Voor snelle beslissers, leuke eind-
de.

HEERLEN
Leuke voor startende ondernemer!
Rustig vrijstaand ouder herenhuis met c.v., grote loods (120 m²) en bijhuis. Ind.: keider, hal, keuken, grote woonkamer met open haard, 4 slaapkam., 2 badkamers, ruime tuin met veel privacy en terras-achtertuin. Tot opp. 550 m².
Vraagprijs: f 185.000,- k.k.

LANDGRAAF
Rustig gelegen, goed onderhouden ouder woonhuis met c.v., grote tuin en mogelijkheid voor garage. Ind.: L-vormige woonkamer, keuken, bijkeuken, keider, berging, badkamer met ligbad en 2e toilet, douche, 3 slaapkam., zolder. Direct te aanvaarden.
Vraagprijs: f 123.000,- k.k.

LANDGRAAF
Rustig gelegen vrijstaand woonhuis met garage, c.v., pomgaard en landbouwschuur (inh. 500 m²). Ind. woonhuis: woonkamer, grote dichte keuken met inbouwapp., badkamer met ligbad, 3 grote slaapkam. Woonhuis plus landbouwschuur zijn voorzien van hardhouten kozijnen. Tot opp. ±2760 m².
Vraagprijs: f 250.000,- k.k.

CHINVELD
Goed onderhouden halfvrijstaand ouder woonhuis met c.v. Ind.: 2-vormige woonkamer, keuken met inbouwapp., badkamer met ligbad en toilet, keider, serre, berging, 3 slaapkam., zolder via vaste trap, leuke tuin + terras. Het pand biedt de mogelijkheid voor het bouwen van een garage.
Vraagprijs: f 112.000,- k.k.

ROSBACH OVER WORMS
Nieuwbouw woonhuis, geheel geïsoleerd en voorzien van thermopane beglazing, met garage en c.v. Ind.: hal, L-vormige woonkamer, keuken, 3 slaapkam., badkamer met douche en v.w., zolder, grote tuin ca. 25 mtr diep. Het geheel is gebouwd met duurzame materialen. Direct te aanvaarden.
Vraagprijs: f 137.500,- k.k.

Wij zoeken voor enkele cliënten woonhuizen in de gemeentes Schinnen, Onderbanken, Heerlen/Hoensbroek en Brunssum. Prijsklasse tot f 250.000,-.
Voor eventuele informatie over ons totale woningbestand of voor aanbiedingen, gelieve u contact op te nemen met ons kantoor, maandag t/m zaterdag van 9.00-21.00 uur.

**Rolluiken
Jaloezieën
Zonneschermen**
Vrijblijvende prijsopgave

**MICA
ZONWERING**
Showroom:
Sittarderweg 116, Heerlen
Tel. 045-721658

Aangeb. betrekkingen

CLUB PARIS vr. bardames. v. middag/avonduren. Provincialeweg 31^a Noord, Oirsbeek. Tel. 04492-1873.
Dringend leuk BARMESJE gevraagd voor exclusieve club te Kerkrade. Tel. 04490-52942, na 18.00 uur tel. 045-457927.
Club Exclusief te Kerkrade vraagt GASTVROUW. Tel. 045-423634.
Gevraagd voor spoedige indiensttreding RESTAURANTKELNER, ± 18-20 jaar, met ervaring. Soli. na tel. afspraak: 04490-16815, restaurant Rachel, Markt 4, Sittard.
Gevr. VROUW, part-time hulp 18-24 jr. voor in cafetaria-snackbar. Tel. 045-213451.
Gevr. HANDLANGER, Metselbedrijf Klinkenberg, Mostardstr. 31, Ubachsberg (na 18.00 uur).
KAPSTER aan huis voor invalide dame. Br. o. no. HK 658, L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

GOSINK TECHNIEK

Gooi ook uw oude CV-ketel eruit!

24 uur service

In januari hebben wij een speciale aanbieding in verwarmingsketels. Wij leveren alle merken c.v.-ketels. U betaald bij ons de normale prijs van de materialen en wij installeren deze voor f.100,-.
Vanzelfsprekend blijft tijdens deze januari-actie de garantie gehandhaafd.

Voor informatie en technies advies:
045 - 218242; de Heer Naats.

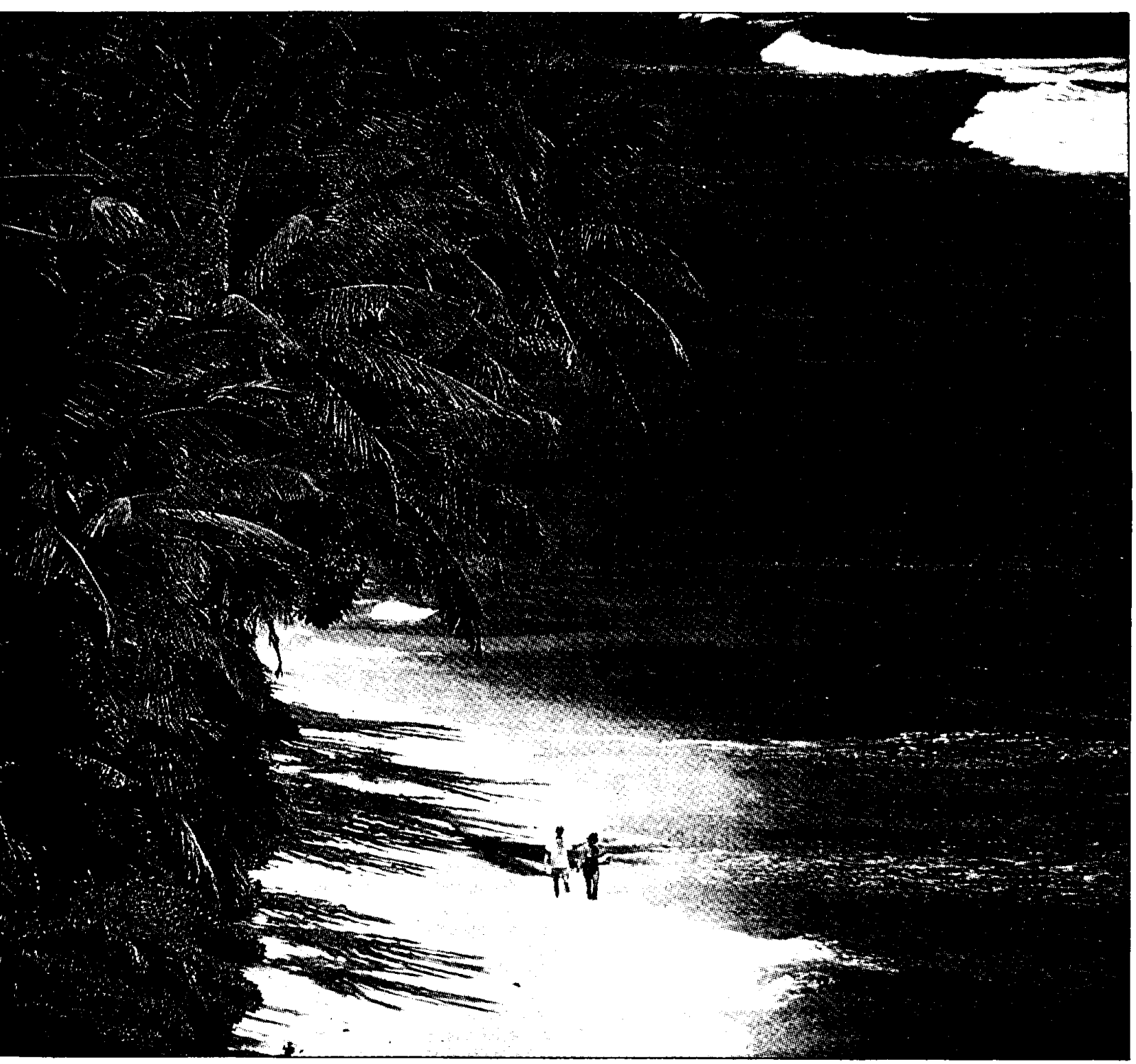
Industriestraat 29 Tel. 045 - 218242
Hoensbroek/Heerlen Fax 045 - 228180
24 uren storingsdienst Tel. 045 - 223030

Het afsluiten van een hypotheek is één van de belangrijkste financiële beslissingen in uw leven.

Daarom is het goed om te weten dat het Bouwfonds een nieuwe hypotheekvorm voert, waarmee u aanzienlijk kunt besparen op uw woonlasten: de SpaarVast Hypotheek.

De SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds heeft een rentevast periode tot 30 jaar. U kunt dus kiezen voor meer zekerheid op de lange termijn en bovendien bespaart u op den duur tienduizenden guldens.

Dat geeft u behoorlijke armslag om andere, persoonlijke wensen te kunnen vervullen...

Laat het Bouwfonds, uw makelaar of verzekeringsadviseur berekenen wat de SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds in uw geval aan voordeel oplevert. Dat doen zij vrijblijvend en kosteloos voor u.

COUPON
Stuur mij, geheel vrijblijvend, uitgebreide informatie over de SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds.

Naam: _____

Straat: _____

Postcode: _____

Plaats: _____

Telefoon: _____

Stip de bon in een ongefrankeerd envelop en stuur die aan: Bouwfonds, Antwoordnummer 28, 6160 AA Geleen

Met 'n SpaarVast Hypotheek van het Bouwfonds krijgt u meer ruimte voor leuke dingen...

'n Hypotheek van het Bouwfonds geeft meer armslag.

Bouwfonds Limburgse Gemeenten

van tilburg keukens
limburg bv

Een nieuwe keuken. Hiervan verwacht U dat U er vele jaren lang plezier van zal hebben. Alles moet perfect functioneren en ook na jaren er nog mooi uitzien.

Daarom stellen wij van 'rational' de allerhoogste eisen aan onszelf en aan ons produkt. Dat betekent hoogste accurate, vooruitstrevende technieken en nauwlettende controle op materiaal en verwerking. Dat betekent echter ook inventiviteit, flexibiliteit ten opzichte van uw wensen en individueel advies voor uw keukenwensen.

Alleen op die manier is een hoge degelijkheid en lange levensduur waarborgd. Kwaliteit, die zich iedere dag weer bewijst. Het argument voor een complete inbouwkeuken.

rational
Keuken leasen vanaf f 100,- per maand.

De Weverstraat 11, Nuth (naast gemeentehuis), tel. 045-244610
Nusterweg 88, Sittard (naast Leenbakker, industrieterrein Noord), tel. 04490-21910

Gevr. voor Aken all-round KOK, voor nachtdienst, tev. restaurantkeizer, tel. 09-4924133643.
V.V. O.V.C.S. Ophoven-Sittard
vraagt m.i.v. seizoen '89/'90 trainer
Schriftelijke sollicitaties te richten aan secr. V.V. O.V.C.S., dhr. R. Kelzers, Schubertstraat 56/2, 6137 RE Sittard.
UITBENERS gevraagd: goed loon. Tel. 043-253558 of 043-472875.

VERTEGENWOORDIG- (STERS) gevraagd. Vescha, chemische reinigingsmiddelen en bedrijfsapp. Wij bieden iedereen 'n kans, 'n vaste baan, ervaring niet vereist. Hebt u de juiste instelling? Bel ons dan voor 'n afspraak: 04764-1834.
Bouwbedrijf Baburek vraagt 2 ervaren METSELAARS. Tel. 045-216969.
Restaurant Trocadero Heerlen vraagt BUFFET-HULP/SERVEERSTER (vr., leeftijd vanaf 17 jaar). Werktijden in overleg. Tel. 710686, Stationstraat 17, Heerlen.
Gevr. HANDLANGERS. Te bevr. bij bouwbedr. Jacobs. Tel. 045-216484.

Beekelaar huis-aan-huis-verspreiding zoekt actieve meubelzaak. Gebr. Krychowski, Industriestrasse 1 Kohlscheid BRD. Tel. 0949-2407-2520.
BARDAME gevraagd. Tel. aanvragen: 045-223076, vanaf 20.00 uur: 045-750924, maandag t/m vrijdag.
Ervaren THUISNAAI-STER gevraagd voor het confectiëren van kleding voor damesboekje omg. Geleen. Tel. 18.00-20.00 uur: 04490-73568.
Gevr. ervaren VERKOOP-STER en part-time verkoopster. Slagerij America, St.-Pieterstr. 44 te Kerkrade. Soli. na tel. afspraak: 045-456435.

Met spoed gev. GORDIJ- NENNAAI-STER voor onze meubelzaak. Gebr. Krychowski, Industriestrasse 1 Kohlscheid BRD. Tel. 0949-2407-2520.
BARDAME gevraagd. Tel. aanvragen: 045-223076, vanaf 20.00 uur: 045-750924, maandag t/m vrijdag.
Ervaren THUISNAAI-STER gevraagd voor het confectiëren van kleding voor damesboekje omg. Geleen. Tel. 18.00-20.00 uur: 04490-73568.
Gevr. ervaren VERKOOP-STER en part-time verkoopster. Slagerij America, St.-Pieterstr. 44 te Kerkrade. Soli. na tel. afspraak: 045-456435.

WERKSTER gev. voor bakkerij voor de zaterdagmiddag, van 14 tot 18 u. 045-212660.
Gevr. ELEKTROMONTEURS voor langdurige industriële projecten in binnen- en buitenland. ECM Heerlen B.V., Burg. v. Grunsvenplein 10, 6411 AT Heerlen. Tel. 045-718877.
Bent u bereid andere mensen een luisterend oor te bieden en te woord te staan? De SOS Telefonische Hulpdienst zoekt VRIJWILLIGSTERS. Het is boeiend werk en vraagt enthousiasme, motivatie, levenservaring en minimaal 26 uur tijd per maand. Aan dit vrijwilligerswerk gaat een training en een ruime inwerkperiode vooraf. Een training start binnenkort. Bel voor informatie: 045-719166 tijdens kantooruren.
Brons Confectie, Kantstr. 5 Ubach o. Worms vraagt voor direct ervaren CONFECTIONAARSTERS voor haar atelier in de leeftijd van 18 t/m 22 jaar, tev. thuisnaaiers voor dames en kinderbouwkleding.
Gevr. VERKOOPSTER met ervaring. Echte bakker. Jos Driessen, Ridderhoenstraat 59 Hoensbroek. Tel. 045-212706.
Gevr. CHAUFFEUR i.b.v. groot rijbewijs en chauffeursdipl. Leeft tot 21 jr. Sollic. schrift. richten aan: Fa. Degens & Zn. Kap. Ramakerstr. 20, 6413 EK Heerlen.
Zelfstandig werkend KOK (m.v.) voor a la carte specialiteiten restaurant. Levens voor hotelgasten. Seizoensbetrekking. Hoog loon voor kok met goede opleiding en ervaring. Hotel Heiligers. Tel. 04450-3206.
Goed lopend restaurant te Sittard vraagt met spoed twee enthousiaste KELLNERS, leeftijd 18-23 jaar, voor full-time baan. Brieven binnen 10 dagen op nr. SI 630 LI Sittard. Baandert 16, 6136 ER Sittard.

Gevr. part-time CHAUFFEUR of chauffeuse voor groepsvervoer. 15-20 uur p.w. week. Incl. zaterdag tussen 16.00 en 18.00 uur. Taxi Hanneman, Strijthagenweg 125, Kerkrade-West. Tel. 045-452666.
Gevr. GORDIJNENNAAI-STER voor thuiswerken omg. Heerlen, erv. vereist. Br.o.nr. HE 061 Limburgs Dagblad, Geerstr. 5, 6411 NM Heerlen.
PAPRIKASCHNITZEL m. rijst of pom. fritessalade f.14,95, koffie + gebak v.d. dag f.3,95. Lunchr. Au-Com. Honigmanstr. 33, Hrl. 71546H.
Bedrijvenomg. Heerlen zkt. TELEFONISTE RECEPTIONISTE voor 2 middagen p.w. Br.o.nr. HE 064 L.D. Geerstr. 5, 6411 NM Heerlen.
AU-PAIR gev. in Amerika. Tel. 045-247127.
Ruim ervaren D.J. biedt zich aan. tel. 04750-23490.
Landbouw
Te k. gev. LANDBOUW-GROND tegen f.1500,- p. jaar. Br.o.nr. HK 614 Limb. Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.
Te k. gev. NOODSLACHTINGEN. Tel. 045-751830.
SILO-verharding, erfverh. etc. vlg. nw. stabilisatiemeth. Kallen Stabilisatie Kerkrade. Tel. 045-457415.
Te koop TRACTOR Samee 56 PK met vooraandrijving, weg. beëindigd. bedrijf. Eindstr. 116, Schinveld.
Te koop Deutz VRACHT-AUTO 6x6, met maisopbouw. Tel. 04404-1268.
Te k. MOTORZAAG Stuhl, compressor 100 l. 045-425839.
Te k. gev. AARDAPPELS, veldgewas. P. Meertens. Tel. 045-251414.
Rode VOERWORTELS 25 kg f.6,-. Veendrick, ingang kasteel Amstenrade.

TE HUUR

Voor een van onze relaties bieden wij aan:
BRUN CAFÉ "D'N TEUGEL" te MEERSSEN
Heeft u interesse in de overname van dit horeca-bedrijf (zonder woning) en beschikt u over de vereiste vestigingsdiploma's alsmede enig kapitaal dan kunt u schrijven naar:
Koninklijke Brand Bierbrouwerij b.v.
t a v dhr. J. Vermeer
Postbus 1
6320 AA WYLRÉ
Nadere tel. informatie: op werkdagen tussen 8.30 en 10.30 uur bij dhr. Vermeer 04450-8282 tst. 213

Onroerend goed

ARD: z. ruime halfvrijst. midd.st.woning, gar., v.a.-ind.: hal, L-woonk. 38 m2 m. op. haard, luxe keuken 2,5 m, bet. bijk., 2 kelders, 1e verd.: 2 gr. en 1 kl. nieuwe bet. badk. m. 2 v.w. + douche + toi., vaste zold., 2 grote slpk., berg. Vr.pr. f 195.000,- k.k. D-14695.

Kerkrade, De Maar

Langzaam vrijstaand woonhuis met carport en zolder. Hal, living ca. 35 m2 met plavuizenvloer, Oudhollandse plafond, luxe keuken met inst. voorz. van alle app., 3 slaapk., badk. met ligb., toilet, vaste wastafel. Pand is geheel voorzien van rolluiken, centraal gel. in kindervriendelijke buurt. Prijs f 135.000,- k.k. Inl. Stenstra Makelaardij b.v. Tel. 045-712255.

WENHAGEN Brunssumerweg, steenvol woonh. 1000 m2, mod. aanb.kauk., luxe badk., 3 slpk., grote terras, voor vele doeleinden gesch., geh. gerenoveerd, v.w. v.p. f 237.000,- k.k. Tel. 045-319588.

Vaersrade-Nuth

Langzaam ind. o.a. woonk. m. open haard, keuken, 4 badk. garage, kelder, groot overd. terras oppervl. 100 m2. v.p. f 280.000,-.

Boerderij te koop

In Spaubeek, Voerendaal, landelijk gelegen met 8 ha.

Inl. Starmans O.G.

Boerestr. 30, Nuth, tel. 045-243899.

halfvrijst. woonh. rustige lgg. KLIMMEN, garage 80, entree en woonk. m. parket, keuken m. tegelv. sanitair aanrechtcombin. m. inb. appar. 3 slpk., badk. m. douche, 1 toilet, ged. roll. f 139.000,- k.k. D-4405-3425.

Bouwbezigting

Hoensbroek, Paradisstraat 5
zaterdag 7 jan. van 13 tot 14 uur

Op een mooie locatie aan de Mgr. Paradisstraat, de laatste premie-B woning. Woonkamer/keuken 37 m2, 3 slpk., vaste trap naar zolder voor 4e slaapk./studie- of slaapkamer.

Voor bewoning gereed

Koopprijs f 158.900,- v.o.n.
Ink. in mindering rijksbijdrage van 4 x f 4000,-
Mulleners Vastgoed 04490-18911

Heerlen, Bekkerveld

Tussengelegen woonhuis, goed onderhouden, op degegr. stand, ledeling o.a.: prov.kelder, woonkamer met parket en schuifpui naar groot overdekt terras, complete keuken met installatie. Drie slaapkamers (voormalig vier), badkamer met zitbad en vaste wastafel. Zeer mooi aangelegde en onderhouden tuin. Prijs f 132.500,- k.k.

Kok Vastgoed

Makelaars B.V., Heerlen
Tel. 045-712040

Heerlen-Noord f 65.000,- k.k.
goed onderh. appartement, bwr. 1982.

Heerlen-Noord f 70.000,- k.k.
berg, kleine tussenvoering met c.v. en tuin.

Kerkrade f 85.000,- k.k.
halfvrijst. 83, geheel nieuw gerenoveerde woning met veranda en kleine binnenplaats.

Heerlen-Mariarade f 105.000,- k.k.
laagbouw, halfvrijst. woonhuis met grote tuin.

Heerlen-Rennemig f 115.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen f 120.000,- k.k.
goed onderh. woning met c.v., tuin, berging en gar.

Heerlen
bouwkevel
f 65.000,- k.k.
Groot 705 m2
Info:

Troost o.g.
Heerlen
tel. 045-717976.

Beleggingspand
f 65.000,- k.k.
thans verhuurd voor
f 361,- per maand. Reële
verkoopwaarde
f 100.000,-.

Troost o.g.
Heerlen
tel. 045-717976.

Geleen
f 30.000,- k.k.
Pand met brandschade
Ringovenstr. 18
Tel. 045-717976.

Te k. KERKRADE winkel-
pand f 180.000,- k.k. Tel.
04746-5519.

Brunssum

Berkenstraat: tussenvoering met o.a. kelder, hal, toilet, woonk. met open keuken, berging, badk. en drie slpk., c.v., voor- en achtertuin. Terst. te aanv. Pr. f 88.000,- k.k.

Kerkhoffs

Makelaardij o.g.
Beek 04490-73427.

Kerkrade

Woonhuis met ruime woonkamer, serre, keuken met aanbouwkeuken, 4 slaapkamers, badkamer met ligbad, vaste trap naar zolder. Inh. 420 m2, berging 45 m3. Vrij te aanv. Vraagpr. f 108.000,-.

Schimmert

Landhuis met garage, zeer goede stand, uitstekend sanitair, riante living met serre, aangelegde tuin. Vrij te aanv. Grondopp. 2300 m2. Inh. ± 700 m3. Bouwvr. ± 1988.

Vraagpr. f 375.000,-

Hoensbroek

Woonhuis gelegen in het centrum van Hoensbroek. Geschikt voor meerdere doeleinden. Direct te aanv. Prijs f 95.000,-.

Inlichtingen:

Makelaardij
F. Heuts b.v.
Beëdigd taxateur
Tel. 045-244636

Hulsberg

Churchillstr. 14 halfvrijst. wijk woonh. met gar., tuin, c.v., 3 slpk., zolder (vaste tr.), kelder, woonk. met parket f 133.000,- k.k.

Heerlerheide

Wannerstr. 18, in winkel-centr. gel. modezaak met ruimte bovenwon. en grote winkelm. met tuin f 179.000,- k.k.

Valkenburg

Daalhemmerweg 17, woonh. met 3 slpk., zolder, kelder, terras, opknappen f 45.000,- k.k.

Klimmen

Klimmenstr. 27 vrijst. wijk woonh. in centr. met grote parkeerpl. f 95.000,- k.k. Tel. 04490-42550

Jos Storms o.g.

Geleen

Winkel

Gulpen (Rijksweg) Kelder, magazijn, tot ± 80 m2, c.v.-gas, toilet, als nieuw, huurpr. f 25.000,- per jaar.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-makelaardij NVM-makelaar, Rijksweg 67, Gulpen, Tel. 04450-2182.

f 129.000,-

tussenvoering, gar., bwr. 1980, c.v.-gas, 3 slpk., douche, 2e toilet, Wijre-Gulpen.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-makelaardij NVM-makelaar, Rijksweg 67, Gulpen, Tel. 04450-2182.

Oud huis

met huiswiel en stalen, 4 slpk., c.v.-gas, nabij Gulpen, f 200.000,-.

Makko Gulpen

Taxatiebureau-makelaardij NVM-makelaar, Rijksweg 67, Gulpen, Tel. 04450-2182.

Gr. gerenov. BOENDERJ-WONING, Z.-Maastricht,

m. gr. binnenplaats en tuin, f 335.000,-. Verkbr. st.-huur v. 2 woningen en/of kantbedrijf, r. extra bouwgr. f 155.000,-; samen f 490.000,-. Tel. 04408-3228.

Gezocht:

500 m²
Bedrijfsruimte
in de omgeving van
Sittard

Offertes aan Eiemann B.V.
Postbus 279, 6500 AG Die-
ren, tel. 06330-21890.

Epen

Schildersbedrijf
J. STRAAT
Wilhelminastraat 20
6285 AV Epen
TEL. 04455-1515

Schildersbedrijf

P. J. COLLOMBON
EN ZONEN
Schaesbergerweg 62
6415 AJ Heerlen
Tel. 045-725789

Schilders- en

behangersbedrijf
W.J. DERKS
Goed vakmanschap
tegen scherpe prijzen
Leemkampweg 1
6415 RP Heerlen
Tel. 045-724131

Schildersbedrijf

P.M.E. ERNST
Schandelerstraat 44
6412 XN Heerlen
Tel. 045-722140

Schilders- en

behangersbedrijf
TH.J.J. FEYGE
Unolaan 27
6413 CT Heerlen
Tel. 045-211426

WINTERSCHILDER: KUNT U NU NOG NET OPSTRIJKEN!

Nog tot 17 maart a.s. krijgt u een premie op onderhouds-schilderwerk binnen: 50 gulden per man per dag! Voor niet-particulieren is de premie fl. 35,-. Neem snel contact met ons op. Dan profiteert u deze winter nog van onze winterpremie.

UW WINTERSCHILDER

Eijsden

Schildersbedrijf
FA. THEO MERTENS
Verf, behang en glas
Wilhelminastraat 7
6245 AT Eijsden
TEL. 04409-1610

Schildersbedrijf
G. SERPENTI
& ZONEN B.V.
Stiegel 4
6245 EV Eijsden
TEL. 04409-2540

Schildersbedrijf
F. PITTIE
Julianaweg 23
6265 AH St.-Geertruid
TEL. 04408-1736

Schildersbedrijf
A. MUSTEN
Voor al uw schilder-,
behang- en spuitwerk
Irenestraat 41
6191 AS Beek
TEL. 04490-72954

Schildersbedrijf
A.P. LINDERS
Kluis 30
6165 EM Geleen
Tel. 04490-43138

Schildersbedrijf
L.J. VAN OPPEN
H. de Grootstraat 12
6164 EJ Geleen
TEL. 04490-40693

Schildersbedrijf
L.F. WAGEMANS B.V.
Napoleonlaan-N. 10
6160 AG Geleen
TEL. 04490-49127

Schildersbedrijf
LEI HEFFELS
Molenstraat 47A
6121 XE Bom
TEL. 04498-53427

Schildersbedrijf
TILLMANN
Pr. Hendriklaan 124
6441 AC Brunssum
TEL. 045-242330

Schildersbedrijf
MATH VOOITS B.V.
Heerlen 9
6441 PA Brunssum
TEL. 045-253783

Schildersbedrijf
HEIN FRENKEN
Bovensteestraat 33A
6101 EH Echt
TEL. 04754-1702

Schildersbedrijf
HUB GRAUS B.V.
Palmbouweg 14
6101 AJ Echt
TEL. 04754-1717

Schildersbedrijf
G. VAN MONTFORT
Molenstraat 9
6101 CW Echt
TEL. 04754-4561

Schildersbedrijf
P. J. COLLOMBON
EN ZONEN
Schaesbergerweg 62
6415 AJ Heerlen
Tel. 045-725789

Schilders- en
behangersbedrijf
W.J. DERKS
Goed vakmanschap
tegen scherpe prijzen
Leemkampweg 1
6415 RP Heerlen
Tel. 045-724131

Schildersbedrijf
P.M.E. ERNST
Schandelerstraat 44
6412 XN Heerlen
Tel. 045-722140

Schilders- en
behangersbedrijf
TH.J.J. FEYGE
Unolaan 27
6413 CT Heerlen
Tel. 045-211426

Heerlen

Schildersbedrijf
W. PAFEN
J.F. Kennedylaan 17
6419 BG Heerlen
TEL. 045-716485

Schildersbedrijf
V.D. LAAR
HEERLEN B.V.
Dr. v. Berckellaan 26
6416 GZ Heerlen
TEL. 045-410238

Schilders- glaswerken
WENSINK
LEUVEN B.V.
Kissel 60
6416 AC Heerlen
TEL. 045-724276

Schilders- glaswerken
RICHARD HEILMANN
Kastanjelaan 48
6431 GL Hoensbroek
TEL. 045-215515

Schilders- glaswerken
L. KNOOREN N.C.O.S.
Maar 3
6454 AM Jabek
TEL. 04492-2299

Schildersbedrijf
FA. LAENEN
Mediaandok 4
6218 ES Maastricht
Tel. 043-476229

Schildersbedrijf
L. PIEKAZ B.V.
Kokelestraat 87
6462 EP Kerkrade
TEL. 045-463313

Schildersbedrijf
P.M. SEVENICH
EN ZONEN
Specialist in behang
en wandbekleding
Willemsstraat 13
6468 HT Kerkrade
TEL. 045-413251

Schildersbedrijf
H.J.F. PEREE N.C.O.S.
Past. Habetsstraat 65A
6217 KL Maastricht
TEL. 043-432423

Schildersbedrijf
AD PFENNINGS B.V.
Handelsstraat 39
6135 KK Sittard
TEL. 04490-12434

Schildersbedrijf
HUB WESSELS B.V.
Baander 14
6136 ER Sittard
TEL. 04490-18393

Schildersbedrijf
HARRY KNOLS
Verfpecialist Trimetal
Hoeve 24
6176 BH Spaubeek
TEL. 04493-1594

Schildersbedrijf
PEPELS
Voor al uw betaalbaar
schilderwerk
Krombunderstraat 25
6171 LK Stein.
TEL. 044900-38143

Schildersbedrijf
KAMPSTRA
Julianastraat 49
6447 BC Merkelbeek
TEL. 04492-2681

Schildersbedrijf
S.B.B. CHROMATIEK B.V.
Koestraat 15
6104 AJ Koningsbosch
TEL. 04743-1267

Schildersbedrijf
NAUTS
NIEUWENHAGEN B.V.
Galestraat 61A
6373 LP Landgraaf
TEL. 045-311366

Schildersbedrijf
ZAUTSEN
Dorpsstraat 91
6361 EK Nuth
TEL. 045-241216

Schildersbedrijf
DRUNCKS B.V.
Heinsbergerweg 14
6045 CH Roermond
TEL. 04750-34270

Schilders- en
afwerkingsbedrijf
PAUL LOMMEN
Voogdijstraat 34
6041 GD Roermond
TEL. 04750-33286

Schildersbedrijf
N. NOORBECK
Venusstraat 64
6043 VL Roermond
TEL. 04750-29231

Schildersbedrijf

press.

Hoofdrol voor Kees Brusse in AVRO-serie 'De wandelaar'

• KEES BRUSSE

...Galapremières hoeven voor mij niet. Die zijn alleen maar voor collega's. Dan kijkt iedereen naar elkaar, maar niet naar het stuk..."

redactie: harrie creme

• 'Roest rust' met v.l.n.r. Georgette Hagedoorn, Edmond Classen en Arthur Boni.

Van onze rtv-redactie

ROTTERDAM - Jarenlang wilde hij geen interview op tv, maar deze week doorbrak hij die stilte. Niet zonder enige trots kondigde Ivo Niehe aan dat het hem was gelukt om Kees Brusse voor de camera te halen voor zijn TV-Show. Brusse blijkt een bijzonder aardig mens, want met dit interview had hij eveneens geen enkele moeite. De acteur, die ooit en vaak met wijlen Ko van Dijk speelde, laat weer van zich horen. Vanaf volgende week donderdag neemt hij in zes afleveringen de hoofdrol voor zijn rekening in de misdaadserie 'De wandelaar', die de AVRO op het scherm brengt.

„De mensen roepen altijd: dat is op jouw lijf geschreven,” zegt Kees Brusse. „Ze vereenzelvigen mij met wat ze op dat moment van mij zien. Dan denken ze: zo is hij. En dat is ook mijn bedoeling. Want alleen dan kun je gevoelens overbrengen en begrijpelijk maken.” Behalve de hoofdrol in de nieuwe tv-serie 'De wandelaar' speelt Brusse op dit moment in het theater de rol van een Engelse schrijver in het stuk 'Separation'. De schrijver communiceert, via de telefoon, met een Amerikaanse actrice, gespeeld door Linda van Dyck. Beide personages zijn op een bepaalde manier geschonden. De man heeft een psychische opzetterij gehad en de vrouw is lichamelijk gehandicapt. Tussen die twee ontstaat een hechte liefdesband, die echter ook de nodige spanningen teweegbrengt.

Waar verhaal

'Separation' is gebaseerd op een waar gebeurd verhaal. Tom Kempinski, de auteur, heeft zelf een moeilijke tijd doorgemaakt, en in die periode kreeg hij met een gehandicapte actrice een soortgelijke telefoonverhouding. Een fijne toneelavond, zo omschrijft Kees Brusse de voorstelling. „Het mooie is dat je vol van emotie door de zaal voelt gaan. Het ene moment zijn de mensen ontroerd en even later lachen ze zich wezenloos. En die telefoon is een fantastisch effect. Je zou kunnen denken: wat moet je nou met een telefoon? Maar het is juist heel spannend. Omdat gevoelens makkelijker geuit kunnen worden als je via de telefoon praat. Je hebt de neiging om veel directer en heftiger te reageren. Dat zie je ook bij die man. Over de telefoon is hij extrovert, maar als de vrouw eindelijk bij hem komt dan is hij zo verlegen als de pest.”

De voorstelling loopt als een trein. „Overal waar wij komen is het uitverkocht,” zegt Brusse. „Daardoor krijgt het stuk een merkwaardige roep. En ik weet zeker dat dat in de eerste plaats komt door de samenwerking met Linda, dat is natuurlijk iets unieks. Bovendien zijn de emoties in het stuk heel herkenbaar. Het is aangrijpend theater. Dat zeggen de mensen ook. Ze staan 's avonds bij mijn auto om dat te vertellen. Of

ze steken hun duim omhoog. Leuk is dat, hè? Daar doe je het toch voor. Niet voor jezelf.” En ook niet voor de critici, zo blijkt. Het interesseert Brusse niet wat zij schrijven. „Maar ik vind wel dat er de laatste jaren spanning ontstaat. Er worden slechte kritieken geschreven over stukken die avond aan avond volle zalen trekken, terwijl men positief schrijft over voorstellingen die voor de meeste mensen volstrekt ontoegankelijk zijn. Daardoor wordt het publiek in de war gebracht.”

Zinvol

„Ik was helemaal niet van plan om dit seizoen toneel te spelen. Ik heb die grote televisie-serie en een film gemaakt in Duitsland. Ik heb me rot gewerkt, daarom wilde ik een jaartje rust. Maar toen kwam regisseur Karl Guttman opeens met dit stuk. En hij zei: dit moet je doen, Kees. Toen ik het las dacht ik: ja, het is eigenlijk heel zinnig om het te doen. Dat vind ik namelijk belangrijk. Het moet zinnig zijn. Ik ga geen rotzooi doen.” „Ik doe veel meer dingen niet dan wel. Dat is natuurlijk een ontwikkeling. In het begin van je carrière ben je aan het vechten om boven te komen drijven. Bij mij is dat gelukkig vrij gauw gelukt. Dan nog blijf je vechten om je werk te verbeteren. En nu ben je vooral bezig met hoe iets bij mensen aankomt. Je vraagt je af: is dit zinnig? Is dit herkenbaar theater? Zo werkt dat. En verder is het heel eenvoudig: ik kan niet veel anders dan spelen, dus denk ik: laat ik het dan maar goed doen.” Brusse zit nu zo'n vijftig jaar in het vak. Maar hij peinst er niet over om dat te vieren, zoals veel collega's doen. „Wat valt er te vieren? Als ik vijftig jaar timmerman bij dezelfde baas zou zijn, dan was het misschien wat anders. Maar ik heb zoveel bazen gehad, ik heb zoveel dingen gedaan. Theater, film, televisie... Ik heb het talent gekregen om emoties te verwoorden. Daar mag ik mee werken. Dat is geen verdienste.” Dus we hoeven van hem geen jubileumstuk met galapremière te verwachten? „Nee,” zegt hij. En dan, na een kleine stilte: „Zo'n galapremière is voor collega's. Iedereen kijkt dan alleen maar naar elkaar, niet naar het stuk. Dat hoeft allemaal niet voor mij. Laat mij nou maar gewoon voor de mensen spelen.”

NCRV met het wel en wee in een bejaardenhuis

'Rust roest': nieuwe Nederlandse tv-serie

Van onze rtv-redactie

HILVERSUM - Op deze zaterdag zendt de NCRV vanaf 19.29 uur via Nederland 1 de eerste aflevering uit van de nieuwe, zevendelige, comedy-serie 'Rust Roest', met in de hoofdrol Georgette Hagedoorn. De serie speelt zich af in een bejaardenhuis waarin

de hoofdpersoon, zeer tegen haar wil, geplaatst wordt. In het tehuis blijkt een groep bewoners aan een even ambitieus als geheim project te werken. Ze maken bij hun voorbereidingen handig gebruik van de vooroordelen die ten aanzien van ouderen leven.

Platform

Comedy-series leiden in Nederland een wat kwijnend bestaan omdat schrijverstalent nauwelijks een platform krijgt om zich geleidelijk aan in de praktijk te ontplooiën. Uitzondering vormt de VARA, waar de families Dobbelaars en Van der Ploeg zich langzaam konden ontwikkelen tot de huisvrienden van half Nederland. De schrijvers Alexander Pola en Chiem van Houwelingen konden de hoofdpersonen gedurende enige seizoenen langzaam hun definitieve, succesvolle, vorm laten krijgen, omdat de VARA ze daartoe de mogelijkheid bood. 'Zeg 'ns Aaa' was aanvankelijk helemaal niet zo gewild. De serie kreeg echter het voordeel van de twijfel.

Die kans krijgt 'Rust Roest' vooralsnog niet. Maar ondanks alles: liever deze serie dan de zoveelste per strekkende videotape-meter aangekochte Amerikaanse pulp. Liever Hagedoorn met een wat gezochte tekst dan één of andere Barbiepomp met ondertitels.

Een aardig gegeven. Maar op dat fundamenteel heeft scenarioschrijver Jelte Rep toch geen echt leuke serie weten te bouwen. Hij heeft zich duidelijk verslikt in de dosering van komische elementen. De karakters vertonen alle kenmerken van normale mensen, maar als de humor om de hoek komt kijken, worden ze plotseling karikaturen van zichzelf. Overdrijving is een geëigend stijl-middel bij series van dit type, maar dat middel dient dan wel vakbekwaam gehanteerd te worden. Aangevoerd kan worden dat Rep in slechts zeven afleveringen een aantal hoofdpersoon tot leven heeft moeten brengen. Vandaar wellicht dat hij de zaak hier en daar extra zwaar heeft aangezet, maar zo maak je geen comedy-serie. Als de serie toch nog een aantal aardige kanten heeft is dat niet in de laatste plaats

Speelfilm

'Flodder' nu op tv

HEERLEN - De AVRO brengt maandagavond om 20.29 uur op Nederland 2 de door Dick Maas geregisseerde humoristische speelfilm 'Flodder' waarin Nelly Frijda en Huub Stapel de hoofdrollen spelen. De film verhaalt van de asociale familie Flodder die door omstandigheden verhuist naar een villa in een sjieke buitenwijk. Al vrij snel veroorzaakt de komst van de familie in de wijk irritaties en spanningen.

Een liefdesaffaire tussen de oudste zoon van het gezin Flodder en getrouwde buurvrouw vormt de aanleiding tot een dramatische climax.

De film werd in 1986 gemaakt onder regie van Dick Maas. Die zorgde met een budget van 3,5 miljoen gulden voor een brede, Amerikaans aandoende opzet, een brutale, ongeganeerde aanpak, veel speciale effecten, sex en tairlijke scènes, die net op het randje zijn of zeer ruim erover. Hij bereikte daarmee vooral het jeugdige publiek en het resultaat was dat 'Flodder' een van de grootste Nederlandse bioscoop-successen werd.

Maas stuurde aan op een regelrechte filmklucht en alles mag dan misschien platvloers en ordinar zijn, hele volkstammen hebben zich er wel uitstekend mee vermaakt. Duidelijk is in elk geval dat Maas met zijn professionele film niet voor de Hollywood-kolder hoeft onder te doen. Zijn speciale effecten zijn voortreffelijk, er zijn verrassende scènes en er lopen een paar heel vermakelijke figuren in zijn klucht rond. Op de momenten dat de aandacht even zou verslappen, zorgde Maas verder voor blootschènes. De meesten zijn voor het verhaal weliswaar overbodig, maar, zal Maas hebben gedacht, wanneer je toch al de topzwarte Tatjana Simic hebt ingehuurd, dan moet je daar gebruik van maken ook.

Sandra naar de VS

Van onze showpagina-redactie

LUIK - Sandra Kim houdt van het leven. Het Italiaans-Luikse zangeresje, dat in 1986 tijdens Songfestival voor België met 'J'aime la vie' met de eer ging strijken, heeft een uiterst drukke agenda. Deze inmiddels 17-jarige jongedame holt momenteel van de ene opnamestudio naar de andere en van de ene tv-show naar de andere. Zojuist verscheen van Sandra een negende single en twee nieuwe elpees zijn in aantocht. Daarop brengt zij een compilatie van haar Franse successen in Italiaanse en Engelse versies. Maar er is méér. Rond Pasen gaat Sandra Kim op tournee door de Ver-

• Sandra Kim

...rond Pasen op tournee door de VS, inclusief een grote cruise...

enigde Staten en eveneens staat een lange cruise op de Caraïbische Zee op programma. Sandra Kim: „Ik ben daarover zeer verheugd. Zo zie ik

nog eens wat van de wereld. Per slot van rekening was ik wél al eerder in Noorwegen op het Songfestival en toerde ik ook door diverse andere

Westeuropese landen, maar de grote Oceaan ben ik nog niet eerder overgestoken”. Wie zei daar ook alweer: „J'aime la vie”?

George Baker naar de Sovjet-Unie

Van onze rtv-redactie

ALKMAAR - Hans Bouwens, alias George Baker weet zelf nog van niets, maar als hij morgen terugkeert uit Amerika, ligt bij hem thuis een uitnodiging voor toernee door de Sovjet-Unie. Bovendien wordt in verband met de reis een nieuwe elpee gemaakt waarbij in Rusland de nodige beelden voor een televisieprogramma worden gemaakt.

Voor zijn manager Jaap Buijs komt de uitnodiging uit Moskou niet helemaal onverwacht. „Ik ben hier al een paar jaar mee bezig, want ik vind het een fascinerend land. Eigenlijk hadden we al veel eerder gewild, maar toen kregen we lang niet zo veel vrijheid om te werken. Alleen Leningrad en Moskou mochten we aandoen en als je dan ook een special wilt maken en dan alleen maar op het Rode Plein mag filmen, ja, dan kun je met zo goed hier op de Dam in Amsterdam gaan staan.” De toernee wordt georganiseerd door een stichting ter bevordering van de internationale contacten. Raisa Gorbatsjov, de echtgenote van de Russische leider, is hiervan de voorzitter.

Gouden Notekraker

AMSTERDAM - Aan de popgroep The Nits en zanger Rob de Nijs is de Gouden Notekraker 1988 toegekend. De Gouden Notekraker is de alternatieve prijs van de Nederlandse Toonkunstenaarsbond (NTB) voor amusementskunstenaars. De onderscheiding wordt jaarlijks toegekend.

De prijs wordt tijdens de nieuwjaarsreceptie van de NTB op 16 januari in Amsterdam uitgereikt.

Na verknippen kerst-toespraak koningin Onderzoek bij KRO

HOUTEN - Het 'verknippen' van de kersttoespraak van koningin Beatrix in het KRO radio-programma 'Het weeshuis van de hits' van Peter van Bruggen heeft tot een klacht van de directeur van de Rijks Voorlichtingsdienst bij de voorzitter van de KRO geleid. Daardoor zou 'schade' zijn toegebracht aan het imago van het Koninklijk Huis.

De programmamakers van de radio-uitzending zouden volgens de RVD op oneigenlijke manier zijn omge-

sprongen met de kersttoespraak van de koningin. Bovendien een aantal uitspraken uit vroeger kersttoespraken aan elkaar op een nieuwe band. „Dit geeft dus RVD-voorzitter Backus volstrekt vertekend beeld van betekenis van hetgeen de koningin wilde zeggen.”

Een en ander is aanleiding voor KRO om een intern onderzoek te stellen en een van de verantwoordelijken te schorsen. Over de van zaken in het onderzoek consequenties voor de geschiedwerknemer wilde de KRO niet uitspreken.

Hallatu uit Sittard bij Sky Channel

SITTARD - De 20-jarige in Sittard woonachtige zanger Hallatu zal zondag om 17.30 uur in het tv-programma 'Eurocharts' van Sky Channel te zien en te horen zijn. Hallatu stelt dan zijn nieuwe plaat „It's not the same anymore” voor. Maandagmiddag

is hij met dit plaatje tussen 12.00 en 14.00 uur op Radio te horen in het programma 'Hollands Krijn' van Krijn ringa.

Surprise Show komt terug

HEERLEN - Maaravond brengt de KRO 20.15 uur op Nederland voorlopig laatste aflevering van de Surprise Show, het voorbije seizoen gemiddeld 3,5 miljoen mensen naar het programma kreeg het als waardeloos (7,9 Gerard Hulshof (KRO-televisie): „De Surprise Show van Henny man komt volgende keer terug. Ik vind het goed programma omdat speelt met de grenzen wat er op tv gedaan worden zonder dat er die grens heenge wordt.” In de voorbije Surprise zoenen ontving de ruim 80.000 brieven van kijkers die hun wensen invulling wilden zien gaa

(ADVERTENTIE)

PERZENHUIS
TEHERAN
HEERLEN

NIEUWE
COLLECTIE
NEPAL
TAPIJTEN

Promenade 143
045-715372
HEERLEN